

SEI AVEC

NEDELLSKO BRANJE

GORICA 1980

83065

D.^R A N D R E J P A V L I C A

NIHL-OBSTAT

Gottf. des 10. Jullja 1930.

Dr. Fran Žigon
CERNOT

SEJAVEC

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

Natisk se dovolj

W. Gottf. des 10. Jullja 1930.

PRVE KNJIGE

DRUGI ZVEZEK

Fr. Franšek Borjia
nabiskol.

CENA 4 L. ČISTI DOBIČEK ZA DOBRODELNE NAMENE

82065

82065

DR. ANDREJ PAVLIČ

NIHIL OBSTAT.

Gorica, dne 10. julija 1930.

Dr. Fran Žigon
cenzor.

Št. 1831
30

SEJAVEC
NEDELJSKO BRANJE

POUK. ZGODOVINA, LEGENDE

Natisk se dovoli.

V Gorici, dne 10. julija 1930.

PRVE KNJIGE
DRUGI ZVEZKI

✠ Francišek Borgia
nadškof.

=====

CEŃA 1.1. ČISTI DOBIČEK ZA DOBRODELNE NAMENE

99068 / 1950

I.

1882

NEW YORK

W. H. BROWN

On New York
March 1882

1882

I

W. H. BROWN

W. H. BROWN

W. H. BROWN

W. H. BROWN

TRINAJSTO BRANJE.

ZA RAZGLAŠENJE GOSPODOVO

ALI

SV. TRI KRALJE.

»Pali so na kolena in so ga molili in so odprli svoje zaklade in so mu darovali zlata, mire in kadila... in so se vrnili po drugi poti domov«.

1. Bilo je po prerokih napovedano, da se bo iz Izraela rodila zvezda, ki bo razsvitljevala svet. Prerok Izaja je prerokoval, kakor beremo v današnjem sv. berilu, da se bo prikazala nad Izraelom velika luč, da bo ves Jeruzalem vstal gledat in da bodo vsi narodje in njih kralji hiteli k njej. Z vseh morskih otokov in iz vseh

dežel in pokrajin bodo prihajali jezdeci na kamelah in bodo prinašali zlata in kadila hvaleč Gospoda.

*

* *

2. Ta prerokba o veliki luči, ki se bo prikazala nad Izraelom, je bila znana tudi na Jutrovem, kjer so stanovali trije kralji ali trije modri, o katerih govori današnji sv. evangelij. Po božji milosti se jim je prikazala velika zvezda, po kateri so sodili, da se je moral v Izraelu roditi Zveličar ali *Kralj, ki bo gospodaril celemu svetu*. Odpravili so se takoj na pot in so prišli na Judovsko. Vzeli so seboj darove, ki se poklanjajo Bogu in kralju: zlata, mire in kadila. Zlato se poklanja kralju, kadilo Bogu, mira pa oznanjuje pravega človeka, ker so z miro mazilili telesa in trupla.

Ko so prišli na Judovsko, so krenili v Jeruzalem misleč, da se je moral Zveličar roditi tam. Povedali pa so jim, da je Betlehem izvoljeno mesto, kjer se mora roditi Zveličar. Odpravili so se v Betlehem in glej, zvezda, katero so videli na Jutrovem, je pred njimi šla, dokler ni obstala, kjer je ležalo dete. Šli so torej v hišo ter so padli pred dete in je molili. Odprli so svoje zaklade in mu darovali zlata, mire in kadila.

Iz obnašanja sv. treh kraljev in iz darov, ki so jih prinesli, je razvidno, da so dobro razumeli prerokbo Izaje, preroka, o tisti veliki luči, ki bo razsvitljevala ves svet. Tista zvezda, ki se jim je prikazala, jim ni bila tista luč, ampak jim je oznanjevala, da se je rodil kralj in

Zveličar celega sveta, ki je velika luč v prosveto nevernikov. Zato so padli pred dete na kolena in so je molili. Moli se namreč sam Bog. Zato so mu prinesli take darove, ki se darujejo Bogu. Sv. trije modri so bili tedaj prepričani, da je bilo tisto dete pravi človek in pravi Bog, ki bo še svojim naukom ves svet razsvetlil in poživil.

*

*

*

3. Kristus je velika luč, postavljena na visoko, da vsi lahko k njej pridejo. Kdor ne pride k tej luči in ne hodi y tej luči t. j. kdor ne pozna naukov Kristusovih in ne živi po njih, hodi v temi. K tej luči so vsi povabljeni: Judje, pagani in drugoverci. Nauki Judov, paganov in drugovercev so ko majhne lučice nasproti nauku Kristusovemu, ki je kakor veliko solnce, ki sveti celemu svetu. Ta nauk oznanjuje katoliška cerkev, ki kliče vsem narodom, Judom, paganom in drugovercem: Vstanite in pridite k luči Kristusovi! Ne hodite v temi, ampak v luči Kristusovega nauka, da dosežete večno zveličanje, kakor kliče prerok Izaja: »Vstani, bodi razsvetljen, Jeruzalem, ker prihaja tvoja luč in Gospodovo veličastvo vzhaja nad Teboj, ker glej, tema pokriva zemljo in mrak ljudstva; nad teboj pa se bo Gospod prikazal in njegova čast se bo v tebi videla. In narodi bodo pri tvoji luči hodili in kralji v svetlobi, katera tebi vzhaja!«

*

*

*

*

*

*

*

*

*

4. Kam zaide človeški rod, ki nima pravega božjega nauka in krščanske prosvete, naj vam pojasnijo ti-le zgledi.

Ko je prišel sv. Frančišek Ksaverski v Indijo, so mu zelo nasprotovali bramani, ki so se šteli Bogu posvečeni in iz Boga rojeni. Ti so opravljali daritve za ljudstvo. Sv. Frančišek jih je hotel izpreobrniti, pa so bili hudobni, lažnivi in zvijačni. Nekoč jih je vprašal: »Kaj je za zveličanje potrebno?« Odgovoril mu je eden izmed njih: »Za zveličanje ste potrebni dve reči, ki jih bogovi zapovedujejo: 1. Ne ubijaj krave in 2. dajaj miloščino bramanom«.

Iz tega razvidite, kakšni ubogi siromaki so pagani, ki nimajo luči Kristusovega nauka, ki nimajo krščanske prosvete.

Ko je prišel sv. Frančišek Ksaverski na Japonsko v deželo Bungo, so mu nasprotovali bonci, ki so se tudi šteli posvečeni bogovom in so opravljali daritve za grehe. Imeli so pa v tisti deželi jako razumnega kralja, ki je spoznal, da učijo bonci same neumnosti in da si sami sebi nasprotujejo. Zato je brž poklical k sebi sv. Frančiška in ga prosil, naj razloži krščanski nauk. Nasprotoval mu je imeniten bonec, kateremu pa je sv. Frančišek pred kraljem in pred celim dvorom jasno dokazal, kako smešen in lažniv je nauk, ki ga učijo bonci. Tisti bonec pa je začel tako vpiti na sv. Frančiška, da ga je dal kralj izgnati iz dvorane. Zdaj so bonci poklicali najbolj učenega bonca, da bi sv. Frančiška z dokazi pobil. Ko je ta prišel, je rekel sv. Frančišku: »Povejte mi, ali niste bili vi že kdaj z me-

noj? Ali me ne poznate? Da, prav vi ste bili z menoj pred tisoč in petsto leti v našem pristanišču!« Sv. Frančišek odgovori: »Kako naj vas poznam, saj jaz sem prišel iz Evrope in kako naj bi bil jaz kdaj z vami pred tisoč in petsto leti, saj jaz imam še-le 46 let!«

Glejte, v kakšni temi živijo pagani in tudi najbolj učeni med njimi! Ti bonci so namreč učili, da se preseli duša, ko človek umrje, v drugega človeka, ki se takrat rodi. Sv. Frančišek jih je podučil o resnicah Kristusovega nauka in milost božja je samega kralja presunila, da je spoznal resničnost sv. krščanske vere in da je pozneje sprejel sv. krst.

Po družinah in tudi na dvoru so uganjali razne nečednosti in pregrešnosti, tudi sodomski greh in vse to po nauku tistih boncev, ki so učili, da so Bogu posvečeni in iz Boga rojeni. Sv. Frančišek je pregovoril kralja, da je vse tiste grdobe in nečednosti odpravil.

Nedavno sem bral naslednje poročilo o paganih, ki živijo v Afriki in sicer v državi Kongo. Ljudje imajo tam vero, da se človeška duša seli iz enega bitja v drugo, da gre lahko tudi v živali: v leoparda, leve, krokodile. Ljudje so tako neumni, da si zabijejo v glavo, da je njih duša bila prej v krokodilu ali leopardu in da morajo sedaj tudi kot ljudje tako delati in moriti ko leopardi. Zato si napravljajo tako obleko, da so podobni leopardu. Devajo si take krinke na glavo, da je glava popolnoma podobna leopardu. Tako oblečeni se uležajo v travo ali pa hodijo po gozdih. V rokah imajo železne kremplje in neko

pripravo, ki daje od sebe glas leoparda. Skozi krinko gledajo bistro, kedaj se jim kdo približa. Ko pride oseba do njih, dajo od sebe glas leoparda in skočijo na osebo z železnimi kremplji ter jo umorijo. Naskakujejo zlasti ženske, dekleta in dečke, ki se ne morejo braniti, pa tudi odrastle, ako se prepričajo, da se ne bodo mogli braniti. Meso pojedjo, kakor dela to leopard.

Bral sem, da je belgijska vlada v zadnjem času 10 takih leopardov ulovila ter jih obsodila v smrt, ker se je sodnik prepričal, da so bili pravi zločinci, ki so jedli človeško meso. Bili so vsi pagani iz rodu Kibali. Vsak izmed teh desetih je bil že ubil na stotine ljudi. Obsojeni so bili vsi v smrt na vislicah. Ko je tamošnji misijonski škof o tem slišal, je brž naročil misijonarjem, naj pošljejo k obsojencem duhovnika, ki bi jih podučil v sv. veri in jih krstil. Treba je bilo hoditi in veslati po reki Aruvimini 11 dni, preden je duhovnik prišel do njih. S seboj je vzel tudi človeka, ki je dobro poznal njih jezik. Belgijski oficir, ki jih je z vojaki stražil, je misijonarju brž dovolil, da je smel k njim v ječo. Duhovnik jim je začel govoriti o zločinih, ki so jih izvršili in da bo treba dati račun vsemogočnemu Bogu. Nagovarjal jih je, naj rešijo vsaj svojo dušo, kakor si jo je rešil desni razbojnik. Duhovnik se je kmalu prepričal, da je tudi te pagane pekla vest radi zločinov in da so se vsled tega bali smrti in sodbe. Zato so drage volje sprejeli sv. krst in so še na vislicah klicali imeni: Jezus in Marija! Belgijski oficir je bil misijonarju zelo hvaležen, ker se je bal re-

volucije. Tako so pa ti razbojniki še na vislicah klicali svojim rojakom, naj ne hodijo po njih potih in so priporočali, naj skrbijo, da postanejo njih otroci in njih družine krščanske. Revolucije ni bilo, pač pa se je vse ljudstvo udeležilo njih krščanskega pogreba.

To se je dogodilo v l. 1928. po Kr. rojstvu!

Lahko bi vam govoril še o grdem in nevrednem suženjstvu, ki je pri črncih v Afriki še v cvetju. Vse to dokazuje, kako velika tema je še mej pagani. Toda že vstaja velika luč tudi nad Afriko kakor tudi nad drugimi paganskimi deželami. Katoliška prosveta prodira že tudi skozi divje pokrajine vroče Afrike!

*

* *

5. Da se ti ljudje rešijo in pridejo k luči Kristusovi, razpošilja sv. katoliška cerkev v te divje kraje misijonarje. V Rimu je posebna šola, v kateri se mladeniči pripravljajo za misijonski stan. Podučujejo se zlasti v tistih jezikih, ki jih govorijo pagani.

*

* *

6. Sv. misijoni katoliški potrebujejo dveh reči: Prvič je potrebna molitev za dober uspeh sv. misijonov in drugič so potrebna tudi denarna sredstva za vzdrževanje misijonarjev, redovnikov in redovnic, za vzdrževanje zavodov, bogoslovnic, šol in sirotišč mej pagani. V ta namen darujmo vsaj včasih sv. obhajilo za sv. misijone. Misijonarji pravijo, da se naše molitve čutijo pri misijonskem delu.

Pomagati pa moramo tudi z miloščino in v ta namen se danes po celem katoliškem svetu nabira miloščina za sv. misijone. Ta miloščina je najboljše krščansko delo.

*

*

*

7. Mi duhovniki imamo posebno misijonsko družbo in prispevamo vsako leto določeno svoto za ta namen. Zato po nam je dala sv. Stolica razne pravice na pr. da moremo s samim križem, ki ga naredimo nad rožnim vencem ali nad božjim razpelom podeliti vsem, ki molijo rožni venec ali rabijo božje razpelo, razne odpustke. Kdor poljubi božje razpelo, ki je blagoslovljeno, ob smrtni uri, dobi popolni odpustek.

*

*

*

8. Sv. Stolica priporoča in pospešuje na vse mogoče načine sv. misijone, s katerimi se razširja luč kuščanske vere in prosvete mej pagani — siromaki. Danes je dana prilika vsem vernikom, da pomagajo pri tem delu s prispevki, da dajo za sv. krščansko prosveto zlata t. j. denarna sredstva, s katerimi častimo Jezusa kralja, kadila t. j. molitve, s katerim častimo Jezusa Boga, in mire t. j. lepih dišav, s katerimi častimo tudi Jezusovo človeško naravo, Jezusa človeka, ki nam je dal zgled vseh čednosti in dobrih del, ki so ko lepo dišeča mira.

Pridružimo se spremstvu sv. treh kraljev iz jutrove dežele in padimo na kolena pred ne-

beško Dete, odprimo zaklade in dajmo zlata, kadila in mire, da se bo luč njegovih naukov širila v zveličanje vseh narodov celega sveta.

* * *

9. Nekateri razlagajo tri darove, ki so jih prinesli iz jutrove dežele trije modri, tudi še drugače. Sv. Gregor pravi (Hom. 10. in Evang.), da pomeni zlato modrost ali modro življenje, kadilo molitev, mira pa ponižnost, pohlevnost, zmernost in druge sv. čednosti, ki dajejo prijeten duh kakor mira. Modrost, molitev in zmernost so najlepši darovi za dete Jezusa. Če hočemo Jezusu ugajati, moramo modro živeti, goreče moliti in biti zmerni in zdržni.

* * *

10. Od nekdaj se današnjemu prazniku pravi tudi praznik Razglašanja Gospodovega. Gospod je bil *prvič* razglašen po sv. treh kraljih. Takrat so o njem izvedeli v Jeruzalemu in pa v deželah, iz katerih so prišli ti trije kralji.

Drugič je bil Kristus razglašen takrat, ko je bil krščen v reki Jordan. Sv. Janez Krstnik se je branil Kristusa krstiti s temi-le besedami: »Jaz bi moral biti krščen po Tebi in Ti prihajaš k meni?« Jezus je odgovoril: »Pusti za sedaj, zakaj spodobi se nam, da izpolnimo vse naredbe božje«. Tedaj Janez odjenja in Jezusa krsti. In glej, v tistem trenotku so se nebesa odprla, sv. Duh je prišel nad glavo Jezusovo v podobi go-

loba in glas se je zaslišal z nebes: »Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam veselje«. Tako je bil Jezus pred vso množico razglašen za Sina božjega. To je bilo drugo razglasenje in danes praznujemo spomin tudi na ta dogodek.

Tretjič je bil Kristus razglašen v Kani galilejski na ženitnini, ko je zmanjkalo vina in mu je Marija rekla: »Vina nimajo!« To je morala biti siromašna ženitnina, da je vina zmanjkalo. Jezus je odgovoril Mariji: »Moja ura še ni prišla«. Marija pa je namignila služabnikom: »Kar-koli vam poreče, storite!« Tedaj jim Jezus reče: »Napolnite vrče z vodo«. Bilo je tam šest kamnatih vrčev. Služabniki napolnijo. Nato jim Jezus reče: »Zajmite sedaj in nesite starašini«. Služabniki natočijo in nesejo. Starašina ni vedel, kaj se je zgodilo. Ko pokusi vino, spozna, da je jako dobro. Tedaj pokliče ženina in mu reče: »Vsak človek da najprej dobro vino in kadar se napijejo (t. j. da bi jim ne škodovalo ali da bi se ne opili), da slabejšega; ti si pa dobro vino prihranil do sedaj«.

Na ta način se je v tretjič razglasilo, da je Jezus Bog in človek skupaj. Njegovi učenci in vsi, ki so bili zraven, so začeli vanj verovati. To je bilo tretje razglasenje Gospodovo.

Današnji praznik je torej postavljen v spomin treh velikih dogodkov, po katerih je bil Jezus razglašen, po katerih se je razodela velika luč našega Zveličarja. Trije veliki čudeži: prihod sv. treh kraljev, razodetje božje ob Jezusovem krstu in izpremenitev vode v vino v Kani galilejski, so vsemu svetu naznanili in razglasili, da je prišel

Zveličar, ki je kralj celega sveta, Sin božji in človek skupaj, ki je luč sveta in ki nas opominja, da ne smemo več v temi hoditi. Ta veliki praznik Razglašenja Gospodovega nam kliče: Vstanite, vstanite, ker se je prikazala velika zvezda, velika luč, ki razsvetljuje cel svet. Vzdignimo se iz spanja in nesimo Jezusu zlata t. j. priznajmo ga za božjega učenika in kralja celega sveta in začnimo modro živeti po njegovih naukih, nesimo mu kadila t. j. priznajmo ga za Boga in molimo ga goreče, nesimo mu mire t. j. priznajmo ga tudi za pravega človeka in začnimo tako živeti, kakor nam je dal zgled, ko je bil na zemlji t. j. zmerno in trezno in krotimo svoje meso, da dosežemo večno zveličanje.

*
* *
* * *
* * * *

11. Trije modri so prišli iz jutrove dežele. Pot je bila težavna, polna nevarnosti. Rabili so gotovo več mesecev, preden so se vrnili. Vse so premagali, da so le k detetu prišli. Slavni pisatelj nemški Alban Stolz pravi: »Če mi Bog da milost, da pridem kdaj v nebese, hočem pred vsemi drugimi poiskati tri modre ali tri kralje ter jim povedati, kako da jih ljubim in spoštujem, ker se niso ustrašili nobene žrtve, da so le k Jezusu prišli«.

Premišluj to, kristjan! Ti imaš v cerkvi Jezusa. V najsv. zakramentu je resnično pričujoč, ker je sam rekel: To je moje telo, to je moja kri. Ko mašnik povzdiguje mej sv. mašo sv. hostijo

in kelih, imaš pred seboj prav tistega Jezusa, katerega so imeli trije modri pred seboj v betlehemskelem hlevčku. Ali si tudi ti tako goreč, kakor so bili trije modri? Ali ne zamujaš sv. maše iz vsakega tudi najmanjšega vzroka? Včasih ti je pretoplo, včasih preveč mrzlo, včasih preveč blatno in deževno, včasih si prelen itd. Sv. trije kralji bi nas vse po vrsti osramotili. In oni so bili takrat še ajdje, ti pa si ponosen, da si kristjan in katoličan!

* * *

12. Dalje premišljujmo darove, ki so jih modri prinesli. Trije modri niso takrat še vedeli, da bo Jezus umrl na križu tudi zanje, pa vendar so mu prinesli dragocenih darov. Kaj bi bili še prinesli, ko bi bili vedeli, da bo na križu umrl tudi zanje? Na neki stari podobi, ki je predstavljala Kristusa, vsega raztolčenega, krvavega in s trnjem ovenčanega, je bil ta-le napis: »Vse to sem jaz zate trpel; kaj si pa ti zame storil?« Sv. trije modri niso nič vedeli o trpljenju Kristu-sovem, niso vedeli, da bo trpel tudi zanje in vendar so mu prinesli dragocenih darov. Kaj bi bili še prinesli, ko bi bili vedeli, da bo tudi zanje trpel tako grozovitih muk na križu.

Mi kristjani vemo vse to prav dobro, pa kaj smo mu še do sedaj darovali? Mi dobro vemo, da je prav tisti Jezus, ki so ga molili sv. trije modri, pred nami v sv. tabernakelju in kaj smo mu prinesli? Odprimo svoje zaklade, kajti tudi mi imamo darov, ki so Jezusu še ljubši nego zlato, mira

in kadilo. Slavni nemški pisatelj Alban Stolz nasvetuje te-le darove:

Obljubi, da boš večkrat sprejel sv. zakramente ko do sedaj in da boš rajši hodil v cerkev in molil ko do sedaj. Če so sv. trije modri Jezusa v hlevčku molili, kako bi ga molili sedaj po naših cerkvah! Ta obljuba, če jo izvršiš, je zlato in kadilo za Jezusa — Boga odrešenika in Kralja.

Blaženi Bosco si je zapisal, ko je končal duhovne vaje, v zapisnik ali notes: Sklenil sem, da bom opravljal duhovske molitve t. j. brevir vedno prav zbrano. Tako si zapišimo v knjigo tudi mi! To bo najlepši dar Jezusu.

Obljubi, da hočeš biti s svojimi stariši, s svojimi brati in s sestrami, pa tudi z drugimi ljudmi bolj prijazen, ko do sedaj. To bo mira, ki bo lepo dišala in katero bo Jezus z veseljem sprejel: Obljubi, da ne boš več z jezikom grešil t. j. da ne boš več obrekoval in opravljal. Obljubi, da ne boš hodil več v slabe priložnosti, kjer navadno grešiš na pr. na ples ali v kako slabo družbo! Obljubi, da boš mir sklenil s svojimi nasprotniki in sovražniki, da jih boš spet začel pozdravljati.

Danes ne smemo obljubljeni le na sploh, ampak moramo kaj posebnega obljubiti in darovati Jezusu, kakor so trije modri posebne darove prinesli iz jutrove dežele.

Ako bi nič posebnega ne darovali, bi ne obhajali tega praznika, kakor se spodobi. Vsak naj torej premisli, kaj bi daroval in naj potem to daruje s prav srčnimi čutili.

Danes se bere miloščina za odkup siromašnih sužnjev v Afriki. Kar daš danes, je tako, ka-

kor bi dal samemu Jezusu, ker rekel je: Kar ste enemu teh najmanjših storili, ste meni storili!

Pridružimo se torej danes v duhu sv. trem kraljem in pokleknimo ž njimi pred Jezuščka. Položimo predenj kako lepo obljubo in majhen dar v denarju za odkup sužnjev v Afriki. Potem se pa vrnimo domov kakor sv. trije kralji po drugi poti t. j. po potu pravičnosti in svetosti.

*
* *
* * *
* * * *

13. Zvezda je privedla tri modre iz jutrove dežele h Kristusu. Ta zvezda pomenja luč, ki je postavljena v prosveto nevernikov, ki sveti v temi, da ne zgrešimo poti. O tej luči, ki je beseda božja, je rekel Kristus: »Luč je prišla na svet pa so ljudje bolj ljubili temo ko luč, zakaj njih dela so bila huda. Sleherni namreč, kateri ludo dela, sovraži luč in ne pride k luči, da bi ne bila grajana njegova dela. Kdor pa dela resnico, pride k luči, da se razodenejo njegova dela, ker so v Bogu storjena (Jan. 31)«.

Beseda božja je prava luč, ki nam sveti, da ne zgrešimo prave poti do Jezusa, je zvezda, ki gre pred nami, dokler ne pridemo do božje hiše, kjer je naš Zveličar. Božjo besedo ljubijo in jo radi poslušajo le tisti, ki se po njej ravnaajo in dobro delajo; kdor pa slabo dela, ne ljubi božje besede in je rad ne poslušal.

O besedi božji, ki mora biti zvezda - vodnica vsakemu človeku, je rekel Kristus: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo pre-

šle (Mat. 24, 35)« in »Laže je, da nebo in zemlja preide, kakor da ena pičica od postave odpade (Luk. 16, 17)«. In dalje je rekel Kristus: »Ako kdo mojo besedo posluša, ne bo videl smrti vekomaj (Jan. 8, 51)«.

Besede božje se moramo torej držati ko zvezde vodnice. Beremo v psalmu 118: »S čim uravna mladenič svojo pot? Z izpolnjevanjem tvojih besedi... Pota tvojih besedi se bom veselil kakor vseh zakladov. V tvojih zapovedih se bom vadil in preudarjal tvoja pota. Tvoje postave so moj svet. Pot svojih postav mi pokaži in vadil se bom v tvojih čudovitostih... Krivično pot odpravi od mene... Po potu tvojih zapovedi hočem tekati... Daj mi pamet in premišljeval bom tvojo postavo ter jo izpolnjeval iz vsega srca... Odvrni moje oči, da ne bodo gledale ničemurnosti... Tvoje postave se hočem vedno oklepati, vekomaj in vekomaj... Povzdigovati hočem svoje oči k tvojim zapovedim«.

*

* * *

14. Hodimo tedaj vedno v luči božje postave. Ta je zvezda, katera nas bo pripeljala k Jezusu. Za to zvezdo hodimo in nesimo svoje darove milemu Jezusu, ki nas pričakuje v nebeškem Betlehemu, nesimo mu zlata, mire in kadila!

Sv. trije modri so samo enkrat zapustili zvezdo in šli po svoji pameti v glavno judovsko mesto Jeruzalem, pa h komu so prišli? K Herodu namesto k Jezusu! Glejmo, da se nam kaj takega ne zgodi! Oklepajmo se zvesto Kristusovih nau-

kov in ne zapustimo jih nikdar, čeprav bi v časih česa ne razumeli.

Zato sklenimo danes, da bomo božjo besedo radi poslušali, jo spoštovali ko najbolj dragoceno reč, kot zlato zvezdo, ki vodi v srečno večnost. Nismo še videli, da bi mlade lastovke ne hotete sprejeti živeža, ki jim ga starka prinese in nismo še videli, da bi se berač branil dobrega daru, ki mu ga ponuja dobra gospodinja — le kristjani zanemarjajo božjo besedo, ki je hrana in moč za njih duše in zapravljajo zlati čas ob nedeljah in praznikih po krčmah, namesto da bi zvesto poslušali božjo besedo in krščanski nauk. In vendar so njih duše in njih glave večkrat prav prazne. Judje, ajdje in Turki so večkrat podučeni v svoji prazni veri — kristjani pa so v resnično božjih in večnih naukih jako slabo podučeni. Za nje veljajo ostre besede Kristusove: »Kraljica iz Sabe bo nastopila na dan sodbe proti ljudem tega rodu in jih bo obsodila, kajti prišla je iz daljnih krajev, da bi poslušala Salomonovo modrost a glej tu je več ko Salomon«.

Bodimo tedaj v bodočnosti vsi skrbni, da spoznamo vse resnice sv. krščanske vere, ki je podlaga prave prosvete. Hodimo vestno v cerkev poslušat božje besede, čitajmo dobre knjige in razgovarjajmo se radi o sv. resnicah. Kakor je otroku potrebno materino mleko, prav tako je tebi potrebna božja beseda, da te vodi skozi zmede, zmote in hudobije sedanjega življenja. Če boš dobro podučen, boš znal v časih tudi druge učiti na pr. otroke, služabnike, delavce itd. Božja be-

seda bo vodila tebe in druge kakor zvezda vodnica k Jezusu, k Bogu, v večno zveličanje, kjer nam bo svetila luč večne prosvete.

*
* *

* *

* * *

15. V našem času beremo večkrat v časopisju besedo: prosveta. Ta beseda pomeni razsvitljenost in gospodje, ki pravijo, da hočejo širiti prosveto mej ljudstvom, hočejo ljudstvo razsvitljevati z resničnimi nauki. Luč prave prosvete je torej *resnica*. Kakor prihaja luč, ki nam sveti, od solnca in tudi luč, ki jo ima mesec po noči, je le od solnca, prav tako prihaja vsa prosveta, vsa razsvitljenost od resnice. Kakor bi bilo smešno, ko bi kdo začel trditi, da luč prihaja od lune in ne od solnca, prav tako bi bilo smešno, ko bi kdo začel trditi, da razsvitljenost, prosveta ne izhaja iz resnice, ampak od nerresnice, od laži.

*

* *

16. Pravo prosveto širijo torej le tisti, ki učijo resnico in sicer resnico glede vseh reči. Pred vsem moramo resnico učiti glede sv. vere, glede verskih nauk, glede našega poslednjega namena, glede Boga, glede zveličanja, kajti človek živi samo enkrat in ako v tem življenju ne poskrbi za zveličanje, ne bo mogel več tega popraviti.

Dalje širijo prosveto tudi tisti, ki podučujejo o časnih rečeh na pr. o kmetijstvu, o zdravilstvu, o državno-pravnih vprašanjih, o železnicah, o telefonu, o telegrafu, o živalstvu, o morju, o ladjah in parnikih, o zemljepisju, o zgodovini, o politiki, o zvezdah, o zraku, o gospodarstvu, o kuhinjstvu, o šivanju, o pletenju, o mrčesih, o strupenih kačah itd. itd. Dobro je za človeka, da je v vseh rečeh in vprašanjih razsvitljen in podučen. Prosveta v časnih rečeh mora biti. Človek se uči in opazuje celo življenje naravo, pa se nikoli vsega ne nauči. Toliko modrosti je položil Bog, ki je solnce resnice, v stvari, da jih človeški rod ne bo mogel nikdar popolnoma doumeti.

*

*

*

17. Napačno bi bilo pa, ko bi širili prosveto le o naravi in o njenih močeh, kakor delajo brezverci in liberalci, ki ne priznavajo druge resnice, ko te, ki jo spoznavajo z očmi ali z ušesi. V liberalnih in brezverskih društvih se slišijo pač nauki o naravnih rečeh, o železnicah, o telegrafu, o telefonu, o morju o parobrodih, o živalstvu, o boleznih in o zdravju, o vrtnarstvu, poljedelstvu, vinarstvu, o prodaji in kupčiji itd., a nikoli o verskih, nadnaravnih rečeh, o Bogu, o cerkvi, o zveličanju itd. To se pravi govoriti o svetlobi lune, ne pa o svetlobi solнца. To ni popolna prosveta. Kaj bi nam pomagala svetloba lune, ko bi solnce ugasnilo? Mislite si, da bi nekega dne vstali, pa bi solнца ne bilo več. Kakšna zmešnjava mej ljudmi! Ko bi solнца ne bilo več,

bi tudi luna ne svetila več, ker dobiva luna svetlobo od solnca in ugasnile bi tudi vse tiste zvezde, ki dobivajo svetlobo kakor luna od solnca. Ko bi solnca ne bilo, bi na zemlji vse pomrlo, rastline, živali in človek. Zmislimo se na vse to, ko zagledamo zjutraj ljubo solnce in bođimo Bogu hvaležni, ki je solnce ustvaril.

Kar pa je svetloba lune nasproti solncu, to je prosveta o naravnih rečeh brez večne resnice, ki je Bog. Ljudje, ki bi znali govoriti o vseh rečeh na svetu, pa bi prave vere ne imeli ali bi celo Boga ne molili in častili, bi ne imeli še prave prosvete ali prave razsvitljenosti.

*

* *

18. Prosveta je le ena in ta je iz resnice. Zato ne morejo imeti brezverci in drugoverci na pr. luterani, judje itd. še prave prosvete, ker ne poznajo vse resnice. Le-ti znajo veliko reči, so tudi včasih dobri, a vendar nimajo prave vere in so v tem oziru v temi. Hvalimo vsak dan Boga, da smo rojeni in odgojeni v krščanski veri, ki je resnica! Koliko je ljudi še na svetu, ki jih ne obseva še luč prave krščanske vere.

Ko je stal Kristus pred Pilatom, ga je ta vprašal: »Ti si kralj Judov?« Jezus je odgovoril: »Govoriš to sam ob sebe, ali so ti drugi povedali o meni?« Pilat je odgovoril: »Kaj sem jaz Jud? Tvoj narod in tvoji veliki duhovni so te meni izdali. Kaj si storil?« Jezus je odgovoril: »Moje kraljestvo ni od tega sveta. Ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki pač bojevali, da bi ne bil Judom izdan; zdaj pa moje

kraljestvo ni od tod!« Pilat mu reče: »Tedad si ti kralj?« Jezus je odgovoril: »Ti praviš, da sem jaz kralj. Jaz sem v to rojen in v to prišel na svet, da pričam o resnici. Vsak, kdor je že iz resnice, posluša moj glas«. Pilat mu reče: »Kaj je resnica?«

Glejte, tu imamo moža — Pilata — ki ni vedel, kaj je resnica? Koliko je dandanes takih! Znajo sicer vse mogoče reči tega sveta, a o božjih resnicah ne vedo nič. To je žalostno dejstvo našega časa. Naš čas je pozabil Boga, je pozabil Zveličarja, je utopljen le v posvetne reči in se za zveličanje ne meni. Posvetnjaki ne hodijo v cerkev, ne prejemajo sv. zakramentov, ne poslušajo božje besede, ne mislijo in ne častijo Boga in Zveličarja, ampak iščejo rajši posvetnega veselja, posvetnih veselic, zabave in posvetnega uživanja. Imenujejo se sami sebe prosvitljence in so včasih mej njimi prosvitljeni možje, ki znajo vse postave, ki so v vseh ingočih rečeh tega sveta dobro podučeni in Vam znajo dati dober svet, toda v svetih rečeh so nevedni in živijo kot pagani. Le-ti poznajo prosveto ali resnico le v posvetnih rečeh, v božjih rečeh so pa v temi.

*

* *

19. Kaj sledi iz vsega tega premišljevanja? Držimo se vedno tistih strank, tistih društev, tistih družb, tistih tovarišev in tovarišic, ki ne uče le posvetnih reči, ker te ne zadostujejo, ampak ki uče poleg posvetnih reči pred vsem božje resnice in ki dajejo lep zgled bogoljubnega, kr-

ščanskega življenja. V Iskricah, ki jih je spisal blagopok. Hilarij Zorn, je to lepo povedano:

»Je na razpotju našega življenja
z napisom deska mnogotera,
da prave ne zgrešiš, drži se one
poti, ki kaže ti jo vera!«¹⁾

Oglejmo si deske, ki kažejo v našem času stranke. Tu vidimo desko, na kateri je zapisano: Komunistom je sv. vera deveta skrb, zato ne smemo na tisto stran, ker pri njih ni prave prosvete. Tam vidimo desko, na kateri je zapisano: Brezverstvo. Brezverci so v veliki temi, ne hodimo ž njimi, ker nimajo prave prosvete. Tam vidimo spet desko liberalcev, ki se tudi poganjajo, da bi dobili mnogo pristašev, pa ne hodimo ž njimi, ker imajo le svit lune, ne solnca. Tako najdemo še druge deske, ki kažejo razne programe, a vse to je pomanjkljivo, ker ne iščejo resnice, ki je Bog. Držimo se mi vsi le tiste deske, na kateri je zapisano: Katoliška stranka ali: Krščansko-socialna stranka, ali: Katoliška ljudska stranka, Katoliško društvo ali kaj podobnega. Le te stranke širijo pravo prosveto, ker jih obseva večna Resnica božjega solnca. Tudi te stranke lahko včasih kaj nerodnega izvršijo, saj je vse človeško delo nepopolno, toda božja Resnica, katero zagovarjajo, jim kaže, kaj je prav in kaj ni prav, da potem lahko popravijo in da vstanejo iz svoje zmote.

Držimo se torej vedno krščanske stranke in ljubimo resnico, ki je božja hčerka. Prav zato pa bodimo vpisani v krščanskih društvih in v

¹⁾ Glej Koledar »Goriške Matice« za l. 1923.

bratovščinah. Skrbimo, da bodo naša lepa katoliška društva napredovala, da se bodo dekleta in žene vpisale v Marijino družbo, da ne bodo hodile po krivih poteh, ampak po ravni poti resnice, po potu sv. čednosti in dobrih del, vedno za zvezdo, ki kaže solnce — Jezusa.

*
* *
* *
* * *

20. Judje so mislili, da je samo njih rod izvoljen za zveličanje. Druge narode so zaničevali in se jih sramovali, kakor bi jih bil Bog zapustil in zavrgel.

To pa ni bilo tako! Kristus je prišel odrešiti vse ljudi brez razločka, Jude in pagane. Današnji dan praznujemo, da je Bog privedel prve tri pagane t. j. tri modre iz daljne jutrove dežele k novorojenemu Zveličarju sveta ter je tako odprl vsem drugim paganom, tedaj tudi nam, pot do zveličanja.

Veselimo se današnjega praznika, ker danes je začetek zveličanja za paganske narode. Pridružimo se tem trem možem in premišljujmo njih potovanje k Jezusu zveličarju.

* *
* *

21. Sv. pismo pravi, da so bili trije modri iz jutrove dežele in katoliški učenjaki pravijo, da so bili gotovo iz Arabije doma, ker prinesli so taka darila, ki se dobivajo v Arabiji namreč zlata, mire in kadila. Ustno izročilo jih imenuje

kralje, ker so bili baje iz imenitnih vladarskih družin. Imenujemo jih tudi modre iz jutrove dežele, ker so bili tudi učeni. Če tudi niso bili Judje, so bržkone poznali judovsko sveto pismo, ker Judje so bili takrat raztreseni po vseh deželah. Od Judov so dobivali tudi drugi ljudje mnogo dobrih nauk. Tako se je morda tudi zgodilo, da so tudi ti sv. možje brali v sv. pismu, namreč v Mojzesovih bukvah, prerokovanje o zvezdi, ki bo vstala iz očaka Jakoba.

*
* *

22. Prikazala se jim je jasna zvezda na nebu, ki se je razločevala od vseh drugih. Po njej so spoznali, da se je rodil Zveličar sveta. Hitro se odpravijo na daljno pot. Toda kam? Svojo pot so umerili proti judovski deželi, ker iz judovskega ljudstva je imel priti Zveličar. Pa ko bi tudi ne bili brali sv. pisma, šli bi bili vendar v judovsko deželo, ker jih je, kakor pravijo, vso pot spremljala zvezda, dokler niso prišli blizu Jeruzalema.

Ko so šli proti Jeruzalemu, jih je zvezda zapustila ali bolje rečeno: zapustili so jo sami, ker so si po svoji glavi mislili, da Zveličar mora biti rojen v glavnem judovskem mestu. Tukaj premišljujmo, kako so ti trije modri možje ravnali po svoji glavi pa so zgrešili. Ne smemo se, preveč zanašati na svojo glavo. Tudi mi le preradi hodimo po svojih poteh, ne meneč se za Boga. Zato pa večkrat zgrešimo, kar moramo včasih prav bridko obžalovati in za grehe pokoro delati. Ker hodimo po svoji glavi in ne

po nauku božjem in po nauku sv. cerkve, pridemo mesto k Jezusu v nebesa — k Herodu v peklenški ogenj.

*

* *

23. Prišedši v Jeruzalem so po vsem mestu vzbudili mnogo pozornosti, ker je šlo z njimi veliko spremstvo. Zvedavo poprašujejo, kje stane kralj. Ko pridejo do kraljeve hiše, prosijo vstopa. Stopivši pred kralja vprašajo: »Kje je kralj judovski, ki se je rodil? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Jutrovem in smo ga prišli molit«.

Herod se je močno prestrašil. Zbal se je Jezusa, ker je mislil, da mu bo izpodmaknil kraljevi prestol.

Kakor Herod, so se bali in se bojijo Jezusa mnogi kralji in vladarji do današnjega dne. Zato sovražijo njegovo ime, zatirajo sveto katoliško cerkev, ker se bojijo, da bi jim sv. katoliška cerkev ne ukazovala. Mi pa jim zakličimo: Ne bojte se, ker kraljestvo Jezusa Kr., kraljestvo sv. katoliške cerkve ni od tega sveta!

Ves preplašen in v strahu, da bi mu kdo ne izpodmaknil kraljevega prestola, skliče učene duhovnike in pismouke skupaj, da bi izvedel, kje da se mora roditi Zveličar sveta. Duhovniki so odgovorili, da se Zveličar mora roditi v Betlehemu, ker je zapisano: In ti Betlehem, Efrata, premajhen si mej tisočicami v Judu; iz tebe bo prišel vodja, ki bo vladal moje ljudstvo«.

Nato pokliče Herod sv. tri modre in jim reče: »Pojdite v Betlehem in poprašujte natanko

o detetu in ko je najdete, pridite mi povedati, da ga pojdem tudi jaz molit«.

Tukaj premišljuje zvijačo in hlimbo kralja Heroda, ki se je hlinil pobožnega, samo, da bi Jezusa umoril. Kakor ta kralj, delajo vsi sovražniki Jezusa Kristusa in njegovih namestnikov. Noben sovražnik Jezusa Kristusa in sv. cerkve, ne nastopa očitno. Vsi delajo na skritem. Delajo se pobožne, za hrbtom pa škodujejo. Taki so volkovi v ovčjih kožah.

*

* *

24. Poslovivši se od kralja, odidejo trije kralji iz Jeruzalema in glejte, kmalu zagledajo zvezdo, katero so videli na Jutrovem. Sv. pismo dostavlja, da so se sv. trije modri silno razveselili, ko so jo zagledali. Lahko si mislite, kako z veseljem so se bližali svojemu Zveličarju v Betlehemu.

Tudi mi se moramo z veseljem bližati svojemu Zveličarju Jezusu. Tudi nas Bog večkrat opominja in kliče, naj se podamo k Jezusu, naj se podamo v Cerkev, zlasti ob nedeljah in praznikih, k sv. maši, k pridigi, k blagoslovu, nas opominja, naj ga večkrat obiščemo pri sv. obhajilu. Mi smo že davno kristjani in dobro podučeni v krščanskih resnicah, pa vendar delajo ti trije pagani marsikateremu kristjanu in kristjani sramoto, ker ti so šli z veseljem k svojemu Zveličarju, mi pa hodimo neradi in ko bi ne bilo nobene sramote, bi še ob nedeljah in

praznikih ne šli v cerkev. Dandanes mikajo in vlečejo bolj veselice in kratkočasi kakor pa Jezus Kristus.

*

*

*

25. Zvezda je sv. tri kralje privedla naravnost tja, kjer sta bila sv. Jožef in Marija z detetom. Nad streho se zvezda ustavi. Iz tega spoznajo, da je notri Zveličar sveta.

Premišluj, kako je Bog ljubil uboštvo, da ni prišel na svet v kaki lepši palači, ampak v ubogi štalici med živino. In zvezda se ni ustavila na kaki visoki hiši, kakor so morda trije kralji pričakovali, ampak na najbolj revni strehi celega betlehemskega mesta. Bodi pozdravljena hišica, in borna streha, ki je varovala in prenočevala Jezusa, Marijo in Jožefa.

Sv. trije kralji so stopili v hišo, so pali na kolena, so ga molili in mu darovali zlata, mire in kadila. Koliko kristjanov bi ti trije pagani dandanes osramotili, ko hodijo ljudje v cerkev k Jezusu brez pravega namena, ko hodijo prodajat zijala. Mesto da bi Jezusa molili, inesto da bi ga ljubili, ga žalijo in bi bilo skoraj bolje, da bi v cerkev ne hodili. Povračujmo Jezusu ljubezen z ljubeznijo in darujmo mu zlata t. j. darujmo po svoji premožnosti kaj za njegovo cerkev, za sv. misijone ali pa za druge dobre krščanske namene, darujmo Kristusu kadila t. j. molitve, ki se dvigajo, kakor kadilo proti nebu, darujmo mu lepo dišečo miro t. j. dobra dela in lepe čednosti.

*

*

*

26. Sv. pismo dostavlja, da so se sv. trije modri vrnili, opomnjeni po noči v sanjah, po drugi poti domov in ne več v Jeruzalem k Herodu. Tudi mi se moramo vsakikrat, ko gremo obiskati Jezusa v cerkev ob nedeljah in praznikih, vrniti domov po drugi poti t. j. ne več po potu hudobije in grešnosti, kakor gremo v cerkev, ampak po potu nedolžnosti in skesanosti.

27. Kristus hoče danes od nas pred vsem zlata! Z nobeno drugo rečjo ni mogoče Jezusa zadovoljiti, kakor s zlatom! S zlatom so ga zadovoljili sv. trije modri iz jutrove dežele, z zlatom ga moramo zadovoljiti tudi mi! Zlato je dragocena stvar, dragocen lišp po naših hišah in na naših oblačilih. Kdor ima zlatenino, jo skrbno zavija in v škatlico zapira. Kdor ima zlat prstan, zlate uhane, zlate svetinje, jih skrbno hrani in se ž njimi ponaša. Ker je zlato tako dragocena stvar, je predpisano, da mora biti kelih, v katerem se pri sv. maši daruje kri Jezusa Kristusa, zlat ali vsaj pozlačen. Samo zlato je med vsemi rudami vredno, da počiva na njem telo in kri Jezusa Kristusa.

Ko se sklepa sv. zakon, dene ženin nevesti dragocen prstan na roko v znamenje zvestobe do smrti in v znamenje, da je pripravljen z njo živeti, njo podpirati in jo braniti kakor sam sebe. Prav tako dene tudi nevesta prstan svojemu ženinu v znamenje zvestobe do smrti, v znamenje,

da bo njeno življenje vse žrtvovano zanj do smrti. S prstanom si ženin in nevesta dasta svoje življenje drug drugemu. Ženin ne sme več zase živeti, ampak za nevesto, prav tako tudi nevesta ne sme zase živeti ampak za ženina. Z dragocenim prstanom si oddasta dragoceno življenje drug drugemu. Kakor je prstan zlat in dragocen, tako je tudi življenje dragoceno. Dragocen prstan pomenja tedaj naše dragoceno življenje.

Nekaj enakega se godi tudi, ko škof nastavlja nove župnike. Novi župnik se poroči sè svojo faro. Zato mu denejo prstan v znamenje, da se je zavezal sè svojimi ovčicami in da mora če je treba dati tudi svoje življenje za svoje ovčice. Dragoceni zlati prstan pomenja tedaj življenje, katero je najbolj dragocena stvar. Nobena reč ni tako dragocena kakor življenje, katero nam je Bog dal, da si z njim služimo nebesa!

Kristus hoče od nas zlata! To pomenja, da moramo zanj žrtvovati to, kar je nam najbolj dragoceno t. j. življenje, da zanj tudi umrjemo če je treba. Vse naše dragoceno življenje bi moralo biti služba Bogu in Jezusu Kristusu. Vsak dan bi je morali posvetiti božji službi in božji časti. Vsa dela, vse trpljenje in vse pomanjkanje bi morali darovati Bogu v čast in hvalo. Ako bi bilo pa potrebno, pripravljeni bi morali biti preliti za Jezusa Kr. tudi svojo kri in radovoljno darovati Bogu svoje življenje. Tako so delali sv. mučeniki, kateri so svoje življenje dali za Jezusa Kristusa!

Dajte Jezusu zlata t. j. žrtvujte Njemu kar imate najboljšega t. j. svoje življenje. Vaše živ-

ljenje je Kristusu zlato! Naša vera ni, kakor so druge vere, katere dovoljujejo, da lahko Boga zatajimo. Naša vera zahteva, da povsod in vselej Boga in Jezusa Kr. očito spoznavamo in da smo pripravljeni dati za to tudi svoje življenje, svojo kri!

*

*

*

28. Jezus hoče tudi dragocenega kadila! Kadilo se dviga proti nebesom. Temu kadilu, ki se dviga proti nebesom, je podobna naša molitev, katero moramo vsak dan opravljati in katera se dviga nad oblake pred božji stol.

Kadilo pa ima to lastnost, da se dviga naravnost v zrak, ako ni vetra. Veter pa je zanaša sem ter tja, da se vali po tleh in se ne more dvigati v zrak.

Prav tako je tudi z molitvijo. Ako človek moli s pravim duhom in s pravim namenom, se dviga njegova molitev naravnost v nebesa pred božje obličje. Ako pa ne moli s pravim duhom, s pravim namenom, ako moli razmišljeno, tedaj se molitev vali po tleh kakor dim daritve Kajnove, katera ni bila Bogu všeč. Oba, Kajn in Abel, sta zažgala žgavno daritev, toda le Abel je to storil s pravim duhom. Zato se je njegova daritev dvigala naravnost v nebesa. Kajn pa ni daroval s pravim duhom in s pravim namenom, zato se je njegova daritev valila po tleh!

Ko je Jezus začel učiti ob 30 letu, je večkrat rekel: Čujte in molite! Treba je vedno moliti in nikoli odnehati! Prosite in se Vam bo dalo, iščite

in boste našli, trkajte in se Vam bo odprlo. Prosite in boste prejeli.

To hoče Jezus od Vas! Moliti je treba Jezusa in nikoli ne odnehati!

Kristus zahteva, da molimo neprenehoma! Kaj pomenjajo besede: neprenehoma moliti? Moliti neprenehoma ne pomenja, da moramo vedno klečati in z ustmi moliti! Zadosti je, da molimo ob svojem času zjutraj, zvečer in ob nedeljah; ko pa nimamo časa moliti, da vsaj svoje delo, katero opravljamo, darujemo Bogu v čast in hvalo. Ako kdo na pr. zjutraj pri jutranji molitvi reče in vzdihne tako-le: O Bog, o moj Jezus, vse, karkoli bom danes delal, trpel in pretrpel, bodi Tebi v čast in hvalo! bo vse njegovo delo in trpljenje celega dne prava molitev, ki se bo dvigala, kakor kadilo pred božje obličje. Na ta način bo naša molitev nepretrgana, ker bo naše delo in naše trpljenje veljalo za pravo molitev!

* * *

29. Jezus hoče tudi mire! Mira je majhen grmiček, ki daje od sebe posebno prijetne dišave. To drevesce, kateremu pravimo mira, ima tudi lastnost, da toči iz rane debele solze, ki so ljudem v zdravilo.

Mira, mali grmiček, pomenja pred vsem sv. ponižnost. Prijetni duh, kateri oddaja mira od sebe, pomenja prijetni duh svetih čednosti. Solze pa, katere toči to drevesce in ki so v zdravilo ljudem, pomenjajo sv. spokornost, pomenjajo solze, katere smo dolžni pretakati zavoljo svojih grehov.

Jezus zahteva, da moramo biti pred vsem ponižni, da moramo skrbeti za svete čednosti, ki so Jezusu prijetne in da moramo skrbeti za solze prave spokornosti, da objokujemo svoje stare grehe in jih sè solzami brišemo.

Kaj so dobili trije modri iz Jutrove dežele za plačilo, ker so imeli tako dobro srce, da so se iz daljne jutrove dežele napravili na pot, vzeli sè seboj zlata, mire in kadila in šli iskat nebeškega otroka? Za plačilo jim je Bog poslal zvezdo, katera jih je vedla do Betlehema, da so gledali od obličja do obličja nebeški obraz božjega otroka Jezusa.

Ako bomo prinašali v tem življenju kakor trije modri iz jutrove dežele milemu Jezusu zlata t. j. ako bomo svoje življenje žrtvovali za Jezusa, šli zanj, ako bi bilo potrebno, tudi v smrt; ako mu bomo prinašali v dar kadila t. j. molitev in dobra dela; ako mu bomo prinašali v dar mire t. j. sv. ponižnost, sv. čednosti in sv. spokornost, tedaj bo tudi nas zvezda privedla do Jezusa, da bomo gledali njegov nebeški obraz od obličja do obličja.

30. Ko so šli Izraelci iz egiptovske sužnosti in so prišli do moabske dežele blizu Jordana, se je moabski kralj Balak sè svojim ljudstvom silno zbal ogromne množice Izraelcev. Poslal je na Jutrovo po slovečega preroka Balaama in mu sporočil: »Glej številno izraelsko ljudstvo je

prišlo iz Egipta in se je ustavilo meni nasproti. Pridi torej in prekolni je«. Balaam, prerok, pride v moabsko deželo. Kralj ga vede na visoke gore, od koder se je videl tabor izraelskega ljudstva in ga prosi, naj v imenu božjem prekolne Izraelce. Prerok Balaam pa je začel nazadnje tako-le govoriti: »Kako bom preklinjal, kogar Bog ne preklinja; kako bom rotil, kogar Bog ne roti? Blagosloviti sem poklican, blagoslova tedaj ne morem odreči!«. In blagoslavljal je Izraelove otroke ter prerokoval, da bo *»zvezda vzšla iz Jakoba in kraljevo žezlo se vzdignilo iz Izraela«*. Moabski kralj mu reče: »Poklical sem te, da bi Izraelce proklel, ti pa si jih blagoslovil. Pojdi, od koder si prišel!« Nato je Balaam odšel!

To prerokovanje preroka Balaama se je razširilo po jutrovi deželi. Zato so ljudje pričakovali, da bo ob rojstvu Mesijeve vzšla zvezda, ki bo oznanila njegovo rojstvo. Ta prerokba se je tudi izpolnila. Prikazala se je namreč na Jutrovem svitla zvezda, po kateri so trije modri spoznali, da pomenja rojstvo Zveličarjevo. Zato so rekli, ko so prišli v Jeruzalem: »Kje je kralj Judov, ki je rojen? Zakaj videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem in smo ga prišli molit!« Ko so od kralja Heroda in od judovskih pismoukov slišali, da se Mesija mora roditi v Betlehemu, kakor je zapisano v sv. pismu: »In ti, Betlehem, Efrata, premajhen si mej tisočicami v Judu, iz tebe bo prišel vojvoda, ki bo vladal moje izraelsko ljudstvo«, so se brž podali proti Betlehemu. S seboj so nesli za Jezusa dragocenih darov: zlata, kadila in mire.

31. Naj dodam tu še eno razlago teh darov, ki so jih prinesli sv. trije modri.

Zlato pomenja kraljevsko službo, ki jo bo imel Mesija med človeštvom. On bo vladal vse ljudi. Njemu bodo morali biti pokorni vsi ljudje.

Kadilo pomenja, da bo imel tudi duhovsko službo, da bo najvišji duhovnik. Duhovniki namreč rabijo pred altarjem kadilo. Jezus bo torej najvišji duhovnik.

Mira lepo diši, mira razveseljuje, torej pomenja, da bo to dete razveseljevalo človeški rod sè svojim naukom, sè svojim evangelijem t. j. pomenja učeniško službo, ki je vsem ljudem v prosveto, v odpust grehov in v zveličanje.

*

*

*

32. Izročilo pravi, da je tudi Marija dala trem modrim majhen dar v znak hvaležnosti. Lahko si namreč mislimo, kako sta bila Marija in Jožef hvaležna, za te dragocene darove, s katerimi sta si potem na lahek način preskrbela vse potrebno za življenje. Sv. trije modri so gotovo prinesli veliko vrednost. Kaj pa je dala Marija trem modrim v znak hvaležnosti? Izročilo pravi, da jim je dala za dar bele plenice, v katere je bilo božje dete Jezus povito.

Prosimo danes Marijo, naj da tudi nam kak dar, kakor ga je darovala trem modrim iz jutrove dežele, prosimo jo, naj preskrbi tudi nam bele plenice t. j. belo oblačilo Kristusovo, ki pomenja posvečujočo milost božjo. To belo oblačilo naj nam Marija preskrbi zlasti za smrtno uro, ker le s tem belim oblačilom pojdemo na nebeško ženitnino, v nebeški Betlehem.

ŠTIRINAJSTO BRANJE.

ZA PRVO NEDELJO PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM.

1. Današnji sv. evangelij nam pripoveduje lep dogodek iz Jezusove mladosti. Ko je bil Jezus dvanajst let star, je šel sè svojimi stariši za praznik v Jeruzalem. V Jeruzalemu pa so ga stariši izgubili. Našli so ga še-le tretji dan v templju, kjer je sedel sredi učenikov ter jih poslušal in popraševal. Vsi, ki so ga slišali, so se čudili nad njegovo modrostjo in nad njegovimi odgovori.

Tako je Jezus v dvanajstem letu pokazal svojo modrost. On ni takrat učil, ampak je le poslušal, popraševal in odgovarjal, da so se vsi čudili nad modrostjo. Čeprav je bil vseveden, vendar je le poslušal in popraševal, ker nam je hotel dati zgled prave modrosti, ki je združena s pohlevnostjo. Ni vsaka učenost že modrost. Zato nam kliče tudi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Po milosti, katera mi je dana, rečem vsem, ki so med vami: Nikar več modrovati, kakor se spodobi, ampak modrovati, kar je prav po meri vere, t. j. po meri darov, ki smo jih od Boga prejeli. Otrokom se ne spodobi učiti in

drzno govoriti, ampak poslušati in pohlevno odgovarjati. Za poučevanje so drugi postavljeni. Jezus je dal vsej mladini s tem prelep zgled, ker je deček le poslušal in izpraševal in bil svojim starišem pokoren. On bi bil lahko učil, pa ni hotel, ker je hotel biti v vsem nam enak in nam v zgled, ki ga moramo posnemati. Dandanes nam prihaja veliko zla od tod, ker nočejo nekateri delati svoje dolžnosti, kakor bi morali po volji božji, ampak se napihujejo hoteč predrzno ukazovati in biti vse. Sv. Pavel nas uči v današnjem sv. evangeliju, da delajmo to, kar nam nalaga Bog in sv. vera. Kakor imamo v enem telesu veliko udov, udje pa nimajo vsi enega opravila, prav tako smo tudi ljudje udje drug drugemu in imamo raznolična opravila in dolžnosti. Otroci morajo poslušati, biti pokorni in pohlevno odgovarjati, stariši ukazujejo, učenci učijo itd.

* *

2. Jezus pa ni rastel le v modrosti, ampak tudi v starosti in je na telesu čedalje močnejši postajal, pravi sv. evangelij. Marija in Jožef sta vestno skrbela, da je tudi presveto telo Jezusovo bilo zdravo in močno. Iz tega je razvidno, da moramo tudi mi skrbeti za svoja telesa, da so zdrava, sveta in Bogu prijetna. Stariši morajo skrbeti tudi za telesca svojih otrok, da se lepo razvijajo in da so vedno sveta, ker so postala pri sv. krstu tempelj božji. Gledati morajo torej, da ne pridejo otroci v roke kakim nesramnim hudobnežem ali hudobnicam, ki bi tempelj božji lahko oskrunili. Sv. Pavel pravi v današnjem

sv. berilu, da morajo biti tudi naša telesa živ, svet in Bogu prijeten dar in da se ne smemo ravnati po tem svetu, ampak po volji Božji.

* * *

3. Tako naj raste naša mladina! Ako bo rastla v modrosti in v starosti, kakor je volja božja, bo rastla tudi v milosti, ne-le pred Bogom ampak tudi pred ljudmi, kakor beremo o Jezusu. Jezus je pred duhovniki in učniki v templju tako lepo odgovarjal in jih tako lepo in ljubeznivo popraševal, da so se vsi čudili. Nad vse ljubezniv pa je bil nasproti svojim starišem. Čeprav Bog, je bil Mariji in Jožefu pokoren. Dal nam je s tem prelep zgled, kako moramo rasti in živeti v milosti ne-le pri Bogu, ampak tudi pri ljudeh. Ravnajmo se po njem, ker njegov zgled in njegov nauk je za nas pot, resnica in življenje.

* * *

4. Sv. Elizabeta je bila hči kralja ogrskega. Rojena je bila l. 1207. Imela je še-le 3 leta, pa so jo stariši že zaročili z Ludovikom, sinom tiringskega vladarja, ki je imel še-le 10 let. Take zaroke, ki so veljale le mej stariši, so bile v srednjem veku v navadi. Malo Elizabeto so v velikem spremstvu vedli na Tiringsko v grad Wartburg in je tam skupaj se svojim bodočim ženinom 10 letnim Ludovikom rastla v starosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi. Deček Ludovik je bil prav tako dobrega srca ko mala

Elizabeta. Ko pa je njegov oče Herman umrl in je njegova soproga Sofija sprejela vladarstvo, je začelo postajati tudi za deklico Elizabeto hudo, ker je bila ta ženska ničemurna in ničemurna je bila tudi njena hči Agnez. Obe, mati Sofija in hči Agnez, ste neprestano zabadale pobožno Elizabeto in zahtevale od nje, da se mora posvetno oblačiti, da ne sme toliko skrbeti za uboge, da ne sme vedno moliti in v cerkev hoditi. Prevzetna Agnez jo je večkrat žalila govoreč, da naj si nikar ne domišluje, da jo bo brat Ludovik poročil, ako bo le molila, za uboge skrbela in v cerkev hodila. Nekega dne je rekla vladarica Sofija, naj se obe Agnez in Elizabeta oblečete v žametno oblačilo in naj si denete zlato krono na glavo, ker da se hočejo vsi skupaj s služabniki podati v mestno cerkev Matere božje, kjer se je obhajala velika slovesnost. Ko se napravijo in pridejo v cerkev, sedejo v klop, kjer je bilo nasproti veliko božje razpelo. Mala Elizabeta je nekoliko časa gledala božje razpelo, potem dela zlato krono z glave in se vrgla pred božje razpelo na tla. Ničemurna Sofija jej je rekla: »Kaj delaš, Elizabeta? Ali hočeš biti kakor norice ali kakor stare žene, ki padajo na tla iz lenobe. Ali ne moreš stati ali sedeti ali klečati kakor mi? Ali ti je zlata krona pretežka«. Elizabeta pa je vsa ujo-kana odgovorila: »Ljuba gospa, pred mano stoji križani Kristus s trnjevo krono. Jaz bi ga le zaničevala, če bi imela zlato krono na glavi«. Na to se je začela v cerkvi bridko jokati, se je spet sklonila z glavo na tla in je toliko solz potočila pred Križanim, da je bil žametni plašč, ki ga je držala pred očmi, ves moker.

Vladarica Sofija in njena hči Agnez bi bili radi preprečili poroko z mladim vladarjem Ludovikom, toda ta je bil dobrega in pobožnega srca in se ni dal omajati. Ko je bil star 24 let in Elizabeta 14, sta se na slovesen način v cerkvi poročila.

Elizabeta pa tudi v zakonu ni odnehala od dobrih del. Dajala je vsem prelep zgled pobožnosti, ponižnosti in dobrotljivosti. Slikajo jo z rožami v predpasniku. Zakaj? Nekega dne je nesla iz gradu v mesto poln predpasnik jedi za uboge. Na poti jo je srečal soprog, ki jo je prašal, kaj da nese. Ona pa je hotela svoje dobro delo zakriti in je rekla po nagibu sv. Duha: »Rože nesem, da si napravim venec!« Soprog jej reče: »Pokaži, da vidim!« Ko je pokazala, so bile res v predpasniku najlepše rože, bele in rdeče in sicer ob takem času, ko ni bilo nikjer cvetočih rož.

Tako je sv. Elizabeta zvesto služila Bogu že od rosne mladosti in si zaslužila večno zveličanje. Zapustila nam je nauk in zgled, kako moramo v ponižnosti in pobožnosti živeti že od mladih dni, če se hočemo zveličati. Stariši naj skrbijo, da bodo njih otroci rastli kakor Jezus v starosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi. Ni dovolj, da skrbimo otrokom le za premoženje tega sveta, treba je, da postanejo otroci dobrega in pobožnega srca, kakor je bila po zgledu Jezusovem sv. Elizabeta, da bo zanje preskrbljeno za časno in večno srečo.

* *

* *

5. Po zgledu Jezusa Kr., ki je rasel na starosti, modrosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi, je hodilo tisoč in tisoč svetnikov, ki so svojo mladost čuvali, da bi se ne oskrunila s kakim grehom, zlasti nečistostjo. Sv. Jožef iz Kalasance na Španskem, ki ga praznujemo dne 27. avgusta, je skrbno čuval čistost svojega telesa tudi mej razuzdanimi součenci na vseučilišču. V taki starosti in mej takimi součenci se mladenič težko ohrani čist, nedolžen in pošten. Toda sv. Jožef iz Kalasance se je posluževal dveh sredstev, ki tudi mladega človeka prav gotovo rešite vseh skušnjav. Ko je zapazil, da bi ga rada neka oseba zavedla v greh, je to brž povedal spovedniku, ki mu je dal primerne nasvete in je potem takoj zapustil tisti kraj, kjer bi bil lahko prišel v dotiko s tisto osebo in v bližnjo priložnost za greh.

Tako je bežal pred slabo priložnostjo tudi Jožef egiptovski.

Tako je bežal tudi sv. Alojzij. Ko ga je hotela izvabiti neka gospodična na ples, je tekel v sobo. Našli so ga skritega pod posteljo.

*

*

*

6. Nekateri so tako sveto živeli in bili tako popolni otroci božji, da jih je Jezus tudi po telesu naredil sebi podobne. Tako je znano, da je sv. Francišek dobil celo znamenja Jezusovih ran. Blažena Ivana sv. križa, katero praznujemo dne 14. sept. je istotako dobila na Veliki petek l. 1524. znamenja Jezusovih ran. V veliki ponižnosti je prosila Jezusa, naj jej odvzame

ta znamenja, ker jih ni vredna. Gospod je uslišal njeno molitev in rekel: »Ker nočeš imeti mojih rož, ti bom dal svoje trnje«. In dobila je namesto znamenj notranjo boleost, ki jo je tako bolela, kakor da bi se jej razbeljeni žebli zabadali v meso.

Kot otrok božji je tako občevala sè svojim angelom varuhom kakor sè svojim najboljšim prijateljem. Nje angel jo je prav po prijateljsko podučeval in opominjal. Nekoč se mu je pritožila, da jo hudobni duh radi grehov tako zelo preganja. Angel pa je dal ta-le odgovor: »Ne bodi nehvaležna Bogu, kajti preganjanja, ki jih moraš trpeti, so le milosti božje. Bog je dovolil satanu, da te preganja, kakor je nekoč dovolil satanu, da je preganjal potrpežljivega Joba. Imej zaupanje v Gospoda Jezusa Kristusa; ta preganjanja ti bodo pridobila nebeško kraljestvo, kjer se boš veselila z izvoljenimi«.

Ker so ljudje izvedeli, da jo nje angel varuh na poseben način razsvitljuje, so prihajali k njej ljudje od vseh strani, da bi jo popraševali za svet v raznih težavah, žalostih in preganjanjih. Neka oseba jo je prosila, naj praša svojega angela varuha, kaj ji je storiti, da bo ugajala Bogu. Odgovor je bil: Mir, molitev in molčečnost. Druga oseba je prašala, kako bi mogla bolečine v bolezni s potrpežljivostjo prenašati. Odgovor se je glasil: Obesi nad posteljo božje razpelo in podobe, ki predstavljajo trpljenje Kristusovo.

Tako odgovarjajo otroci božji, ki prejemajo razsvitljenost od zgoraj. Ta svetnica je imela komaj 28 let, pa so jo že izvolili za opatico.

Redovnice so jo tako spoštovale, da so se srečne stele, če so ji mogle roko poljubiti. Bila je pravi otrok božji — angel v človeški podobi. Ukazovala je v samostanu z največjo ponižnostjo in pohlevnostjo, opominjala in kaznovala z največjo ljubeznijo.

Nekoč se je prigodilo, da so prišli stariši z bolnim otrokom na božjo pot v cerkev, kjer je bila blažena Ivana opatinja. Previdnost božja je hotela, da je otrok v cerkvi umrl. Stariši se niso dali utolažiti. Prosili so svetnico, naj položi roko nanj, da bi otrok oživel. Svetnica se je v vsej ponižnosti branila, a ker so stariši jokali in jokaje prosili, je vzela mrtvega otroka v naročje in položila nanj križ. Otrok je takoj oživel. Dala ga je starišem popolnoma zdravega in čilega. Priča temu dogodku je bilo kakih osemdeset oseb.

Ko je bila še preprosta redovnica jej je vrč padel iz rok in se ubil. Bila je zavaljo te svoje nerodnosti silno žalostna. V svoji otroški preprostosti je pokleknila in prosila nebeškega očeta, naj bi vrč zacelil. In Bog je prošnjo svojega otroka uslišal.

Kakor sv. Štefan, je tudi njej bilo večkrat dano gledati nebeško kraljestvo, videla je večkrat nebo odprto in Jezusa, sedečega na desnici Boga Očeta.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

7. Nekoč so vprašali učenci Jezusa: »Kdo je večji v nebeškem kraljestvu?« In Jezus je poklical otroka in ga postavil v sredo med nje in

je rekel: »Resnično, povem vam, ako se ne izpreobrnate in niste, kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor-koli se tedaj poniža, kakor ta otrok, ta je večji v nebeškem kraljestvu. In kdor sprejme katerega takega otroka v mojem imenu, mene sprejme. Kdor pa pohujša katerega teh malih, ki v me verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja (Mat. 18, 1)«.

Ob drugi priliki so mu matere prinesle otročičev, da bi položil nanje roke in molil. Učenci pa so bili nevoljni na sitne matere in so jih opominjali, naj tega ne delajo. Jezus pa reče: »Pustite otročiče in nikar jim ne branite k meni priti, zakaj takih je nebeško kraljestvo. Resnično, povem vam, kdor-koli božjega kraljestva ne sprejme kakor dete, ne pojde vanje«.

*
* *

8. Iz vseh teh zgledov je jasno, da moramo posnemati otroke, da moramo postati ko otroci, ako se hočemo zveličati. Otroci so ponižni, ljubijo stariše, so radi doma, ne marajo za svet, so ljubeznivi, so pokorni, preprosti, niso častilakomni, niso maščevalni, niso vdani pijančevanju in nečistosti, radi verujejo, krivice radi pozabijo itd.

Teh otroških lastnosti si moramo pridobiti, ako hočemo kdaj v božje kraljestvo. Otroške lastnosti in čednosti so prvi potni list za nebesa. Te lastnosti je imela na pr. sv. Terezija Deteta Jezusa in zato jo je cerkev tako naglo proglasa-

sila za svetnico. Ona je bila naših let, pa jo ze časti nebo in zemlja.

Karmelitski red, v katerem je bila sv. Terezija Deteta Jezusa, šteje mej svojimi svetniki, še neko drugo osebo, ki se je tudi imenovala po Detetu Jezusu, namreč blaženega Frančiška Deteta Jezusa, ki je živel pred tristo leti in je umrl prav na božični praznik. Sv. Terezija je najbrže po njem dobila naslov: Deteta Jezusa.

*

* *

9. Ti svetniki niso zastonj dobili naslova: Deteta Jezusa, ampak zato, ker so na poseben način častili Dete Jezusa in so skušali tudi pridobiti si svete otroške lastnosti: sv. ponižnost, vdanost, pokorščino, sv. čistost, preprostost, ljubeznivost itd.

Želeti bi bilo, naj bi vsi bili posebni častivci Deteta Jezusa in naj bi vsi, četudi bi bili že v letih, postali ponižni, preprosti, pokorni in dobri ko nedolžni otroci. Napravite danes trden sklep, da si hočete preskrbeti lepo podobo Deteta Jezusa ali dečka Jezusa. Imejte jo v svoji sobi in ozirajte se nanjo pogostoma in sklenite vsakikrat, ko se nanjo ozrete, tako-le: Postati hočem kakor otrok, ker drugače ni mogoče priti v nebeško kraljestvo.

Omenil sem vam prej blaženega Frančiška Deteta Jezusa, karmeličana, ki je bil najbrže vzor sv. Tereziji Deteta Jezusa, karmeličanki. Ta je lahko tudi vam vsem, ki ste služabnice, delavke in gospodinje, vzor. Po stanu je bil ponižen hlapec. Kadar koli je šel na delo, je pokleknil ko

otrok pred dete Jezusa in prosil pomoči, ko se je pa vrnil, je spet pokleknil in se detetu ko otrok v ponižnosti zahvalil za dobre, ki mu jih je skazalo.

V drugih deželah častijo Jezusa kot dete in dečka veliko bolj ko pri nas. Želeti bi bilo, da bi tudi mi začeli bolj častiti dete in dečka Jezusa, kajti postati moramo kakor otroci, če se hočemo zveličati.

*

*

*

10. Pred vsem si moramo pridobiti te-le otroške lastnosti:

Sv. ponižnost. Otrok je ponižen in ponižni moramo biti tudi mi, ker drugače ne pojdemo skozi ozka vrata nebeškega kraljestva. Skozi ta vrata gre le ponižnost.

Zgodovina poroča o preslavnih možeh, ki so se odlikovali v vojskah, v politiki, v iznajdbah, v zdravilstvu ali v pisateljstvu, toda ta slava, čeprav bi bila velika, ne daje pravice do nebeškega kraljestva. Kristusove besede so jasne: »Resnično, povem vam, ako se ne izpreobrnete in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor-koli se poniža kakor ta otrok, je večji v nebeškem kraljestvu«.

Sv. Avgušтина so vprašali, kaj je potrebno za večno zveličanje. Odgovoril je: »Prvič je potrebna ponižnost«. Vprašali so ga dalje: »Kaj je drugič potrebno?« Odgovoril je: »Drugič je potrebna sv. ponižnost«. Vprašali so dalje: »Kaj je potrebno tretjič?« Odgovoril je: »Tretjič je po-

trebna sv. ponižnost in če me še dalje vprašate, porečem vedno: Sv. ponižnost!»

Sv. ponižnost je prvi ključ nebeškega kraljestva. To pričajo životopisi vseh svetnikov in svetnic božjih. Vsi so bili ponižni, čeprav so bili morda škofje, papeži, kralji ali cesarji. Sv. Ansgar, ki je bil škof, je na smrtni postelji ponavljal ponižne besede: O Bog, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!»

Ob času sv. apostolov je bil v Laodiceji prevzetan človek, ki si je domišljeval, da je svet, da ima mnogo čistih in dobrih del in da ima pravo spoznanje. Toda Jezus se mu je prikazal in mu rekel: »Ali ne veš, da si ubog siromak, slep in nag? Svetujem ti, da si pri meni kupiš čistega zlata, da boš res bogat, da si pri meni kupiš belo obleko, da pokriješ sramoto svoje nagote in da si kupiš mazilo za oči, da boš kaj videl«.

Taki prevzetneži, ki si domišljujejo, pa nič niso, smo več ali manj vsi. Od Jezusa potrebujemo mazila za oči, da spoznamo, da smo siromaki in res ubogi grešniki, od Jezusa potrebujemo lepe bele obleke pravičnosti in svetosti; čisto zlato pa so dobra dela, ki jih opravljamo s pomočjo milosti božje.

Druga lepa lastnost otrok je, da so radi pri stariših t. j. doma pri svojih ljudeh in da ne marajo za neumni svet. Gorje otrokom, ki zajdejo zgodaj v svet ali ki nimajo starišev in doma! Neumni svet zavede človeka v brezno gréha in nesreče.

To pravilo velja tudi za nas vse. Ne letaš okrog, drži se kolikor mogoče doma, drži se ko-

likor mogoče svoje družine in svojih ljudi, kajti kdor leta vedno okrog, je ko riba zunaj vode.

Najbolj srečni in varni se čutijo otroci pri svoji mamici. To velja tudi za nas. Utegnil bi kdo reči: »Žal da nimamo več mamice!« To je za marsikoga izmed nas res a res je tudi, da nam je Jezus dal drugo mamico, ki nas vidi in sliši in ki jo moramo vsaki dan lepo pozdravljati in jo častiti. To je Marija! Če boš vedno pri tej ljubi mamici, ne boš vekomaj grešil in ti bo dobro na zemlji.

Sv. Jeronim Emilijan je bil zašel v mladosti v velike pregrehe. Njegova mati in njegovi bratje so ga sicer opominjali, pa ni nič pomagalo. Prav takrat pa je bila vojska mej Benečani in Francozi. Tudi sv. Jeronim je bil v vojski. Poveljeval je vojaškemu oddelku, katerega so Francozi zajeli. Francozi so zaprli sv. Jeronima v tesno in temno ječo. Zvezali so mu roke, obesili mu okolu vratu železen obroč, na katerega so zvezali težek kamen, ki ga je tlačil k tlom. Najbolj ga je plašila misel, da ga bodo kmalu usmrtili. Toda ni ga toliko plašila smrt nego sodba po smrti. V spomin so mu prihajali stari grehi, ki so ga tako plašili, da ni upal več milosti in usmiljenja božjega. Bil je tako žalosten in potrtn, da bi bil skoraj obupal. V tem strašnem stanju se spomni ljube matere Marije ter jo začne goreče in srčno prositi, naj bi mu pri svojem sinu izprosila milosti in odpusta. Ko je tako milo vzdihoval, se v trenutku ječa razsvetli in ljuba Devica Marija mu pove v prikazni, da je njegova molitev že uslišana. Hkratu je bil na čudovit način rešen spon in izpuščen iz ječe.

. Ta dogodbica dokazuje, kako je dobro biti v mislih pri svoji materi Mariji. Posnemajmo v tem otroke, ki so srčno radi pri svoji mami in ne marajo za svet. Sv. Filip Neri je dočakal osemdeset let, pa je bil vedno otroško vesel in se kakor nedolžni otroci ni prav nič menil za ta svet. Še vesel je bil, če so se mu drugi smejali ali če so ga zaničevali. Tako je zahteval od vsakega, ki je hotel stopiti v njegov red: ponižnost in zaničevanje tega sveta. Včasih je nalašč naredil kako nerodnost na ulici, da so se mu smejali ali ga zaničevali. Nekega dne je srečal na cesti sv. Feliksa, ki je bil kapucinski brat in ki je prihajal z dežele, kjer je nabiral miloščino. Na hrbtu je nesel veliko posodo, v katero so mu ljudje nalili vina. Sv. Feliks je v otroški preprostosti vprašal sv. Filipa, ali je žejen? Sv. Filip je odgovoril, da je žejen. »Pij torej!« reče sv. Feliks in mu na ulici ponudi pijače iz velike posode. Sv. Filip nagne in v otroški preprostosti pije na ulici. Nekateri so se mu začeli smejati, a kmalu so spoznali, da dela to iz same ponižnosti, ker je hotel biti zaničevan.

Tako je zahteval tudi od vseh, ki so hoteli stopiti v red, ki ga je sam ustanovil. Hotel je, da naj bodo kakor otroci, ki so preprosti in se ne menijo za ta svet. Nekega dne se je oglasil pri njem mladenič iz plemenitega stanu in je razodel željo, da bi rad stopil v njegovo kongregacijo. Sv. Filip mu reče, da je vse prav in lepo, a da mora prestati preizkušnjo. »Dobro!« je rekel mladenič. Nato mu reče sv. Filip, da mora pokazati, da se za ta svet, za posvetno čast pa

tudi za zaničevanje in zasmehovanje tega sveta prav nič ne meni in zato naj si obesi lisičji rep in naj gre ž njim po mestu. To se je mladeniču zdelo pretrdo in presramotno in je odstopil. Sv. Filip ga ni mogel rabiti, ker ni prestal preizkušnje. Sv. Filip Neri je bil preprost in ponižen ko otrok.

V tistem času je neka ženska oseba slovela v Rimu ko svetnica. Ljudstvo je kar drlo k njej, da bi videlo svetnico. O tem je slišal tudi papež. Zato je poklical k sebi sv. Filipa in mu naročil, naj gre pogledati, kaj je s to svetnico. Sv. Filip obuje visoke škornje in gre v slabem vremenu do nje. Ko pride k njej, jo poprosi, naj bi mu pomagala zuti mokre črevlje. Ženska pa se močno razjezi, začne zmerjati sv. Filipa češ, kaj se to spodobi in kaj naj ona zuva njemu črevlje. Ko sliši sv. Filip to prevzetno govorjenje, se kar obrne, gre k papežu in mu pove: »To ni svetnica, ampak prevzetnica, ker nima nobene ponižnosti«.

To je bilo tudi res. Kjer ni otroške ponižnosti in otroške preprostosti, ni tudi nobene prave čednosti in svetosti.

Nadaljna lepa lastnost otroka je, da ni vdan nečistosti. Otrok je nedolžen in niti ne pozna največje skušnjave, katera nadleguje odrasle ljudi. Zoper to skušnjavo se mora odrasel človek najbolj bojevati, če si hoče ohraniti varstvo božje in varstvo angela varuha. Ko se človek vda tej pregrehi, ga dobri duh zapusti in satan mu obsede srce in voljo, da nima nobenega pravega poguma. Kdor hoče na tem svetu srečno

hoditi, mora gledati, da si ohrani telo in dušo čisto. Takemu daje Bog svojo pomoč in takega čuva angel varuh nesreč. Danes jih je mnogo, ki so izgubili vero in ki umirajo v trdovratni nespokornosti, pa ko bi hoteli preiskovati, zakaj in kako so izgubili vero, bi našli, da so živeli nečisto in nesramno. Sv. čistost je za vsakega človeka velika trdnjava, s katere se lahko brani proti satanu in hudobnemu svetu. Stariši vse premalo skrbijo, da se otroci čisti in nepokvarjeni ohranijo.

O sv. Baldomer-ju, ki ga praznujemo dne 27. februarja, o katerem vemo, da je bil kovač, pravi njegov životopisec: »Baldomer je od mladosti do smrti ohranil sv. čistost. Sv. čistost je vsakemu nujno potrební pogoj bogoljubnega življenja. Ko bi kdo opravljal najboljša in najlepša dela, pa bi sv. čistosti ne imel, bi njegovo življenje bilo prav tako gnusno pred Bogom, kakor bi bile nam gnusne najboljše jedi, ki bi jih pred nas položili v gnusni posodi. Kovač Baldomer s svojim črnim obrazom in s svojimi sajastimi in grčastimi rokami je bil pred Bogom neskončno lepši ko kak knez na zlatem prestolu ali pa kaka gospica, ki je na plesu blestela v židi in v dragih kamenih, ki je pa zapravila svojo nedolžnost«.

Nadaljnja lepa lastnost otrok je, da niso maščevalni. Otrok pozabi kmalu vse krivice, ki mu jih kdo stori in je takoj ž njim spet prijazen in se takoj začne spet ž njim igrati. To je najlepša lastnost otrokova. To lastnost zahteva sv. Pavel tudi od odrastlih, ko klíče: »Bratje ni-

komur ne povračujte hudega s hudim... Ako je mogoče, imejte, kolikor je na vas, mir z vsemi ljudmi; ne delajte si sami pravice, preljubi, ampak dajte mesto jezi božji, zakaj pisano je: Meni gre maščevanje, jaz bom povrnil, govori Gospod. Marveč če je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, če je žejen, daj mu piti, zakaj če tako delaš, mu boš žerjavico na glavo zbiral (Rimlj. 12) «.

V tem se kaže, ali je v nas Kristusov duh ali pa satanov duh. Če se ne maščuješ, ampak odpustiš svojemu bližnjemu, je to prav gotovo znamenje, da je v tebi Kristusov duh. To je preizkušnja, ki jo mora vsak človek prestati, ako se hoče zveličati. Bog je že tako poskrbel, da ima vsak človek svoje sovražnike in nasprotnike in da imamo vsaki dan žalitve in nasprotstva. To so lepe priložnosti, ki nam jih pošilja Bog, da se urimo v otroški ljubezni in v otroški lepi preprostosti. Če ti odpustiš, smeš zaupno upati, da bo Bog tudi tebi odpustil. Sv. škof Janez, ki ga praznujemo dne 23. januarja, je rekel nekaterim, ki so ga nagovarjali, naj se maščuje nad neko nehvaležno osebo, ki ga je zmerjala: »Jaz žalim že šestdeset let Boga s svojimi grehi, zakaj bi ne smeli vsaj enkrat drugi mene žaliti?«

To je lep odgovor, ki kaže tudi nam pravo pot. Vsi svetniki in svetnice božje nam zatrjujejo, da ni nobene lepše reči na svetu ko odpuščati svojim razžalnikom. Posnemajmo v tem otroke, ker takih je nebeško kraljestvo.

Nadaljnja prelepa in prekoristna lastnost otrok je, da jim je pijančevanje neznano. Sv. Krizostom pravi, da ne more nobena poplava

zemlje tako razriti, ko razrije nezmerno uživanje vina človeško telo in da ni nobena reč tako obžalovanja vredna ko pijanost. Največje zlo za pijanca pa je, da je izključen od nebeškega kraljestva, kajti sv. Pavel pravi: »Ne varajte sami sebe! Noben nečistnik ne prešuštnik... ne pijanec... ne bo posedel božjega kraljestva (I. Kor. 6)«.

Slavni pisatelj Alban Stolz pravi o pijancih: »Ni ga bolj zaničevanega človeka od pijanca. Po pravici! Pijanec je slabši ko žival. Žival je tako ustvarjena, ampak pijanec je žival, ker hoče sam biti žival in noče biti človek, kakor ga je Bog ustvaril«.

Posnemajmo tudi v tem otroke, da postanemo otroci božji in dediči večnega kraljestva.

*

* *

11. Bodi lep sad današnjega premišljevanja ta, da začnemo po zgledu sv. Frančiška Deteta Jezusa in sv. Terezije deteta Jezusa goreče častiti dete ali dečka Jezusa, da si na ta način pridobimo sv. ponižnost, sv. preprostost, sv. čistost in sploh lepo krščansko in sveto življenje, da postanemo kakor otroci, katerih je nebeško kraljestvo.

*

* *

* * *

* * * *

12. »Misli na pričujočnost Božjo — in ne boš grešil!« Tako priporočamo vedno in vedno. Ko bi človek pred vsakim grehom pomislil, da

ga vidi vsemogočni Bog, da ga gleda božje oko, bi se gotovo ubranil marsikateremu grehu. To je tedaj lepo in koristno pravilo!

Znana Vam je dogodbica o bratu in sestri, ki sta bila sama doma. Jakec reče Anici: »Pojdi z menoj, hočeva kaj prav dobrega za jed poiskati, kar se nama bo prav dobro prileglo. Anica reče: Grem s teboj, če me pelješ v tak kraj, kjer nas ne bo nihče videl«. »No«, reče Jakec, »le pojdiva v shrambo za mleko, tam bova polizala polno skledo sladke smetane«. Anica pravi: »Ondi bi naju videl sosed, ki drva cepi na dvorišču«. »Pa pojdi z menoj v kuhinjo«, je dejal Jakec, »v kuhinjski omari je poln lonec medu; na kruh si ga bova namazala.« Anica pravi: »Tam naju lahko ugleda soseda, ki pri oknu sedi in prede«. »Pojdiva tedaj v klet jabolka jest«, reče Jakec, »tam je tema, da naju nihče videl ne bo«. Anica pravi: »O moj ljubi Jakec, ali zares misliš, da naju tam doli nihče videl ne bo? Ali nič ne veš za tisto oko, katero skoz zidovje vidi in tudi temo pregleda?« Jakec se prestraši in pravi: »Prav imaš ljuba sestra! Bog naju vidi tudi tam, kjer naju ne vidi človeško oko. Nikjer tedaj hudega ne storiva!

Bog vse vidi, Bog vse ve,
Greh se delati ne sme«.

Misel na pričujočnost božjo, misel, da nas gleda Bog, je tedaj zelo močna in koristna, da nas varuje greha.

*

*

*

13. Kakor nas čuva greha misel na pričujočnost božjo, prav tako čuva otroke greha tudi misel na pričujočnost in pazljivost starišev. V pričo starišev in predstojnikov, ali če vedo, da so stariši ali predstojniki blizu, otroci ne grešijo. Ko imajo otroci kaj slabega storiti, se navadno skrijejo, da jih stariši ne vidijo. Če jih stariši najdejo v grehu, se otroci sramujejo in zardijo.

Iz tega je pač razvidno, da bi morali stariši svoje otroke imeti vedno pred očmi. Stariši bi morali biti pazljivi, da se jim otroci ne izgube izpred oči. V tem bi morala biti starišem največja skrb.

In te skrbnosti nas uči današnji sv. evangelij. Razumljivo je, da sta Marija in Jožef Jezusa v Jeruzalemu izgubila. Za praznik je bilo v Jeruzalemu veliko ljudi. Še na Sv. gori se prav lahko pripeti, da se med množico kdo izgubi, ko so velika romanja.

Ko sta pa opazila, da sta Jezusa izgubila, kakšen strah, kakšna skrb ju je prevzela! Iskala sta ga najprej med sorodniki in znanci. In ko ga nista našla, sta se vrnila v Jeruzalem in sta ga iskala. In prigodilo se je, da sta ga tretji dan v templju našla sedečega sredi učnikov, ki jih je poslušal in popraševal. In ko sta ga ugledala, sta se zavzela in njegova mati mu je rekla: »Sin! kaj si nama tako storil? Glej, tvoj oče in jaz sva te z žalostjo iskala«.

Tako skrbno in z velikim strahom sta iskala Marija in Jožef Jezusa. Bodi ta dogodek vsem starišem in predstojnikom v zgled, s kako skrbnostjo in pazljivostjo morajo čuvati nad

otroci in nad podložniki. Treba jih je imeti vedno pred očmi. O ko bi hoteli stariši in predstojniki to resnico razumeti! Marsikaj slabega bi otroci ne storili in marsikaj dobrega bi ne opustili.

*

* *

14. Zgodbe sv. pisma nam pripovedujejo prelep zgled iz življenja naših prvih starišev Adama in Eve. Imela sta sina Kajna in Abelja. Kajnovega daru ni maral Bog, Abeljev dar pa je Bog sprejel. Zato je bil Kajn na Abelja jezen in je sklenil, da ga umori. Pred stariši doma se tega ni upal. Dokler je bil Abelj doma, se mu ni nič slabega pripetilo. Nekega dne pa reče Kajn bratu: »Pojdiva vun!« In ko sta bila na polju sama, ko ju nista videla oče in mati, vzdigne se Kajn zoper svojega brata Abelja in ga ubije... In Bog se je oglasil in dejal: »Kajn, kje je tvoj brat Abelj?« On je odgovoril: »Ne vem; sem mar jaz varuh svojega brata?« In Bog mu reče: »Kaj si storil? Glas krvi tvojega brata vpije iz zemlje do mene. Zato bodi preklet na zemlji, katera je odprla svoja usta in je sprejela kri tvojega brata iz tvoje roke. Kadar jo boš obdeloval, ti ne bo dajala sadu. Potikal se boš in bežal po zemlji«.

Tako se je bilo zgodilo prvima sinovoma Adama in Eve, ko ju niso imeli stariši pred očmi, ko sta se podala vun na polje, na samoto! To je velike važnosti za stariše in za otroke, za predstojnike in za podložnike, za gospodarje in za posle! Treba je imeti otroke in podložnike vedno pred očmi, ako jih hočemo očuvati greha in nesreče!

*

*

15. Znano je iz katekizma, da ni zadosti za grešnika, da obljubi, da se bo čuval greha, obljubiti mora tudi, da se bo čuval oziroma čuvala tudi bližnje priložnosti. Kdor ne obljubi, da se bo čuval bližnje priložnosti, ne more dobiti sv. odveze.

In kaj je bližnja priložnost? Bližnja priložnost je priložnost, v kateri človek navadno vsakikrat greši. Človek bi skoraj nikdar ne grešil, ko bi se sam ne podajal v bližnjo priložnost.

Sv. Anton puščavnik je nekdam slišal ropotati na svojih vratih. Gre in odpre vrata, ter zagleda velikanskega moža grozovite, prečudne postave. »Kdo si ti?« vpraša puščavnik. »Jaz sem satan«, odgovori prikazen. »Rad bi izvedel, zakaj me tvoji menihi in še veliko drugih tako črnijo, preklinjajo in mi žele vse hučo, ako se jim le kaj žalega pripeti?« »Ni čuda«, reče sv. Anton, »da te preklinjajo, saj si začetek in izvir vseh hudobij!« »Lažeš«, reče pekleni prikazen, »jaz ne premorem nič pri njih, ki nočejo. Ljudje se sami spridijo, ko v grešne priložnosti zahajajo in se tako pogube«. — In izginil je izpred oči puščavnika.

In res! Največ greha storijo ljudje, ker zahajajo v bližnje slabe priložnosti.

*

*

*

16. Kako se ogibati slabih priložnosti? Za otroke je to-le najkrajše in najboljše pravilo: Stariši naj imajo otroke pred očmi, pa ne bodo grešili! Ko so stariši zraven, tedaj gotovo niso

otroci v bližnji priložnosti. Podložniki tudi niso v bližnji priložnosti, ko pazijo nanje predstojniki.

Če tedaj kdo vpraša: Kako naj se ubranim tega in tega greha, mu lahko na kratko odgovorimo: Bodi pri stariših! Dokler so stariši na tistem kraju, bodi tudi ti, ko stariši niso tam, pojdi proč.

Sè svojim očetom, sè svojo materjo, in sè svojimi predstojniki greš lahko marsikam, a brez njih ne hodi! To je pravilo!

Imeti otroke in podložnike pred svojimi očmi, paziti nanje, to je majhna reč — a korist je velika. Vse boljši so otroci in sploh podložniki, na katere stariši in predstojniki pazijo ko otroci, na katere stariši ne pazijo, ki se potikajo po skritih krajih, samo da niso pred očmi svojih starišev in predstojnikov.

Kakor sta bila Marija in Jožef skrbna, da sta hotela imeti Jezusa vedno pri sebi, vedno pred očmi, tako naj bodo skrbni tudi stariši, predstojniki in gospodarji. Mladina naj raste kakor Jezus pod dobrim nadzorstvom v modrosti, starosti in v milosti pred Bogom in pred ljudmi.

*
* * *
* *
* * * *

17. Ljudje mislijo, da se zunaj mej svetom ne more sveto živeti in da mora iti v samostan ali pa v kako puščavo, kdor hoče sveto in pravično živeti. Tako govorijo ljudje. To pa ni resni-

čno in tudi ne sme biti. Človek mora v vseh okoliščinah in v vseh stanovih sveto in pravično živeti. Bog hoče, da se ljudje vseh stanov zveličajo. V vseh razmerah se moramo ogibati greha in slabih priložnosti.

V kat. cerkvi imamo svetnike iz vseh stanov, tudi iz takih stanov, v katerih se človek najtežje zveliča t. j. iz bogatih in visokih stanov, o katerih je celo Kristus rekel: »Prej bo šla kamela skozi luknjico male igle ko bogatinec v nebeško kraljestvo«. Toda Kristus je dostavil: »Pri Bogu pa je vse mogoče!« Da v katoliški cerkvi imamo svetnike tudi iz najbogatejših družin, tudi s cesarskih in kraljevskih dvorov, ki so živeli sveto in pravično in se niso menili za ta svet.

*

* * *

18. Beremo o bl. Amadeju, ki ga praznujemo dne 30. marca in ki je bil bogat vojvoda, da je vse svoje premoženje rabil le v čast božjo in v pomoč siromakom. Njegovo največje veselje je bilo skrbeti za siromake, jih gostiti in tolažiti. Spominjal se je vedno Kristusovih besedi: Kar storite najmanjšemu izmed mojih bratov, storite meni!

Tako je tudi pri največjem bogastvu skrbel za večno zveličanje svoje duše.

Neki tuji poslanik je vprašal nekoč vojvodo bl. Amadeja, je-li ima mnogo lovskih psov. Vojvoda mu odgovori: »Da, jutri vam jih pokažem«. Ko je prišel drugi dan poslanik k njemu, vede ga v neko dvorno sobo, s katere se je lahko gle-

dalo na dvorišče. Na dvorišču je bila pripravljena velika miza, ki je bila dobro obložena, okolu mize pa je sedela cela množica siromakov. Vojvoda reče poslaniku: »Glej, prijatelj, to so moji lovski psi, s katerimi hodim na lov v tem življenju, da bi nebesa ujel«. Poslanik reče: »Mej temi so gotovo tudi nevredni, ki se delajo, da so siromašni in ki raji beračijo nego delajo«. Vojvoda pa je odgovoril: »Lahko! Toda jaz ne preiskujem natančno o tem. Če bi hotel Bog preiskovati, kdo je vreden in kdo ni prav vreden, bi marsikdaj odvrnil tudi od nas svojo dobrotno roko in bi nam nič ne dal«.

Ob drugi priložnosti ga je obiskal milanski vojvoda, ki je privedel seboj celo množico lovskih psov. Ti gospodje so imeli namreč svoje največje veselje v lovu. Blaženemu Amadeju se je množica lovskih psov zdela smešna. Ker se pa ni upal koj z besedo očitati, dal je k sebi poklicati celo vrsto siromakov. Tako je po vrstu in dvorišču hodil milanski vojvoda z lovskimi psi, bl. Amadej pa s siromaki. Na ta način ga je hotel podučiti, da je bolj dostojno in veliko bolje, da skrbimo za siromake nego za pse.

V vseh stanovih živimo torej lahko sveto, vsaj brez smrtnega greha. Če so taki bogatinci živeli sveto, koliko lažje mi, ki nas bogastvo ne zavaja.

Blaženi Janez Bosco je zahteval od mladeničev, naj bodo vedno pripravljene stopiti k mizi Gospodovi. Smrtnega greha ne smemo imeti nikdar na svoji duši. Če je bil kdo tako nesrečen, da je smrtno grešil, naj gre hitro k sv. spovedi.

Blaženi Bosco je imel dar, da je hitro spoznal, če pri kakem mladeniču dušno stanje ni bilo v redu. Povabil ga je hitro k sv. spovedi. Od sv. Stolice je imel oblast, spovedovati povsod, tudi na cesti, tudi v vlaku. Nekega dne je na neki postaji zamudil vlak. Počakati je moral drug vlak. Na postaji pa je našel celo vrsto mladeničev, ki so brž pritekli k njemu, ko so ga zagledali! Blaženi Bosco jih je takoj začel izpraševati o njih dušnem stanju, kedaj so bili zadnjič pri sv. spovedi, kajti on se ni pogovarjal o posvetnih rečeh, ampak le o božjih rečeh. Mladenci so mu odgovorili, da niso bili že dolgo pri spovedi, a da bi radi prišli k njemu. Blaženi Bosco jih takoj vede v krčmo pri postaji in tam jih vse lepo spove in jim vsem podeli sv. odvezo, kajti on je vedno poudarjal, da človek ne sme živeti v smrtnem grehu.

Blaženi Bosco je hodil v Turinu tudi po ječah, je tam učil in spovedoval. Tam je bil tudi neki malopridnež Anton, ki ga je bil Bosco spovedal in spravil na pravo pot. Obljubil mu je za trdno, da se bo poboljšal, ko bo spet izpuščen.

Nekega večera gre bl. Bosco po samotni cesti blizu svoje rojstne vasi, kar skoči neki človek iz zasede predenj in zakriči: »Denar vun ali pa smrt!« Blaženi Bosco pogleda dotičnega človeka bolj natančno in spozna Antona. »Kaj ti, Anton, si tukaj? Saj si mi obljubil, da se boš poboljšal. Kaj tako izpolnjuješ besedo, ki si mi jo dal?« Anton je bil ves osramočen, je padel naglo na kolena pred bl. Bosca in prosil odpusta. Bl. Bosco pa ni bil s tem še zadovoljen. Povabi ga,

naj takoj opravi sv. spoved. Anton je bil takoj pripravljen to storiti. Blaženi Bosco se je usedel, mladenič pa je 'pokleknil zraven njega in se spovedal z velikim kesanjem. Potem ga svetnik povabi k sebi in mu še preskrbi primerno službo. Od takrat je bil ta malopridni Anton ves drugačen. Postal je pošten in bil v obljubi zvest.

Tako je blaženi Bosco zahteval od vseh, naj sveto in pravično živijo, vsaj brez smrtnega greha. Človek mora biti previden in se previdno izogibati vsem slabim priložnostim.

*
* * *
* * *
* * *

19. Na neki podobi, na kateri so bili naslikani trije modri iz jutrove dežele, ki so klečali pred Jezusom, Marijo in Jožefom, sem videl, da je prvi držal v roki polno skledo zlata z napisom od zgoraj: Učenost, drugi polno skledo dragocenega kadila z napisom od zgoraj: Molitev, tretji pa polno skledo dragocene mire z napisom od zgoraj: Premagovanje samega sebe.

Ta podoba ima lep pomen. Kdor ne more darovati Jezusu zlata, naj daruje, kar zlato pomenja, namreč učenost. Namesto dragocenega kadila naj daruje, kar kadilo pomenja, namreč molitev; namesto dragocene mire naj daruje, kar mira pomenja, namreč premagovanje samega sebe. To so trije lepi darovi, katere položimo pred dete Jezusa! Ti darovi kažejo v čem se moramo urediti, da bomo podobni Jezusu.

* * *

20. Prvi dar je učenost. Učenost je, kakor pravi pregovor, več ko zakladi, več ko zlato. Bodi torej naša skrb, da si pridobimo učenost, zlasti v sv. resnicah t. j. v sv. veri, ker brez vere ne moremo biti Bogu všeč.

Da si pridobimo potrebno učenost v sv. resnicah, je potrebno, da pridno poslušamo ob nedeljah in praznikih razlaganje verskih resnic, razlaganje sv. evangelijev in pisem sv. apostolov. Judje v starem zakonu so se pridno shajali vsako soboto. Na teh shodih so brali odlomke iz sv. pisma in učenik postave je to berilo razložil. Tako delajo Judje še danes povsod, kjer imajo svoje shodnice. Jezus sam je prišel nekoč v Nazaretu v shodnico, je prebral odlomek iz Izaje, preroka (61. pogl.) in potem to razložil o sebi.

To navado so uvedli apostoli tudi mej prvimi kristjani. Ko so prihajali kristjani sedmi dan skupaj, jim je škof ali mašnik prebral odlomek iz sv. pisma in ga potem zbranemu ljudstvu razložil. Tako delamo še danes. Žal pa, da se mnogi ne udeležujejo razlaganja božje besede, čeprav niso dovolj podučeni v verskih resnicah. In ko bi tudi bili podučeni, bi vendar bilo poslušanje božje besede tudi zanje koristno, ker nas božja beseda spominja sv. čednosti in nas nagiblje k lepemu in krepostnemu življenju. Sv. Pelagija je bila v mladosti ničemurna ženska. Dobro je vedela, da je ničemurnost pregrešna, pa je kljub temu ostala ničemurna. Nekega dne pa je prišla v cerkev, ko je bil govor o ničemurnosti. Pridiga jo je tako pretresla, da je za vselej opustila ni-

čemurnost. To je lep zgled, ki nas uči, da moramo besedo božjo poslušati, čeprav bi bili v verskih rečeh podučeni, kajti z besedo božjo je združena milost božja, katera nas nagiblje h krepostnemu življenju.

To bodi naš zlato dar detetu Jezusu: beseda božja. Kakor se zlato sveti, prav tako se sveti tudi beseda božja in se svetijo vsi, ki jo zvesto poslušajo in po njej živijo. Zato pravi kralj David v psalmu 118: »Tvoja beseda je svetilo mojim nogam in luč mojim stezam«.

Sè zlatom kupujemo živeža za naše telo, da je preživljamo in krepimo. Božja beseda pa je živež naši duši. Sv. Krizostom pravi: »Kar je jed telesu, je božja beseda duši«. Božja beseda oživlja in krepi našo dušo. Sv. Avguštin pravi: »Ko bi bil tudi mrzel ko sneg, zmrzel ko led, trd ko kristal, ne obupaj! Božja beseda bo ogrela, kar je ozeblega, stajala, kar je zmrzlega, omečila, kar je trdega«.

*

*

*

21. Drugi dar, ki ga darujemo Jezusu je kadilo molitve. Mi nimamo dragocenega kadila iz jutrove dežele, pa lahko darujemo Jezusu gorečo in zbrano molitev.

Vsakdan zjutraj in zvečer je izraelski duhovnik moral stopiti s kadilnico v svetišče in tam zažigati kadilo na kadilnem altarju. Tako zažigamo tudi v novem zakonu kadilo na altarju pri vseh slovesnih sv. mašah in pred Najsvetejšim. To kadilo pomenja našo gorečo mo-

litev. Pobožna in zbrana molitev, je pravo kadilo, ki se dviga pred božji prestol.

O sv. opatu Štefanu pripovedujejo da je vselej, ko je vstopil v cerkev, prav dobro in trdo zaprl vrata in rekel: »Časne skrbi in posvetne misli, ostanite mej tem tukaj zunaj pred vratmi, dokler se spet ne povrnem k vam, zakaj sedaj imam resnobno in imenitno opravilo. Govoriti moram sè svojim Bogom in vas torej ne morem potrebovati«.

Neki pobožni opat je vedno opominjal redovne brate, naj pobožno in premišljeno molijo, da bodo molitve res kaj veljale. Nekega dne jim reče: »Poslušajte čudne sanje, katere sem imel nocoj! Zdelo se mi je, da se nahajam v naši molivnici. V njej so bili vsi redovni bratje zbrani in so kleče molili. Angel Gospodov pa je stal v nebeški svetlobi mej njimi in je na papir zapisoval njih molitve. Nekatere je zapisoval s črnimi, druge z rdečimi in druge z zlatimi črkami. Kaj pravite, kaj neki pomenjajo te sanje?« Bratje so začeli ugibati pa pravega pomena niso mogli spoznati. Tedaj jim reče opat: »Molitve, ki so jih usta molila, srce pa ne, je angel zapisoval s črnimi črkami, molitve pa, ki sta jih jezik in srce praviloma molila, je zapisoval z rdečimi črkami, molitve pa, katere je srce molilo tako prisrčno, da so morala usta kar umolkneti, zapisoval je z zlatimi pismenkami«. Tako je govoril ta pobožni mož.

Naj bodo tudi naše molitve zbrane, premišljene, sè srcem moljene! Poleg tega pa moramo

biti ponižni. Če nismo ponižni, se naša molitev ne more dvigati v nebesa: »Molitev ponižnega oblake prodira«, pravi sv. pismo.

*

* *

22. Trije modri so prinesli tudi miro. Mira pomenja premagovanje in zatajevanje samega sebe. Kristus je rekel: »Ako hoče kdo za menoj priti, naj zataji sam sebe (Luk. 9)!« Sv. Pavei kliče: »V vseh rečeh se skazujmo božje služabnike v vsej potrpežljivosti (II. Kor. 6)!« Zatajevati moramo slabe misli, slabe želje in strasti, požljivost mesa, slavohlepnost, jezo in lenobo.

Življenje mora biti nepretrgana vojska zoper slabe nagone, zoper požljivost mesa. Kdor se sam sebe premaga, je kralj nad samim seboj. Sv. Krizostom pravi: »Kralj gospoduje nad mesti, ljudstvi in vojniki, kdor pa premaga slabe nagone, gospoduje nad njimi«.

Da premagamo sovražnika t. j. slabe nagone moramo imeti skrbno zaprta vrata in okna, da nam ne pride v hišo sovražnik. Vrata in okna so zlasti naše oči in naša ušesa. Ta treba zapirati, da nas sovražnik ne premaga.

To je razlaga sv. Gregorja o treh darovih sv. treh kraljev: Zlato je učenost in modrost, kadilo goreča molitev, mira pa premagovanje samega sebe. Po tej razlagi bi morali vsaki dan prinašati detetu Jezusu tri darove t. j. rasti v modrosti, v goreči molitvi in v premagovanju in zatajevanju.

*

* *

*

*

*

*

*

*

23. Sv. Pavel nas uči v današnjem sv. berilu, kako moramo po nauku in zgledu, ki nam ga je dal Jezus, Bogu služiti.

Pravi: »Prosim vas pri usmiljenju božjem, dajte svoja telesa v živ, svet in Bogu prijeten dar«.

Svoje telo moramo torej čuvati v svetosti in ga ne smemo omadeževati in skruniti. Telo se omadežuje z nečistostjo, nesramnostjo, nesramnim obnašanjem, z nesramno nošo, pa tudi z nezmernostjo v jedi in pijači. Telo smo prejeli od Boga, je božji dar. Zato moramo gledati, da je ohranimo v časti, svetosti in čistosti. Kako je naša duša božji dar in jo moramo popolnoma Bogu darovati, prav tako je tudi telo božji dar in mora biti Bogu posvečeno, zlasti še, ker je namenjeno za vstajenje. Sv. Pavel uči na več mestih, da bi moralo biti naše telo posvečeno kakor tempelj božji. V tem templju je altar naše srce, večna luč pa je dober namen. Kakor ni v cerkvi dovoljeno nobeno nespodobno dejanje, prav tako ne sme biti tudi na našem telesu nobenega grešnega in nespodobnega dejanja.

Dalje kliče sv. Pavel: »Vaša služba bodi po pameti!« Stari ajdje so služili bogovom-malikom z nečistovanjem in pijančevanjem. To je bila strašna zabloda. Njih služba božja je bila na sploh le sama zunanost in ni segala v dušo in v srce. Kristjani moramo iz cele duše in iz celega srca in iz vseh svojih moči častiti in moliti pravega Boga. Naša služba božja mora biti po pameti, ker je Bog neskončno svet in neskončno moder.

Dalje kliče sv. Pavel: »Ne ravnajte se po tem svetu!« Kar šteje svet za pravo, je navadno krivo in kar šteje za krivo je pravo. Svet je sprijen, napačen in neumen, zato se ne smemo ravnati po njem. Ne prašajmo nikdar in ne menimo se za to, kaj pravi svet, ampak kaj pravi vest, kaj pravi cerkev, kaj pravi Bog.

»Prenovite se z obnovo duha, da spoznate, kaj je dobra, prijetna in popolna volja božja« — to je apostolski nauk. Kaj ti bo svet pomagal, ko boš ležal na smrtni postelji? Tudi če bi prišli vsi ljudje, vsi cesarji in kralji k tvoji smrtni postelji, ti ne bodo mogli pomagati. Ti boš moral popolnoma le zase umreti. Zato pa sklenimo danes za trdno, da se ne bomo več ozirali na ta svet, ampak le na to, kaj je volja božja, kaj je Bogu prijetno, kaj pravi naša vest itd. To je služba božja po pameti.

Dalje kliče sv. Pavel: »Ne mislite o sebi več, kot se sme misliti, ampak mislite, kakor je prav in po meri vere, kakršno je Bog slehernemu udelil«. To velja tistim, ki v prevzetnosti ne sprejemajo poduka, ki se povzdigujejo nad druge in prepire delajo in sejejo s svojo trmo razkole.

Pa tudi tisti, ki so visoko postavljeni, ne smejo zaničevati nižjih stanov, ker so vsi stanovi potrebni. Zato beremo v današnjem berilu: »Kakor imamo v enem telesu mnogo udov, vsi udje pa nimajo istega opravila, tako nas je mnogo eno telo v Kristusu, sleherni pa smo drug drugega udje v Kristusu Jezusu, Gospodu našem«.

Vsi smo torej kakor eno telo. V telesu imajo udje različna opravila, pa vsi so več ali manj potrebni. Tako je tudi v človeški krščanski družbi mnogo stanov in mnogo udov, pa vsi so več ali manj potrebni. Oko je veliko bolj potrebno kot noga, vendar je tudi noga potrebna in gorje človeku, ki bi ne imel noge. Tako je v človeški družbi! Imamo gospode, kmete, gospodarje, hlapce, služabnike, delavce itd. Vsi niso enaki, pa vendar so vsi potrebni. Zato se morajo med seboj ljubiti in spoštovati. Gorje, ko bi ne bilo hlapcev, služabnikov in delavcev itd.! En stan bi brez drugega ne mogel obstajati. Naj ne bo torej nihče prevzet in naj se nihče nad drugega ne povzdiguje, da bi ga zatiral ali zaničeval.

*

*

*

24. Zgled zvestega in neumornega službovanja in delovanja je bil sv. Gregor, ki ga imenujemo Čudodelnika radi velikih čudežev, ki so se dogodili na njegovo priprošnjo. Služil je zvesto Bogu in bližnjemu noč in dan. Pomagal je vsakemu srčno rad iz čiste ljubezni do Boga. Pomagal je zlasti ubogim in potrebnim. Če so mu kako plačilo ponujali, je odgovarjal: »Drugega plačila nočem ko to, da Bogu zvesto služite in svojo dušo zveličate«. Škofoval je dolgo vrsto let v Novi Cezareji. Ko je ležal na smrtni postelji in se je spomnil svojega dolgoletnega delovanja, je poprašal: »Koliko je še sedaj nevernikov v celi škofiji?« Povedali so mu, da jih ni več kot sedemnajst. »Hvala Bogu!« je izdihnil,

»prav toliko je bilo dobrih kristjanov, ko sem nastopil škofovsko službo«. Tako je Bog blagoslovil njegovo zvesto in neumorno delovanje in službovanje.

*

*

*

25. Kristus je povedal to-le priliko: Človek, ki je šel na tuje, je poklical hlapce in jim izročil svoje blago. Dal je prvemu pet talentov, drugemu dva, tretjemu pa en talent, vsakemu po njegovi zmožnosti in je zdajci odrinil. Šel pa je ta, ki je prijel pet talentov in je kupčeval ž njimi in pridobil pet drugih talentov. Prav tako je tudi drugi, ki je prijel dva talenta, pridobil še dva talenta. Tretji pa, ki je prejel le en talent, je šel in ga zakopal v zemljo in skril denar svojega gospoda. Po dolgem času pa pride gospod tistih hlapcev in začne delati račun s hlapci. Pristopil je tedaj prvi, ki je prejel pet talentov. Prinesel je še pet talentov in rekel: »Gospod, pet talentov si mi izročil, pet drugih sem pridobil. Njegov gospod mu je rekel: Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil. Pojdi v veselje svojega gospoda. Pa tudi drugi, ki je bil prejel dva talenta, je pristopil in rekel: Gospod, dva talenta si mi izročil, glej, dva druga sem pridobil. Njegov gospod mu je rekel: Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko. Pojdi v veselje svojega gospoda. Ko je bil pa pristopil tretji, ki je bil prejel le en talent, je rekel: Gospod, vem, da si trd človek, *da žanješ, kjer nisi sejal in pobiraš, kjer nisi razsipal*; in sem

se bal ter sem šel in skril tvoj zaklad v zemljo. Glej, tukaj imaš, kar je tvojega. Njegov gospod pa je odgovoril: Hudobni in leni hlapec, vedel si, da žanjem, kjer nisem sejal in pobiram, kjer nisem razsipal; ti bi bil moral dati moje denarje vsaj v hranilnico in kadar bi bil jaz prišel, bi bil prejel z obrestmi. Vzemite mu torej talent in dajte ga onemu, kateri ima deset talentov. Zakaj vsakemu, kateri ima, se bo še dalo in bo obilno imel; kdor pa nima, mu bo odvzeto še to, kar ima. Nepridnega hlapca pa vrzite v venanjo temo, tam bo jok in škripanje z zobmi (Mat. 25).

Tako slove prilika, ki jo je povedal gospod Jezus Kr. Vpraša se, kdo so ti hlapci? Ti hlapci smo mi, ki smo od Njega prejeli razne talente. S tem smo prejeli tudi stroge dolžnosti, katere moramo zvesto in natančno izpolnjevati. Gorje nam, če bomo na smrtno uro slišali trde besede: Nepridnega hlapca vrzite v venanjo temo, tam bo jok in škripanje z zobmi! Blagor pa tebi, človek, če boš takrat slišal lepe besede: Dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom postavil čez veliko. Pojdi v veselje svojega gospoda!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

26. Zakaj da so dandanes družine nesrečne in razdrte, bi se dalo lahko na dolgo in na široko govoriti. Danes hočemo premišljevati en sam vzrok in ta je: *nepokorščina*! Ljudje so po-

zabili, kaj je pokorščina in kaj je nepokorščina, zato je prav, da se te reči večkrat in dobro *razlagajo*. Ta čednost je podlaga prave sreče in pravega miru po družinah.

*

*

*

27. Prvo, kar hočem poudarjati je, da je sv. pokorščina glavna čednost, katera je postavljena za podlago sreče in blagostanja.

Vsakdo ve, da je Jezus Kr. živel 33 let. In kaj je delal v tem času? Do tridesetega leta ne pripoveduje sv. pismo o Jezusu drugega, kakor da je bil pokoren Mariji, svoji materi in Jožefu. Trideset let je tedaj bil Jezus pokoren: »In jima je bil pokoren« in le tri zadnja leta je učil in delal čudeže. Trideset let je bil pokoren in je dajal nam zgled, da bodimo pokorni in le tri leta je učil druge reči.

Kaj pomenja to? Trideset je desetkrat po tri in tri je ena desetina od trideset. — Desetkrat toliko je učil Kristus pokorščino in le eno desetino tega je učil in delal druge reči. To pomenja, da je bila njemu pokorščina desetkrat toliko v čislih, ko vse druge reči.

In ko je zadnja tri leta učil, je pri vsaki priložnosti poudarjal pokorščino, da pravi sv. evangelij o njem: In je bil pokoren do smrti, do smrti na križu!

To je prekrasen zgled našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki uči očete in matere kako morajo vzgajati otroke v pokorščini, in uči zlasti otroke, kako morajo biti pokorni. Stariši se večkrat tožijo, da so nesrečni v svoji družini, pri

svojih otrocih, da jih otroci pehajo črez prag, da jih zaničujejo, a kdo je tega kriv? Sami so krivi, ker niso učili pokorščine! Puščali so otrokom prostost, zdaj so jim stopili na tilnik in jim kopljejo prezgodnji grob!

Na vaši strani, stariši, je pogrešek. Pokorščino učite svoje otroke, kakor hitro k pameti pridejo, ako hočete, da bodo otroci podobni nebeškemu otroku Jezusu. Kakor se otrok nauči, tako bo delal za naprej. Ako hočete imeti srečo, mir in zadovoljnost v svoji hiši in družini, učite pokorščino z mladih dni. Pokorščina je poglavitna čednost, na kateri sloni vsa sreča in vse blagostanje družinsko! Ne dajajte potuhe svojim otrokom! Prigodi se, da oče ukaže otroku kako težavno reč. Mati brž priskoči in mu da potuho, češ da ni treba, ker da je pretežavno! To je velik pogrešek. Kaj za to, če otrok kaj malega trpi, ako se pa s tem nauči pokorščine, ki je več vredna ko vse drugo!

Vi se tožite, da vaši otroci ne morejo nikamor priti, da niso za nič, da ne morejo nobene službe dobiti.

Pa kdo je tega kriv? Sami ste krivi! S takimi otroci, kateri pokorščine ne poznajo, ne more biti nič! Kam hočete, da naj pridejo?

Vi bi radi videli, da naj bi se vaši otroci lepo šolali, da bi bili v šolah pridni! Ali to so vaše prazne sanje! Otrok, kateri od doma iz očetove hiše ne prinese v šolo pokorščine ni za šolo! Koliko jih mora ubogi šolarček v šoli preslišati in vse je treba potrpežljivo in ponižno ubogati in poslušati. Otroci pa, kateri niso va-

jeni že iz očetove hiše pokorščine tudi v šoli ne bodo pokorni. Tedaj niso za šolo. In kdo je tega kriv? Krivi ste vi, stariši!

Vi bi radi videli, da bi vaši otroci postali pridni rokodelci, da bi sebe in vas na stare dni živili! Ali zastonj je vaše upanje! Otrok, kateri ni iz očetove hiše pokoren, tudi gospodarju ne bo pokoren. Naučil se bo kaj malega, nikdar ne bo pravi mojster, k večjemu kak malopriden delavec.

Vi bi radi videli, da bi vaši otroci bili gospodje? Želite, da bi se otroci izšolali in postali morda celo duhovniki? Ali zastonj je Vaše upanje! Povsod se terja pokorščina, najbolj pa v duhovskem stanu. Kdor se pa pokorščine ne nauči v očetovi hiši — je tudi potem ne bo imel nikdar.

In kdo je vsega tega kriv? Vi ste krivi! Sami se trkajte na prsi: Mi smo krivi, mi smo krivi, ker nismo učili pokorščine.

Vi bi radi videli, da bi Vaši otroci bili morda v častnih državnih službah. Ali zastonj je Vaše upanje! V državnih službah morajo biti možje, kateri poznajo pokorščino. Taki otroci pa, kateri ne poznajo iz očetove hiše pokorščine, niso za nobeno rabo.

Vi bi radi videli, da bi vaši otroci bili morda v vojaških službah! Ali zastonj! Tudi tukaj, in še bolj ko drugod, se terja pokorščina. Pokorščine pa otroci nimajo, ako jih niste vi učili že z mladih dni.

Vi bi radi videli, da bi vaši otroci, če drugega ne, bili vsaj *pošteni možje*, katere drugi

spoštujetejo! Toda otroci, kateri se niso učili pokorščine, ne bodo nikdar pravi možje! Taki bodo prepirljivci, preklinjevalci ali možje v pravem pomenu besede ne bodo nikoli! Kdor se sam ni naučil pokorščine, ne bo nikdar drugim ukazoval in ne bo nikdar doživel, da ga bodo drugi ubogali.

In kdo je vsega tega kriv? Vi ste krivi, ki vse drugo svoje otroke učite, samo kar je najbolj potrebno, namreč pokorščino, zanemarjate!

In zakaj gre dandanes po svetu vse narobe, zakaj slišimo o tolikih prepirih, o puntih? Zakaj ni nič več takega miru med nami, kakor je bilo nekda? Zakaj ni več na svetu pravih mož, ampak sami prepirljivi preklinjevalci? Zato ker se je pozabila sv. pokorščina! Zato ker se otroci ne učijo dandanes več pokorščine kakor nekda, ampak se učijo lepih oblačil in razuzdanosti!

Dragi družinski očetje in matere! Če hočete, da bodo vaši otroci kdaj dobri možje, da bodo zvesto služili sv. cerkvi in domovini, da vam bodo vaši otroci delali čast, vrnite se v stare čase in učite svoje otroke ostro pokorščino. Vaša hiša naj bo kakor ura. Vi ukazujete, otroci naj natančno ubogajo. Na ta način vam bodo otroci lepo premoženje. Otroci, kateri pokorščino poznajo, če tudi niso dobre glave, pridejo vendar naprej in se povsod lahko porabijo. Otroci pa, kateri pokorščine ne poznajo, naj bodo še tako dobre glave — niso za nobeno rabo in povsod le zmešnjavo in prepir delajo. Dobro je za človeka, da nosi od mladosti jarem pokorščine.

*

*

*

28. Obračam se tudi do Vas, otroci, ki sedaj to berete! Posnemajte milega Jezusa, ki vam je dal tako lep zgled pokorščine! Vi boste zrastle, ako Vam Bog da zdravje in takrat boste drugim ukazovali! Pa nikdar ne boste pravi možje in drugi Vas ne bodo ubogali, ako se sedaj pokorščine ne naučite. Če hočete biti kdaj pravi možje in dobre žene — učite se pokorščine. Pokorni bodite svojim starišem in svojim predstojnikom, svojim učiteljem in svojim duhovnikom! Trideset let bodite pokorni, kakor Jezus Kristus in boste potem lahko veliko dobrega storili. Na ta način boste podobni Jezusu Kristusu, ki je bil trideset let pokoren pa je le tri leta učil.

Pokorščine se tedaj učimo vsi! Pokorščina je glavna čednost, katera nam bo prinesla srečo in blagostanje in mir in zadovoljnost že na tem svetu, na onem svetu pa božje kraljestvo. Kristus je bil pokoren do smrti na križu, zato ga je Bog povelical in mu dal ime, ki je čez vsa druga imena.

*
* *
* *
* *

29. Iz mladosti našega Gospoda ne vemo nič drugega, ko to, kar ste slišali v današnjem sv. evangeliju, namreč da je šel v dvanajstem letu v Jeruzalem, da je tam zaostal, da so ga potem domov vedli v Nazaret in da je rasel v modrosti, v starosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi. Samo to vemo iz Njegove mladosti! Sv. evangeliji nam nič drugega ne povedo. O kako

bi mi radi vedeli, kak je bil Zveličar v mladosti, kaj je delal, kod je hodil, kakšnega obraza je bil itd. Vse to nam je zakrito. O mladosti Jezusovi nam govori samo današnji sv. evangelij. Zato pa moramo današnji sv. evangelij premišljevati in si ga globoko vtisniti v spomin.

*

*

*

30. Pred vsem moramo vedeti, da so Judje hodili v Jeruzalem trikrat na leto, namreč za Veliko noč, za Binkošti in za praznik šotorov, ki je bil skoraj ob tistem času, ko mi praznujemo praznik Vseh svetih. Na te tri praznike so morali vsi moški Judje od 12. leta naprej hoditi v Jeruzalem. Postava je zahtevala, da morajo priti le moški od 12. leta, samo po sebi pa se razume, da so hodile iz pobožnosti in prostovoljno tudi ženske.

Kako so pa vedeli Judje, ki so stanovali po raznih deželah, kedaj je praznik? To so izvedeli navadno z ognjev, katere so zažigali po gorah. Takrat niso imeli pošte, tudi ni bilo časopisov. Iz Jeruzalema so dajali znamenje z ognjem, ogenj so potem zanetili na vseh gorah, od koder se je daleč videlo. Ko so Judje videli, da gori ogenj po gorah, pa so spoznali, da je novi mesec in potem so šteli dneve.

*

*

*

31. V današnjem sv. evangeliju je govor, da so Jezus, Marija in Jožef šli v Jeruzalem za Veliko noč. Veliko noč so Judje praznovali 15.

meseca Nizana, t. j. okolu 1. aprila. Takrat so tedaj šli v Jeruzalem. Ne smemo si pa misliti, da so šli sami. Šla je ž njimi cela množica iz Nazareta, ker po postavi so bili dolžni vsi moški od 12. leta naprej. Če pomislimo da so šle z njimi tudi ženske, kakor je šla Marija, tedaj lahko rečemo, da je bila množica, ki je šla iz Nazareta v Jeruzalem, velika.

*

* *

32. Kaj je bilo posebnega za Veliko noč v Jeruzalemu? Dne 14. meseca Nizana so zaklali jagnje. Kri jagnjeta so duhovniki razlili pred altar na tla. To jagnje so potem prebodli na križ z dvema palicama, niso mu smeli pa kosti zlomiti in so je potem celo na ognju pekli. To jagnje so potem jedli. Eno jagnje je zadostovalo za 10 oseb. Če je imela družina 10 oseb, je ena sama družina snela celo jagnje, če pa ni imela deset oseb, pa se je moralo združiti več družin skupaj. To jagnje je pomenjalo, da bo prišlo Jagnje božje, katero bo prebodeno na križu odrešilo človeški rod.

Moramo si tedaj misliti, da so se Jezus, Marija in Jožef združili s svojimi sorodniki ali s katero drugo družino in so ž njimi jeli velikonočno jagnje. Pri zadnji večerji je Jezus jedel velikonočno jagnje z dvanajsterimi apostoli.

* *

* *

33. Ker je jako zanimivo in podučno, kako so Judje jedli velikonočno jagnje, naj tu opišeni

te šege, ki jih je Kristus opravil pri zadnji večerji.

Kristus je ustanovil najsv. zakrament pri zadnji večerji, ko je z apostoli jedel velikonočno jagnje po šegi izraelskega ljudstva. Prvo sv. mašo je torej opravil sam Jezus po večerji, ko je z apostoli pel razne psalme, ki se imenujejo Alleluja. Vse to, kar je Jezus z apostoli pel in molil in govoril po večerji — to je sv. maša novega zakona od apostolskih časov.

Oglejmo si te izraelske šege nekoliko bolj natančno! Pred vsem premislimo, kako so Izraelci jeli velikonočno jagnje, ki je pomenjalo Kristusa.

*

*

*

Pred jedjo so si vsi roke umili. Nato je gospodar blagoslovil kelih, ki so ga prej z vinom napolnili in so vsi stoje iz njega pili. Gospodar si je moral potem spet roke umiti, najbrže radi tega, ker se je lahko kaj umazal, ko je dajal drugim iz prvega keliha piti. Ko si je vdrugič roke umil, je blagoslovil zelenjavo, katero so vsi jedli. Nalili so drugi kelih. Gospodar je držal kelih v roki in ga večkrat privzdigoval, ko je pripovedoval vsem navzočnim, kako so šli Izraelci iz egiptovske sužnosti skozi Rdeče morje proti obljubljeni deželi. Nato so zapeli dva psalma t. j. 112 in prvi del 113 in so vsi iz keliha pili. Ta dva psalma sta izmed tistih, ki se imenujejo Alleluja.

Sedaj so si umili vsi spet roke in še noge. To je storil tudi Kristus pri zadnji večerji. Kri-

stus pa je hotel dati takrat še poseben zgled ponižnosti in je sam začel apostolom noge umivati. Ko je prišel do Petra, mu reče ta: »Gospod, ti boš meni noge umival?« Jezus mu odgovori in reče: »Kar jaz delam, ti sedaj ne veš, vedeš pa boš potem«. Peter mu reče: »Ne boš mi umival nog, vekomaj ne!« Jezus mu odgovori: »Ako te ne umijem, ne boš imel deleža z menoj!« Peter mu reče: »Gospod, ne samo nog, ampak tudi roke in glavo«. Jezus mu reče: »Kdor je umit, ne potrebuje, kakor da noge umije, pa je ves čist. Tudi vi ste čisti, pa ne vsi«. Vedel je namreč, kdo ga bo izdal.

Ko so imeli vsi umite roke in noge, je gospodar blagoslovil velikonočno jagnje in tretji kelih. Velikonočno jagnje so jeli s zelenjavo in z opresnimi kruhi in so potem pili iz tretjega kelih, ki se je imenoval »kelih blagoslova«.

S tem je bil obred velikonočne večerje končan. To je bila sv. maša starega zakona.

* * *

Pri zadnji večerji je Kristus vse to natančno opravil. Potem pa je začela sv. maša novega zakona. Napolnili so najprej četrti kelih in peli, kakor so Izraelci navadno peli po opravljeni večerji, drugi del 113. psalma. Ko so ta psalm odpeli, je Kristus vzel v roke kruh in kelih, kakor vzame v roke mašnik pri darovanju in daruje nebeškemu Očetu. Pevanje 113. psalma lahko primerjamo molitvam, ki jih opravlja mašnik do darovanja, ko vzame v roke kruh in vino, kakor je Kristus najprej vzel v roke kruh in vino in daroval nebeškemu Očetu:

Po darovanju je Kristus pel z apostoli psalme 114., 115., 116. in 117. To pevanje smemo primerjati molitvam, ki jih opravlja mašnik do Sanctus-a. Potem so peli psalm 135. najbrže do 24. vrste, ki se glasi: »Hvalite Gospoda, kateri nas je rešil sovražnikov, ker večna je njegova milost«. Po teh besedah so se najbrž ustavili in Gospod je izrekel nad kruhom: To je moje telo, je razlomil in dal apostolom. Potem je rekel nad kelihom: To je kelih moje krvi. Prav to dela tudi mašnik pri povzdigovanju. Nato so peli naprej besede iz psalma 135., ki se glase: »Hvalite Gospoda kateri daje *živeža* vsemu mesu, ker večina je njegova milost!« Po tem so vsi pili iz keliha. To je naše obhajilo. Po obhajilu so peli še besede iz psalma 135.: »Hvalite nebeškega Boga, ker večna je njegova milost! Hvalite Gospoda gospodov, ker večna je njegova milost!«

To pevanje se da primerjati z molitvami, ki jih moli mašnik po obhajilu, preden da sv. blagoslov.

*

*

*

Kakor je iz tega razvidno, je sv. maša veličastna pesem, mej katero se izrečejo Kristusove besede, ki izpremene kruh v telo in vino v kri Kristusovo ter se oboje daje uživati vernikom, ki Kristusa ljubijo.

Zato je sv. cerkev uvedla med sv. mašo petje, latinsko in ljudsko, ker želi, naj vse ljudstvo poje Bogu in Jezusu v čast.

Bodimo mej sv. mašo — ki traja malo časa, vsi vneti in goreči, vsi zbrani in pobožni. Pri sv. maši se ponavlja na nekrvav način daritev na križu in se nam delijo vse potrebne milosti za telo in za dušno zveličanje.

*

* *

34. Ko je minulo osem dni, zbrala se je množica nazareška bržkone v templju in iz templja so šli skupno domov. Jezus pa se je bil v templju med ljudmi tako zamešal, da tega nista opazila Jožef in Marija. Hodili so do večera. Na večer sta opazila, da Jezusa ni v množici. Vrnila sta se v Jeruzalem in na tretji dan sta ga našla v templju. V jeruzalemskem templju je bil poseben prostor, kjer so duhovniki razlagali sv. pismo. Najprej so brali košček sv. pisma, potem so ta košček razlagali. Ob tej priložnosti pa so poslušavci marsikaj vprašali duhovnika, kar jim ni bilo jasno. Tu v templju ali v sinagogi jeruzalemskega templja sta Marija in Jožef našla dvajstletnega Jezusa. Duhovnik je razlagal sv. pismo, Jezus je bil med poslušavci, pa je tu in tam postavljaj duhovniku vprašanja in dajal na duhovnikova vprašanja tako modre odgovore, da so se vsi čudili.

Ko sta ga Marija in Jožef ugledala, sta šla k njemu in Marija mu je rekla: Sin, zakaj si nama to storil? Glej jaz in *tvoj oče* sva te sè žalostjo iskala!«

To so ljubeznive besede, izvirajoče iz srca Marije, ki se je močno razveselila ko je po žalostnem iskanju zopet našla Jezusa.

Jezus pa jima je odgovoril z ljubeznivimi besedami: »Kaj je to, da sta me iskala? Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je *mojega Očela?*« Ona dva pa nista razumela teh besedi!

Lahko si mislimo, da Marija in Jožef nista še prav razumela, kako bo Jezus delo našega zveličanja dovršil. Za to pa tudi teh besedi nista prav razumela.

* * *

35. Najlepši pa je konec današnjega sv. evangelija: In Jezus je šel ž njima v Nazaret in jima je bil pokoren. In je rasel v modrosti, v starosti in milosti pred Bogom in pred ljudmi. To je vse, kar vemo iz Jezusovega življenja od 12. do 30. leta.

Malo besedi je v tem stavku, a vsaka beseda je zlata. Pokorni bodimo, in rastimo ne samo na starosti, ampak tudi na modrosti, rastimo na milosti ne samo pred Bogom ampak tudi pred ljudmi.

So nekateri, ki hočejo rasti v milosti samo pred Bogom, ki prejemljejo pogostoma sv. zakramente in hodijo po cerkvah, pa ne rastejo na milosti pred ljudmi. Doma so hudobni, so sitni in zbadljivi. To ni prava pot, ki vede k zveličanju. Rasti moramo v milosti pred Bogom in pred ljudmi, kakor je rasel Jezus, ki je pot, življenje in resnica! Jezus, Marija in Jožef so vzor vsem krščanskim družinam, otrokom in starišem.

* * *
* * *

36. Star pregovor pravi, da delo dobro začeto, je že na pol končano. Če pa velja ta pregovor pri vseh rečeh, velja tem bolj v družinskem življenju. Kakor se družinsko življenje začne, tako se navadno nadaljuje in tako se tudi konča. Družinsko življenje se začne s svetim zakonom ali s poroko. Kakor se kdo poroči, dobro ali slabo, tako se mu potem v življenju godi. Drug pregovor pravi: Kakor drevo pade, tako potem tudi leži!

Ako dobro premislite, boste gotovo pritrdili, da je vse od tega odvisno kako se kdo poroči. Družinska sreča je odvisna od srečne poroke.

To je tudi vzrok, zakaj se dandanes toliko sv. zakonov razdere, namreč nesrečna poroka!

*
* *
*

37. Poglejmo, kako sta se poročila Marija in Jožef? Kaj pravijo stare legende?

Ta poroka je prav podučljiva, ker take ni videl še svet.

Marija je bila čista devica. Komaj tri leta staro so privedli stariši sv. Joahim in sv. Ana v jeruzalemski tempelj, da bi tam Bogu služila do časa poroke. Bila je taka lepa navada, da so nedolžne deklice služile v jeruzalemskem templju. Ko so dorastle, poslali so jih domov k starišem. Ko je bila Marija enajst let stara, pravi legenda, jej umrejo stariši. Duhovniki so se torej posvetovali, kaj bi naredili z njo. Sklenili so, da jo poročijo z moškim njenega rodu, kakor je bilo pri Judih navada.

Ko so ji razodeli to misel, se je prestrašila in jim je razodela, da je njeno veselje ostati v deviškem stanu do smrti v službi Gospodovi. Duhovniki pa so po tedanjih nazorih silili, naj se poroči. Marija je sicer prosila, nazadnje pa se je vdala.

In s kom naj bi se Marija, prečista devica, poročila? Kdo bi bil vreden sprejeti Marijo za svojo zakonsko ženo.

Duhovniki so bili za njo v skrbah. Kaj so tedaj storili? Zaroka Marijina in Jožefova se je po legendi dogodila tako le: Duhovniki so razposlali glas ter so sklicali neoženjene moške iz Davidovega rodu v jeruzalemski tempelj. Ko se je veliko njih v templju zbralo, pokaže se jim Marija, prečista devica, vsa sramežljiva, ponižna in pohlevna. Duhovniki so rekli, naj sam Bog odloči, kdo ima biti mož prečiste device. Višji duhovnik razdeli med pričujoče mladeniče suhe mandeljeve vejice, ter jim zapove, naj vsak na svojo vejico zapiše svoje ime. Ko se je to zgodilo, začne višji duhovnik moliti. Po molitvi zbere vejice, položi jih na altar in reče, da tistega je Gospod izvolil za moža Marijinega, čigar vejica bo ozelenela. Ko so tako vejice ležale na altarju, so vsi molili. Po končanih molitvah gre višji duhovnik pogledati na altar pa nobena palica ni zelenela. Tedaj jim naznani, da ni nobena palica zelena in da ni nihče izmed njih namenjen Mariji za moža.

Duhovniki so zdaj iskali po rodbinskih bukvah, ali je še kateri moški iz Davidovega rodu neoženjen. In res so dobili Jožefa, mizarja v Be-

tlehemu. Morda je ta vreden biti mož Marijin? Bil je sv. Jožef že bolj prileten in ni imel nobene misli, da bi se poročil. Bil je, kakor pravi sv. pismo, pravičen človek. Služil je zvesto Bogu, opravljal svoje delo, za svet pa ni maral. Na povelje višjega duhovnika je prišel v Jeruzalem v tempelj. Dali so tudi njemu mandeljevo vejico v roko. Zdaj jo višji duhovnik položi na altar. Vejica ozeleni in požene bel cvet. Nato privedejo Marijo predenj in Marija mu poda vdana v voljo božjo svojo deviško roko in ga pozdravi in mu obljubi, da mu bo zvesto služila. Sv. Jožef je bil silno vesel. To kar sem Vam zdaj povedal ni, da bi morali verovati, ampak kaže samo, kako so si kristjani mislili zaroko Marije Device.

Ko sta se sv. Jožef in prečista Devica Marija zaročila sta šla na svoj dom, da bi se pripravljala na ženitnino. Marija je tedaj morala zapustiti jeruzalemski tempelj, v katerem je od rosne mladosti zvesto služila Gospodu.

Razume se samo po sebi, da je obema pomagala vsa žlahta, ker so ju ljubili. Tudi jeruzalemski duhovniki so pomagali, ker je Marija v templju služila.

Ko je po premaganih velikih težavah in ovirah napočil odločeni dan ženitnine, povabila sta polno znancev in prijateljev. Marija se je pripravljala na ženitnino z nepretrgano molitvijo. Bila sta nepopisljivo vesela tisti dan. Ženitnina pa se je godila več dni v Jeruzalemu na sijanskem hribu v hiši, ki je bila navadno najeta za take slovesnosti. Med povabljenimi so bile tudi nekatere žene, ki so Marijo v templju

učile. Bilo je tudi ž njo polno tovarišic, ki so ž njo služile v templju.

Za tisti dan so jej tovarišice napravile nepopisljivo lepo oblačilo. Bog je razodel blaženi Ani Katarini Emerih, kako lepo je bila Marija tisti dan oblečena. Bila je vsa iz sebe. V levi roki je držala venček belih in rdečih cvetic, v desni roki pa je držala svečnik.

Cela procesija povabljenecv, tovarišev in tovarišic, je šla tisto jutro proti jeruzalemskemu templju. O lahko si mislimo, kako so Marijo pozdravljale po cesti tovarišice in druge žene, kako so ji srečo želele.

Stopili so v jeruzalemski tempelj. Marija in Jožef stopita po judovski navadi pred duhovnika. Duhovnik ju blagoslovi. Jožef je moral nataktni Mariji tudi prstan. Ta prstan, kakor se pripoveduje, ni bil dragocen ampak prav navaden širok prstan.

Ko so bile vse ženitovanjske slovesnosti v Jeruzalemu končane, sta se Marija in Jožef podala v Nazaret, kjer sta živela srečno in veselo.

O blažena taka poroka! O srečna Marija in Jožef, ki sta se tako po volji božji poročila. Iz take poroke ne more biti drugega, ko samo dobro!

*
* * *

38. Poglejte pa svoje poroke! Ali ste se tudi vi tako sveto in srečno poročili? Ali ne preklinjate morda zdaj tistega dne, ko ste se zavezali? Ali ni morda v vaši hiši vojska in preklinjevanje, ker se ne morete trpeti? Iz tega izvira

več gorja po vaših družinah kakor iz vsega drugega. Vse drugo — naj bo uboštvo, naj bo bolezen, naj bo slaba plača — vse se da lepo prenesti — samo če je mir v hiši, samo če se ljudje razumejo in ljubijo.

Kdo je kriv družinskega gorja? Slaba poroka je kriva! In kdo je kriv slabe poroke? Sami ste krivi in krivi so z vami vaši stariši, kateri vas v mladosti niso prav učili.

Bili so nekdanj časi, ko se je reklo: Gosposke poroke niso poštene. Poštene poroke se dobijo le med delavci in kmeti. Pa dandanes se je skoraj narobe obrnilo, ker višji stanovi se pošteno poročajo, ubogi nepošteno!

Ko bi poročne bukve znale na glas govoriti, povedale bi nam neprijetne reči.

In se tožijo delavci in kmetje, da se jim slabo godi, da niso zadovoljni, da jim je gorje! Pa kdo je vsega kriv? Ali so krivi morda duhovniki, kateri so bili pri poroki navzočni? Sami ste krivi ker od tega, kako se kdo poroči je v hiši vse odvisno. Ako privedeš v svojo hišo zares izvoljeno pošteno žensko — ti ženska podpira tri vogle, ako pa privedeš neizvoljeno žensko, ki ni bila nikdar zate, tedaj se ti hiša podere. In nasprotno, ako vzameš v zakon poštenega moža, tedaj je mož podpora ženi, ako pa vzameš nepoštenega zapravljalca in malopridnega človeka, boš morala biti ti podpora njemu in ti boš morala rediti njega.

Vsa sreča dužinska je odvisna od tega koraka! Če napraviš ta korak dobro in pošteno — tedaj si dober celo življenje; ako pa napraviš ta korak slabo, tedaj si več ali manj izgubljen!

O da bi hoteli ljudje in zlasti stariši toresnico dobro premisliti, da bi za svoje otroke skrbeli, da bi bili pošteni otroci, da bi pošteno stopali v sveti zakon, o tedaj bi se naše življenje na tem svetu izpremenilo v raj.

Ko sem še v šolo hodil, sem bral neko staro pesmico slovensko, v kateri je bilo rečeno, da *uboštvo je gréh!* Teh besedi takrat nisem razumel, ker sem vendar videl, da je veliko ubogih ljudi poštenih. Dandanes pa te besede tako razumem, da uboštvo navadno izvira iz greha. Dokler sta bila Adam in Eva brez greha, jima ni ničesar manjkalo, ko sta pa grešila — jima je manjkalo vse.

Za pošteno poroko in za pošteno življenje pred poroko bi morali stariši bolj skrbeti, kakor se to godi navadno. Od tega koraka je potem vse odvisno in delo dobro začeto, je že na pol končano.

Kako je Kristus štel srečno in pošteno poroko, razvidimo iz tega, ker je sam šel na ženitnino v Kano galilejsko in je na tej ženitnini naredil prvi čudež, da je vodo izpremenil v vino.

Nihče ni sicer dolžan stopiti v zakonski stan in bolje je po besedah Kristusovih in Bogu bolj prijetno, ako ostane kdo v deviškem stanu, toda ko stopiš v zakonski stan, stopi kakor poštenjak! Ne v nečistosti in nesramnosti, ampak v svetosti in čistosti kakor Marija in Jožef!

* * *

* * *

39. Tretja božja zapoved¹⁾ se glasi: Posvečuj sedmi dan, prva cerkvena zapoved pa se glasi: Posvečuj zapovedane praznike in druga: Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši. Vse te tri zapovedi se spopolnjujejo in nam ukazujejo, da moramo sedmi dan in druge zapovedane praznike posvečevati, ker so Gospodovi dnevi, ki jih torej ne smemo obračati za posvetne reči in za svoje posvetne dobičke, ampak le v božjo čast in slavo in v dušno zveličanje.

Razen nedelj moramo sedaj posvečevati še te-le praznike: 1. Brezmadežno spočetje M. D. 2. Liožič. 3. Novo leto. 4. Razglašenje Gospodovo. 5. Sv. Jožefa. 6. Štirideseti dan po velikonočni nedelji ali Kristusov vnebohod. 7. Deseti dan po binkoštni nedelji: Sv. Rešnje Telo. 8. Sv. Petra in Pavla. 9. Vnebovzetje M. D. 10. Vse svete.

Kako naj posvečujemo nedelje in praznike? Pred vsem je zapovedano, da ne smemo opravljati hlapčevskih del t. j. takih telesnih del, ki jih navadno opravljajo hlapci, dekletje, kmetje, rokodelci, tvorničarji itd. Taka dela smemo ob nedeljah in praznikih opravljati le v sili in potrebi na pr. kuhanje, spravljjanje pridelkov, če bi se imeli vsled dežja pokvariti itd. ali pa če imamo cerkveno dovoljenje. V tem oziru je Bog govoril mej gromom in bliskom: »Šest dni delaj in opravljaj vsa svoja dela. Sedmi dan... ne delaj nobenega hlapčevskega dela ne ti ne tvoj sin ne tvoja hči ne tvoj hlapec ne tvoja dekla

¹⁾ Glej Veliki katekizem od 394. do 401. vprašanja in od 479. do 492.

ne tvoja živina. Kdor-koli opravlja kako delo ta dan, naj umrje t. j. obsodite ga v smrt in umorite ga. Praznujte sedmi dan!... Ako boste po Gospodovih postavah živeli in njegove zapovedi spolnjevali, vam bom dal dežja ob svojem času, zemlja bo rodila svoj sad in drevje bo napolnjeno s sadjem, mlatev bo segala do trgatve in trgatve bo segala do žetve«. Dalje so prepovedane ob nedeljah in praznikih vse take reči, ki skrunijo in onečaščujejo Gospodove dneve ali za-
držujejo njih posvečevanje.

Kako treba posvečevati nedeljo in praznik? Ob nedeljah in praznikih pojdi pred vsem k sv. maši ti in poskrbi, če so v družini otroci, ki so že pri pameti, naj gredo vsi k sv. maši. To je zapovedano pod smrtnim grehom. Vsi, ki so v družini že pri pameti, morajo iti k sv. maši, če jih ne zadržuje pravičen vzrok na pr. bolezen. To velja tudi za posle in delavce. Treba pa je biti pri celi sv. maši. Ko bi se kdaj zgodilo, da bi sv. mašo zamudili in bi prišli v cerkev še-le za evangelij ali za darovanje, toda pred povzdigovanjem, je dovolj, ako smo pri naslednji sv. maši do evangelija oziroma do darovanja ali do povzdigovanja. Zapomniti pa si moramo, da mora biti povzdigovanje in obhajilo skupaj pri eni sv. maši. Kdor bi prišel v cerkev po povzdigovanju, bi moral biti še pri eni celi sv. maši. Razlog, zakaj da mora biti pri eni sv. maši skupaj povzdigovanje in obhajilo, je ta, ker obstoji bistvo sv. maše v tem, da pride Jezus na altar, kjer se za nas daruje in z nami združi. To se pa zgodi pri povzdigovanju in pri obhajilu.

Povzdigovanje se torej ne more ločiti od obhajila.

Smrten greh je izpustiti vse do sanktusa, smrten greh je izpustiti povzdigovanje in obhajilo. Greh je sicer, pa ne smrten greh, če pridemo k sv. maši še-le ob berilu, ob evangeliju ali ob pridigi.

*

* * *

40. V katekizmu pa beremo, da nam ob nedeljah in praznikih ne sme biti dovolj, da smo samo pri sv. maši, kar je pod smrtnim grehom zapovedano, ampak da bodimo, če le mogoče, tudi pri pridigi, pri popoldanski službi božji in pri krščanskem nauku, da prejemo sv. zakramente, prebirajmo svete knjige in opravljajmo druga dobra dela. Ker imamo ob nedeljah čas, naj se nikoli ne zgodi, da bi opustili sv. rožni venec zvečer v družini.

Tako delajte in boste imeli blagoslov božji. Prelep zgled nam je v tem dala sv. družina, kakor smo brali v današnjem sv. evangeliju. Za Veliko noč so morali vsi odrastli Izraelci iti v Jeruzalem. Čeprav ni bilo to zapovedano ženskam, je vendar hodila tudi Marija, kakor pripoveduje današnji sv. evangelij. Ker je bil Jezus že star 12 let in je bil torej že odrasel, je tudi Jezus šel z njima na daljno pot. Ta prelep zgled nam podaja današnji evangelij v posnemanje. Bodimo torej vestni v posvečevanju nedelj in praznikov in ne ravnajmo se po tem svetu. Živimo v prežalostnih časih, ko mnogi prelamljajo nedelje in praznike. Zato nam kliče

sv. Pavel v današnjem berilu: »Bratje, ne ravnajte se po tem svetu, temveč prenovite se s prenovitvijo svojega duha, da spoznate, kaj je volja božja, kaj je namreč dobro, Bogu prijetno in popolno«. Za tiste pa, ki ne marajo poslušati besede božje in krščanskega nauka misleč, da jim ni potrebno, ker da znajo že vse, veljajo besede sv. Pavla: »Ne več modrovati, kakor se spodobi, ampak modrovati, kar je prav po meri vere, ki jo je Bog vsakemu posebej podelil«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

41. Kaj nas uči nedelja?

Vemo namreč, da je že našim prvim staršem v raju bilo ukazano, da morajo posvečevati sedmi dan in počivati t. j. da morajo nehati s hlapčevskimi deli. Vpraša se, zakaj je Bog to ukazal, kakšen namen je imel Stvarnik, da je to ukazal človeškim stvarjem? Kaj nas je hotel učiti in česa nas opominjati vsaki sedmi dan ali vsako nedeljo.

Prvo, kar nas uči nedelja, je, da je nad nami vsemogojni Bog, katerega moramo ljubiti pa se ga moramo tudi bati. Izkušnja uči, da pozabijo na Boga in se popolnoma poživinijo ljudje, ki ne posvečujejo sedmega dne.

Nobena misel ni tako dobra in zveličavna ko misel na Boga, misel na pričujočnost božjo, misel, da nas Bog vidi. Ta misel rodi strah božji, kateri čuva človeka, da ne greši. Pri vseh svojih

vsakdanjih opravih bi morali imeti neprestano Boga pred očmi. Bodisi da smo v hiši ali da smo na potu, bodisi da smo v delavnici ali na polju, bodisi da smo sami ali da smo v družbi — vselej in povsod bi morali imeti Boga pred očmi.

Drugi nauk, ki nam ga daje nedelja, je, da je Bog neskončno dobrotljiv in usmiljen. Na nedeljo moramo premišljevati dobre, ki nam jih je Bog podelil. Ali moremo kaj naštet, česar bi nam Bog ne bil dal? Ali ni vse, kar imamo in kar smo, od Boga? Telo je od Boga, duša od Boga, živež, ki ga uživamo je od Boga, pijača, ki jo pijemo, je od Boga, zrak, ki ga dihamo, je od Boga, nebo in zemlja od Boga! Sv. Pavel pravi: Kaj imaš, česar bi ne bil prejel? Če si pa prejel, zakaj se bahaš, kakor da bi ne bil prejel?

Vsako nedeljo padimo na kolena pred Vsemogočnim in zahvalimo ga za vse velike dobre, s katerimi nas obsiplje. Na kolenih pred Vsemogočnim sklenimo vsako nedeljo, da hočemo v ponižnosti živeti, ker sami od sebe nič nimamo in nič nismo.

Zahvalimo Boga zlasti, da nam je dal milost, da smo rojeni katoličani.

Tretji nauk, ki nam ga daje nedelja, je, da smo rešeni sužnosti greha po dragoceni krvi Jezusa Kr. Na nedeljo premišljujemo, da je Jezus potočil za nas na križu svojo kri do zadnje kapljice.

Izraelci so se morali spominjati na sedmi dan, da jih je Bog rešil iz egiptovske sužnosti, da jih je vodil po puščavi in skozi rdeče morje,

da jim je dajal v puščavi sladke mane in da jih je krepčal z mesom in jim iz kamena izvabljal studenčnico v strašni vročini žgočega solnca. Rešitev izraelskega ljudstva iz egiptovske sužnosti pa je bil začetek naše odrešitve po Jezusu, kajti takrat je ljudstvo dobilo obljubljeno deželo, v kateri se je imel roditi Zveličar.

Četrta nauk, ki nam ga daje nedelja, je, da se moramo pripravljati na tisto nedeljo, ki nam je po Jezusu zagotovljena v nebesih, zlasti po vstajenju mesa. Zato imamo navado, da se ob nedeljah oblečemo v praznično obleko, kakor bi se že pripravljali na vstajenje, ko nas bo trobenta poklicala iz grobov in bomo šli večnemu ženinu naproti. Nedeljski počitek je predpodoba večnega počitka v nebesih po vstajenju, in praznična obleka na sedmi dan je predpodoba naše izpremenitve po vstajenju, ko pojdemo v ženitovanjski obleki na večno ženitnino. Praznična obleka ob nedeljah nima le zdravstvenega pomena, ampak tudi verski pomen. Zato kaže malo vere tisti, ki hodi ob nedeljah okrog v vsakdanji obleki in opravlja morda celo hlapčevska dela.

Pokojni škof Andrej Jordan je imel ob nedeljah in praznikih celo brevir t. j. duhovski molitvenik nov in dragocen. Mej tednom je rabil vsakdanji brevir, ob nedeljah pa lep, pozlačen brevir. To je majhna reč, pa je velika reč, ker kaže našo vero v vstajenje in večno življenje.

Imejmo tudi mi to lepo navado, da ob nedeljah in praznikih premenimo svoje oblačilo, da pokažemo svojo vero v večno življenje in vero v vstajenje mesa.

Ob nedeljah in praznikih se moramo pripravljati na večno življenje in na vstajenje mesa zlasti s prejemanjem sv. zakramentov. Zato je zapovedan počitek, da dobimo potrebnega časa za vreden sprejem sv. pokore in sv. obhajila. Med tednom smo bili v marsikateri priložnosti za greh, da smo se našli malih in morda tudi velikih madežev — ob nedeljah pa se moramo vsega tega otresti in očistiti.

Peti nauk, ki nam ga daje nedelja, je, da moramo živeti po naukih božjih. Zato se ob nedeljah in praznikih razlagajo v cerkvi sv. resnice: Vsaki kristjan naj si šteje v dolžnost, da posluša božjo besedo, da razume vse krščanske resnice in da se po njih ravna.

Ob nedeljah in praznikih moramo obujati vero, upanje, ljubezen in kesanje ter od tedna do tedna začenjati novo življenje po zapovedih božjih, kajti tisti veruje in upa v Boga ter ga resnično ljubi, kdor izpolnjuje božje zapovedi.

* * *

Sklenimo danes, da bomo vestno posvečevali nedeljo in praznik, da bomo svojo dušo in svoje telo pripravljali za vstajenje mesa in za večni praznik v nebesih.

Bodimo v tem skrbni! Od tega je odvisen blagoslov in je odvisna sreča že na tem svetu. Stariši naj skrbijo, da bodo tudi otroci natančno posvečevali Gospodove dneve, da bodo hodili k pridigam in h krščanskemu nauku. Nedelje in praznike moramo izključno in popolnoma porabiti v čast božjo in našim dušam v zveličanje.

* * *

42. Sv. Kristina je živela v 4. stoletju v sužnosti v Iberiji, onstran črnega morja, v sedanji pokrajini Gurgistan. Bila je tje prodana. Živela je tako lepo, da se je po njenem zgledu cela dežela s kraljem in kraljico vred pokristjanila. Kar je to sveto sužnjo najbolj peklo in bolelo, je bilo, da ni bilo v tistem kraju nobene cerkve in tudi nobenega mašnika, ki bi bil maševal. Nazadnje pa je izprosila kralja in kraljico, da se je cerkev sezidala in da so poslali v Carigrad k cesarju Konstantinu, naj bi poslal v Iberijo mašnikov. To se je tudi zgodilo in sv. Kristina je bila vsa srečna, da je mogla hoditi k daritvi sv. maše in prejemati sv. zakramente.

Glejte, kakšen razloček je mej nami in njo? Mi imamo vse mogoče priložnosti, kolikor hočemo cerkva in kolikor hočemo mašnikov, pa smo zanikarni in se slabo poslužujemo teh velikih dobrot, sv. Kristina je živela mej pagani, je pagane izpreobrnila, je kralja in kraljico nagnila, da so vsaj eno cerkev sezidali in da so poklicali mašnike iz daljnega Carigrada! Štela se je vsa srečna in blažena, da je mogla hoditi k daritvi sv. maše in prejemati sv. zakramente. Mi pa vse to zanemarjamo, čeprav imamo vse mogoče priložnosti.

Drug zgled so nam prvi kristjani v Rimu, ki so se skrivali pod zemljo v katakombah, da so bili pri sv. maši in da so prejemali sv. zakramente. V Rimu so pod zemljo cele ulice, kjer so se prvi kristjani zbirali zlasti ob nedeljah in praznikih in kjer so prvi papeži in duhovniki maševali in oznanjevali besedo božjo. Nad vrat-

mi, ki so pri vходу v katakombe je zapisano: »Tu je pokopališče slavnega papeža in spoznavca Kalista. Kdor to pokopališče s skesanim srcem obišče, zadobi po opravljeni spovedi odpustek za vse grehe po preslavnih zaslugah 174 tisoč tu pokopanih svetih mučencev s 46 slavnimi škofi in papeži, ki so vsi velike stiske in smrt pretrpeli za Jezusovo ime, da so postali dediči božjega kraljestva«.

Glejte, kako goreči so bili prvi kristjani v izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi. Pod zemljo okolu grobov so se skrivali, da so mogli biti pri sv. maši in prejemati sv. zakramente! Nam tega ni treba, ker imamo že od četrtega stoletja t. j. od časa cesarja Konstantina lepe cerkve, v katerih se zbiramo ob nedeljah in praznikih. Nikar ne zanemarjajmo svojih dolžnosti ob nedeljah in praznikih!

Sv. Justin, mučenik, ki je umrl l. 166. po Kr., piše o prvih kristjanih tako-le: »Na dan nedelje se snidejo ti, ki so v mestu in ki so podeželi, v zbor: tam se bero spisi apostolov in prerokov in ko se branje dokonča, povzame predstojnik besedo, s katero slišane nauke vernim na srce polaga in k posnemanju vzpodbuja, potem vsi vstanemo in molimo in potrdimo zvezoljubezni s poljubom in objemom. Nato prinesejo kruh in vino, kar posveti predstojnik. Vsakemu izmed pričujočih se poda sedaj od tega, kar je bilo posvečeno, nepričujočim pa nesejo dijakoni na dom. Ta hrana se imenuje evharistija in udeležiti se sv. obhajila ni dovoljeno drugim, ki ne verujejo in ki niso krščeni in niso živi po za-

povedi Kristusovi. Sv. evharistije ne prejemljemo kakor navaden kruh, ampak kakor je po besedi božji odrešenik Jezus Kristus človek postal in meso in kri nase vzel, tako smo tudi podeljeni, da ta hrana po posvetitvi postane telo in kri Jezusa Kristusa, da dobi naše telo in kri večno življenje».

Prvi kristjani so se tedaj ob nedeljah in praznikih zbirali iz mesta in z dežele na tiste skrite kraje, kjer so bili zbrani duhovniki in so tam prijemali vsako nedeljo vsi sv. obhajilo. Tako goreči so bili prvi kristjani. Posnemajmo jih in posvečujmo nedelje in praznike in pridno prejemajmo sv. zakramente. Nedelje in praznike rabimo popolnoma in izključno le za čast božjo in zveličanje svoje duše.

PETNAJSTO BRANJE.

ZA DRUGO NEDELJO PO RAZGLAŠENJU GOSPODO-
VEM IN ZA PRAZNIK PRESV. IMENA JEZUSOVEGA.

1. V današnjem sv. berilu najdemo za vse stanove lepe nauke. Kdor ima od Boga dar pre-rokovanja ali oznanjevanja sv. vere, naj te dela po meri, ki jo je prejel od zgoraj; kdor ima cer-kveno službo naj bo zvest v službi, kdor mora učiti, naj bo zvest v podučevanju; kdor opominja, naj lepo opominja; kdor deli miloščino, naj jo deli v preprostosti; kdor je predstojnik, bodi skrben; kdor skazuje usmiljenje, naj je skazuje z veseljem. Ljubezen do bližnjega mora biti brez hinavščine... Ljubiti se moramo mej seboj z bra-tovsko ljubeznijo in si sè spoštovanjem drug drugemu pomagati... Kristjanom moramo v po-trebah pristopati na pomoč, ptuje ljudi radi sprejemati itd. Nazadnje pa pove sv. Pavel ná kratko, kaj moramo delati nasproti bližnjemu, s temi-le besedami: »Veselite se z veselimi in jo-kajte z jokajočimi. Bodite ene misli mej seboj; nikar si visokih reči ne domišljujte, ampak k nizkim se ponižujte«.

*

*

*

2. To so prekrasni nauki,, kako bi morali živeti v miru, v ljubezni, dobrohotnosti in dobrodelnosti do bližnjega. Mej kristjani bi ne smelo biti nikdar nobene nevoščljivosti in škodoželjnosti, ampak le dobrohotnost in dobrodelnost: veselje z veselimi, jok z jokajočimi. Vse darove na duši, na telesu in na premoženju imamo od Boga in bi jih morali zato tudi rabiti po volji božji v ljubezni do bližnjega. Tako so delali vsi svetniki in svetnice božje, ki so se za svoje brate žrtvovali in si tako zaslužili večno kraljestvo. Ako kdo misli, da se lahko zveliča tudi, če svojemu bližnjemu ne pomaga, se moti, ker to ni prava vera.

*

*

*

3. Veselimo se z veselimi in jokajmo z jokajočimi... nikar si visokih reči ne domišljujmo, ampak k nizkim se ponižujmo! *Lep zgled v tem nam je dal Jezus Kr.* Bila je ženitnina v Kani galilejski. Morala je biti uboga ženitnina, da jim je vino zmanjkalo. Pri bogatih ženitninah ne manjka pijače. K tej ubogi ženitnini se je ponižal tudi Jezus Kr., se je ponižala tudi Marija, so se ponižali tudi apostoli in so se veselili z veselimi. Tu pri tej ubogi ženitnini je Jezus naredil prvi očitni čudež, da je vodo izpremenil v vino, da je te uboge ljudi razveselil. Kristus je jokal z jokajočo Marto in Marijo ob grobu Lazarjevem, pa se je tudi veselil z veselimi v Kani galilejski.

Bodimo mu enaki v tem oziru. Odprimo naširoko svoja srca, da bo v njih sama ljubezen

brez hinavščine, brez škodoželjnosti in nevoščljivosti. Sovražimo v svojem srcu vse hudo, držimo se dobrega, bodimo goreči v duhu, služimo Gospodu. V upanju bodimo veseli, v nadlogi potrpežljivi, v molitvi stanovitni. V tem je krščanska popolnost, ki jej pritiče dediščina božjega kraljestva. Kdor tako živi, dela imenu Jezusovemu in imenu katoliškemu čast, kajti ne tisti ki bo samo klical Jezusa, pojde v nebeško kraljestvo, ampak tisti, ki izpolnjuje božje zapovedi.

*

*

*

4. V katoliški cerkvi imamo red, ki se imenuje: *red Marije D., rešiteljice ujetnikov*. Praznik M. D., rešiteljice ujetnikov, praznujemo dne 24. septembra. Kako se je ta red ustanovil? V dvanajstem in trinajstem stoletju so mohamedanski zamorci zasedli Špansko. Na tisoče kristjanov je prišlo njim v roke, ki so morali živeti v trdem ujetništvu. Takrat je na Španskem živel sv. Peter Nolaški, ki je bil od mladosti prav blagega srca. Vsakikrat, ko je kakega siromaka ali berača videl, pa mu ni imel kaj dati, se je milo jokalo. Stariši so ga potolažili najlaže s tem, da so mu dali dar, ki ga je dal ubožcu. To blago srce do ubogih je imel do konca svojega življenja. Ko je videl, kako strašno trpe kristjani v mohamedanskem ujetništvu, je začel premišljati, kako bi jim pomagal. Prodal je vse svoje premoženje in je z denarjem kar hkrati tristo ujetnikov odkupil. Imel pa je tako živo ljubezen do bližnjega, da je bil pripravljen samega sebe prodati, da bi s to ceno mogel rešiti druge. Ko

je v neki noči goreče molil in premišljeval, kako bi ujetnikom pomagal, prikaže se mu Marija D., pohvali njegovo milosrčnost do ubogih ujetnikov ter mu oznani, da bi bilo Bogu in njej prijetno, ako ustanovi duhovni red za reševanje ujetnikov iz mohamedanskih rok. Drugo jutro je sv. Peter Nolaški brž tekel k svojemu spovedniku sv. Rajmundu Penafortskemu ter mu razodel prikazen. Le-ta pa pove, da je tudi sam imel v noči tisto prikazen. Oba gresta h kralju Jakobu arogonskemu, kateremu pa je bila nebeška mati božjo voljo tudi že razodela. Tako so ustanovili nov red, kateremu so dali ime: red Marije Device, rešiteljice ujetnikov. Člani tega reda imajo poleg navadnih obljub tudi še posebno obljubo, da hočejo ujetnike reševati iz turških rok in sicer da hočejo biti pripravljeni za odkup ujetnikov ponuditi tudi sami sebe.

Tako goreči so bili ti svetniki za čast božjo in za zveličanje svojega bližnjega. Posnemati so hoteli Jezusa Kristusa, ki je dal na križu samega sebe za svoje sovražnike. V Jezusovem srcu ni bilo nobene nevoščljivosti, škodoželjnosti ali hinavščine. On nas je ljubil, nam je vse dal, celo svoje življenje.

* *

5. Sv. Pavel opominja, da moramo biti v službi božji in v podučevanju zvesti. Naj podam par zgledov!

Sv. Bazilij je živel v četrtem stoletju, ko se je po kat. svetu širila arijanska kriva vera. Cesar Valens sam je bil krivoverec in je hotel, naj

bi vsi kristjani sprejeli to krivovero. Arižani so namreč učili, da je bil Jezus najvišji angel pa ne Sin božji. Cesarju Valens-u in vsem arižanskim krivovercem se je najbolj ustavljal sv. Bazilij, škof v Cesareji. Ko je bil klican radi tega pred sodnika, je sv. Bazilij rekel: »S čim mi hočete pretiti? Človek, ki nič nima, se ne boji, da bi mu vzeli pozemeljsko premoženje. Jaz nimam drugega ko te cunje, s katerimi sem oblečen in nekatere knjige. Pregnanstva zame ni, kajti jaz sem povsod na svetu kakor doma, ker je zame ves svet božja dežela. Kar se tiče smrti, bi smrt zame bila dobrota. Smrt bi me prej združila z Bogom, za katerega živim, za katerega delam, po katerem že dolgo hrepenim«.

Sodnik, ki ga je sodil, je rekel: »Še nikdar ni nihče tako prosto govoril z menoj!« Sv. Bazilij pa je dejal: »To radi tega, ker nisi imel še nikdar opraviti s kakim škofom, ker drugače bi bil v teh rečeh dobil enak odgovor. Če gre za druge reči, govorimo z vsakim pohlevno, kakor ukazuje Bog, ko gre pa za Boga, se oziramo le nanj in preziramo vse drugo: ogenj, meč, divje zveri in železne kremplje«. Sv. Bazilij je celo rekel, da mu je žal, da ne more več ko enkrat umreti za Boga.

Ker ga niso mogli na noben način ostrašiti, je cesar sklenil, da ga pošlje v pregnanstvo. Že je bil pripravljen voz, s katerim naj bi po noči odpeljali sv. Bazilija v pregnanstvo ali tisto noč je smrtno obolel edini cesarjev sin. Oba, cesar in cesarica, sta to bolezen smatrala kaznen božjo. Cesar je sedaj poklical k bolniku sv. Bazilija, ki

ga je še tisto noč hotel poslati v pregnanstvo. Ko je sv. Bazilij prišel k bolniku, mu je bilo takoj bolje. Sveti škof je cesarju zagotovil, da bo sin ozdravel, ako zapusti arijansko krivo vero. Ker se pa cesar ni hotel pokoriti, mu je sin res umrl. Kmalu potem je cesar spet hotel poslati sv. Bazilija v pregnanstvo, toda ko je hotel spisati odlok, so se mu tri peresa zlomila, ko je pa vzel četrto pero, se mu je začela roka tako tresti, da se je prestrašil in papir raztrgal.

Malo imamo krščanskih mož, ki so imeli pogum, da so se ustavljali kraljem in vladam. Mej temi je najboljši sv. Bazilij, ki je posnema sv. Janeza Krstnika. Kakor sv. Janez Krstnik, se je tudi sv. Bazilij podal v puščavo t. j. v tihoto samostanskega življenja. Bil je tako odločen in srčen, da je prodal premoženje, ki je je podedoval po stariših in je razdelil mej siromake. Tudi kot nadškof v Cezareji je bil tako srčen in pogumen, da je razdal skoraj vse svoje dohodke in bil v rešnici ubog in siromak. Še sluge ni imel. Njegov živež je bil tako siromašen, da imajo še berači boljše. Njegov prijatelj sv. Gregor nacijancenski pravi o njem, da ni bil le brez premoženja, ampak celo brez mesa in krvi. Tako je bil medel.

Prav tako srčen in pogumen za božjo čast in sv. vero je bil sv. Ambrož, škof milanski, katerega praznujemo dne 3. dec. Živel je skoraj ob istem času kakor sv. Bazilij. Cesar Teodozij Veliki, ki je vladal za Valens-om, je dal kakih 7000 Soluncev v gledališču na krivičen način pomoriti. Ko je to izvedel sv. Ambrož in je cesar prišel v Milan ter se hotel udeležiti službe božje,

je sv. Ambrož šel v škofovskih oblačilih k vratom ter je cesarju zabranil vstop v cerkev. Cesar je odgovoril sv. škofu: »Saj je tudi David, kralj, grešil!« »Dobro«, je rekel sv. Ambrož, »pa David je tudi pokoro delal. Če si grešil kakor David, delaj tudi pokoro kakor David!« Cesar je jokaje moral zapustiti cerkev in je osem mesecev delal javno pokoro. Po osmih mesecih je prišel cesar pred cerkvena vrata, se vrgel na tla in milo prosil, naj bi ga spet sprejeli v katoliško cerkev, iz katere ga je škof Ambrož bil izobčil. Sv. Ambrož ga je sprejel, ampak je hotel še, naj se izda postava, da ne smejo nikogar več naglo usmrtiti, ampak da morajo počakati 30 dni in potem še-le dati odlok cesarju v podpis. Tako se je zabranilo, da bi nikogar več ne usmrtili prenatlo in nepremišljeno.

Marsikdo bi si utegnil misliti, da je bila ta kazen za cesarja prestroga in prevelika, toda pomisliti moramo, kako strašansko zlo je zakrivil cesar z ukazom, naj se Solunci, zbrani v gledališču, pomorijo. Vojaki so ljudi s sulicami zabadali. Nobena prošnja ni nič pomagala. Neki oče, ki je bil v gledališču z dvema sinovoma, je ponudil svoje življenje in vse svoje imetje, ako prizanesejo njegovima sinovoma. Toda vojaki so rekli, da hočejo le enemu izmed teh dveh prizanesti. Ker pa se je oče nekoliko obotavljal, koga bi izvil, so mu kruti vojaki oba zabodli. Cesar ni sicer sam moril, a je kriv bil, ker je izdal tako strog ukaz. Bil je kriv, da je bilo 7000 ljudi po nedolžnem umorjenih na krut način. Zato je bilo postopanje sv. škofa Ambroža popolnoma opravičeno.

Takih sv. mož, kakršna sta bila sv. Bazilij in sv. Ambrož, ki sta se cesarjem uprla in sta s tem neustrašno posnemala sv. Janeza Krstnika, je malo v zgodovini. Bila sta zvesta in iz srca ponižna služabnika božja, zato se nista bala dati življenja za sv. stvar.

O sv. škofu Ambrožu poroča zgodovina šemarsikaj. Cesarica Justina in ž njo krivoverciarijanci so ga hoteli na vsak način spraviti iz Milana. Neki Evtimij je bil najel stanovanje blizu cerkve in si je pripravil voz, da bo škofa Ambroža ujel ter ga odpeljal v tujino. Čakal pa je celo leto ugodne priložnosti, pa se mu ni posrečilo. To je hotel storiti, da bi se prikupil cesarici. Toda še tisto leto je Evtimij zagrešil neki zločin in na vozu, ki je bil pripravljen za sv. škofa Ambroža, so njega odpeljali v ječo.

Ob drugi priliki sta ga dva arijanca povabila, naj pride v cerkev, da jim bo razložil neko versko resnico. To sta pa arijanca govorila le v posmeh sv. škofu. Ob določeni uri je sicer sv. Ambrož prišel v cerkev, toda arijanca sta se odpeljala na sprehod. Dobila pa sta za to veliko kazen. Voz, na katerem sta se peljala na sprehod, se je prevrnil in oba sta žalostno končala življenje.

Nekoč mu je cesarica Justina zapretila s smrtjo. Sv. Ambrož pa je odgovoril: Lahko mi vzamete premoženje, lahko tudi prostost in celo življenje, a zgodilo se ne bo nikoli, da bi jaz kaj grešnega dovolil«. Ko mu je dvorni komornik Kaligon zapretil, da mu bo dal glavo odsekati, je sv. škof odgovoril: »Jaz bi si še želel, da bi Bog

kaj takega dopustil, ker pretrpel bi smrt, kakršno je pretrpelo že mnogo škofov, da bi le sv. cerkev ne trpela več preganjanja!

Hudobna cesarica Justina je nadražila mladega cesarja, sina Valentinijana, da je dal nekoč cerkev obdati z vojaštvom. Celo noč so bili v njej škof in ljudstvo zaprti. Ves čas so peli v cerkvi sy. pesmi in škof je govoril ljudstvu takole: »Če zahteva cesar davkov, mu jih ne bomo odrekli, če zahteva naše premoženje, naj si je vzame, celo življenje in telo mu rad dam — toda kar je cerkvenega ne morem nič dati, ker cerkev je božja. Cesar je član cerkve ne pa predstojnik. Nočem bežati! Ako me sè silo odtržejo od cerkve, odtrgali bodo od nje le moje telo, nikdar pa ne moje duše«.

Ko je cesar zahteval, naj pride škof Ambrož pred sodišče, ki naj razloči, kdo je pravi milanski škof, je Ambrož odgovoril pogumno: »V verskih rečeh so škofje sodniki tudi nad krščanskimi vladarji in ne cesar nad škofi. Takih nevrednih dejanj nočem nikdar storiti«.

Srčna in zvesta sta bila ta sveta moža, kakor sv. Janez Krstnik, ki se kralja Heroda ni bal in je rajši dal življenje nego bi zatajil pravico in resnico. Teh mož ne bomo mi nikdar dosegli, a vendar jih moramo v srčnosti, pogumnosti in v zvestobi posnemati. Vsaj ta sklep storimo danes, da hočemo biti pripravljeni rajši umreti ko storiti smrten greh.

*
* * *
* * *
* * *

6. Preden moli mašnik pri sv. maši Oče naš, opravi na altarju ta-le slovesni obred. Nad sv. Telesom in sv. Krvjo naredi trikrat križ na vse štiri strani sveta in izgovarja mej tem te-le besede: »Po njem t. j. po Jezusu Kristusu, ustvarjaš ti, o Bog, vse, posvečuješ, oživljaš, blagoslavljaš in daruješ«. Potem odkrije kelih, vzame v roke sv. hostijo, naredi trikrat nad sv. Krvjo križ, potem še dvakrat med kelihom in svojimi prsmi in izgovarja mej tem besede: »Po njem t. j. po Jezusu Kristusu, ž njim in v njem jo tebi, o Bog in vsemogočni Oče, v edinosti sv. Duha vsa čast in slava«. Ko izgovori zadnje besede, povzdigne nekoliko kelih proti nebesom.

Iz teh besedi, ki jih izgovarja mašnik med sveto mašo nad telesom in nad krvjo Jezusa Kristusa, je razvidno, da dobivamo po Jezusu prav vse, kar-koli ima človek dobrega na duši in na telesu. Po Jezusu je Bog Oče vse ustvaril in ustvarja vse življenje, po Jezusu prihaja na nas ves blagoslov, po Jezusu nas posvečuje, po Jezusu prejemamo vse darove; po Jezusu pa prihaja tudi vsa čast in slava nebeškemu Očetu.

To je resnica, ki si jo moramo dobro zapomniti in jo premišljevati zlasti danes, ko praznujemo praznik imena Jezusa. Ni ga drugega imena, v katerem bi mogli dobiti kako dobroto bodisi za ta svet ali za nebesa, bodisi za telo ali za dušo razen presv. imena Jezusa, ni ga imena, v katerem bi se mogli zveličati razen tega imena. »Nihče ne more priti k Očetu razen po meni« — tako je rekel sam Jezus. Ves blagoslov, ki ga

prosimo od Boga, bodisi v posvetnih rečeh bodisi v dušnih rečeh, prihaja le po Jezusu.

*

*

*

7. Eden izmed najbolj gorečih učencev sv. Frančiška Asiškega se je imenoval Jan. Imel je neomajno zaupanje v Jezusa Kristusa in je vse delal le v njegovem presvetem imenu. Ko je ležal na smrtni postelji in se mu je smrt že blizala, mu je postalo obličje kar grozno, da so se drugi njegovi tovariši kar zbali. Kmalu pa je spet dobil prijazno obličje, da se je zdel angelu podoben. Neki tovariš ga je vprašal, kaj je pač videl prej, da je bil tako strašen? Brat Jan pa je odgovoril: »Ko bi ti hotel povedati, kaj sem videl, bi mi ti ne mogel verovati, a eno reč vedi, da kdor hoče doseči večno zveličanje, mora to upati le od križanega Kristusa«.

*

*

*

8. V Dejanju apostolov beremo, da sta šla sv. Peter in sv. Janez ob deveti uri v tempelj molit. Ko sta prišla do lepih vrat, je bil tam človek, ki je bil hrom od rojstva. Ko sta prišla k njemu, je že stegnil roko, da bi prejel od njiju miloščino. Peter pa mu je rekel: Zlata in srebra nimam, a kar imam, ti dam: V imenu Jezusa vstani in hodi! Takoj je vstal in bil zdrav. In ko so potem radi tega dejanja veliki duhovni in pismarji sodili Petra in Janeza v velikem zboru, je sv. Peter dvignil glas in rekel, kakor ste slišali v današnjem sv. berilu: »Poglavarji in sta-

rašine ljudstva, poslušajte... Bodi znano vam vsem in vsemu izraelskemu ljudstvu. V imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa Nazareškega, katerega ste vi križali, Bog pa ga je od mrtvih obudil, v tem imenu stoji ta zdrav pred vami. Ta je kamen, katerega ste vi zidavci zavrgli, kateri je pa postal vogel. In v nikomur drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli biti zveličani«.

Tako je govoril sv. Peter, katerega je Kristus postavil za glavarja svoji sv. cerkvi. Vse, kar-koli nam dobrega prihaja od Boga Očeta, vse nam prihaja po Jezusu. Ves blagoslov, vsa sreča, vse milosti za ta in oni svet so le v imenu Jezusovem.

*

*

*

9. Danes na praznik presv. in presladkega imena sklenimo:

1. Da bomo to ime izgovarjali s častjo.

2. Da ne bomo nikdar zakleli.

3. Da bomo vsakega lepo in z ljubeznijo opominjali, kateri bi preklinjal ali izgovarjal v jezi imena: zakrament, hostijo, Boga, Mater božjo itd.

4. Da bomo tudi z deli, z življenjem, govorjenjem in obnašanjem delali Jezusovemu imenu čast in slavo.

*

*

*

11. Ko se je Bog prikazal na gori Horeb Mojzesu in ga je poslal v Egipt rešiti izraelsko ljudstvo iz egiptovske sužnosti, je rekel Moj-

zes: Glej, jaz pojdem k Izraelovim otrokom in jim porečem: Bog vaših očetov me je k vam poslal. Ako mi pa reko: Kako mu je ime? kaj jim hočem reči?« Bog pa je odgovoril: »Tako porečeš Izraelovim otrokom: On, kateri je, me je poslal k vam. Jahve, Bog vaših očetov, Bog Abrahamov, Bog Izakov in Bog Jakobov, me je poslal k vam. To je moje ime vekomaj in to moj spomin od roda do roda«.

Ko je pa Bog dajal na gori Sinaj deset zapovedi, je rekel med gromom in med bliskom: Ne imenuj po nemarnem imena Jahve, svojega Boga, zakaj Jahve (Bog) ne bo štel nedolžnega, kdor bo imenoval njegovo ime po nemarnem.

Ime Jahve je bilo v starem zakonu presveto ime, ki ga niso brez spoštovanja Izraelci nikoli izgovarjali. V novem zakonu pa imamo ime Jezus, ki pomenja: Jahve Zveličar. Tako je rekel angel Gabrijel Mariji: »In imenuj njegovo ime Jezus. Ta bo velik in Sin Najvišjega imenovan«. V imenu Jezus je tudi skrajšano ime Jahve, kar pomenja, da je prav tisti, ki je Izraelce vodil, tudi Zveličar. Ime Jezus nam je vsem kristjanom presveto, presladko, ki se ga ne drznemo nikoli izgovoriti brez velikega spoštovanja in brez srčne ljubezni in hvaležnosti. Jahve Zveličar ali okrajšano Jezus je ime ki ga je vsomogočni Bog sam izvolil, kakor si je bil v starem zakonu sam izvolil ime: »Jahve, Bog vaših očetov«.

12. Sv. Bernard pravi (Sermo 15. super Cantica), da je ime Jezus kakor olje. Olje sveti, olje nas redi, olje pa je tudi mazilo in zdravilo. Tako sveti tudi ime Jezusovo, ko je oznanjujemo, redi, ko je premišljujemo, a nam je tudi v mazilo in zdravilo, ko je na pomoč kličemo. Ime Jezusovo je cel svet razsvetlilo. S tem imenom so apostoli in njih nasledniki razsvetljevali nevernike. Neverniki so bili prej v temi greha in zmote, a to ime je bilo luč, ki jim je razsvetlilo razum in ogrelo srce. Zato piše sv. apostol Pavel nevernikom: Bili ste prej tema, a sedaj ste luč v Gospodu! In ko je hodil sv. Pavel po judovskih, grških in latinskih deželah je klical ljudem: »Noč je prešla, dan se je približal. Vrzimo od sebe dela teme in oblecimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu pošteno hodimo; ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti in nesramnosti, ne v prepiru in v nevoščljivosti, ampak oblecite Gospoda Jezusa Kristusa (Rim. 13)«.

V jeruzalemskem templju je bil zlat kandelaber ali svečnik, na katerem je gorelo sedem lučic. Ta kandelaber je bil predpodoba Jezusa Kristusa in njegovega nauka. Sv. Pavel in vsi drugi apostoli so hodili okrog po deželi z imenom Jezusom kakor s kandelabrom, na katerem je gorela neskončna in neizmerna luč božja. Kdor je sprejel Jezusov nauk, ni bil več v temi, ampak v luči Gospodovi, kajti le ti, ki ne hodijo v luči Jezusovega nauka, so v temi greha in zmote. Zato kliče sv. Pavel: Bili ste nekdanj tema a sedaj ste luč v Gospodu!

13. Olje pa ni samo luč, ampak tudi hrana in jed. Tako je tudi Jezusovo ime hrana in jed za vsakega, ki je premišljuje in ljubi. To ime daje moč naši duši, da raste v sv. čednostih in da se utrjuje v vsem dobrem in svetem. To ime nam daje moč potrpežljivosti, ponižnosti, zmernosti, čistosti, pravičnosti in sv. veselja in poguma. Brez tega imena bi omagali. Vse druge dušne hrane bi ne zadostovale, ako bi tega imena ne bilo. Ko bomo na smrtni postelji, nam bodo to ime šepetali na ušesa duhovniki in drugi, ki bodo okolu nas, s tem imenom se bomo podali na daljno pot v večnost. To ime nas bo srečno pripeljalo k Bogu.

Prerok Elija je na poti proti sinajski gori zaspal. Angel Gospodov pa se mu je prikazal, se ga je dotaknil in mu rekel: Vstani in jej. Elija se je ozrl in glej, pri njegovi glavi je bila pogača in posoda vode. Angel mu je rekel: Jej in pij. Elija je jedel od tistega kruha ki ga je angel Gospodov prinesel in je hodil potem v moči tiste jedi štirideset dni in štirideset noči do božje gore sinajske. Nobene druge jedi ni več pokusil. Ob moči tiste jedi, ki jo je angel prinesel, je hodil štirideset dni in štirideset noči do gore sinajske.

Tako se bomo tudi mi ob smrti podali na daljno, daljno pot do božjega hriba, t. j. do nebeškega Jeruzalema. Šli bomo brez jedi in pijače. Moč nam bo dajalo le ime Jezus. S tem imenom bomo srečno prispeli v večnost, ker to ime ima v sebi čudovito moč, čudovito redivnost. Sv. Bernard pravi: »Vsaka druga dušna hrana je pusta, ako ni na njej olja imena Jezusovega,

je brez okusa, ako ni osoljena z imenom Jezusovim. Ako pišeš, mi nič ne ugaja, ako ne berem tudi imena Jezusovega, ako govoriš, mi nič ne ugaja, ako ne slišim tudi imena Jezusovega. Ime Jezus je kakor med v ustih, ko prijetna pesem v ušesih in ko veselje v srcu.

Olje pa je tudi zdravilo. Tako tudi ime Jezusovo. Sv. Bernard pravi: »Ako je kdo žalosten, naj pride v njegovo srce Jezus... in se bodo brž vsi oblaki razpršili in bo spet jasno. Ako je kdo grešil ali padel v zanko obupa in smrti, naj kliče na pomoč Jezusa, ki je ime življenja in takoj bo spet oživel«.

Olje je zdravilo, ima v sebi zdravilno moč. Z oljem si mazilimo rane, da prej zacelijo, z oljem si mazilimo otekline, da prej izplahnejo. Tudi ime Jezus je zdravilo, zdravilo za naše dušne rane. Kolikorkrat izgovoriš to presveto in presladko ime Jezus s pravim namenom, s pravim kesanjem, pa se ti zaceli rana, ki ti jo je vsekali greh, izplahne oteklina, ki te jo je naredila ostuda grešnih gob.

To ime pa je zdravilo tudi za telo. Sv. Peter je samo rekel hromemu: V imenu Jezusa Kristusa vstani in hodi! In ga je prejel za roko in vzdignil in glejte pri tej priči so se mu utrdila stegna in stopali. Poskočil je, stal, hodil in se sprehajal ž njima ter hvalil Boga.

Ta zgled nam dokazuje, kako je tudi za telo ime Jezusovo najboljše in najmočnejše zdravilo.

*

* * *

14. Sv. Bernardin sijenski, katerega praznujemo 20. majnika in ki je živel v začetku 15. stoletja, torej v najžalostnejšem času, ko so bile cerkve prazne, spovednice zaprašene in miza Gospodova zapuščena, je posebno častil presv. ime Jezusovo in je vedno pridigoval o vzvišenosti in moči tega imena. Na prižnici je med govornikom kazal ljudem tablico, na kateri je bilo z zlatimi žarki obdano ime Jezus. To ime je imenoval »zlati ime Jezusovo«. Zavoljo tega so ga zatožili papežu Martinu V., da uči malikovanje, ko poziva ljudi, naj molijo zlato ime Jezusovo. Papež mu je res prepovedal pridigovati, toda sv. Bernardin je dokazal, da so ga po krivem zatožili in da je njegov nauk katoliški. Nato so mu spet dovolili pridigovati. Prehodil je vse kraje in povsod priporočal čiščenje presv. imena Jezusovega. Ljudje so začeli spet po krščansko živeti, prepirji, ki so jih imeli, so se poravnali in božji mir je zavladal med ljudmi.

Tega svetnika, ki je nad vse častil ime Jezusovo, slikajo s solnčno kroglo, na kateri je ime Jezus. Po njegovi smrti se je po njem toliko čudežev dogodilo, da ga je sv. cerkev hitro proglašila za svetnika. Pet let po smrti so ga že imeli in častili na altarjih.

Bodi nam torej v časti presveto in presladko ime Jezus, ki pomeni v našem jeziku: Bog Zveličar. Izgovarjajmo je večkrat, izgovarjajmo je s častjo. Sv. Pavel nam kliče: Kristus se je sam sebe ponižal in je postal pokoren, do smrti, do smrti na križu. Zato pa ga je Bog povišal in mu dal ime, ki je nad vsa imena, da se mora ob ime-

nu Jezus vsako koleno upogniti. (Filip. 2.) Sv. Peter je rekel pred zborom judovskih duhovnikov in farizejev: »Ni ga drugega imena pod nebom, ki bi bilo dano ljudem, da bi se v njem mogli zveličati (Dej. Ap. 3)«.

Spoznamo to in začnimo živeti in delati vse le v tem imenu, kakor nam kliče sv. Pavel: »Vse, karkoli delate bodisi z besedo ali z dejanjem, vse delajte v imenu Gospoda Jezusa Kristusa (Kološ. 3)«.

Če hočemo, da bo naša molitev v imenu Jezusovem, moramo skrbeti, da bo tudi naše življenje v imenu Jezusovem. Življenje t. j. govorjenje in delovanje je v imenu Jezusovem, če izpolnjujemo zapovedi božje in cerkvene in se v strahu božjem ogiblremo greha. Kaj bi rekel sv. Pavel, ko bi danes prišel na svet in videl, kako kristjani živijo? Kaj bi rekel, ko bi slišal o takem umoru, kakršen se je zgodil pred nedavnim v Planini na Vipavskem? Kako bi opominjal in pretil z večnimi kaznimi!

Zavoljo imena Jezusovega pa moramo biti pripravljeni tudi kaj trpeti. Ko so apostole topli v judovskem zboru in jih potem izpustili, so se veselili, da so mogli kaj trpeti zavoljo Jezusovega imena.

Tako moramo biti tudi mi veseli, če moramo včasih kaj trpeti zavoljo vere, zavoljo Jezusa. To ime je vsemogočno in nam bo obilo povrnilo.

Imamo res vsemogočno orožje, a ga ne znamo rabiti. To orožje je ime Jezusovo, ki nam bo vsemogočno le, če bomo živeli po naukih Zve-

ličarjevih. Takrat bomo občutili resničnost Kristusovih besedi: »Resnično, povem vam, kar-koli boste prosili nebeškega očeta v mojem imenu, vam bo dal«.

*
* * *
* * *
* * *

15. Ime Jezusovo je res vsemogočno, a to le za take osebe, v katerih res prebiva Jezus, ki se zanj popolnoma žrtvujejo.

Apostoli so vse popustili in so šli za Jezusom. Sv. Pavel pravi, da se je odpovedal vsem ugodnostim mesa in krvi zavljo Jezusa.

Od nas ne zahteva Bog, da bi vse popustili in šli za Jezusom. To so storile le izvoljene duše, ki so se popolnoma žrtvovale za ime Jezusovo in za njegovo sv. cerkev, katero so utrjevali in razširjali po celem svetu. Toda tudi mi moramo biti pripravljeni, če bi bilo potrebno, da raje žrtvujemo vse, ko da bi Boga žalili ali da bi storili kaj proti časti božji ali proti svoji vesti.

Mnogo je dobrih del in mnogo popolnosti, ki so se ž njimi odlikovali svetniki in svetnice božje, ki pa niso za vse ljudi in tudi niso za zveličanje nujno potrebne. Svetniki in svetnice božje so si zaslužili z izrednimi dobrimi deli in izrednimi popolnostmi višjo stopnjo v nebesih. Za dosego večnega zveličanja pa niso te popolnosti prav nujno potrebne.

Nekdo je pokleknil pred Kristusa in mu rekel: »Dobri učenik, kaj naj storim, da dosežem večno življenje?« Jezus mu je rekel: »Zapovedi

poznaš: Ne prešuštvuj, ne ubijaj, ne kradi, ne pričaj po krivem, ne goljufaj, spoštuj očeta in mater«. On pa je odgovoril in mu rekel: »Učenik, vse to sem spolnjeval od svoje mladosti«. Jezus pa se je vanj ozrl z ljubeznijo in mu rekel: »Enega ti manjka: Idi, prodaj, karkoli imaš, daj ubogim in boš imel zaklad v nebesih ter pridi in hodi za menoj«. On pa je bil zavljo te besede žalosten in je šel pobit proč; imel je namreč veliko premoženje.

Temu človeku je samo ena reč manjkala do popolnosti. Kristus mu je to svetoval, pa ni hotel. Sv. evangelij pa izrečno pravi, da ga je Kristus ljubil, čeprav ni bil še popoln in ni storil prav vsega, kar je potrebno do popolnosti (Mark 10).

So pa nekatere čednosti in dobra dela, ki so nujno potrebna vsakemu človeku, ki hoče doseči večno zveličanje na pr.: čistost, zmernost, krotenje čutov, pobožnost, ki ljubi Boga nad vse, ponižnost in ljubezen do bližnjega, ki dela človeka miroljubnega, potrpežljivega in usmiljenega in vestno izpolnjevanje dolžnosti svojega stanu.

To so čednosti, ki jih mora vsakdo imeti, kdor se hoče zveličati.

Na svojem telesu imamo razne ude, ki niso vsi enako važni za življenje. Vsi so sicer več ali manj potrebni, pa ne vsi enako važni za življenje. Če nam odsečejo roko, lahko še živimo, prav tako, če nam odsečejo nogo ali tudi obe nogi, toda če nam izderejo srce, umrjemo takoj, prav tako umrjemo takoj, če nam vzamejo glavo

ali pa želodec. To so udje, ki so nujno potrebni za življenje. Če nam katerega teh udov vzamejo, umrjemo takoj.

Tako je tudi v dušnem nadnaravnem življenju posvečujoče milosti božje. Kdor se z nečistostjo pregreši, izgubi takoj nadnaravno življenje, prav tako umrje na duši, kdor se pregreši z nezmernostjo, s prevzetnostjo ali napuhom, z nevoščljivostjo, s sovraštvom ali s zanemarjanjem svojih svetih dolžnosti itd.

Ko bomo ležali na smrtni postelji, ko bomo v smrtni uri, nam ne bo smela manjkati niti ena teh nujno potrebnih čednosti, ker bi drugače ne mogli iti v večno življenje. Ko bi ti manjkala ob smrtnem trenutku sv. čistost, bi se ne mogel zveličati; ko bi se kdo radovoljno upijanil in bi v tem stanju umrl, bi se pogubil; ko bi kdo imel v tistem trenutku kako sovraštvo ali kako nevoščljivost, bi ne mogel doseči večnega življenja, kakor ne moremo imeti telesnega življenja, ako bi ne imeli srca ali glave ali želodca itd.

Ni ukazano vsem, naj se vsemu odpovedo, kakor so storili apostoli in kakor delajo misijonarji, ampak kar je za večno življenje nujno potrebno, mora biti in mora vsakdo storiti, kdor se hoče zveličati.

Apostoli so vse zapustili — mi moramo vsaj tisto popolnoma zapustiti, kar bi nam vzelo večno življenje t. j. mi ne smemo nikdar storiti ničesar, kar bi bilo v nečast Bogu ali kar bi bilo smrten greh, kajti smrtni greh vzame življenje.

*

*

*

16. Tisti, ki zavoljo Jezusa vse zapustijo, so pravi otroci božji, so tempelj božji, tempelj sv. Duha, tempelj presv. Trojice. Vsak človek, ki nima smrtnega greha, je tempelj božji, koliko bolj tisti, ki zavoljo Jezusa vse zapustijo in se popolnoma žrtvujejo za Boga. Taki delajo po milosti božji čudeže, kakor so jih delali apostoli, ki so v kratkem času ves svet spreobrnili.

Sv. Janez Vianney, župnik v Ars, ni bil učen, tudi ne dober govornik, pa je bil svet mož, apostol, ki se je za Boga popolnoma žrtvoval in prav zato je delal čudeže. Vsak, kdor ga je le videl, se je spreobrnil. Nekoč je stopil v župno cerkev v Ars človek, ki ni imel trdne vere. Ko je videl župnika sv. Janeza Vianney-a, se je takoj spreobrnil in postal goreč. Prašali so ga, kaj ga je tako presunilo. Odgovoril je: Videl sem v gospodu župniku samega Boga.

Prav taka je bila tudi sv. Terezija deteta Jezusa. Tudi iz nje je seval sam Bog. Kdor jo je le videl ali ž njo govoril, se je poboljšal in kdor sedaj njo časti in kliče na pomoč, se poboljša.

Duhovnik iz Jezusove družbe je povedal pri duhovnih vajah to-le mično dogodbico: V našo cerkev je vsaki dan zahajal neki višji častnik. Postavljal se je k vratom. Nekega dne mi je nekaj namignil, ko sem hotel iti iz cerkve. Mislim sem, da se hoče spovedati. Zato sem ga povabil v sakristijo. Toda mož mi razodene, da je izgubil vero in da bi jo rad spet našel. Povedal je, da je bral že mnogo knjig, pa da se dvomov ne more iznebiti. Poslal sem ga k učenemu pridigarju češ, ta ga bo že znal dobro podučiti in pripraviti

na sv. zakramente, katerih ni več prejemal. Toda ves poduk slavnega pridigarja ni nič pomagal. Po več letih je ta častnik prišel spet v kraj, kjer sem bil jaz, toda kako sem se razveselil, ko sem sedaj videl, da pristopa vsaki dan k mizi Gospodovi. Rekel sem mu: »No, kaj se je zgodilo? Ali vas je pridigar vendar-le prepričal?« Častnik mi odgovori: »Nič me ni prepričal, ampak zgodilo se je nekaj drugega«. Rečem mu: »Kaj takega?« On odgovori: »Bili smo v gorah pri vojaških vajah. Tam je bila mala vasica z majhno cerkvico. Ko sem slišal zvonjenje, sem stopil v cerkvico. Na altar je pristopil star župnik, ki je prebral sv. evangelij in ga potem prav preprosto razložil. Ta njegov govor in pogled na njegovo osebo me je tako presunil, da sem od tistega dne ves drugačen. Ta starček je bil res božji človek!«

Ta zgled nam spet pojasnjuje, da imajo le take osebe vpliv in moč na druge, ki sveto živijo, v katerih gledamo samega Boga.

Skrbimo tudi mi, da bo Bog prebival v nas. To mora biti prva in poglobitna skrb. Človek mora biti pripravljen raje vse popustiti in vse izgubiti, da le ostane v milosti božji. Mi ne moremo sicer doseči takih zgledov, kot so bili apostoli, a vendar moramo iz vseh svojih moči in iz cele svoje duše ljubiti Boga in raje vse pretrpeti ko izgubiti Boga.

»Ako je Bog z nami, kdo bo proti nam!« — tako so klicali apostoli, ki so v imenu božjem čudeže delali in spreobračali svet. Tudi mi lahko

veliko dobrega storimo in jih veliko lahko spreobrnemo — toda pogoj je, da smo v milosti božji, da je Bog z nami.

17. Naloga škofov, duhovnikov in zlasti misijonarjev je, da razširjajo čast in slavo *Jezusovega imena*. Oznanjujemo Jezusa, da bi ga vsi častili in posnemali. Ne moremo ga pa boljše častiti, ko če izpolnjujemo njegove svete nauke in posnemamo njegovo najsvetejše življenje.

Niso pa samo duhovniki in misijonarji dolžni razširjati čast in slavo Jezusovega imena, ampak vsi pravoverni kristjani. Vsi moramo biti misijonarji za dobro stvar, za čast božjo in za razširjanje sv. vere.

Kako? Če drugače ne moremo, vsaj z molitvijo. Naj omenim dve kratki a lepi molitvi, ki jih lahko opravljate vsi, tudi otroci, da postanete na ta način pomočniki misijonarjev.

Osem dnevnica za zedinjenje cerkva: luteranov, anglikanov, razkolnikov s katoliško cerkvijo in za izpreobrnitev Judov in paganov.

Ta pobožnost se opravlja po vseh cerkvah od 18. januarja do 25. t. j. do godu spreobrnitve sv. Pavla. Prosim moramo goreče, naj Srce Jezusovo da potrebno milost, da se milijoni naših bratov povrnejo v naročje sv. katoliške cerkve.

Drugo, kar vam hočem danes priporočiti, je Apostolstvo molitve t. j. družba, ki neprestano

moli za zveličanje duš. Kdor pristopi k tej družbi, se mora vpisati v imenik, ki ga spišuje pooblaščen duhovnik, dobi sprejemnico in mora vsaki dan darovati vse svoje delo, trpljenje in vse svoje molitve za one namene, za katere naš Gospod neprenehoma moli in za katere se vsak dan daruje na naših altarjih. Vsi družbeniki so razvrščeni v skupine po 30 članov, katerim načeluje pospeševatelj ali pospeševateljica. Kdor se vpiše v to družbo, se združi s Srcem Jezusovim in moli za tiste namene, ki jih želi to najsvetejše in najboljšo Srce. Vsi, ki se vpišejo, postanejo pomočniki apostolov in misijonarjev, ki razširjajo čast in slavo božjo in delujejo za zveličanje duš po vseh krajih sveta, kajti Srce Jezusovo želi le čast božjo in zveličanje vseh ljudi. Na ta način pomagamo z molitvijo duhovnikom, ki spreobračajo grešnike in zlasti misijonarjem, ki se trudijo v divjih krajih Azije, Avstralije, Afrike itd. in postanemo sami tudi nekaki misijonarji ali apostoli. Zato se ta pobožna družba imenuje Apostolstvo molitve.

*

*

*

18. Molitev prvih kristjanov je spreobrnila sv. Pavla in rešila Petra iz ječe.

Ko so Judje sv. Štefana kamenjali, je bil tudi sv. Pavel mej njimi. Sv. Pavel je bil še mladenič in je bil ves goreč za izraelsko vero. Kamenjavci so ga bili takrat izvolili za varuha obleke, katero so slekli, da so bili bolj prosti, ko so sv. Štefana kamenjali. Molitev sv. Štefana

in molitev prvih kristjanov pa je sv. Pavla izpreobrnila. Na sv. Pavlu se vidi, kaj premore goreča molitev za druge. Kdo bi si bil mogel misliti, da bo najstrastnejši preganjavec krščanske vere Savel postal nje največji zagovornik in razširjavec sv. Pavel. Jezdil je na konju proti Damasku, kjer je hotel preganjati kristjane. Imel je pisano pooblastilo od velikega duhovna v Jeruzalemu, da sme vsakega kristjana zvezati in ga zvezanega privedi v Jeruzalem. Kristjani so se silno bali. Toda molitev prvih kristjanov je bila še bolj močna. Prodrla je oblake in nagloma je Savla obsvetila svetloba z neba, da je padel s konja na tla in zaslišal glas: Savel, Savel, kaj me preganjaš? On pa je rekel: Kdo si ti Gospod? In dobil je odgovor: Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš. Težko ti je brcati proti ostnu. In Savel je trepetaje in strme rekel: Gospod, kaj hočeš, da naj storim? In Gospod je rekel: Vstani in pojdi v mesto in tam se ti bo povedalo, kaj ti je storiti.

Vedli so ga za roko v mesto, ker ni z odprtimi očmi nič videl. V mestu Damasku je bil krščen in je izpregledal. Takoj pa je začel oznanjevati Jezusa. Od takrat se je neprestano trudil, da bi Jezusovo ime razširjal po celem svetu.

Prav tako je goreča molitev prvih kristjanov pomagala, ko je kralj Herod, vnuk kralja Heroda Velikega, dal sv. Petra ujeti in ga zapreti v ječo, da bi ga po Veliki noči umoril. Tisto noč, preden so ga imeli umoriti, je Peter spal vkle-njen v verige mej dvema vojakoma. Molitev vernikov zanj pa je prodrla oblake in nebeška sve-

tleba se je zasvetila v ječi. In glej, angel Gospodov je udaril Petra v bok, ga zbudil in vedel vun iz ječe, ne da bi bil zapazil kdo izmed vojakov, ki so stražili. Tako je Bog uslišal gorečo molitev prvih kristjanov in rešil sv. Petra iz rok Herodovih.

*

*

*

19. Ti zgledi prvih kristjanov nas učijo, kako moramo tudi mi goreče moliti, da bi se kraljestvo Jezusovo in njegovo presveto ime širilo po vsem svetu in mej vsemi narodi. Sv. Peter je rekel pred velikima duhovnoma Kajfo in Ano: »Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi se mi mogli zveličati (Dj. ap. 4, 12)«. Zato ponavlja sv. Cerkev pri vsaki molitvi na koncu: »Po Gospodu Jezusu Kristusu. Amen!« To pomenja, da nam prihajajo vse milosti, vse dobrote, vse odpuščanje grehov, vse tolažbe, vsa sreča, ves blagoslov le po Gospodu Jezusu Kr. Nihče se ne more zveličati ko po Gospodu Jezusu Kr. Zato je rekel Gospod: »Nihče ne pride k Očetu ko po meni!«

*

*

*

20. Sv. Frančišek Asiški in njegovi učenci so imeli Jezusa vedno v srcu in na jeziku. Odpovedali so se popolnoma vsemu svetu in vsemu posvetnemu veselju in se popolnoma žrtvovali za Jezusa. Zato so bili zadovoljni, da so opravljali najnižja opravila. Njih srce je bilo polno lju-

bezni do Jezusa. Ponavljali so te-le besede: »Ker je zapoved, o Jezus, da te moramo ljubiti iz celega srca in iz vseh moči in ker tega ne moremo iz lastnih moči, zato pomagaj nam, o nad vse ljubeznivi Jezus Kristus, da bi te mogli ljubiti iz cele svoje duše«.

Tako govorimo tudi mi! Jezus bodi nam vedno v srcu, Jezus na jeziku! Ker pa nismo mi poklicani, da bi to ime širili v misijonih, pomagajmo misijonarjem z molitvijo. Slavni nemški vojskovodja Hindenburg, ki je luteran, je napravil ta-le izrek: »Kar vas je doma, molite, kajti mi čutimo molitev v fronti!«

Molimo tedaj vsi, kar nas je doma. Misijonarji čutijo našo molitev v fronti t. j. pri delu za pagane in drugoverce.

*

*

*

21. To so zgledi, ki dokazujejo, koliko lahko dosežemo z gorečo molitvijo. Kristus nam je dal zagotovilo, da z molitvijo lahko vse dosežemo. Rekel je: »Če boste prosili kaj Očeta v mojem imenu, vam bo dal... Prosite in se vam bo dalo, trkajte in se vam bo odprlo, iščite in boste našli«.

Molitev je torej všemogočno sredstvo. Zgrabimo torej za to orožje. Združimo se vsako jutro s srcem Marijinem in z najsvetejšim božjim srcem Jezusovim in darujmo vsa svoja dela, molitve in vse svoje trpljenje za čast božjo in zveličanje duš.

*

*

*

22. V životopisu sv. Gerazima, ki ga praznujemo dne 5. marca, beremo prečudno zgodbo. Nekega dne je prišel ta sv. redovnik na breg reke Jordan. Tu zagleda leva, ki je dvigal eno nogo po koncu in jokaje tulil. V nogo se mu je namreč bilo zadrlo bodalo, ki se mu je tako zadržilo, da je bila noga vsa otekla. Lev je dvigal nogo proseč, naj bi mu sv. redovnik izdrl bodalo. Redovnik je hitro opazil bodalo, se vsedel na tla, izvil iz noge bodalo, izčistil iz rane gnoj in mu zavezal nogo s prtenino. Ko je to opravil, je hotel oditi, toda lev je hodil le za njim ko zvest pes. Redovnik mu je dajal vsaki dan jesti. Sv. Gerazim je umrl po petih letih in bil pokopan, ko leva ni bilo zraven. Ko se je lev vrnil in so mu položili kakor po navadi jed, je ni hotel pokusiti, ampak je začel jokaje tuliti. Redovniki so ga hoteli z božanjem potolažiti, a lev je vedno bolj močno tulil in se milo jokal. Opat ga pelje na grob sv. Gerazima in tam poklekne. Ko lev to opazi, se vrže na grob, udari z glavo ob tla in začne milo vzdihovati, pa ni šel več z groba, ampak je tam poginil.

Tako je bil lev hvaležen do smrti svojemu dobrotniku, ki mu je bil izdrl želo iz noge. Najbolj divja zver je iz hvaležnosti postala krotka, prijazna in zvesta. To je za nas vse prelep nauk.

Tudi nam je Kristus potegnil bodalo iz rane, in nas opral ter nas ozdravil. Postali smo krotki kristjani. Prej smo bili divji in hudobni. Želo greha je bilo zadržto v našo dušo in nismo si mogli sami pomagati. Kristus nas je rešil večne smrti in pogube. Vpraša se, ali smo vsaj tako

hvaležni, kakor je bil lev, ki je najbolj divja zver? Ali ljubimo Jezusa, ki nas je na križu odrešil? Vsak, ki pozna Jezusa, a ga ne ljubi in časti njegovega sv. imena, je slabši ko divja zver, ki je ljubila sv. Gerazima.

Ljubimo tedaj Jezusa in skušajmo širiti njegovo presv. ime vsaj s tem, da molimo za sv. misijone in za misijonarje, ki delujejo mej divjimi narodi in širijo božje kraljestvo na zemlji!

* *

23. Ko stori¹⁾ kdo, ki ni krščanske vere, kak velik greh, pravijo ljudje: Kaj se hoče, saj ni naše vere; ko stori pa tak greh kristjan, govore ljudje: Tak greh je storil, pa je še kristjan po vrhu! Tako govore na sploh po vsem svetu. Vsi se čudijo, da more kristjan tako grešiti, da more kristjan tako živeti. Ljudje se spotikajo samo nad kristjani in zlasti tistimi kristjani, ki hodijo pogostoma v cerkev in k sv. zakramentom: »Tako živi, pa je vedno v cerkvi. Sram ga bodi!« Tako šepetajo ljudje. Iz tega je razvidno, da se od kristjanov zahteva nekaj več kakor od drugih. Kristjani bi se morali odlikovati v dobrih delih in sv. čednostih. Mi smo kakor luč, postavljena visoko, da jo vsi vidijo.

* *

24. Kristjani dobivamo pri sv. zakramentih milost Božjo in ž njo vse moči in sposobnosti sv. čednosti, da zamoremo opravljati dobra dela in

¹⁾ Glej Veliki katekizem od vprašanja 794. do 829.

živeti po božjih zapovedih. Sv. čednosti so torej poseben dar milosti božje, ki nas dela močne in sposobne opravljati dobra nadnaravna dela. Ker pa dobivamo kristjani v sv. cerkvi pri sv. zakramentih neskončnih milosti, zato pričakuje svet od nas, da se odlikujemo v sv. čednostih, da se odlikujemo v lepem krščanskem življenju in zato se spotikajo, ko vidijo kristjane slabo živeče. Mi kristjani bi morali biti v svetih čednostih in v lepem krščanskem življenju zgled, po katerem bi se vsi drugi ravnali.

*

*

*

25. Pred vsem imamo tri poglavitna dobra dela: molitev, post in miloščina. Imenujejo se poglavitna dobra dela, ker so vsa druga dobra dela že obsežena v njih na pr. telesna dobra dela in duhovna dobra dela. Mej telesnimi dobrimi deli priporočamo zlasti: lačne nasitovati, katerih je dandanes dosti in bolnike obiskovati; mej duhovnimi dobrimi deli priporočamo dandanes zlasti: nevedne učiti in opominjati in žalostne tolažiti!

Kristjani bi se morali odlikovati tudi v sv. čednostih. Pred vsem imamo tri božje čednosti, vero, upanje in ljubezen, v katerih bi se morali kristjani urediti in odlikovati. Katekizem pravi, da smo dolžni obuditi vero, upanje in ljubezen do Boga večkrat v življenju, zlasti v skušnjavah in v smrtni nevarnosti. Ob smrtni uri je treba z bolnikom moliti vero, upanje, ljubezen in pa kesanje. Tega ne bi smeli nikoli opustiti. Imejmo to lepo navado vsakikrat ko bolnika obiščemo, da

ga spomnimo Boga in vseh resnic, ki so nam razodete, da ga spomnimo na večno zveličanje, ki nas čaka po smrti in da ga spomnimo ljubezni do Boga in do Zveličarja Jezusa Kristusa.

Razen treh božjih čednostih imamo štiri poglobitve dejanske čednosti, v katerih bi se morali kristjani uriti in odlikovati. Imenujejo se dejanske čednosti, ker delajo naša dela Bogu prijetna; imenujejo se tudi poglobitve, ker obsegajo vse druge dejanske čednosti. Te poglobitve dejanske čednosti so: 1. modrost; 2. pravičnost; 3. srčnost in 4. zmernost. Modrost je mej temi prva, kajti kdor ima modrost, ima tudi druge tri in ima sploh vse druge čednosti. Kdor je moder, je pravičen, srčen, zmeren, ponižen, dobrotljiv, potrpežljiv itd. Prav tako je tudi pravičnost, srčnost in zmernost združena z mnogimi drugimi sv. čednostimi. V teh štirih poglobitvah čednostih so vse čednosti, ki so nasprotna sedmerim poglobitvam grehom: ponižnost, ki je nasprotna napuhu, dobrotljivost, ki je nasprotna lakomnosti, čistost, ki je nasprotna nečistosti, dobrohotnost, ki je nasprotna nevoščljivosti, zmernost, ki je nasprotna požrešnosti, potrpežljivost, ki je nasprotna jezi in gorečnost, ki je nasprotna lenobi. V tistih štirih poglobitvah čednostih so tudi »osmere čednosti«, ki jih je Kristus učil na gori:

1. Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.
2. Blagor krotkim, ker zemljo bodo posedli.
3. Blagor žalostnim, ker potolaženi bodo.
4. Blagor njim, ki so lačni in žejni pravice,

ker nasičeni bodo.

5. Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.

6. Blagor njim, kateri so čistega srca, ker Boga bodo gledali.

7. Blagor mirnim, ker otroci božji bodo imenovani.

8. Blagor njim, ki zavaljo pravice preganjanje trpe, ker njih je nebeško kraljestvo.

Dalje so v poglavitnih dejanskih čednostih tudi vse tiste čednosti, ki jih Kristus v evangeliju posebno priporoča:

1. Najprej božjega kraljestva in njegove pravice iskati.

2. Sam sebe zatajevati.

3. Svoj križ nositi.

4. Za Kristusom hoditi.

5. Krotek in ponižen biti.

6. Sovražnike ljubiti; dobro delati tistim, ki nas sovražijo; moliti zanje, ki nas obrekujejo in preganjajo.

*

* * *

26. Vsak kristjan naj se torej posebno uri v božjih čednostih, v veri, v upanju in v ljubezni in v štirih poglavitnih dejanskih čednostih, v modrosti, pravičnosti, srčnosti in zmernosti. Na ta način si bo pridobil vse čednosti, ki so potrebne za življenje in za njegov stan.

To nam priporoča tudi sv. Pavel v današnjem sv. berilu, v katerem vzpodbuja vse stanovce k svetemu, Bogu prijetnemu življenju, k ljubezni, k usmiljenju, k potrpežljivosti, odkritosrčnosti,

gorečnosti in stanovitnosti, zlasti pa priporoča dobrohotnost in ponižnost, veselje z veselimi in žalost z žalostnimi. V tem nam je dal lep zgled Jezus Kristus, kakor smo brali v današnjem sv. evangeliju, ki se je tako ponižal, da se je podal na ubogo ženitnino v Kani galilejski, kjer se je veselil z veselimi, kakor se je ob drugi priložnosti jokal z jokajočimi. Tudi Marija se je na tej ženitnini veselila z veselimi.

Bodimo torej ne samo po imenu kristjani, ampak po lepih čednostih in dobrih delih, da se bodo vsi na nas ozirali in se po nas ravnali. Kristjani se ne moremo skriti, kakor se mesto ne more skriti, ki je na gori in kakor se luč ne more skriti, ki je visoko postavljena. Kristus je rekel svojim učencem: »Vi ste luč sveta. Mesto se ne more skriti, katero na gori stoji. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik stavili, ampak na svečnik, da sveti vsem, kateri so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in častili vašega Očeta, kateri je v nebesih (Mat. 5, 15, 16, 17)«.

ŠESTNAJSTO BRANJE.

ZA TRETJO NEDELJO PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM.

1. V današnjem sv. berilu nas uči sv. Pavel, da se moramo le za dobro truditi pred Bogom in pred vsemi ljudmi, da ne vračujemo hudega za hudo, temveč, ako je naš sovražnik lačen, dajmo mu jesti, ako je žejen, dajmo mu piti. Če to storimo, mu žerjavico na glavo nosimo, da ga bo njegovo obnašanje nasproti nam peklo in da ga bo sram. Ne dajmo se hudemu premagati, temveč premagujmo hudo z dobrim. Maščevanje moramo pustiti Gospodu, kakor beremo v Mojzesovi knjigi (5, 32, 35): Meni tiče maščevanje, jaz bom povrnil, pravi Gospod«.

*

*

*

2. Zgled nam je dal Gospod Jezus Kr., ki ni nikdar slabega storil, ampak le dobro pred Bogom in pred vsemi ljudmi. Današnji sv. evan-gelij nam pripoveduje, kako je pristopil k nje-mu ubožec, ki je bil gobav proseč ga: »Gospod,

»ako hočeš, me moreš očistiti«. Gospod ga je brž uslišal rekoč: »Hočem, bodi čist!« V Kafarnaumu je pristopil k njemu stotnik, ki je bil še pagan proseč ga: »Gospod, moj hlapec leži doma mrtvouden in ga hudo vije«. Gospod je brž odgovoril: »Jaz bom prišel in ga ozdravil«. Ko mu je pa stotnik rekel, da ni vreden, da bi šel pod njegovo streho, temveč da naj reče le besedo in hlapec bo ozdravljen, je Gospod brž odgovoril: »Idi in kakor si veroval, naj se ti zgodi«. In hlapec je bil ozdravljen tisto uro. Tako je Kristus vsem ljudem le dobro delal. Sv. Janez, evangelist, pravi na koncu svojega evangelija, da je Jezus toliko storil, da bi na ves svet ne šle bukve, ki bi jih bilo pisati, ako bi hoteli vse popisati, kar je Kristus storil.

3. Jezus ni povračal hudega za hudo, on se ni maščeval, ko so ga kleli, zasramovali, tepli, pljuvali in na križ pribili. Posnemajmo ga v tem. Sv. Pavel pravi: »Ne maščujte se sami, ljubeznivi, ampak dajte prostor božji jezi in božjemu maščevanju«. Nikar ne mislimo, da je Bog daleč in da ne vidi krivice, ki se nam godi. Bog je zraven nas, je naš Stražnik, ki vse vidi in vse premore. Bog samo reče, kakor ste slišali v današnjem sv. evangeliju: Hočem, bodi čist! in takoj se zgodi ali pa: Idi! in gre ali: Pridi! in pride ali pa: Stori to! in stori. Jezus je samo rekel tistemu stotniku: Idi in kakor si veroval, tako naj se ti zgodi! In hlapec je bil ozdravljen tisto uro.

Ne bodimo v skrbeh glede božjega maščevanja. Verujmo v božje besede: Meni tiče maščevanje, jaz bom povrnil, pravi Gospod. Ne imejmo torej sami sebe za modre, da bi se hoteli sami maščevati in povračati, kajti to delo je Gospodovo. Ako le mogoče, imejmo, kolikor nas zadeva, mir z vsemi ljudmi in ako je naš sovražnik lačen, dajmo mu jesti, ako je žejen, dajmo mu piti, zakaj tako mu žerjavico na glavo trošimo.

* * *

4. To je vzvišen nauk, ki ga uči sv. Pavel v današnjem sv. berilu. Toda vsako pravilo ima tudi izjeme. So slučaji, ko si moramo iskati pravice, ko moramo kaznovati. Ako bi tega ne storili, bi grešili. Tako morajo na pr. stariši in predstojniki kaznovati otroka, ki se je pregrešil proti njim. To zahteva čast božja, to zahteva zapoved božja, to zahteva tudi časna in večna sreča otrokova. To ni samo maščevanje, ampak dolžnost. Tako je Kristus vzel bič in je z bičem zapodil prodajavce iz templja, ki so s prodajanjem onečaščevali hišo božjo.

Ako bi nam kdo jemal čast, ki jo potrebujemo v službi, smo dolžni nastopiti proti njemu in zahtevati kazen, da bodo vsi videli, da nas je obrekoval. V tem slučaju ne grešimo, ker zahteva tako čast božja in sreča naša in sreča bližnjega. To ni samo maščevanje, ampak je naša dolžnost.

Ako bi ti kdo kaj ukradel, pa bi ti vse povrnil, bi te prosil odpusta in bi ti obljubil,

da ti ne bo storil nobene škode več, bi bilo od tvoje strani grdo maščevanje, če bi ga tožil pred sodnijo in zahteval zanj kazen. Ko bi ti pa ne hotel povrniti in bi se ne poboljšal, bi bila tvoja dolžnost, da ga zatožiš in da zahtevaš kazen.

Ko bi ti izvedel, kdo je umoril tega ali onega, je tvoja sveta dolžnost, da ga naznaniš, ker s tem zabraniš, da ne bo več tega delal, s tem tudi dosežeš, da se bodo drugi bali delati take strašne zločine.

To ni samo maščevanje, ampak je sv. dolžnost!

Včasih pa nimamo dolžnosti, da bi se maščevali, ampak le pravico na pr. če nas je kdo obrekoval in nas ponižal brez vsake druge škode. V takih slučajih lahko zahtevamo kazen za hudobnega obrekovavca, a še veliko več zaslug imamo, če mirno potrpite. Tako so delali svetniki in svetnice božje.

To svetuje tudi sv. Pavel v današnjem berilu.

Maščevati se pa brez vsake koristi in na nepravichen način, recimo z lažjo ali s kakim obrekovanjem ali opravljanjem je naravnost grešno in navadno smrten greh.

*

*

*

5. Mož sv. Ivane Franciške je bil na lovu nevedoma in po nesreči ustreljen. Strel ga je zadel tako nesrečno, da je ubogi baron deveti dan, sprejemši sv. zakramente in odpustivši njemu, ki ga je ustrelil, umrl. Žalost soproge sv.

Ivane Franciške je bila nepopisna, pa vendar se je popolnoma vdala v voljo božjo in se je tako premagala, da je njemu, ki je moža po nerodnosti ustrelil, iz srca odpustila in da je celo njegovo ponudbo sprejela, da bi bila krstna botra njegovemu novorojenemu otroku.

Tako nam je dala zgled, kako moramo vse maščevanje prepustiti Bogu. Ona ni od morivca nič zahtevala, ampak vse iz srca odpustila.

Drug zgled! Sv. Kunigunda je bila soproga rimskega cesarja Henrika Dugega. Oba sta v zakonu živela sveto in nista na drugo mislila nego kako bi sv. krščansko vero mej narodi utrjevala. V katoliški cerkvi častimo oba za svetnika, sv. Henrika in sv. Kunigundo. Prigodila pa se je v njunem zakonu ta-le neprilika: Dvorniki so cesarju Henriku zatožili soprogo Kunigundo, da mu je nezvesta. Brezvestni obrekovavci pa niso bili s tem še zadovoljni, ampak so tudi po celem mestu začeli raznašati, da je cesarica nezvesta žena in soproga. Vsakdo si lahko misli, kako je tako obrekovanje bolelo sv. Kunigundo, toda ona je vse molče in potrpežljivo prenašala in molčala. Še-le potem, ko je videla, da se nad izmišljeno in ostudno pregreho zakonske nezvestobe pohujšujejo vsi na dvoru in vsi prebivavci v mestu in ko je videla, kako postaja pobožni cesar Henrik od dne do dne bolj žalosten, je sklenila očitno svojo nedolžnost izpričati. Ukazala je prinesti razbeljena železa in jih zaporedoma na tla položiti. Nato pokliče vpričo vseh navzočih Boga za sodnika nedolžnosti in gre s trdnim zaupanjem v božjo vsemogočnost z

besima nogama petnajst korakov po žarečem železju, ne da bi se kaj ožgala. Cesar in vsi navzočni ostrmijo nad tem čudežem. Nato pade cesar pred njo na kolena ter jo milo prosi milosti. Sv. Kunigunda zahvali prav srčno Boga, da je njeno molitev uslišal in njeno nedolžnost pred vsemi izpričal. Iz srca odpusti ne-le soprogu Henriku, ampak tudi hudobnim natolcevavcem, ki so jo bili tako hudo obrekli.

To je prekrasen zgled, kako moramo potrpežljivo prenašati hudobije svojega bližnjega in pustiti maščevanje Bogu. Tako je sv. Kunigunda s potrpežljivostjo in z dobroto premagala hudobneže. Posnemajmo jo.

Prav tak zgled nam je dala sv. Ida, ki jo praznujemo dne 3. nov. Poročena je bila z grofom Henrikom Togenburškim. Ob poroki jej je grof dal krasen prstan iz arabskega zlata, okrašen z dragocenimi kameni. Nekega dne je grofinja Ida zračila svojo obleko in dela tudi svitel prstan na okno. Priletel pa je prav v tistem času vran, ki ljubi svitle reči, je pobral prstan in ga nesel v gnezdo.

Malo časa potem pride lovec mimo gnezda. Ko sliši mladiče v gnezdu kričati, spleza do gnezda in zagleda v njem prelepi prstan grofinje Ide. Nastavi si ga veselo, ne da bi vedel, čigav da je in ga ponosno nosi vsaki dan, da so ga vsi ljudje lahko videli. Nekega dne opazijo prstan tudi grofovi služabniki. Brž so začeli sumničiti, da mu ga je dala grofinja in da morata biti ta dva v grešnem razmerju, kajti lovec bi brez dvojbe ne nosil javno prstana, ako bi ga bil

ukradel. Povedali so to tudi grofu Henriku, ki je z gotovostjo mislil, da je njegova soproga prešuštnica. Poklicati je dal lovca in ga dal v jezi privezati za rep divjemu konju, ki ga je potem vlekel s hriba, kjer je stal grad, v dolino, da je lovec na strašen način izdihnil svojo dušo, grofinjo pa je zagrabil in zabrusil skozi okno v strašen prepad, ki je bil pod gradom, toda angel varuh jo je rešil strašne smrti. Zgodilo se ji ni prav nič. Pobrala se je in šla v gozd, kjer je živela puščavnica v borni kočici, ki si jo je sama napravila. Grof Henrik je potem slišal dogodbico o prstanu, ki ga je bil našel lovec v gnezdu vranovem, a bilo je žal vse prepozno. Ko so po dolgem času zasledili sv. Ido v gozdu, je šel grof k njej, je pokleknil pred njo, prosil odpusta in jo hotel povesti spet v grad — toda sv. Ida je ostala raji v puščavi, od koder se je na starost preselila v neki ženski samostan, kjer je umrla v veliki svetosti.

To je krasen zgled, ki nas uči, da moramo biti v sodbah in v sumničbah počasni, zlasti pa v maščevanju potrpežljivi in prizanesljivi, ker navadno bližnjemu le krivico delamo. Bog, ki vse ve in vidi, naj maščuje krivice, ki se nam gode.

Prav taka se je zgodila tudi blaženi Frančiški, ki jo praznujemo dne 4. nov. Poročena je bila z britanskim vojvodom. Radi obrekovanja nekega služabnika, jo je soprog zaprl v sobo, kjer je bila zaprta leta in leta. Ko je obolela in je prišel duhovnik, je vse razodela. Tudi soprog je spoznal njeno nedolžnost. Šel je k njeni postelji

in jo kleče prosil odpusta. Vojvodinja pa je jokaje vse odpustila in ga še tolažila.

Tako se v svojih sodbah in v svojem maščevanju prav večkrat zmotimo, kar moramo potem bridko obžalovati.

Prelep zgled nam je dal tudi sv. Stanislav Kostka. Njegov brat Pavel in drugi, ki so s Stanislavom stanovali skupaj, so ž njim slabo ravnali, ga zaničevali, pretepali, cebali in suvali.

Ko ga je nekega dne brat Pavel hudo pretepal, je Stanislav mirno rekel: »Izjavljam ti, da se bom skušal na vsak način rešiti te trde sužnosti, ako me ne boš nehal pretepati«.

Kakor je rekel, je tudi storil. Pustil pa je, ko je zbežal k jezuitom, pismo na očeta, v katerem pravi, da ga Bog kliče v jezuitski red. Prosi ga, naj mu tega ne šteje v zlo. Bežal da je z Dunaja, ker je vedel, da bi mu ne dovolili stopiti v samostan pa da ni hotel biti nepokoren.

V pismu ne omenja niti z eno besedico grdega ravnanja brata Pavla in drugih.

Ko je brat Pavel bral to pismo, se je kar čudil, da v njem nič ne omenja njegovega grdega ravnanja. Bog varuj, da bi bili stariši o tem izvedeli.

Tako je znal zlati mladenič sv. Stanislav premagovati maščevalnost, da ni niti starišem o tem nikoli povedal.

Ne dajmo se torej hudemu premagati, ampak premagujmo hudo z dobrim!

*

* * *

*

*

*

*

*

*

6. Kdor se hoče zveličati, mora prestatu skušnjo. Ta preizkušnja se tiče zlasti naših sovražnikov. Kristus zahteva, da moramo tudi sovražnike ljubiti. Preskrbljeno je, da ima vsak človek kakega sovražnika ali kakega obrekovavca ali opravljevca. Če premisliš svoje prejšnje življenje, najdeš gotovo, da te je že marsikdo razžalil ali ti kako krivico storil. Tudi v bodočnosti se bo tako še večkrat zgodilo.

Vse to pošilja Bog vsakemu človeku, da se lahko uri v najlepši ljubezni, ki je ljubezen do sovražnikov. Ako odpustimo sovražnikom, smemo upati, da bo tudi Bog nam odpustil in na smrtni postelji ne bomo imeli nobene večje tolažbe ko to, da smo bili mnogokrat žaljeni pa da smo vselej radi odpustili. Takrat bomo lahko milemu Jezusu rekli: Odpusti nam, saj smo tudi mi odpuščali.

*

*

*

7. Na človeškem obrazu so oči najlepša stvar in tudi najlepši obraz postane grd, če izgubi oči. Tako je tudi v človeškem življenju najlepša reč ljubezen do sovražnikov in vse čednosti izgube takoj vso lepoto, ako nimamo tudi ljubezni do sovražnikov.

Rekel bi lahko kdo: Ljubezen do sovražnikov in spravljivost — to je bolj za svetnike, ki žele imeti v nebesih višji prostor, toda mi smo zadovoljni tudi s zadnjim kotičkom v nebesih.

Te besede ne veljajo, kajti tudi če hočeš dobiti zadnji kotiček v nebesih, moraš imeti ljubezen do sovražnikov.

V srcu mora vsaki imeti ljubezen tudi do sovražnikov. Maščevanje moramo pustiti Bogu. Kaj je to maščevanje? Naj pojasnijo zgledi! Maščevanje bi bilo na pr. če bi kdo obrekoval, ker ga je drug obrekoval, če bi ga opravljal, ker ga je drug opravljal; če bi ga ranil, ker ga je drug ranil, če bi mu porezal trte, ker mu jih je drug porezal; če bi mu zažgal hišo, ker mu jo je drug zažgal itd. Maščevanje je dejanje iz samega sovraštva, brez vsake koristi in na nepravičen način. Vse drugo je pravična kazen, ki je potrebna, da se bližnji poboljša ali da nam škodo povrne. Včasih smo celo dolžni kaznovati in bi grešili, ako bi greha ne maščevali. To se pa mora zgoditi z ljubeznijo in ne s sovraštvom. Maščevanje je le, kadar se godi s sovraštvom.

Sv. Pavel nas opominja, naj pustimo maščevanje Bogu. Bog bo povrnil. To pa velja le za take slučaje, ko nismo dolžni kaznovati, kajti ko bi bili dolžni kaznovati in bi ne kaznovali, bi grešili. V drugih slučajih je najbolje, da prepustimo Bogu vse maščevanje. Vedno pa moramo imeti ljubezen v svojem srcu in vse delati le iz ljubezni do Boga in do bližnjega.

8. Sv. Janez, škof aleksandrijski, je imel pri sebi nekega nečaka, ki se je imenoval Georg. Nekega dne je ta prišel ves žalosten domov in je bridko jokal, ker ga je bil nekdo javno ozmerjal. Škof ga je vprašal, zakaj joče. Nečak pa ni mogel od žalosti niti govoriti. Nazadnje je vendar le povedal, da ga je tisti človek javno ozmerjal.

Škof mu reče: »Bodi miren, ker zagotovim te, da se bom nad njim tako maščeval, da se bo celo mesto čudilo«. Nečak je mislil, da bo škof tistega človeka pred vsem ljudstvom osramotil. Škof pa je poljubil najprej svojega nečaka in mu rekel: »Če si res moj sorodnik, ne smeš biti sorodnik le po krvi in po mesu, ampak tudi po duhu in ponižnosti in se moraš naučiti, da te bodo lahko vsi žalili«. Potem je dal poklicati svojega oskrbnika in ker je bil tisti človek, ki je žalil nečaka, dolžan škofu še najemščino, je ukazal škof oskrbniku, naj mu izbriše ves dolg. To je bilo maščevanje. Škof mu je dal za žalitve še lep dar.

Nekega dne je ta škof dal miloščino beraču, ki je pa mislil, da mu bo škof več dal. Berač je bil vsled tega nevoljen in je začel škofa neusmiljeno zmerjati in žaliti. Škofovi služabniki so hoteli berača tepsti. Škof pa je rekel: »Sedaj žalim jaz s svojimi grehi že 60 let Kristusa, zakaj bi jaz ne prenašal potrpežljivo žalitve?« Potem je ponudil beraču denarnico, naj si sam vzame, kolikor hoče. Tako se je maščeval nad njim. To je bila žerjavica nad njegovo glavo.

Blaženega Frančiška Deteta Jezusa, ki je nabiral miloščino in živila za bolnike v neki bolnici, so nekega dne bolniki in stari ljudje zasramovali, da ne zna nabirati, da bi lahko več nabral, da ne zna delati, da si pridržuje sebi, kar je najboljšo itd. Bl. Frančišek je mirno poslušal in kimal. Potem pa je rekel: »Jaz res nisem za nobeno rabo in se le čudim, da me moji predstojniki še prenašajo«.

Tako so bili svetniki ponižni, mirni in spravljivi. Ravnali so se po besedah Kristusovih,

da ne sme v jezi solnce zaiti za gore in po besedah sv. Pavla: »Imejte z vsemi ljudmi, kolikor vas zadene, mir in ne maščujte se sami, ampak dajte prostor jezi božji... temveč, ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, ako je žejen, daj mu piti, kajti s tem mu nosiš žerjavico na glavo!«

9. Sklenimo hitro danes:

1. Da se ne bomo nikdar tako razjezili, da bi nam jeza ostala, ko bo solnce že zašlo.

2. Da ne bomo nikdar o bližnjem slabo govorili, opravljali ali obrekovali.

3. Da ne bomo nikomur nobene škode napravili, rajši mu kaj dali ko vzeli.

4. Da bomo z vsemi živeli v božjem miru in v ljubezni.

10. »Ne delajte si sami pravice, preljubi, ampak dajte mesto jezi božji!« To pomenja tudi, da ne smemo nikogar naglo obsojati, ga obrekovati in mu kaj hudega storiti. Prav večkrat storimo v naglosti hudo krivico svojemu bližnjemu. Bodimo potrpežljivi s slabostmi in krivicami, ki jih moramo trpeti.

Sv. Avguštín pripoveduje o svojem učencu in pozneje prijatelju sv. Alipiju, ki je bil nagnjen k naglemu obsojanju in k naglim korakom, tole podučno dogodbico:

Nekega dne se je sprehajal pred sodiščem in se pripravljaj na govor, ki bi ga bil moral imeti.

V tem času pa je v njegovi bližini in ne da bi bil on videl, hotel tat vdreti v neko menjavnico. Imel je sekiro in je sekal ž njo svinčene stebre. Ljudstvo je to zagledalo in se je začelo stekati proti tatu. Sv. Alipij je videl teči tatu, pa ni vedel, kaj se je zgodilo. Pristopil je, videl sekiro na tleh, jo pobral in ogledoval. Sedaj priletijo ljudje do njega in ko mu vidijo sekiro v rokah, začnejo vsi vpiti: »Ta je tat, ta je tat!« Zagrabijo ga in drsajo pred sodnika. Vse opravičevanje je bilo zastonj. Sedaj je Alipij spoznal, kako neumno in nevarno je naglo soditi kakega človeka. Kolikokrat lahko po nedolžnem koga obrečemo in obsodimo! Tako je bil sedaj sam Alipij obsojen za tatu. Trpel je veliko sramoto, ko so ga po javni cesti drsali pred sodnika! A kmalu se je razodela resnica. Alipij je namreč videl človeka, ki je tekkel in ga poznal pa si ni mogel misliti, zakaj gre. Zdajci pridejo do hiše, kjer je stanoval tisti človek, katerega je videl Alipij teči. Pred hišo je stal mal deček. Pokazali so mu sekiro, katero je brž spoznal in rekel v svoji preprostosti: Ta sekira je naša!« Deček je vse odkritosrčno povedal in iz njegovih besedi so vsi spoznali, kdo je pravi tat. Alipija so potem brž izpustili, ker so spoznali njegovo nedolžnost, povrnil mu čast in ga prosili odpusta. Bila pa je to šola za Alipija za celo življenje. Spoznal je, kako slabo je in večkrat tudi krivično, če bližnjega naglo sodimo in naglo obdolžujemo.

* * *
* * *
* * *

11. Krščanska ljubezen do bližnjega terja, da ravnajmo dobro tudi sè svojimi delavci in sè svojimi posli, hlapci in deklami. Zgled imamo v današnjem sv. evangeliju. Stotnik se je podal na pot k Jezusu, da bi ga prosil, naj bi prišel k Njemu, ker njegov *hlapec* je bil bolan. Ta stotnik ni ljubil samo svoje družine, ampak tudi svojega hlapca in je zanj skrbel. Toda v kolikih družinah in tudi v takih družinah, kjer bi človek najmanje mislil, ravnajo grdo in neusmiljeno z delavci, s posli, s hlapci in deklami! Imajo jih kakor sužnje! Izginila je izmed ljudi ljubezen do bližnjega! Gospoda, ki se oblači v svilo, ki se gosti pri bogato obloženih mizah, ki prebiva in se kratkočasi v prostranih, ozaljšanih sobah — pušča svoje posle stradati, jih slabo plačuje, z njimi osorno ravna in jih pušča v slabem zraku spavati!

Potrebno je zares posebno v našem času, da nekoliko premislimo dolžnosti, katere imamo do delavcev, poslov, hlapcev in dekel! Slišijo se dandanes glasovi, kako se delavci pritožujejo o gospodarjih, kako se delavci zbirajo na shode, kako se upirajo gospodarjem itd. Večkrat se to godi po pravici, ker nekateri gospodarji in gospodinje resnično nekrščansko ravnajo z delavci, s posli, hlapci in deklami!

*

*

*

12. Ako hočemo imeti pravo krščansko usmiljenje z delavci, s hlapci in deklami, moramo dobro premisliti, kdo da so! Ti so ubogi ljudje, kateri od doma nimajo toliko, da bi mogli

sami o sebi živeti. Prisiljeni so služiti si kruha pri drugih. Da se preživijo, dajejo drugim gospodarjem svoje roke, svoje noge, svojo glavo in sploh svoje življenje! Drugega veselja nimajo kakor to, kar jim gospodarji privošči. Drugi, bogati ljudje, delajo zase, v svojo čast in slavo in v pomnožitev svojega premoženja, delavci, hlapci in dekle delajo vse za druge, da se drugih premoženje množi, drugim v čast in slavo! Kar ima človek najdražjega t. j. svoje življenje, žrtvuje delavec, hlapec in dekla za druge ljudi.

Katero srce bi bilo tako trdo, da bi s takimi ljudmi ne imelo usmiljenja in ljubezni?

*

*

*

13. Pomislimo, da so delavci, hlapci in dekle ljudje kakor mi in kar je največ, da so kristjani, tedaj naši bratje in sestre v Kristusu Jezusu! Stari pagani so imeli delavce, hlapce in dekle v svojih hišah za sužnje, kakor živali. Toda krščanska vera uči, da so naši bratje in sestre! Kako hudo grešijo tedaj tiste družine, katere imajo hlapca in deklo v svoji hiši za nekaj nizkega, da se ž njimi prijazno še govoriti ne sme, kateri delajo ž njimi kakor z živalijo. Pravijo: Pa naj gre proč! Ali kam naj gre, ker je ubog, brez doma in brez kruha! Pravijo: Mi nismo dolžni zanje skrbeti. Kdo nas more siliti? Res je, da ni nobene postave, katera bi vas silila, res je, da nas stražniki ne morejo prisiliti, toda vi grešite proti krščanski ljubezni do bližnjega, ker pijete kri svojemu bližnjemu in ta kri vpije v nebesa proti Vam za maščevanje!

Kaj poreče Bog, kaj poreče Jezus Kristus, ako mi slabo in grdo ravnamo z delavci, hlapci in deklami? Morda Jezus bolj ljubi hlapca in deklo, kakor tebe, ki se tako obnašaš!

To je ostra krščanska zapoved, to je zapoved sv. katoliške Cerkve! Ne izgovarjajmo se, da to ni državna, cesarska postava, da vas človeška oblast ne more prisiliti, ker marsikaj ne ukazuje človeška oblast, kar pa ostro zahteva krščanska Cerkev in krščanska ljubezen!

* * *

14. Vpraša se zdaj, kako pa moramo ravnati z delavci, hlapci in deklami?

Prvo krščansko pravilo, kako ravnati z delavci, hlapci in deklami, je: Bodi vedno prijazen ž njimi in ljubezniv. Ne delajo prav ti, ki so danes preprijazni, jutri pa osorni, jezni in sitni. Še bolj pa grešijo ti, kateri prevzetno zaničujejo, in si mislijo, kako visoko stoje nad njimi. Pri Bogu, ki ne gleda na osebo, je posel večkrat več vreden, kakor največji gospod. Ko bomo umrli, bomo pred sodnikom vsi enaki in tisti, kojega ti morda prevzetno zaničuješ, pojde v nebeško veselje, ti pa v peklenko pogubo.

Skrbeti je treba pa tudi, da Vaši otroci posle spoštujejo, da jim ne grenijo življenja. Grdo je, da otrokom dovoljujejo, da posle zmerjajo in zaničujejo. V pravih krščanskih hišah so hlapci in delavci kakor bratje in dekle in delavke kakor sestre domačin.

Dalje so gospodarji in gospodinje iz krščanske ljubezni dolžni skrbeti za časni in večni blagor svojih poslov!

Dolžni so pred vsem redno in pošteno dati zaslužen plačilo! Veste, da je v nebo vpijoči greh: Delavcem in najemnikom zaslužen plačilo zadrževati ali utrgovati. Nekateri gospodarji dajejo premajhno plačilo in se izgovarjajo, da jih ne more nihče siliti, da bi dajali več plačo. Ako ni poslom prav, naj gredo proč, dobimo že druge! Tako govorijo! Res je, da jih ne more nihče siliti, res je, da ni nobene državne postave, ki bi jih silila plačo povišati, to je vse res! Toda tukaj je božja postava, tukaj je postava Jezusa Kristusa, ki zapoveduje pravičnost in ljubezen do bližnjega in ta njegova zapoved zahteva, da delavca in posla *pošteno plačaj!*

Dolžni so dalje gospodarji in gospodinje dati svojim delavcem in svojim poslom *pošteno hrano!* Kako je to strašno, da v časih posli in delavci niti zadosti hrane nimajo, da obolijo in ležejo v prezgodnji grob. Kdo je kriv njih smrti? Gospodar in gospodinja sta kriva! Pravijo: Če jim ni prav, pa naj gredo, kamor hočejo! Pa kam hočejo, ker so ubogi brez doma, brez hiše, brez premoženja! Res je, da ni postave, ki bi te silila, pa iz ljubezni do bližnjega si dolžan dati svojim delavcem in poslom pošteno in zadostno hrano!

Skrbeti morajo dalje gospodarji in gospodinje, da mladih poslov preveč z delom ne obkladajo, da si zdravja ne pokvarijo in da jim dajajo tudi zadosten čas za počitek! Kako strašno grešijo proti ljubezni do bližnjega tisti, kateri mlade posle po noči in po dnevu gonijo. Zdaj jim to na videz ne škodi, pa pokazalo se

bo v bolj pozni starosti, ko bodo morda ravno radi tega legli v prezgodnji grob!

Gospodarji in gospodinje so dolžni za svoje posle skrbeti in jim pomagati, ako pri njih obolijo. To nas uči evangelij o stotniku in njegovem bolnem hlapcu.

Poglavitno skrb pa morajo gospodarji in gospodinje obračati na dušni blagor svojih poslov in dekel! Skrbijo naj, da bodo zvečer tudi posli molili sv. rožni venec z družino, da bodo hodili v cerkev, k božji besedi in h krščanskemu nauku, da bodo ob nedeljah in praznikih počivali. Po nobeni ceni ne trpite, da bi posli zahajali po slabih družbah, da bi prihajali domov pozno v noč! Skrbite, da bodo sprejemali sv. zakramente!

S čim naj se opravičijo tisti gospodarji in gospodinje ki svojim poslom ne dajo časa ob nedeljah in praznikih, da bi opravili svoje dolžnosti? Tudi za to ni nobene državne postave in stražniki ne morejo nikogar prisiliti, da bi tako ne ravnal sè svojimi posli, toda postava sv. vere, postava sv. cerkve zapoveduje krščansko ljubezen in krščanska ljubezen ukazuje, da dajmo poslom časa, da skrbijo za svojo dušo!

* * *

15. Treba je v resnici poudarjati, da nikakor ne zadostuje za kristjana, ako izpolnuje državne ali cesarske postave. Državne postave se ne morejo mešati v vse posamezne reči po družinah in po družbah, državne in cesarske postave dajejo ljudem veliko prostost, toda postava ljubezni do

bližnjega — in ta postava je vsakemu globoko zapisana v srce — postava ljubezni do bližnjega je natančna in ta *postava vlada svet*. Nihče se ne more izgovarjati, da je ne pozna! Postava ljubezni do bližnjega je najboljša postava, ako bi te postave ne bilo, bi tudi državne in cesarske postave nič ne pomagale. Ako vzamemo to postavo ljubezni do bližnjega izmed ljudstva, ne more nobena država in nobeno cesarstvo, pa tudi nobena hiša in družina dolgo obstajati. Če bi postave ljubezni do bližnjega ne bilo, bi se vse prekucnilo in drug bi drugemu škodoval. In če tudi bi vsak človek zase imel vojaka, ki bi ga čuval, bi vendar svet brez ljubezni do bližnjega ne mogel izhajati!

Ta je tedaj najboljša pa tudi največja in najnatančnejša postava, brez katere bi vse druge državne in cesarske postave nič ne veljale.

16. Sv. Janez, evangelist, je celo svoje življenje priporočal vernikom, naj se med seboj ljubijo. Ludje so ga bili siti in so prišli k njemu, da bi ga prašali zakaj vedno edno ter isto ponavlja. Odgovoril jim je: Zato ker je ljubezen do bližnjega največja postava in, ako to izpolnjujete, je zadosti!

17. Ljubezen do bližnjega zahteva od vas Kristus. Ako te ljubezni nimate, ako nimate ljubezni in usmiljenja do svojih poslov, delavcev,

hlapcev in dekel, se zastonj imenujete kristjane in zastonj upate, da pridete kdaj v nebeško kraljestvo. Ako bi tudi neprenehoma molili, ako bi neprenehoma prejemali sv. zakramente, pa bi te ljubezni do podložnih ne imeli — bi ne bili pravi kristjani in upanje vaše bi bilo prazno!

Posli, delavci, hlapci in dekle so Kristusovi bratje in sestre. Prav za prav smo pred Bogom vsi delavci, hlapci in dekle. Bog nas bo sodil po naših delih. Ker smo vsi samo malovredni delavci, hlapci in dekle, imejmo ljubezen in usmiljenje med seboj. Bodimo podobni stotniku, ki je šel k Jezusu prosit za hlapca. Ako bomo vse iz ljubezni in usmiljenja delali, bomo tudi ljubezen in usmiljenje dosegli. — Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.

*
* * *
* * *
* * *

18. V naših bolješeviških, komunističnih časih ni noben nauk bolj potreben ko nauk o pravičnem in usmiljenem ravnanju s posli in delavci. Tega nauka smo vsi potrebni, kajti vsaki dan slišimo očitke: »Cerkev podpira kapitaliste. Katoličani branijo kapitalizem. Kristus uči le ljubezen, potrpežljivost, mir, srečo onstran groba itd. in prepoveduje hrepeneti po izboljšanju pozemeljskega stanja. Duhovščina oznanjuje isto tako le mir, slogo in ljubezen, kar je le v prid oderuhom-kapitalistom«.

V tem oziru si moramo vsi dobro izprašati vest. Vsak naj začne pri samem sebi: Ali se uje-
ma s pravičnostjo in ljubeznijo njegovo rava-
nje s posli in delavci? Neumno je oznanjevati
ljubezen in mir le delavcem! Ljubezen je hčerka
pravičnosti. Istotako tudi sloga in vzajemnost.
Kjer ni pravičnosti, ni tudi ljubezni in ni sloge
in vzajemnosti. Pred vsem moramo torej gle-
dati, da sami pravičnosti ne žalimo in prav tako
moramo zahtevati, da drugi te čednosti ne žalijo.
Naša vera, naša pobožnost, naše molitve bi bile
velika laž, hinavščina in farizejstvo, ako bi pred
vsem ne gledali na pravičnost in potem na lju-
bezen, ki izvira iz pravičnosti. Kristus je rekel:
»Če si že pri altarju in se spomniš, da ima tvoj
bližnji kaj proti tebi, pusti dar na altarju in
pojdi, spravi se prej z bližnjim in potem pridi in
daruj svoj dar«. Kakor je iz teh besedi razvidno,
mora biti molitev združena s pravičnostjo in z
ljubeznijo do bližnjega, drugače ni molitev, am-
pak hinavščina in farizejstvo. Že v starem za-
konu pravi prerok Izaja, da pravi post je, če
lomimo hačnemu kruh, če vodimo ubožce in te,
ki nimajo strehe, v svojo hišo, če oblačimo nage,
če tržemo hudobne vezi in krivične zapisnike itd.
(58, 6, 7).

Delavec ima pravico do pravične plače. On
ne potrebuje miloščine in podpore, ampak ima
pravico zahtevati pravično plačo. Katoliško de-
lovanje se ne sme omejevat le na dobrodelne
naprave in društva, ki bi dajala podpore ali
miloščino delavcem, ampak mora meriti na to,
da se izvede stroga pravičnost tudi za delavce

in da se zatre krivičnost kapitalistov. Kjer bi pravičnost ne zadostovala, tam naj se izkazuje dobrodelnost. Dobrodelnost t. j. dobrodelna društva, Vincencijeve družbe, sirotišča, hiralnice itd. ne smejo praviloma jemati prostora pravičnosti. Dobrodelnost nastopi tam, kjer ni mogoče doseči pravičnosti ali kjer vsled bolezni ali drugih nezgod ni druge pomoči. Pošten in priden delavec je vreden poštenega in pravičnega plačila in za to plačilo se mora Katoliška akcija sè vsemi silami potegovati.

19. Vatikanski list »Osservatore Romano« piše dne 3. aprila 1930:

»Zakaj slika boljševizem Kristusa kot steno, za katero se skrivajo kapitalisti? Zakaj ne nehajo objavljati takih člankov? Zakaj jim ljudstvo tako rado veruje? Priznamo sicer, da je mnogo ostudnih lažnivcev, toda od kod to, da je toliko zaslepljenec, ki zapuščajo Kristusa, ker mislijo, da je Kristus res stena, ki brani kapitaliste, da je Kristus res stvaritelj »evangelijskega opija«, slepitelj izžemanega ljudstva? Od kod to nepričakovano naziranje? Od kod toliko število odpadnikov? Od kod?

»Priznajmo odkrito, da so se mnogi imenovali pristaše Jezusove in se še imenujejo, ki so ga pa v resnici večkrat zatajili. Ali si res vsi prizadevajo, da bi na svetu zavládala pravičnost in usmiljenost, kakor jo Bog hoče? *Laž je molitev*, ki se ne izpremeni v ljubezen do bliž-

njega, kajti ti dve zapovedi so po besedah Kristusovih ena sama zapoved. Prerok Izaja kliče, da je Bogu prijeten le tisti post, ki trže nepravilne verige, ki odjemlje zatiranemu jarem in razbija suženjstvo v kateri-koli obliki.

»Da, nepravilne vezi treba razbiti! Ne smemo jih smatrati za »verige osode«, ki so ne dajo uničiti in ne sme nam biti dovolj, da bi te vkle-nence le tolažili in jim ljubezen izkazovali. Le preveč je takih, ki se zadovoljujejo z obrambeni-mi sredstvi, z miloščinami, z Vincencijevimi druž-bami, a ne storijo niti koraka, da bi se razbilo suženjstvo, ki tlači brezštevila delavcev in ki so je papeži 19. in 20. stoletja tako ostro obsodili. *Kdor hoče govoriti o ljubezni, mora prej izpol-njevati pravičnost.* »Začetek ljubezni je pravič-nost« — pravi Lacordaire. »Če pomenja ljube-zen čut dobrovoljnosti, ki nas naganja k milo-darnosti, treba reči«, piše Pettier, »da pri de-lavskem vprašanju ne gre za dolžnost ljubezni, ampak za dolžnost pravičnosti«.

»Delavec, ki dela, ima pravico do takega plačila, ki omogočuje zadostno in dostojno vzdr-ževanje družine, ima pravico do zdravja, življe-nja, solnca in človeških ugodnosti. Ko bo dela-vec dobival pravično plačilo in bo s pomočjo sta-novske organizacije postal prost sotrudnik go-spodarjev; ko bo njegova krščansko vzgojena družina imela dovolj naravnih sredstev za vzdr-ževanje zračnega čeprav le pohlevno ozaljšanega doma, kjer jej bo mogoče zdravo živeti, otroke prehranjevati, oskrbovati in vzgajati — bo kljub temu ostalo še mnogo zla, ki ga bo morala do-

brodelnost zdraviti in to vsled človeške sebičnosti, lenobnosti in vsled človeških bolezni. Ljubezen nastopi o svojem času in prinese blagoslov, a se ne sme postavljati na mesto pravičnosti. Belavec, ki dela, ima pravico in dolžnost, da si s svojim delom zasluži vzdrževalnino. Za takega ni primerno, da bi dobival iz denarnic veliko-
dušnih ljudi miloščino. Ime podpiranec mora tak človek odkloniti. Živeti v dobrotah in biti v sreči pa govoriti trpečim siromakom: Blagor žalostnim — to je neznosno, to je ironija, ki vpije za maščevanje, je hudičeva potvorba Jezusove pridige na gori. Besede so dobre, toda pred besedami morajo biti živi zgledi. Bližnjega, ki trpi in žaluje, je treba pred vsem opomniti na Boga, ki je vir vse sreče, toda rabiti Kristusov evangelij za izsesovanje siromakov, je velik greh. Če ni dovoljeno oznanjevati krvavih ustaj, je treba vendar delati na to, da se izpolnijo pravične zahteve, da damo vsem našim bratom veselje do življenja in da se jim ne kratijo pozemeljske dobrine v imenu božjem.

»Ne zabimo, kaj pravi sv. Tomaž akvinski, *»da je namreč za izvrševanje čednosti potrebno primerno blagostanje«*. Danes je premnogo takih, ki nimajo niti tega, kar je nujno potrebno za življenje, še manj se more pri takih govoriti o kakem blagostanju. Ako jih pustimo v tem nezasluženem siromaštvu — kakor se izraža Lev XIII — se bodo s sovraštvom odvrnili od nas, smatrajoč nas dediče Jezusove in sodeč učnika po delih njegovih učencev. Prokletstvo Kristu-

sovo nas bo krvavo udarilo v obraz: »Gorje vam, hinavski farizeji, ker ste pod krinko dolgih molitev žrli hiše vdov«. ¹⁾

20. Postava Novega zakona²⁾ je bolj popolna ko postava Starega zakona. Ena točka, v kateri je postava Novega zakona bolj popolna ko postava Starega zakona, je ljubezen do sovražnikov, ki je pred Kristusom niso dobro poznali ali niso hoteli poznati. Kristus pa je to točko slovesno razglasil rekoč: »Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika. Jaz pa vam povem: Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, ki vas sovražijo in molite zanje, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, ki daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne in pošilja dežja na pravične in krivične«. To je torej nova zapoved Kristusova, iz katere je razvidno, da ne moremo biti otroci božji, ako ne ljubimo tudi svojih sovražnikov.

Ko nas je Kristus učil moliti Oče naš, je v to molitvico tudi postavil prošnjo: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim

¹⁾ Tako Osservatore Romano z dne 3. aprila v lepem članku, ki ima nekako uraden značaj sv. Stolice proti napadom ruskih boljševikov.

²⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 296.—297. in od 335.—343.

dolžnikom t. j. odpusti nam grehe ali žalitve, kakor tudi mi odpuščamo svojim žaliteljem. In mej duhovnimi deli usmiljenja nam sv. pismo priporoča tudi: Krivico potrpežljivo prenašati in žaliteljem iz srca odpuščati.

Iz vsega tega je razvidno, da moramo ljubiti vsakega bližnjega, prijatelja in sovražnika, ako hočemo biti otroci božji.

* * *

21. Pa poreče kdo: »Kako je mogoče ljubiti človeka, ki nas sovraži, ki nam slabo dela, ki nas preganja? To je nemogoče!« — In vendar je zapovedano, da moramo tudi sovražnike ljubiti! Stvar je taka-le: Mi moramo ljubiti svojega bližnjega, proti njemu ne smemo imeti nobenega sovraštva, vse drugo pa je glede njegove hudobije. Njegovo hudobijo smemo in celo moramo sovražiti. Naj vam pojasnim to z zgledom! Bolnika na pr. moramo ljubiti, mu dobro hoteti in mu streči, vse drugo pa je z njegovo boleznijo. Njegovo bolezen sovražimo in jo skušamo odrezati ali odstraniti. Tako je tudi s sovražnim človekom. Njega moramo ljubiti, njegovo hudobijo pa, ki ni drugega ko bolezen, moramo sovražiti in skušati, da jo zatremo in odstranimo.

Iz tega je razvidno, da ne smemo imeti proti nobenemu človeku nobenega sovraštva in da mu moramo iz srca odpustiti. V našem srcu ne sme biti nobene maščevalnosti. Ako bi kdo nas obrekoval ali pa bi nam kako gmotno škodo napravil, pa bi mi hoteli mu povrniti s tem, da bi njegovo osebo obrekovali ali njegovi osebi kako

škodo storili veseleč se, ko bi ga videli žalostnega, bi to bilo zgolj maščevanje brez vsake koristi zanj ali za nas ali za druge in bi bilo pregrešno. Ne bilo bi pa pregrešno, ko bi mi sovražili njegovo obrekovanje in njegovo hudobijo in bi jo hoteli zatreti in odstraniti s tem, da bi zahtevali preklic obrekovanja in povrnitev škode, ki nam je bila storjena in včasih tudi zapor, kakor se mora zapreti bolnik, ki ima kužno bolezen.

Dobro si torej zapomnimo, da je treba razločevati med osebo in med hudobijo. Osebo svojega bližnjega moramo ljubiti, ker je naš brat, ker je ustvarjen po božji podobi, ker ima neumrljivo dušo in ker je z nami poklican v večno življenje, — njegovo hudobijo pa moramo sovražiti, ker je božja žalitev in moramo skušati, da jo zatremo in ostranimo, kakor odstrani in odreže zdravnik bolezen.

Bilo bi maščevanje, ko bi ti bližnji škodo naredil, pa bi ti rekel: Tudi jaz mu hočem prav tako škodo narediti, ker bi to prav nič ne pomagalo.

Bilo bi maščevanje, ko bi tebe sovražnik pozdravil, pa bi ti njega ne pozdravil, ko bi te prosil odpusta in bi hotel škodo povrniti, pa bi ti ne hotel nič slišati in bi imel jezo še nadalje.

Bilo bi maščevanje, ko bi ti ne hotel govoriti s sovražnikom ali bi ne hotel nikoli več k njemu v hišo, ali bi se ogibal, če bi to delal iz sovraštva. Ne bilo bi pa maščevanje, ko bi tvoj sovražnik bil prepirljivec in bi se ga ti radi tega ogibal, da bi se ž njim ne prepiral.

*

*

*

22. Sedaj, ko sem vam to razložil, boste razumeli besede sv. Pavla v današnjem berilu: »Bratje! Ne maščujte se sami, ljubeznivi, ampak dajte prostor Božji jezi! Zakaj pisano je: Meni gre maščevanje, jaz bom povrnil, pravi Gospod. Temuč, ako je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, ako je žejen, daj mu piti, zakaj če to storiš, mu žerjavico na glavo nosiš. Ne daj se hudemu premagati, ampak premaguj hudo z dobrim«.

Pustimo torej maščevanje Bogu, ki je vseveden in vsemogočen. Nikar ne mislimo, da Gospod ne vidi krivic, ki se nam gode. Bog je sicer potrpežljiv, a ko pride čas, samo migne s prstom ali pa reče z besedo, kakor ste slišali v današnjem sv. evangeliju: »Hočem, bodi očiščen« ali: »Idi, tvoj hlapec je zdrav!«

Obudimo torej vero, da je nad nami Bog, ki je pravičen sodnik, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Njemu prepustimo maščevanje, sami pa izpolnjujmo zapoved, ki se glasi: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.

*

*

*

23. Najlepši zgled ljubezni do sovražnikov nam je dal Kristus, ki je na križu molil za tiste, ki so ga križali: Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo.

Drug zgled nam je dal prvi mučenec sv. Štefan, katerega so farizeji s kamenjem pobili, pa je pod kamenjem vzkliknil: »O Gospod, ne šteje jim tega za greh!«

Te zglede treba posnemati, ako se hočemo zveličati, kajti naj molimo, naj se postimo, naj

dajemo miloščino ali naj storimo še toliko dobrega, če imamo v srcu jezo, srd, togoto in maščevanje zoper bližnjega in mu ne odpustimo iz srca, se prav gotovo pogubimo. Sv. Janez piše: »Vsak, kdor sovraži svojega brata, je ubijavec«. Ubijavec pa se ne more zveličati, ako se ne spokori. Zato pa nas tudi Jezus tako silno opominja, da naj solnce nad našo jezo ne zajde, temveč da naj pri tej priči sovražniku roko podamo za spravo, da nas mahoma smrt ne po-
grabi.

Sv. Petra Damijana, katerega god praznujemo dne 25. februarja, je lastna mati zavrгла, ga je lastni brat hudo pretepal in hudo ž njim ravnal. Pošiljali so ga le svinje past. Njegova mladost je bila strašna. kajti zelo slabo je za otroka, če mu stariši umrjejo, še slabši, če ga stariši zavržejo in začnejo sovražiti. Sv. Damijan pa je kljub temu ohranil blago srce do starišev in do brata. Ko je nekega dne svinje pasel, je našel zlat. Dolgo premišljuje, kaj bi si kupil. Nazadnje pa ga nese za sv. mašo po ranj-kem očetu. Glejte, kako blago srce! Ni čuda, če je ta deček, ki je bil v mladosti zavržen, dosegel potem visoke časti. Postal je škof in kardinal sv. Peter Damijan!

Posnemajmo lepe zglede in nikar se ne maščujmo sami, ampak dajmo prostor božji jezi. Tako homo otroci nebeškega Očeta, ki daje solncu sijati in dežju padati nad pravičnike in krivič-nike.

SEDEMNAJSTO BRANJE.

ZA ČETRTO NEDELJO

PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM.

1. Ko je bil Kristus z učenci v čolniciu na morju, je nastal velik vihar. On pa je spal. Njegovi učenci so k njemu pristopili in so ga zbudili vpijoč: Gospod, reši nas, ker drugače utonemo. Tako nam pripoveduje današnji sv. evangelij.

*

*

*

2. V takih stiskah, kakor takrat apostoli, se nahaja večkrat vsak človek, pa tudi celi narodje. Bog dopusti take stiske na nas, ker smo maloverni in ker ne izpolnjujemo njegovih zapovedi. Ko bi ljudje izpolnjevali božje zapovedi, ne bi bilo na svetu nobene pokore, nobene stiske, ampak raj. Proti nobeni božji zapovedi pa ljudje več ne grešijo ko proti zapovedi, ki se glasi: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Skoraj vse gorje prihaja na nas, ker ni med ljudmi prave ljubezni, ampak le samoljubnost, škodoželjnost

in sovraštvo. Iz tega nastajajo vojske, ki nas delajo nesrečne in uboge. Zato nam kliče v današnjem sv. berilu sv. Pavel: »Bratje, ne bodite nikomur nič dolžni razen tega, da se med seboj ljubite. Kdor namreč bližnjega ljubi, je postavo dopolnil«. Dolgov nasproti bližnjemu ne smemo imeti razen enega t. j. ljubezni. Kdor je kaj drugega dolžan, naj hitro poravnaj: Če si komu kako škodo naredil, poravnaj, če si ga razžalil, poravnaj, če si ga opravljal ali obrekoval, poravnaj, če si ga ogoljufal, poravnaj, če si dolžan denarja in mu lahko plačaš, poravnaj in ne delaj mu sitnosti in skrbi itd. Ne bodimo torej bližnjemu dolžni nobene stvari razen ljubezni. Ljubezen pa izkazujemo vsem, ako le moremo: dajmo miloščino, komur moremo, pomagajmo mu v stiskah in nadlogah, tolažimo ga v žalostih, bodimo mu hvaležni itd. Kdor bližnjega ljubi, izpolnjuje vse druge zapovedi. Zapovedi: Ne prešuštvuj, ne ubijaj, ne kradi, ne govori krivega pričevanja in če je še kaka druga zapoved, je v teh besedah izražena: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.

Vrnimo se k stari veri, ki ne bo nikoli prešla. Kristus nam kliče: Kaj ste boječi, maloverni? Ako se vrnemo k sv. veri, ako začnemo izpolnjevati zapovedi, zlasti zapoved ljubezni do bližnjega, nam bo Bog odvzel nadloge. Zapovedal bo vetrovom in bo velika tihota.

*

*

*

3. Beremo v zgodbah sv. pisma, kako goreč za sv. vero in za blaginjo ljudstva je bil prerok

Samuel. Delal je vse le iz ljubezni do Boga in do izraelskega ljudstva. Ko je umiral, je klical vse ljudstvo za pričo govoreč: »Komu sem kdaj vzel denarja ali čevljev in oblačila?« Nihče mu ni mogel očitati najmanjše stvari. Tako živimo tudi mi, da nam ob smrtni uri ne bo očitala niti vest niti kdo drug, da smo komu kako škodo naredili ali komu kaj dolžni, da nam takrat ne bo treba preklicevati, popravljati in poravnavati.

Drug lep zgled nam je v tem dal sv. Pavel sam, ki nas v današnjem sv. berilu uči, da ne smemo biti nikomur nič dolžni razen ljubezni. On ni nikdar sprejel nobenega daru od ljudi. Da se je preživljal, je izdeloval s svojimi rokami šotore. Tako je živel z delom svojih rok in je vsem priporočal, naj pridno delajo, da bodo lahko dajali tudi drugim, ko so v potrebi in stiski. Ne bodimo torej nikomur nič dolžni razen ljubezni, ki jo skazujemo vsem.

Ko je prišel sv. Frančišek Ksaverski v japonsko mesto Jamaguši, je hotel pred vsem pridobiti kralja. Zato mu je nesel prekrasne darove, ki jih je dobil od portugalskega namestnika v Indiji in od škofa indijskega mesta Goa. Malikovavski kralj je občudoval lepe darove. Iz hvaležnosti ponudi sv. Frančišku obilo zlata in srebra. Toda Frančišek odkloni zlato in srebro in odgovori, da ni prišel v Japonijo zavoljo zlata in srebra, ampak da izroči Japoncem neizmerni zaklad božjih resnic. Kralj se začudi in reče: Kako je to? Naši bonci t. j. japonski malikovavski duhovniki niso zlata in srebra nikoli siti, ti pa ne maraš ne tega ne onega!« Še bolj pa se kralj

začudi, ko vpraša svetnika, kaj bi mu bilo torej vseč in ko sv. Frančišek odgovori: »Nič drugega ko dovoljenje, da smem v celem cesarstvu oznanjevati pravega Boga«. Nato je kralj brž dal razglasiti, da imajo Frančišek Ksaverski in tovariši pravico oznanjevati krščansko vero po vsem kraljestvu in da se jim ne sme nič žalega zgoditi.

Lepa je ta dogodbica, ki nas uči, da je sv. Frančišek zaničeval zlato in srebro in da je živel le za čast božjo in gorel v ljubezni do bližnjega. O njem lahko rečemo, da ni bil nobenemu nič dolžan razen ljubezni. Bil je poln ljubezni do bližnjega. Za bližnjega je žrtvoval vse. Kamorkoli je prišel, je pred vsem poprašal, kje so bolniki in siromaki in se je pred vsem podal k njim. Če je bila v tistem kraju kaka bolnica, je šel tje in je tam prebival, dokler je ostal v tistem kraju. Če je bila kje kužna bolezen in ni maral nihče bolnikom streči, pa jim je sam sv. Frančišek stregel po noči in po dnevu. Ko je bil na pčtu, je dajal konja svojim spremljevalcem, sam pa je peš hodil. Če je komu manjkala postelja, je vsakemu ponudil svojo, sam pa ležal na podu ali pa v kakem hlevu.

O sv. Ivani Frančiški beremo v životopisu, da je ob nedeljah in praznikih hodila z dvema deklama okolu po hišah, kjer so bili siromaki in bolniki. Nosila jim je jedila, pijače in zdravila. Sama jih je čistila in snažila in jim umivala rane, tore in hraste. Nekega dne jej pripelejo zapuščenega dečka, ki je bil ves gobav. Svetnica ga sprejme z največjim veseljem. Sama

mu daje jesti, ga čedi, mu trebi hraste z glave in ga maže. Ko pa prinese temu dečku nekega dne eden izmed poslov jedila, si je radi smradu moral tiščati nos. Deček pa mu reče: »Milostna gospa grofinja pa ne dela tako. Ona se usede k meni, me podučuje, vi pa si tiščite nos in bežite od mene«. Tako je svetnica več mesecev stregla temu dečku in ko se mu je smrt približevala, je bila vedno pri njem, ga tolažila in pripravljala za sv. zakramente. Umirajoč jo deček poprosi sv. blagoslova. Svetnica mu ga podeli rekoč: »Idi z zaupanjem k Bogu, dete moje, angeli naj te nesejo v kraj počitka, kakor nekdej ubogega Lazarja«. Ko je deček umrl, ga je sama umila, povila v mrtvaški prt in dala še sv. mašo opraviti zanj. Ko so jo pa sorodniki radi tega pograjali, je odgovorila: »Odkar vem, da je bil Jezus v svojem trpljenju gobavemu enak, se ne bojim nobenih drugih gob bolj ko greha«.

Take zglede ljubezni do bližnjega so nam dali svetniki in svetnice. S takim delovanjem so se zveličali. Posnemajmo jih v ljubezni do bližnjega. Ljubezen do bližnjega je poglavitna zapoved Jezusova. Kdor bližnjega ljubi, je postavil dopolnil — pravi sv. Pavel. Ko bi ljudje res imeli ljubezen do bližnjega, bi na svetu bil mir in bi ne imeli nobenih vojsk in nobenih zmešnjav, s katerimi nas Bog tepe. Ne bilo bi viharja na morju našega življenja in Gospod bi ne spal, kakor smo brali v današnjem sv. evangeliju. Gospod spi in nam noče pomagati, ker smo hudobni in ne izpolnjujemo njegovih zapovedi, zlasti zapovedi ljubezni do bližnjega.

Zgled ljubezni do bližnjega, zlasti do siromakov nam je sv. Elizabeta, ki jo praznujemo dne 19. nov. Prav tak zgled nam je sv. Alojzij, ki je v bolnici stregel bolnikom, ki so imeli kužno bolezen in se je zanje popolnoma žrtvoval.

Če hoče kdo vedeti, kaj je Kristus učil, naj bere sv. evangelij in pisma sv. Janeza evangelista, ki je bil ljubljenec Jezusov in ki je po smrti Jezusovi skrbel tudi za Marijo in ž njo živel. Njemu je Marija marsikaj povedala o Jezusu, česar drugi apostoli niso vedeli. Dve reči pa priporoča sv. Janez, evangelist, v vseh svojih spisih: Vero in ljubezen. To dvoje mora biti v človeku skupaj. Sama vera brez ljubezni ni nič vredna in ljubezen brez vere ni tudi nič vredna, je slaba, je le posvetna in ničemurna ljubezen.

Poleg vere je sv. Janez celo svoje življenje poudarjal z besedo in z dejanjem božjo ljubezen, ljubezen do Boga in do bližnjega. Vsi njegovi govori so se končevali z besedami: Otroci, ljubite se med seboj.

Kakor je pa učil, tako je tudi delal. Nekega dne je zapazil mej poslušavci nekega dečka, o katerem si je mislil, da bi še kaj postal. Apostol je tega dečka v ljubezni sprejel in ga vedel k škofu, kateremu je naročil, naj za dečka skrbi, naj ga lepo vzgoji in poduči. Škof je dečka podučil, ga krstil in birmal, potem pa odpustil. Deček je zabredel v slabo tovarišijo in postal ropar in celo glavar roparjev. Sv. Janez, evangelist, je prišel po dolgem času spet k tistemu škofu in ga vprašal, kako je z onim mladeničem? Škof reče: »Mladenič je umrl, je mrtev za Boga, po-

stal je ropar!« Sv. Janez pa je od žalosti raztrgal oblačila in je jokaje zaklical: »Komu sem jaz izročil dušo svojega brata?!« Prosil je, naj mu dajo konja in kažipota, ker je hotel na vsak način spet poiskati mladeniča. Ko sta prišla na tisti kraj, kjer so bili roparji, so ga straže prejele. Sv. Janez pa je prosil, naj ga peljejo k poglavarju. Ko ga je poglavar ugledal, je od sramote in strahu začel bežati. Sv. apostol Janez pa je klical za njim ljubeznive besede: »O moj sin, zakaj bežiš? Ne boj se! Jaz bom prosil Kristusa za te. Pripravljen sem celo umreti za te, da le tvojo dušo rešim. Nikar ne beži! Ustavi se, ker sam Kristus me je poslal k tebi«. Ropar se je ustavil, je vrgel orožje od sebe in je začel bridko jokati. Sv. Janez pa, ki je bil zgolj ljubezen, ga je poljubil in mu obljubil, da mu bo od Kristusa izprosil odpusta. Potem je z roparjem molil, se postil, ga podučeval in potrjeval, dokler ni mladenič postal zgled prave spokornosti vsem ljudem.

Tako je sv. Janez, evangelist, družil s pravo vero ljubezen do Boga in do bližnjega. Posnemajmo ga v tem, da ne bomo prišli v stiske, v kakršnih so bili apostoli na morju.

Sv. Janez je umrl v Efezu in nad njegovim grobom so zgradili veličastno cerkev. Toda že ob času sv. Janeza je bil v Efezu škof, ki ni imel prave ljubezni in gorečnosti. Zato piše sv. Janez v Skrivnem Razodetju o njem: To pravi Gospod: Tvoja vera se je ohladila. Če ne boš goreč v ljubezni in ne boš opravljal takih del, kakor od začetka, bom prišel in bom vzel proč tvoj svečnik

t. j. sv. vero. Tako se je tudi zgodilo. Mestu Efezu je bil svečnik odvzet t. j. sv. vera in sv. cerkev je bila popolnoma poteptana. Ko so Turki pri-drli, so vse razdejali. Cerkev sv. Janeza so izpremenili v turško mošejo.

Oboje moramo torej imeti: ljubezen in luč t. j. sv. vero! Če ne bomo imeli ljubezni, odvzeta nam bo tudi luč sv. vere.

*

* *

4. Sv. Avguštin razlaga (Tractatus 87. in Joannem) besede Kristusove do apostolov: Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil in vas postavil, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane, tako-le: Ta sad, ki ga moramo obroditi in ki naj bo stalen, je ljubezen do bližnjega, kajti Kristus je ukazal to-le: »To vam zapovem, da se med seboj ljubite!« in sv. Pavel pravi, da kdor bližnjega ljubi, je postavo dopolnil. Ljubezen do bližnjega je torej tisti sad, ki ga Jezus pričakuje od nas. Ta ljubezen je zadostna, kajti kdor ljubi bližnjega, ljubi tudi Boga in bi ne ljubil prav svojega bližnjega, ako bi ne ljubil Boga. V izpolnjevanju teh dveh zapovedi je tisti sad, ki ga Kristus hoče od nas.

Ni zastonj poudarjal Jezus ob vseh prilikah ljubezen do bližnjega, kajti vse druge sv. čednosti izvirajo iz te. Vse druge čednosti so prazne ako nimamo te. Tudi sama ljubezen do Boga bi bila prazna, če ne bi imeli ljubezni do bližnjega, kakor bi bila tudi ljubezen do bližnjega prazna, če ne bi imeli ljubezni do Boga. Tudi vse naše molitve so prazne, ako nimamo ljubezni do bliž-

njega, ker Kristus je rekel: Jaz sem vas postavil, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane: da boste od nebeškega Očeta prejeli, karkoli ga boste prosili v mojem imenu« t. j. bomo prejeli, če se bomo mej seboj ljubili. Tako razlaga sv. Avgustin.

Posnemajmo svetnike in svetnice božje v ljubezni do bližnjega. Če le to zapoved izpolnjujemo, je dovolj. Kdor to zapoved izpolnjuje, izpolnjuje vse zapovedi.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Zapoved: »Ljubi svojega bližnjega je imenitna krščanska zapoved. Neki farizej je hotel skušati Jezusa z besedami: Gospod, katera je največja zapoved? Jezus mu je odgovoril: »Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz cele svoje duše in iz celega svojega duha. To je največja in prva postava. Druga zapoved pa, enaka tej, je: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe. Od teh dveh zapovedi je odvisna vsa postava in preroki«. Po besedah samega Zveličarja torej — drugih dokazov ne potrebujemo — je ljubezen do Boga prva najpotrebniša krščanska dolžnost, druga najpotrebniša krščanska dolžnost pa je ljubezen do bližnjega.

Kristus nas je učil tako-le moliti: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom«. Iz teh besedi je razvidno, da Bog prav s tako mero meri nam, kakor mi drugim: »Dajte in se vam bo dalo. S kakršno mero

boste vi merili drugim, s tako bodo drugi merili vam«. in: »Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli«. Zakaj je gospodar tako ostro kaznoval malopridnega hlapca? Zato, ker ni imel usmiljenja in ljubezni do svojega brata. Ljubezen do bližnjega je tedaj nam nujno potrebna. Ako nimamo ljubezni do bližnjega, nam vse drugo prav nič ne pomaga. Vse druge zapovedi so za nas v tej zapovedi: Ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe.

*

*

*

6. Vedeti je treba, da je ljubezen ena in nedeljiva. Nikakor ne razločujemo dveh ljubezni, eno do Boga in eno do bližnjega. Kdor ljubi Boga resnično, ljubi tudi svojega bližnjega resnično in kdor Boga ne ljubi, tudi bližnjega ne ljubi. Svojega bližnjega ljubiti se pravi ljubiti ga radi Boga. Kako je pa mogoče ljubiti svojega bližnjega radi Boga, ako Boga ne ljubimo. Ti, kateri nimajo nobene ljubezni do Boga, nimajo tudi prave ljubezni do nas. Vsem, ki se nam dobri-kajo in laskajo, ki nam delajo poklone in ki se delajo, kakor bi nas ljubili, o katerih pa vemo, da nimajo prave ljubezni do Boga, lahko rečemo, *da so hinavci*. Takim ne smemo ničesar zaupati, ker kdor Boga ne ljubi, tudi nas ne ljubi!

To naj si dobro zapomnijo ti, kateri v zakonski stan stopajo. Ako skleneš sv. zakon z ljudmi, kateri nimajo nobene vere in nobene ljubezni do Boga, bodi gotov, da bo zakon nesrečen. Ljudje, kateri stopajo v zakonski stan, si hlinijo sicer ljubezen in si prisegajo zvestobo in obljudljajo

celo pred altarjem Gospodovim, da se bodo do smrti ljubili in skupaj živeli. Toda vse to nič ne pomaga! Zakon bo gotovo nesrečen in se bo razdrl, ako ni bil sklenjen z Bogom! Nekateri se še tako spozabijo, da sklenejo sv. zakon z ljudmi drugih ver, z luterani, z judi itd. Vse te ljubezni so prazne in neumne! Kdor Boga ne ljubi — tudi tebe ne ljubi!

*

*

*

7. Kdor ima pravo ljubezen do bližnjega v svojem srcu, je lahko gotov, da je v milosti božji. Kristus sam je rekel, da, kdor ljubi Boga in ljubi svojega bližnjega, izpolnjuje vso postavo in vse preroke t. j. da je pravičen in svet. Kdor pa je pravičen in svet, ima tudi milost božjo. Krščanska ljubezen do bližnjega je torej po besedah samega Jezusa Kristusa gotovo znamenje, da smo v milosti božji. Sv. Janez, evangelist, nam kar naravnost pravi: »Mi vemo, da smo preneseni iz smrti v življenje, ker ljubimo brate; kdor ne ljubi, je mrtev. Duša torej, ki ne ljubi svojega bližnjega je mrtva t. j. nima posvečujoče milosti božje, duša pa, ki ljubi svojega bližnjega, je živa t. j. ima posvečujočo milost božjo.

Pripoveduje sv. Jeronim o sv. Janezu, evangelistu, da se je dajal na starost devetdesetih let v cerkev nosit in ker ni mogel več mnogo govoriti, je ponavljal vedno te-le ljubeznive besede: »Otročiči, ljubite se med seboj, otročiči, ljubite se med seboj!« Ko so ga pa vprašali, zakaj vedno te besede ponavlja, jim je odgovoril: »Zato, ker

je to Gospodova zapoved in je zadosti, če samo to izpolnjujemo.

*

*

*

8. Ljubezen do bližnjega je med najlepšimi krščanskimi čednostmi, katero je Jezus Kristus najbolj priporočal.

Tista čednost je najlepša, katera nas bolj tesno veže z Bogom, ki je neskončna lepota. Toda nič nas bolj ne veže z Bogom, ko ljubezen do Boga. V resnični ljubezni do bližnjega je že tudi ljubezen do Boga! Zato je ljubezen do bližnjega mej najlepšimi krščanskimi čednostimi.

Zdaj pa pogledjmo, katero čednost je Jezus Kristus med vsemi najbolj priporočal, bodisi z zgledom bodisi z besedo. Bere se, da je bil Jezus Kristus, ko je bil še majhen in v družbi z drugimi otroci, tako ljubezniv, da so ga vsi drugi otroci radi imeli.

Ko pa je Jezus dorastel, govorila je iz Njegovih ust vedno goreča ljubezen do bližnjega. Pogovarjal se je sè vsemi rad in prijazno in najrajše z ubogimi in grešnimi ljudmi govoreč, da ni prišel radi pravičnih, ampak radi grešnikov.

Ko se je nekdo približal k Jezusu ter ga vprašal: »Gospod, kolikokrat moram odpustiti svojemu bližnjemu, ako me razžali? Morda sedemkrat?« Gospod mu odgovori: »Ne rečem sedemkrat, ampak sedemdesetkrat sedem« t. j. vedno.

Ko je svoje dni razpošiljal svoje učence v svet, da bi razširjali njegov nauk, poslal jih je po dva in dva. Zakaj jih je poslal po dva in dva?

Sveti Gregor, papež, pravi, da jih je radi tega poslal po dva in dva, ker jih je hotel opomniti, naj se med seboj ljubijo.

Iz tega tudi lahko spoznate, zakaj je Kristus priporočal skupno molitev in zakaj jo tudi sv. katoliška cerkev vedno priporoča? Kristus je dejal: »Kjer bosta dva ali trije zbrani v mojem imenu, bom tudi jaz v sredi med njimi«. Na drugem mestu pravi: »Rečem Vam, ako se dva mej Vami zjedinita in prosita bodisi karkoli, gotovo dobita od Očeta, ki je v nebesih«.

Bogu je namreč ljubezen do bližnjega tako ljuba, da mu iz naših rok nič ni prijetno, ako ne prihaja iz srca, ljubečega svojega bližnjega. Da, ako se kdo že pred altarjem spomni, da ima njegov bližnji kaj proti njemu, naj pusti dar in naj gre prej spraviti se s svojim bližnjim in potem naj se vrne k altarju.

Nikoli pa ni Jezus Kristus bolj goreče priporočal ljubezni do bližnjega ko pri zadnji večerji, ko je ustanovil najsvetejši zakrament. Milo je prosil apostole, naj se med seboj ljubijo, milo je prosil Boga Očeta, naj bi bili vsi kristjani vedno složni in edini med seboj, kakor je sveta Trojica edina.

Ponavljam besede sv. Janeza, evangelista. Otročiči, ljubite se med seboj, otročiči, ljubite se med seboj! In če me vprašate, zakaj to tako ponavljam, Vam odgovorim spet z besedami sv. Janeza, evangelista: »Zato, ker je to zadosti!«

* * * * *

9. Prvi člen¹⁾ apostolske vere se glasi: Verujem v Boga Očeta vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje. V tem členu ali stavku je izražena naša vera v Boga, ki je vse ustvaril in ki vse ohranjuje in vlada. To je krščanski svetovni nazor, kakor pravijo dandanes. Na drugi strani stoje brezverci, ki taje Boga in božjo previdnost. To je brezverski nazor, ki pa ni pravzaprav nikakršen nazor, ker v resnici ni nobenega človeka, ki ima zdravo pamet, da bi Boga tajil. Boga ni mogoče utajiti, ker ga glasno oznanjujejo vse stvari: Solnce, mesec, zvezde, zemlja in na zemlji človek, živali, rastline, gore in doline, reke in potoki, morja in jezera. Vsaka stvarca nam daje umeti, da je Bog, ker je vsaka stvarca napravljena po božjem razumu.

Toda ne-le da Boga spoznavamo iz stvari, mi ga v sebi tudi čutimo. Ali ne čutiš, kako te Bog po tvoji vesti naganja k dobremu, kako te straši, ko si storil kak greh, kako te razveseljuje, ko si storil kako dobro delo? Ali ne čutiš Boga, ko si sprejel sv. zakramente, ko si dobil po vrednem sv. odvezo in si po vrednem sprejel najsv. zakrament?

*

* * *

10. Nadaljnja verska resnica je, da Bog svet ohranjuje. Ker je Bog vse reči iz nič ustvaril, je razvidno, da bi se vse reči lahko takoj v nič premenile, ko bi Bog hotel. Božja vsemogočnost vzdržuje vse reči. Kakor pade kamen, ki ga držimo z roko v zraku, takoj na tla, ako roko odmakne-

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 67. do 75.

mo, prav tako pade svet takoj v nič, ako Bog odmakne svojo ohranjujočo moč.

11. Nadaljnja verska resnica je, da Bog vse reči tudi vlada. Nič se na svetu ne more zgoditi, česar Bog noče ali česar vsaj ne dovoli. Bodimo brez skrbi, ker Bog vse vidi, vse ve in vse vlada. Proti njegovi volji se ne more nič zgoditi. Mi, ki ne vemo vsega, si včasih mislimo, da Bog ne vidi, da ne ve, kaj se godi itd. To pa je le naša zmota!

12. V životopisu sv. Hildegarde, ki jo praznujemo dne 20. marca, beremo prečudne zgodbe iz njene mladosti, ki dokazujejo, da Bog človeka ne zapusti. Nje oče je ž njo in še z enim hlapcem romal iz Koelna v sveto deželo. Ko so bili na visokem morju, je oče obolel in umrl. Ves denar je izročil hlapcu. Ko sta sv. Hildegarda in hlapec srečno prišla v sveto deželo in sta tam vse opravila, sta se podala v mesto Akko, da bi tam stopila na ladjo, toda hlapec se je deklici z vsem denarjem kar skril in zbežal. Ostala je deklica sama in tam jokala. Toda Bog nikogar ne zapusti, če se z zaupanjem nanj obrne. Približal se je jokajoči deklici takoj dober gospod, ki se je je usmilil. Po njegovem posredovanju je bila sprejeta v Jeruzalemu v gostišče za tujce in je tam ostala eno celo leto. Bog je tudi tu ni zapustil. V gostišče je prišel po enem letu romar iz Kölna, ki je bil nje sorodnik. Ko je ta izvedel, kako je nje oče umrl in kako je hlapec deklico opeharil, jo je pri odhodu vzel seboj v domovino. Tako je

deklica spet srečno prišla domov. Bog jo je spremljal in čuval na vseh potih.

Kakor to sveto deklico spremlja in čuva Bog tudi nas. Le premišljujmo svoje življenje in spoznali bomo, kako nas je Bog že večkrat prevedel in rešil.

Slavni nemški pisatelj Alban Stolz¹⁾ pripoveduje o spretnem umetniku, ki je psu pokazal velik hleb kruha. Pes je začel gristi, pa umetnik je hleb spretno in urno obračal, da je pes kruh tako grizel, da se je pokazala podoba nekega imenitnega in slavnega moža.

Tako obrača večkrat Bog tudi nas, ko nas grizejo naši nasprotniki in sovražniki. Bog se jih poslužuje v naše dobro, kajti v trpljenju in preganjanju dobimo podobo trpečega Jezusa, da mu postanemo podobni. Bog nas drži trdno v svojih rokah in ne dovoli, da bi nas psi raztrgali in pojedli, ampak nas obrača v svoji previdnosti tako, da nam vse trpljenje in preganjanje le koristi.

Koliko so trpeli sv. mučeniki in sv. mučnice! To pa jim ni škodovalo. Pridobili so si podobnost Kristusovo in prejeli mučeniško krono.

*

* * *

13. Včasih se nam zdi krivično, da kdo toliko trpi, da nas Bog kaznuje s to ali ono kaznijo, a če dobro pomislimo, smo le sami krivi, ker nismo pravični. Kristus je rekel: Išcite najprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo. Mi se tožimo, da nam zemlja

¹⁾ Legende: 28. dec.

ni obrodila dobrih sadov, da je sadno drevje slabo obrodilo, pa ne pomislimo, da sami Boga žalimo stokrat na dan, da opravljamo svoja dobra dela površno in nemarno. Kako opravljaš vsakdanje molitve, ki so sad tvojega življenja, kako prenašaš križe in težave, ki ti jih Bog pošilja, kako posvečuješ nedelje in praznike, kako spoštuješ stariše, kako se premaguješ glede šeste božje zapovedi? To premišluj in spoznaj, da je Bog zelo, zelo dober z nami, da nam daje vse najboljše, a da mi nobenega dela, nobene molitve, ki bi bila njemu v čast, prav ne opravimo. Vsa božja dela so popolna, naša pa nepopolna, in skoraj vedno z grehom združena.

*

*

*

14. Večkrat se nam zdi, da Bog spi, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju. To pa je le na videz. Bog ne spi, ampak mi spimo v grehih in nemarnostih. Zato nas opominja sv. Pavel v današnjem sv. berilu, da moramo zapovedi izpolnjevati, zlasti zapoved o ljubezni do bližnjega, kajti kdor to zapoved izpolnjuje, izpolnjuje tudi vse druge zapovedi. Tak ne bo nikdar govoril, da Bog spi ali da Boga ni!

Nikar torej ne spimo v nevernosti in v grehu in videli bomo, kako bo Bog vstajal in zapovedoval vetrovom in morju, da bo velika tihota. Spoznali bomo, da je Bog nad nami, ki vse ohranjuje in vlada, ki dobro plačuje in hudo kaznuje.

*

*

*

15. Sv. Vincencij Pavelski je ustanovil brez števila zavodov in samostanov, pa je vedno

zidal le s trdnim zaupanjem v božjo previdnost. Danes vam je vse razdal ubogim, drugi dan je že dobil spet od dobrotnih ljudi toliko denarja in drugih darov, da ni vedel, kam ž njimi. Prigodilo se je nekega dne, da je razdal zadnjih petdeset tolarjev, da ni bilo vinarja več pri hiši. Hišni oskrbnik pride k njemu v celico ves žalosten in mu reče: »Gospod, jaz nimam več niti vinarja!« Sv. Vincencij mu odgovori: »O kako veselo sporočilo! Čast Bogu, da nimamo niti vinarja! Sedaj lahko pokažemo, ali imamo pravo zaupanje v Boga«. Hišni oskrbnik pa se ne da utolažiti s takimi besedami, ampak je bil le žalosten, ker ni imel vinarja. Sv. Vincencij ga vpraša: »No, gospod, kaj pa storite, ko se vam kaj takega primeri? Ali se zatečete vselej k Bogu?« Oskrbnik odgovori: »Sem ter tja!« Sv. Vincencij mu reče: »Glejte, to je slabo, to je ravno, kar dela uboštvo, ker se ne zatekate k Bogu. Bog nam pošilja uboštvo, da nas priganja, da se ga spominjamo in da zaupno k Njemu povzdigujemo svoje srce. V tem uboštvu je skrita milost, ki je mi ne poznamo«. Hišni oskrbnik mu reče: »Pa vi drugim ubogim dobro delate in jim razdajate, svoje lastne ljudi pa zanemarjate!« Sv. Vincencij reče: »Bog vam odpusti te besede, vidim, da so vam ušle brez pomiselka. Ali ne veste, da ne bomo nikdar bogatejši ko takrat, ko smo Kristusu enaki?« Tako ga je podučeval. In res, to Vincencijevo zaupanje ni bilo nikoli osramočeno. Za tistih zadnjih petdeset tolarjev, ki jih je bil tisti dan razdelil ubogim beguncem, da ni bilo vinarja več pri hiši, je drugi dan prejel od nepoznane roke tisoč frankov. Zato pa je imel več-

krat navado reči: »Zakladi božje previdnosti se ne dajo nikdar izprazniti; le naše zaupanje je majhno, da dela božji previdnosti nečast«.

Prelep zgled ljubezni do bližnjega nam je sv. Peter Nolaški. Le-ta je vse dal za svojega bližnjega. Celo ujetnik je postal, da je druge iz ujetništva rešil. O tem svetniku beremo: Ko je bil še majhen v zibki, je nekega dne priletel roj čebel in se mu usedel na roko, kjer je napravil strd in med. To so razlagali tako, da bo njegova roka delila dobrote in sladkosti bližnjemu. Tako se je tudi v resnici godilo. Ko so mu stariši umrli, je vse premoženje prodal in razdelil mej siromake in se je celo življenje žrtvoval za tiste, ki so krivico in uboštvo trpeli.

* * *

16. Delajmo torej dobro. Na koncu bomo slišali besede: Pridite, izvoljeni mojega Očeta in posedite kraljestvo, ki vam je bilo pripravljeno, ker lačen sem bil in ste mi dali jesti, žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli, popotnik sem bil in ste me sprejeli pod streho, bolan sem bil in ste me obiskali, v ječi sem bil in ste prišli k meni. Takrat bomo odgovorili: Gospod, kedaj smo te videli lačnega in smo ti dali jesti in žejnega in smo ti dali piti in nagega in smo te oblekli in popotnega in smo te sprejeli pod streho in bolnega in smo te tolažili in jetnika in smo prišli k tebi? In Gospod bo odgovoril: »Resnično, povem vam, kar ste storili kateremu teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili (Mat. 25, 40)«.

OSEMNAJSTO BRANJE.

ZA PETO NEDELJO PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM.

1. Sv. Pavel opisuje v današnjem sv. berilu, kakšni bi morali biti kristjani. Pravi, da moramo obleči kakor izvoljeni božji, sveti in ljubi pristrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost, da moramo prenašati drug drugega, da si moramo odpuščati mej seboj, če ima kdo proti komu kako pritožbo, kakor je Gospod nam odpustil. Nad vse pa moramo imeti ljubezen, ki je vez popolnosti t. j. ker ni nobena čednost in nobeno delo popolno, ako ne izvira iz ljubezni. Dalje pravi, da naj mir Kristusov veselo gospoduje v naših srcih, ker smo vsi poklicani, da živimo v miru Kristusovem kakor udje enega telesa, občestva svetnikov. Priporoča nam hvaležnost, zlasti za božje darove, dalje da moramo radi poslušati božjo besedo, da bomo v vseh naukih podučeni in napolnjeni z modrostjo. Naše pesmi, ki jih pojemo, naj ne bodo posvetne, ampak svete, Bogu v čast in slavo in bližnjemu v izpodbudo in nauk. Karkoli delamo, pravi sv. Pavel, z besedo ali v dejanju, vse delajmo v imenu Gospoda Jezusa Kristusa.

2. Tako opisuje sv. Pavel prave kristjane, prave učence Gospodove. Taki bi morali biti vsi kristjani. Žal pa da je mej nami, kakor nas uči današnji sv. evangelij, mnogo ljuljke, ki raste skupaj s pšenico. V vsaki občini, v vsaki družini je ljuljka. Po volji Gospodovi mora ljuljka rasti do žetve in je ne smemo sè silo prej izruti. Ljuljko bomo vedno imeli mej seboj. Seje jo sovražnik, ko mi spimo ali ko nismo čujoči. Nič ne pomaga jeziti se. Prenašati jo moramo potrpežljivo do žetve. Marsikdo bi jo rad kar hitro pokončal in si misli: Zakaj vendar Bog dovoli ljuljko, zakaj je ne pokonča?

*

* *

3. Pa ne-le da je mej nami polno takih, ki jih po pravici imenujemo ljuljko, tudi v življenju vsakega posameznika je polno ljuljke. Tudi v življenju pravičnega človeka je polno ljuljke, saj pravi sv. pismo, da pade tudi pravičnik sedemkrat na dan. Kakor nas uči današnji sv. evangelij, nas to ne sme motiti in žalostiti, da bi odnehali od dobrega. Ljuljko t. j. slabo in greh moramo o svojem času pomesti na ogenj. To se godi pri sv. zakramentih, zlasti pri zakramentu sv. pokore. V dobrih delih in sv. čednostih pa se ne smemo nikoli upehati, ker to je pšenica, ki je namenjena za večne žitnice.

*

* *

4. Sv. Luka pripoveduje v evangeliju (9, 54), da je Kristus poslal svoje učence v Samarijo, da bi mu tam pripravili prebivališče. Toda

Samarijani ga niso hoteli sprejeti. Sv. Janez in Jakob sta bila radi tega na Samarijane tako huda, da sta rekla Kristusu: »Gospod, ali hočeš, da priključimo ogenj iz nebes na te ljudi, da jih pokonča?« Tako sta hotela sv. Janez in Jakob takoj pokončiti samarijansko ljuljko. Toda Kristus ju je hitro pogrjal. »Ne vesta, katerega duha sta. Sin človekov ni prišel duš pogubljat, ampak reševat«.

Ob času sv. Dominika je bilo polno ljuljke. Bili so krivoverci Albigenzi in Valdenzi. Sv. Dominik je imel nalogo, da jih spreobrne. Pa so ga strašno zaničevali, zasramovali, pljuvali mu v obraz in metali vanj blato. Sv. Dominik pa je vse potrpežljivo prenašal, še vesel je bil in je Boga hvalil, da mu je prilika, trpeti kaj zaradi Jezusovega imena. Nekoč so sklenili katoličani, da se hočejo na javnem shodu poskusiti s krivoverci ter jih z besedo in s prerekovanjem ugnati in ošramotiti. Na shod je imel iti tudi sam škof. Ko je pa sv. Dominik o tem izvedel, je rekel škofu: »Ne tako, moj oče in gospod! Tako ne smemo iti k tem otrokom napuha. Te nasprotnike resnice moramo premagati z molitvijo, z uboštvom in s ponižnostjo«.

Ko je dobil sv. Frančišek Ksaverski od japonskega kralja v Jamaguši dovoljenje, da smejo on in njegovi tovariši svobodno oznanjevati sv. vero po celem japonskem kraljestvu, se dolgo časa ni dal nihče krstiti. Ljudje so poslušali krščanski nauk in tudi verovali, a nihče ni hotel prvi pristopiti k sv. krstu. Nekega dne je pridigal tovariš sv. Frančiška oče Fernandec na javnem trgu. Okolu njega se je zbrala ogromna

množica. Zdajci stopi nekdo iz množice, začne zaničevati sv. nauke in pljune pridigarju v obraz. Vsa množica postane nejevoljna, le pridigar Fernandec je bil miren, je potrpežljivo molčal, si brisal obraz in pridigal dalje. Iz tega pa je neki plemenitaš, ki je bil navzočen in ki je tudi prišel le ugovarjat, sklepal v svojem srcu tako-le. »Vera ki daje moč človeku tako krivico in sramoto mirno pretrpeti, mora biti božja in ti evropski duhovniki, ki tolike žrtve prenašajo in smrt zaničujejo, morajo biti pač prepričani o resnici naukov, ki jih učijo in si morajo biti pač svesti večnega zveličanja, ki ga upajo in večnega trpljenja, s katerim žugajo grešnikom. Razumnost zahteva, da se s tem ne igramo«. In takoj po končani pridigi se je podal k Frančišku proseč sv. krsta. Po prejetem poduku je bil ta prvi, ki je prejel sv. krst. Takoj za njim pa je pristopilo še 500 drugih ajdov, mej njimi tudi neki imeniten in učen mož, ki je dobil ime Lavrencij in ki je potem 30 let v Japoniji oznanjeval sv. vero, veliko imenitne gospode spreobrnil in veliko mladeničev sprejel v sv. cerkev.

Lepa je ta dogodbica, ki nam kaže, kako moramo biti potrpežljivi in mirni, četudi nimajo naše besede hitro dobrega uspeha in četudi nas ljudje zaničujejo in na nas pljuvajo. Naj bo to v poduk zlasti starišem, ki imajo hudobne otroke. Opominjati moramo v potrpežljivosti, ne v jezi in s preklinjevanjem. Večkrat, ko mislimo, da naše besede nič ne koristijo, imamo najboljše uspehe, kar se pokaže še-le kasneje.

Dne 9. nov. praznujemo god sv. Trifona, ki so ga zavoljo sv. vere strašno mučili. Obesili so

ga za noge, pribili mu noge z razbeljenimi žebli in ga potem žgali z baklami. Vse je trpel v veliki potrpežljivosti. Vojaški poveljnik Respicij, ki je gledal junaško potrpežljivost sv. Trifona, se je ob tem spreobrn timer in glasno zaklical: Tudi jaz sem kristjan. Tako je tudi poveljnik Respicij umrl s sv. Trifonom kot mučnik. Dne 9. nov. praznujemo skupaj s sv. Trifonom tudi sv. Respicija, mučnika.

Tudi ta dogodbica dokazuje, kako važno je, da potrpežljivo prenašamo nadloge in preganjanja. Potrpežljivost je za vse najlepši zgled. Zato moramo v potrpežljivosti in v krotkosti prenašati križe svojega življenja, do dosežemo mučeniško krono.

Sv. Katarina sijenska, ki je v življenju veliko trpela v največji potrpežljivosti, je bila že kot mala deklica zgledna, krotka in pohlevna. Bog jo je že deklico obsipal z velikimi milostmi, da je bila vedno pohlevna, ponižna in potrpežljiva. Nekega dne jo je mati poslala v župno cerkev, da bi se brala ena sv. maša v čast sv. Antonu. Deklica je šla vesela v cerkev, je stopila k župniku v zakristijo in je izročila daritveni denar. Ker je pa g. župnik takoj tisti dan maševal za ta namen, je deklica ostala v cerkvi pri sv. maši. Vsled tega se je mati doma jezila, ker je predolgo časa ni bilo domov in jo je doma rabila. Ko se je vrnila, jo je v jezi ozmerjala in tudi v jezi preklinjala. Deklica, ki je bila Bogu ljub otrok je ponižno molčala. Ko se je mati izgotovila, jo je hčerka poklicala na stran in jej je rekla: »Mama, dajte mi s palico, če sem se pregrešila, a prosim vas, nikar ne kolnite nikoli več,

ker se ženski vaše starosti ne spodobi in je to mojemu srcu v veliko žalost».

Tako je hčerka podučila togotno mamico.

Marsikdo bi rekel: »Mi nismo sv. Katarina sijenska«. To je res, pa vsaj potruditi se moramo, da bi polagoma postali potrpežljivi. Krotimo vsaki dan svojo jezo in togoto in čuvajmo se grdega preklinjevanja.

Sv. Katarini se je Kristus prikazal. Imel je v desnici zlato krono z biseri in dragimi kameni, v levici pa trnjevo krono. Pa ji je rekel: »Izvoli si! Če vzameš sedaj zlato krono, boš pa na onem svetu imela trnjevo, če si pa sedaj izvoliš trnjevo krono, boš na onem svetu dobila zlato«. Katarina pa je odgovorila: »O Gospod, saj sem se že popolnoma žrtvovala zate, pa ker hočeš, da volim, tedaj si izvolim raji trnjevo krono. Nato je z obema rokama zagrabila za trnjevo krono in si jo je potisnila na glavo, da so se ji trni zabodli v meso in da je še potem bolečine občutila, ko je Kristus že izginil spred njenih oči.

Vsak človek naj torej nosi v potrpežljivosti na tem svetu trnjevo krono, da doseže na onem svetu zlato in obloženo z biseri in dragimi kameni!

Sv. Katarina se je nekoč ponudila, da bo stregla neki bolnici, ki je imela raka na prsih. To je strašna bolezen, ki daje od sebe grozen smrad. Ker jej ni hotel nihče streči, ponudila se je devica Katarina. Stregla jej je z veliko potrpežljivostjo. Toda ta bolnica je postala zelo ne-hvaležna. Začela jo je zmerjati in jej vse mogoče reči očitala. Nazadnje jo je celo obrekla, da je nečistnica. Ko je njena mati to izvedela, je za-

čela vpiti na Katarino: »Ali ti nisem pravila, da pusti grdo žensko. Zdaj imaš lepo plačilo. Rečem ti, da te nočem več imeti za svojo hčer, ako boš še hodila k njej«. Sv. devica Katarina pa je pala na kolena pred mater in je rekla: »O ljuba mama, saj tudi Bog deli dobrote grešnikom, ki ga žalijo in so mu nehvaležni in Kristus je odrešil tudi tiste, ki so ga križali in zasramovali. Če jaz zapustim to žensko, bi gotovo umrla od lakoti in siromaštva! Hudobni duh jo je oslepil, a Bog jej bo dal morda še pravo spoznanje«.

Tako je svetnica prosila svojo mater. Ko jej je mati dovolila, je začela spet hoditi k bolnici ter jej streči. In res je bolnica spoznala svoj pogrešek, je s solzami v očeh prosila odpusta in je vsem, ki so prišli k njej, pripovedovala, kako dobra in sveta je Katarina. Katarina jo je prav prisrčno objela in jej iz srca odpustila.

Posnemajmo ta prekrasni zgled! S tem posnemamo samega Boga in samega Jezusa Kristusa!

O sv. Katarini se pripoveduje tudi ta-le povest: Ko je šla nekoč iz cerkve proti domu, je srečala siromašnega zelo slabo oblečenega mladenciča, ki jo je poprosil obleke. Katarina ni imela ničesar a je vendar rekla, naj malo počaka. Šla je nekoliko v stran, je slekla spodnji plašč in ga prinesla beraču. Toda berač ni bil s tem zadovoljen. Rekel je, da nima srajce in naj bi dala tudi še srajco. Katarina ni bila nič nevoljna, ampak ga je mirno povabila na dom, kjer mu hoče kaj poiskati. Ko sta prišla na dom, je Katarina šla k skrinji, kjer je bilo shranjeno očetovo perilo in mu je dala srajco in hlače. To-

da berač ni bil še s tem zadovoljen. Rekel je: »Kaj naj počnem s tem plaščem, ki nima rokavov. Daj mi še rokave!« Katarina ni bila radi te terjatve beračeve prav nič nevoljna in nepotrpežljiva. Šla je, odtrgala od drugega plašča rokave in mu jih dala. Toda berač še s tem ni bil zadovoljen. Rekel je: »Dajte še kaj za mojega tovariša, ki leži v bolnici, ki tudi nima prav nič obleke!« Katarina se ni prav nič razjezila. Dala bi mu bila tudi za tovariša obleko, a ni ničesar našla. Rada bi mu bila dala svoj zgornji plašč, pa ni imela sama nobenega drugega. Zato mu je rekla: »Prosim te, ne bodi razžaljen, da ti ne morem ničesar dati«.

Naslednjo noč, ko je bila v molitev utopljena, se ji je prikazal tisti mladenič z darovano obleko v roki. Ta obleka je bila vsa ozaljšana z biseri in z dijamanti. Ti biseri in dijamanti so pomenili, kako ljubo in drago je bilo Jezusu dobro delo, ki je je storila Katarina tistemu siromaku. Njena potrpežljivost, dobrotljivost, ponižnost in uljudnost, to so bili sami dragoceni biseri in dijamanti.

Sv. Katarina je umrla l. 1380 na nedeljo. Častimo jo dne 30. aprila. Njeno truplo leži v dominikanski cerkvi v Rimu.

Nabirajmo si tudi mi po njenem zgledu dragih biserov in dijamantov s potrpežljivostjo, prizanesljivostjo, dobrotljivostjo, ponižnostjo in uljudnostjo!

Njeno življenje nas uči, da moramo biti potrpežljivi. To je najpotrebnejša čednost, če hočemo Bogu ugajati. Moli, kolikor hočeš, hodi v cerkev, kolikor hočeš, prejemaj sv. zakramente,

kolikor hočeš, če nimaš potrpežljivosti in doma z domačimi razsajaš — ni vsa tvoja pobožnost nič vredna. Taka pobožnost ne ugaja Bogu.

Radi tega bi se morali vsak dan uriti v potrpežljivosti po zgledu sv. Katarine sijenske. Sv. Katarina je pogostoma premišljevala trpljenje Kristusovo. Tako delajmo tudi mi in obračajmo se vsakikrat, ko se nas loteva kaka nepotrpežljivost h križanemu Kristusu in govorimo: »Tebi na ljubo, o Gospod, hočem potrpežljivo prenašati!«

S tem si homo nabirali bisere in dijamante, s katerimi si bomo o svojem času kupili nebeško kraljestvo.

*
* *

Sv. Roza, ki jo praznujemo dne 30. avgusta, je strašno trpela na svoji duši. Želela si je sicer, da bi jej Gospod odvil ta kelih, a dostavljala je besede: »Ne moja ampak tvoja volja naj se zgodi!« Že v otroški dobi je morala veliko trpeti v domači družini, kjer ste se stara mati in njena mati neprenehoma prepirali. Tepla jo je sedaj stara mati, sedaj njena mama. V domači družini so jo tudi drugi neprestano zmerjali, da je hinavka. Poleg tega je imela tudi na telesu več let hudo bolezen. Vse to je prenašala s čudovito potrpežljivostjo. Če jo je kdo vprašal: »Kako je kaj?« je vselej odgovorila: »Dobro!« Molila je k. Jezusu tako-le: »Le pomnoži mi bolečine, pa pomnoži mi tudi ljubezen!« Vse bolečine je smatrala za posebne dobrote in posebne odlike božje!

Sv. Serafina, ki ga praznujemo dne 12. oktobra, so v samostanu trideset let zasmehovali,

zaničevali in zmerjali. Bil je po naravi nekoliko neroden in ko je kako nerodnost naredil, ga je gvardijan ostro kaznoval. Že mu je prišla misel, da bi samostan zapustil in da bi raji šel v puščavo, kjer bi sam živel, da bi ga drugi ne mogli zmerjati in kaznovati. Šel je v cerkev in se vrgel pred Jezusa v najsvetejšem zakramentu ter ga milo prosil, naj mu razodene svojo voljo. Gospod pa mu je na srce govoril: »Hodi po potu križa. To je kraljeva pot. Na tej poti ne bo izostala božja pomoč«. Ko je te besede slišal, je lepo ostal v samostanu in bil čudovito potrpežljiv. Njegova potrpežljivost je bila nepremagljiva. Predstojnikom, ki so ga kaznovali, se je iz srca zahvaljeval za dobroto kazni.

Naj nam bodo ti zgledi v poduk in opomin. Večkrat bi tudi mi radi treščili v dno pekla kakkega neprijetnega človeka in nasprotnika. To pa ni pravo. Ako Bog trpi, potrpiamo tudi mi s ponižnostjo in prenašajmo ljuljko do žetve t. j. do božjega obračuna. Takrat se bo ljuljka sežgala, pšenica pa spravila v božje žitnice. Ta pšenica so dobra dela in sv. čednosti, za katere bomo prejeli v nebesih večno plačilo.

*
* * *
* * *
* * *

5. Celo mej apostoli je bila ljuljka, ki jo je Kristus potrpežljivo in usmiljeno prenašal.

Mej apostoli sta bila dva, ki sta Jezusa zatajila: Sv. Peter in Judež Iškariot. Sv. Peter je trikrat zatajil Jezusa. Ko ga je zadnjič zatajil, je

slišal petelina peti. Tedaj se je spomnil Jezusove besede in je vun šel in se bridko razjokal. To njegovo bridko jokanje in kesanje je Jezusa potolažilo. Kristus mu je vse odpustil, kakor da bi se ne bilo nič zgodilo. Še več! Izvolil ga je za prvaka apostolov, ko mu je naročil: Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce! Tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva, kar-koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih in kar-koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano tudi v nebesih.

Kakor je iz tega zgleda očitno, je mogoče s pravo pokoro in s srčnim objokovanjem vse popraviti.

Naj bodo grehi še tako veliki in še tako številni — vse se da popraviti po milosti, ki nam jo je Jezus zaslužil na križu. Kristus je rekel, da je večje veselje v nebesih nad enim grešnikom, ki se spreobrne ko nad devetindevetdesetimi, ki ne potrebujejo pokore.

* * *

Sv. Doroteja je imela dve sestri kristjani, ki ste odpali od Kristusa in od sv. vere, da ste si rešili življenje in se oprostili mučeništva. Sodnik je zahteval, da mora tudi sv. Doroteja zapustiti krščansko vero, ker drugače da bo morala trpeti strahovite muke. Pripeljali so jo v hišo njenih sester, da bi jo le-te pregovorili. Ko je prišla v hišo, ste rekli sestri: »Vdaj se, da se rešiš mučeništva, kakor sve storile medve. Saj je bolje, da se rešiš strašnih kazni, kakor pa da umrješ na tak grozovit način!«

Sv. Doroteja pa je odgovorila sestram: »O da bi hoteli sprejeti moj svet in da bi obžalovali,

da ste darovali malikom! Saj je Bog dober in bogat v usmiljenju nasproti vsakemu, ki se s srcem vrne spet k njemu!«

Sestri ste odgovorili: Medve sve odpali od Kr. Kako je mogoče, da bi se spet vrnili k njemu?

Sv. Doroteja pa je odgovorila: »*Obupati nad božjim usmiljenjem je večji greh ko darovati malikom.* Nikar torej ne obupajte nad dobrim in modrim zdravnikom, kajti on lahko ozdravi vaju rane. Ni je rane, ki bi je on rad ne ozdravil. Radi tega se imenuje zdravnik, ker nam zdravi rane; radi tega se imenuje Zveličar, ker nas zveličuje, radi tega se imenuje Rešenik, ker nas rešuje in oproščuje. Začnite delati iz celega srca pokoro in prejeli boste brez dvoma odpust«.

Ko ste sestrī te besede slišali, ste se vrgli k nogam sv. Doroteje milo proseč, naj bi zanju molila, da bi jima Bog odpustil.

Sv. Doroteja pa je začela tako-le moliti: »O Bog, ki si rekel: Nočem smrti grešnikove, ampak hočem, naj se izpreobrne in živi; Gospod Jezus Kristus, ki si rekel, da je mej angeli v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, ki se spokori ko nad devetindevetdesetimi, ki niso grešili: pokaži sedaj svojo usmiljenost nad tema, ki ti ju je bil hudič odvedel. Pokliči te dve ovčici k svoji čredi, da bi drugi videli njiju zgled in se istotako vrnili«.

Sodnik je sedaj poklical vse tri k sebi. Sestri, ki ste bili prej odpali, ste izjavili, da ste slabo storili in da ste spet kristjani. Vse tri so na grozovit način mučili in umorili. Vse tri so prejele mučeniški venec večnega življenja.

Ti zgledi dokazujejo, kako je nebeški oče milostljiv z grešniki, ki se spreobrnejo. A ne samo da nam nebeški oče vse odpusti, ampak nas celo išče in kliče, kadar se izgubimo.

Sv. Margarita Kortonska, ki jo praznujemo dne 22. febr., je imela jako nečedno mladost. Utekla je iz očetove hiše in se potikala okrog z nekim človekom devet let. Po devetih letih nečednega življenja je nje ljubimec šel po opravkih na pot. Za nekaj dni pride njegov pes sam domov, se začne zaganjati v njo, kakor da bi jo hotel za krilo vesti vun. Šla je za njim, dokler se pes ni ustavil pri kupu lesa. Tam je začel z nogami prgati in Margarita je zagledala pod lesom mrtvo truplo svojega ljubimca, ki je bilo vse spačeno in je že smrdelo. Pri tem pogledu jo je milost božja obšla in jo ni več zapustila. Pregarjala jo je toliko časa, dokler ni stopila v mestu Kortona v samostan spokornic, kjer se je ostro pokorila do smrti. To veliko grešnico ni Bog samo milostno sprejel, ampak jo celo klical in vabil po notranjih nagibih, da se je vrnila in stopila spet na pravo pot.

*
* * *

Dober in milostljiv je torej nebeški oče po neskončnih zaslugah Jezusa Kr. Ko bi človek imel na svoji vesti toliko zločinov na pr. umorov, kolikor je peska ob morju, kolikor je listja na drevju, bi vendar ne smel obupati, kajti zasluge Kristusove so še večje in usmiljenje božje je še obilniše.

Srce Jezusovo je neskončno morje ljubezni in usmiljenja. Kdor bi obupal, bi grešil proti Srcu Jezusovemu. *

Zgled človeka, ki je obupal, imamo mej apostoli — Judeža Iškarjota. Tudi njega je Kristus klical in vabil, saj mu je celo dovolil, da se je z drugimi udeležil zadnje večerje in najbrže po nevrednem tudi prvega sv. obhajila. Toda Judež je bil prava ljuljka, ki je bila namenjena za ogenj.

Ko bi ne bil obupal, ampak prosil Jezusa odpusta in se kesal kakor sv. Peter, prav gotovo, da bi tudi njega častili za svetnika. Obup pa ga je pahnil v časno in večno pogubo. Obesil se je in se vekomaj pogubil.

To naj bo vsem svarilen opomin. Obupati ne smemo nikdar! Tudi za največje grešnike so še vrata odprta t. j. odprta stran Kristusovega srca. Pred ta odprta vratca pokleknimo danes in prosimo goreče: »O Jezus, pusti nas noter! Danes ti hočemo obljubiti, da te ne bomo več žalili in te zatajevali. Svoje življenje hočemo uravnati po božjih in cerkvenih zapovedih. Naj nas ničemurnosti sveta ne premagajo nikdar več! Hrepeneti hočemo le po večnih vzorih, dokler ne pridemo k tebi v večno kraljestvo, kjer ne bo več nobenega trpljenja, nobenega žalovanja in nobene bridkosti ampak nepremisljivo in večno življenje in veselje.

6. Prelepo berilo, ki smo je danes slišali, je iz pisma sv. Pavla do Kološanov. Kološani so bili kristjani mesta Kološe v Frigiji Male Azije. Sv. Pavel ni bil nikoli v Kološah, izvedel pa je, kako zvesto se oklepajo resnic sv. vere in kako po kristjansko živijo. Slišal pa je tudi, da jim prete nevarnost, da bi jih krivi učeniiki ne zavedli. Ker jih ne utegne obiskati, jim piše prav lepo pismo, v katerem jim priporoča pred vsem drugim lepo, krščansko življenje, po katerem človeka spoznamo, kake vere je, ali ajdovske, judovske ali krščanske.

7. Prelepi opomini, ki jih daje v pismu sv. Pavel Kološanom, veljajo tudi nam.

Prvi nauk, ki nam ga daje, je ta:

»*Bratje, oblecite sv. čednosti: prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost*«. Sv. Pavel pravi tedaj, da moramo obleči sv. čednosti, da morajo biti te sv. čednosti kakor obleka, po kateri se človek spozna, kakega stanu je. Tako se na pr. brž spozna že po obleki duhovnika, redovnika, redovnico, vojaka itd. Vsak, kdor vidi obleko, reče takoj: Ta je vojak ali redovnik itd., saj se pozna po obleki. Nekaj enakega zahteva od nas sv. Pavel, ko nam kliče: Oblecite sv. čednosti: prisrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost in potrpežljivost. Biti moramo tako usmiljeni, tako dobrotljivi, ponižni, pohlevni in potrpežljivi, da bodo vsi, ki nas bodo videli, kazali lahko na nas in

govorili: Glejte, to so kristjani, saj se pozna po njih obnašanju, po njih ponižnosti, pohlevnosti in dobrotljivosti.

* * *

8. Dalje zahteva sv. Pavel: »*Prizanašajte drug drugemu in odpuščajte si radi med seboj, ako ima kdo o kom pritožbo. Kakor je Gospod vam odpustil, tudi vi odpuščajte!*«

Kako lepe so te besede in kako potreben je ta opomin za naše čase! Če hočemo biti pravi kristjani, moramo radi odpuščati, biti prizanesljivi in imeti ljubezen. Kristus je rekel: Ako greši tvoj brat zoper tebe, opominjaj ga in ako se kesa, odpusti mu. Če sedemkrat na dan greši zoper tebe in se sedemkrat na dan povrne k tebi ter reče: Žal mi je, odpusti mu (Luk. 17)! Sv. Krizostom pravi: Marsikatero sovraštvo postane večno, ker se precej prvi dan ne poravna; zato ne jezi se nad svojim sovražnikom več ko en dan in znebi se jeze, preden napoči noč.

* * *

9. Kjer je krščanska prizanesljivost, tam je tudi ljubi mir doma. Pri takih mirnih ljudeh je veselo in dobro živeti. Zato kliče dalje sv. Pavel: *Mir Kristusov, ki nam ga je zapustil, naj z veseljem napolni vaše srce!*

* * *

10. Dalje pravi: *Beseda Kristusova naj mej vami obilno prebiva; prepevajte mej seboj sv. psalme. Pevajte hvalo Bogu v svetih pesmih in*

bodite veseli in Bogu hvaležni v svojih srcih!« Ta opomin velja posebno za naš čas, ko ljudje zelo malo poznajo božjo besedo, ker jo redkokdaj poslušajo. Ali slišimo kdaj svete pesmi razen v cerkvi? Sv. pesmi ljudje malo poznajo, temveč pa poznajo nespodobne in nesramne pesmi.

*

*

*

11. Nazadnje pravi: »Vse, karkoli storite, bodisi z besedo ali z dejanjem, vse storite v imenu Gospoda Jezusa Kristusa!«

Kaj zahteva torej od nas sv. Pavel? Da moramo imeti za vsako delo in tudi za vsako besedo, ki jo izgovorimo, dober namen. Pred vsakim količkaj imenitnim delom so naši stari delali sv. križ in izrekli besede: Naj bo vse v čast božjo in v imenu Gospoda Jezusa Kristusa!

Tako se moramo naučiti tudi mi. Kar je telesu oko, s katerim gledamo in si iščemo prave poti, to je našemu delovanju namen. Če je namen dober na pr. za čast božjo, je vse naše delo Bogu prijetno, če je pa naš namen slab in nepošten, je vse naše delo, naj bo še tako lepo, slabo in nepošteno. Ko dva darujeta cerkvi, bogatinec bogat dar na pr. dragocen mašni plašč, ubožec pa majhen dar na pr. svečo za altar, je dar ubogega človeka pred Bogom več vreden, če ga opravi v čast božjo, ko dar bogatega, ki morda nima drugega namena, ko da bi ga ljudje hvalili in častili. Ljudje so metali darove v puščico jeruzalemskega templja. Prišli so bogati, ki so metali bogate darove, a prišla je tudi siromašna vdova, ki je dala le dva denarca, a Kristus je

rekel apostolom: »Resnično, povem vam, da je ta uboga vdova več dala ko drugi!« Ta uboga vdova namreč ni dala, da bi jo ljudje hvalili, ampak resnično za čast božjo.

Vse je torej odvisno od blagega ali neblagega namena.

*

*

*

12. Ko je sv. Ignacij Lojolski razpošiljal svoje učence v misijone, jim je za slovo dajal to-le naročilo: »Vse v večjo čast božjo in dušam v zveličanje«. To naročilo je v njegovem redu še danes vodilo.

Sv. Ignacij in sv. Frančišek Ksaverski sta nekoč potovala iz Francoske na Špansko. Na potu se jima pridruži preprost kmetič, ki jima pomaga nesti torbico. Imela pa sta ta dva sveta moža vsaki dan navado, da sta pred solnčnim vzhodom kleče eno uro molila in svete reči pre-mišljevala. Tudi tisti preprosti kmetič je mej tem v kotu klečal celo uro. Svetnika ga vprašata. »Kaj pa delaš kleče z nama po celo uro?« Kmetič odgovori ponižno: »Jaz sem preprost človek in nisem hodil v šolo. Zato ne vem, kaj bi premišljeval, a mislim si tako-le: Vidva sta božja služabnika, jaz sem le vajin nosač, ki ne zna z Bogom govoriti. To znata vidva. Zato pa se vsaki dan združim z Vama. Kar vidva mislita in govorita, želim tudi jaz misliti in govoriti«. Temu lepemu odgovoru sta se svetnika čudila in hvalila Boga, ki marsikaj modrim zakrije, ponižnim in preprostim pa odkrije.

Ta kmetič bodi tudi nam v zgled! Vsaki dan se združimo sè sveto katoliško cerkvijo in molimo in prosimo vse, kot moli, prosi in želi sv. katoliška cerkev, združimo se sè svojimi duhovniki, redovniki, redovnicami in drugimi svetimi osebam in molimo in prosimo to, kar prosijo in molijo ti. Tako bomo lepo izpolnjevali besede sv. Pavla: Vse, karkoli storite, bodisi z besedo ali z dejanjem, vse storite v čast božjo!

*
* *
* * *

13. Lepo je gledati njivo, na kateri se giblje pšenica. Ne najdemo pa pšenice, da bi vmes ne rastle tudi ljuljka. To nam potrjuje tudi prilika današnjega sv. evangelija. Gospodar je skrbno gledal, da bi vsejal samo pšenico, pa se je vendar prikazala tudi ljuljka. Hlapci so jo hoteli hitro pobrati, toda gospodar jim veli: »Nikar, da ljuljko pobiraje ž njo vred tudi pšenice ne porijete. Pustite oboje rasti do žetve in ob času žetve porečem žanjicam: Poberite prvič ljuljko in povežite jo v snope, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo žitnico«.

*
* *

14. Tej njivi je podobno naše življenje. Trudimo se, kolikor hočemo ali moremo, vendar ljuljke ne moremo povsem nikoli zatreti.

Poglejmo v družine! Če se stariši še tako trudijo, da bi imeli dobre otroke, se jim nikoli popolnoma ne posreči. Ljuljka mora biti. Eden

ali drug izmed otrok je malopriden. Stariši pravijo: Vsi so dobri, samo ta je slab. Če bi ta ne bil slab, bi naša družina bila srečna, zadovoljna in vesela! To dela žalost in večkrat tudi nemir in prepir. Današnji sv. evangelij pa nas uči, da moramo potrpežljivo prenašati tudi ljuljko, ker ljuljka je povsod in je zanjo čas obračuna ob času žetve.

»Vse bi bilo dobro, pa mož preklinja in je pijanec!« — tako tožijo včasih v družinah. To je ljuljka v družini, ki raste mej pšenico in katero moramo potrpežljivo prenašati.

»Jaz bi bil srečen, ko bi žena ne imela tako hudega jezika!« — tako toži mož. Tudi to je ljuljka v družini, katero moramo potrpežljivo prenašati.

Poglejmo naša društva in naše bratovščine! Tudi tu nastajajo večkrat prepiri in večkrat slišimo: »Ko bi teh prepirov ne bilo, bi naša društva in naše bratovščine prav dobro uspevale«. Radi teh prepirov nam pada pogum in smo žalostni, toda tolažiti se smemo z današnjim sv. evangelijem: Ljuljka mora biti tudi v društvih in bratovščinah in jo moramo potrpežljivo prenašati.

V življenju človeškem sta vedno žalost in veselje skupaj, pšenica in ljuljka. To nas ne sme motiti in nam ne sme jemati poguma.

Radi bi molili zbrano in pobožno, pa nas takoj začnejo nadlegovati raztresene in slabe misli; radi bi bili pri sv. maši goreči, pa se nas takoj lotijo skušnjave. Te raztresenosti, slabe misli in skušnjave so ljuljka našega verskega življenja.

Pridigarji, spovedniki in misijonarji se trudijo, da bi ljudi spreobrnili, poboljšali, da bi vsi častili Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa — toda popolnoma se to ne posreči nikoli. Hudobnežev in grešnikov ne manjka. Bog pusti rasti hudobijo in krivico mej pravičo in dobroto in govori svojim služabnikom, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju: »Pustite oboje rasti do žetve!«

* * *

Neki kralj, ki je imel obilo bogastva, si je dal napraviti zvonec, da bo vsakikrat, ko se bo čutil srečnega, kar potegnil za vrv in pozvonil, da bodo vsi ljudje vedeli, kedaj je popolnoma srečen. Ko je bil zvonček nastavljen in se je kralj čutil prvikrat popolnoma srečnega, da je že zagrabil za vrv in hotel pozvoniti — glej, sluga priteče in mu pove nesrečo, ki se je zgodila. Kralj izpusti vrv. Kmalu pa je kralj to pozabil in se je spet čutil srečnega, da je drugič zagrabil za vrv in hotel pozvoniti — pa sluga spet priteče in mu pove drugo nesrečo. Kralj je žalostno izpustil vrv in ni pozvonil. In kralj je kmalu pozabil tudi to nesrečo in se čutil spet srečnega, da je tretjič zagrabil za vrv in hotel pozvoniti, toda tudi sedaj so mu prišli naznaniti veliko nesrečo, da je moral žalostno izpustiti vrv. Tako ni mogel kralj tudi v bodoče nikdar pozvoniti. Nesreče in žalosti so to vsakikrat preprečile.

Kakor temu kralju, se godi na zemlji vsakemu človeku. Zastonj iščemo v tej solzni dolini popolne in neskajljene sreče. Ljuljka raste vedno mej pšenico.

* * *

15. Marsikdo bi kajpada rad videl, da bi Bog naglo potrebil ljuljko. Dobri Bog pa nam te željice ne usliši. Bog čaka in hoče, da tudi mi potrpežljivo čakajmo.

Ko so Jezusa v vrtu Getsemani prijeli, da bi ga vedli k velikemu duhovnu in k Pilatu, je sv. Peter naglo prijel za meč, mahnil ter odsekal uho hlapcu velikega duhovna. Jezus pa ga je brž posvaril in takoj ozdravil hlapca. Dostavil je takrat Kristus: »Vtakni svoj meč v nožnico. Ne bom li pil keliha, katerega mi je Oče dal (Jan. 18, 10)? Vsi, kateri za meč prijemajo, se bodo z mečem pokončali (Mat. 26, 52)«.

Iz teh zgledov je razvidna želja Jezusova, da moramo potrpežljivo prenašati ljuljko med pšenico, kakor nas uči prilika današnjega sv. evangelija. Kdor ni potrpežljiv, ni pravi učenec Gospodov: »Učite se od mene, ker jaz sem krotek in iz srca ponižen« — pravi Jezus.

*

*

*

16 Prerok Elija se je nekdaj jezil na Boga, da ne pokonča vseh sovražnikov izraelskega ljudstva in svete vere. Bežal je iz izraelske dežele do gore Horeb. Tam se je jezil na Boga, ki dopusti, da grešniki gospodarijo v izraelski deželi in da hočejo še njega umoriti. Ko se je tako jezil, prikaže se mu Gospod in mu reče: »Kaj delaš tukaj, Elija?« On pa je odgovoril: »Vnet sem gorel za Gospoda, Boga vojnih trum, ker so zapustili tvojo zavezo Izraelovi otroci; tvoje altarje so razdjali, tvoje preroke so pomorili z mečem, puščen sem jaz sam in iščejo moje duše,

da bi jo vzeli«. In Gospod mu reče: »Pojdi in stopi na goro Horeb. Gospod bo šel mimo tebe!« In glejte, ko stopi Elija na goro, se vzdigne pred Gospodom velik, močan vihar, ki prevrača hribe in lomi skale. Elija je mislil, da je v tem strašnem pišu Gospod Bog, pa ga ni bilo. In zdajci nastane strašen potres, pa tudi v strašnem potresu ni bilo Gospoda. Za potresom nastane velik ogenj, pa tudi v ognju ni bilo Gospoda. Za ognjem pa je Elija zaslišal šumljanje tanke sapice in glej! v šumljanju tanke sapice je bil božji duh. Elija je zagrnil svoj obraz pred Bogom. S tem ga je Bog hotel opomniti, da on ni kakor vihar, potres in ogenj, ampak pohleven in mil, kakor je pohlevno in milo šumljanje tanke sapice in da tudi mi ne smemo biti srditi in nagli kakor vihar, potres in ogenj, ampak mili in pohlevni kakor je šumljanje tanke sapice.

Drug zgled božje potrpežljivosti!

Med nami je mnogo grešnikov, ki Boga hudo žalijo, a Bog daje vendar pravičnemu in hudobnemu potrebnega dežja in potrebnega solnca. Ko bi mi ukazovali in bi kdo nas tako žalil, bi ga gotovo hoteli hitro kaznovati. Bog pa je potrpežljiv z nami. S tem nam daje razumeti, da moramo tudi mi biti potrpežljivi, da moramo drug drugega slabosti potrpežljivo prenašati, ako hočemo biti pravi otroci božji.

Kristus je rekel: »V potrpežljivosti si boste rešili svoje duše«.

*

*

*

17. Zato nas uči Jezus Kr., kakor beremo v sv. evangeliju (Mat. 5, 39): »Slišali ste, da je bilo rečeno oko za oko in zob za zob. Jaz pa vam rečem: Hudemu se ne ustavljajte, temveč če te kdo udari po tvojem desnem licu, pomoli mu še ono: In kdor se hoče s teboj pravdati in vzeti tvojo suknjo, temu pusti tudi plašč. In kdor te eno miljo daleč prisili, pojdi dve ž njimi. Če te kdo prosi, daj mu in kdor hoče od tebe na posodo imeti, ne obračaj se od njega.

Slišali ste, da je bilo rečeno: Ljubi svojega bližnjega in sovraži svojega sovražnika. Jaz pa Vam povem: Ljubite svoje sovražnike, dobro delajte njim, kateri vas sovražijo in molite zanje, kateri vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih, kateri daje svojemu solncu sijati na dobre in hudobne in daje dežiti na pravične in krivične... Bodite popolni, kakor je Vaš Oče nebeški popoln«.

Tako nas uči nebeški učenik Jezus Kristus. Ta nauk je popoln. Je sicer težaven, pa blagor človeku, ki je tako potrpežljiv, kakor uči nebeški učenik. Če pa vsega, kar uči Kristus ne moremo natanko izpolnjevati, storimo vsaj, kar je mogoče. Krotimo naglo jezo, bodimo ponižni in pohlevni! Imejmo pred očmi besede sv. Pavla: »Potrpežljivost vam je potrebna, da voljo božjo storite in dosežete obljubo t. j. zveličanje svoje duše.

18. Prelep zgled prave potrpežljivosti nam je dala sv. Magdalena Paciška. Bog ji je dal prehudo bolezen: Mrzlica jo je tresla, glava in

zobje so jo strašno boleli. Trideset mesecev je nepretrgoma ležala. Bila jo je sama kost in koža. Zobje so jej segnili do korenin, da so jih morali zdravniki izdirati. Pri teh prestrašnih bolečinah je imela eno samo tolažbo, namreč vsakdanje obhajilo. Čakala in prenašala je nad vse potrpežljivo, se vedno proti nebu ozirala in govorila: »Malo se menim za sedanje življenje, saj imam upanje večnega življenja«.

*

*

*

19. Današnja prilika o ljuljki in o potrpežljivem gospodarju je za nas vse v vsakem oziru podučna. Potrpežljivost nam je potrebna, ker moramo biti vdani v voljo božjo v vseh okoliščinah. Sv. Pavel kliče: »Vsa ostrost, jeza, srd in preklinjevanje bodi daleč od vas z vso hudobijo vred. Bodite mej seboj dobrotljivi, usmiljeni in prizanašajte si drug drugemu, kakor je tudi Bog po Kristusu vam prizanesel (Efež. 4, 31)«.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

20. Nobene sv. čednosti¹⁾ ne poudarja sv. Pismo bolj ko sv. potrpežljivost. Tudi sv. očetje nobene čednosti tako ne priporočajo ko potrpežljivost. Sv. Ciprijan (*Liber de bono patientiae*) pravi: »Potrpežljivost nas priporoča Bogu in

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu št. 815. in 824.

kel učencem (Mat. 16, 24): »Ako hoče kdo za menoj iti, naj zataji sam sebe, naj vzame svoj križ in naj gre za menoj«. — »Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, ni mene vreden (Mat. 10, 38)«. — »In kdor ne nosi svojega križa in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec (Luk. 14, 27)«. Te besede Kristusove dokazujejo, da ne moremo biti kristjani in da se sploh ne moremo zveličati, ako ne nosimo križa za Kristusom. Kdor se hoče zveličati, mora biti križan, mora biti mučenik. Le mučeniško življenje daje navadno pravico do večnega zveličanja. Vedeti pa je treba, da je nemogoče biti mučenik brez potrpežljivosti. Mučeništvo brez potrpežljivosti je kakor drevo brez sadu, kakor vino brez sladkobe. Tako mučeništvo nima veljave ne pred ljudmi ne pred Bogom. Zato je Kristus rekel: »V potrpežljivosti si boste ohranili svoje duše (Luk. 21, 19)«.

*
* *

22. Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu: »Bratje, oblecite kakor izvoljeni božji, sveti in ljubi pristrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost. Prenašajte drug drugega in odpuščajte si med sabo, če ima kateri proti komu kako pritožbo. Kakor je Gospod vam odpustil, tako tudi vi! Čez vse to pa imajte ljubezen, katera je vez popolnosti. In mir Kristusov naj z veseljem napolni vaša srca«.

Današnji sv. evangelij nas uči, da moramo biti potrpežljivi celo s hudobneži. Tisti človek, o katerem govori današnji sv. evangelij, je bil dobro seme vsejal na svojo njivo, kadar so pa lju-

dje spali, je prišel sovražnik in je prisejal ljuljke. Gospodar pa je rekel: »Pustite oboje rasti do žetve in ob času žetve porečem žanjicam: Poberite najprej ljuljko in jo povežite v snopke, da se zažge; pšenico pa spravite v mojo žitnico«. Tako nas uči Kristus s to priliko, da moramo tudi ljuljko potrpežljivo prenašati do žetve t. j. do božje sodbe, ko bo Bog odločil vsakteremu ali večno plačilo ali večni ogenj. Ne bodimo torej prenašli, ampak potrpežljivi, kakor je Bog z nami potrpežljiv.

23. Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu: »Vse, kar-koli delate z besedo ali v dejanju, vse delajte v *imenu* Gospoda Jezusa Kristusa!«

Kaj se pravi delati vse v imenu Jezusa Kr., nam pojasnjuje slavni nemški pisatelj Alban Stolz na neki sveti ženski osebi¹⁾, ki je celo svoje življenje premišljevala Kristusovo trpljenje in vse svoje delo, vse svoje trude in vse svoje trpljenje združevala s Kristusovim trpljenjem. Ko je na pr. predla in niti potegovala, je mislila na Jezusa, kako so ga za lasi vlečili hudobni Judje; ko je nosila drva za ognjišče in peč, si je mislila, kako je Jezus nosil les sv. križa na goro Kalvarijo. Tako je vsako svoje delo primerjala Kristusovemu delu in življenju hoteč postati njemu popolnoma enaka. Vsako njeno delo je bilo

¹⁾ Legende: 14. nov.

Kristusovo delo, popolnoma po njegovih željah in v njegovo čast in slavo.

Na ta način je bilo njeno življenje in vse njeno delo najbolj vzvišeno, kar si je mogoče misliti.

Življenje blažene Ivane sv. Križa, ki jo praznujemo dne 14. sept., je bilo vzvišeno nad vso vsakdanjost, da moramo strmeti. Kakor se zvonik dviga visoko nad druge hiše, prav tako je bilo njeno življenje v taki višini, da se moramo pred njo kar na kolena vreči in priznati, da smo veliki grešniki. Pred njeno visokostjo in vzvišenostjo se moramo v ponižnosti le na prsi trkati z besedami: »O Bog bodi milostljiv meni siromašnemu grešniku!« Ko je bila v noviciatu v samostanu, se je tako razlikovala od tovarišic, kakor se razlikuje solnce od zvezd. Njena spokorna dela tudi v največjem mrazu so bila taka, da bi jih ne mogel opravljati niti najbolj krepak vojščak.

* * *

24. Sedaj pa pogledjmo, kakšno je naše življenje. Tu najdemo polno ljuljke, pa še zavedamo se ne. Vsaki dan molimo: Prosi za nas uboge grešnike, pa še pomislimo ne, kakšni ubogi grešniki smo. Vsak misli o sebi le dobro in da ni tak grešnik, kakršni so drugi. Morda je res, da nismo taki, kakršni so roparji, ubijavci in prešuštniki, toda koliko je drugih grehov na pr. nevoščljivosti, nepokorščine, lažnivosti, prepirljivosti, obrekljivosti, prevzetnosti, požrešnosti itd., ki mažejo našo dušo, pa jih ne odložimo! Primerjajmo se s svetniki in ne z drugimi ljudmi pa bomo spoznali, da smo prevzetneži in pre-

vzetnice ne pa svetniki in svetnice. Svetniki in svetnice božje so radi molili, mi smo radi raztreseni, so bili ponižni, mi smo prevzetni, so bili potrpežljivi, mi smo nepotrpežljivi in ne moremo nič potrpeti, so čuvali svoje oči, mi radi zijala prodajamo. Štejemo svetnike in svetnice, ki so jih leta in leta zobje strašno boleli in so vse z največjo potrpežljivostjo prenašali. Če nas zobje bolijo, smo vsi iz sebe in v nadlego vsej okolici.

Sv. Magdalena Paciška, ki jo praznujemo dne 25. maja in ki je bila dolgo vrsto let priklenjena na posteljo, je govorila: »Če je tvoja volja, o Gospod, da moram biti na postelji do sodnjega dne, zgodi se tvoja volja!« Konečno je vendarle napočil dan njene smrti. Ležala je tri ure v nezavesti. Na koncu se je zavedla in vsa vesela zaklicala: »Hvala Bogu, njegovo ime naj bo blagoslovljeno«. Kmalu potem je umrla.

Kaj smo mi nasproti tem svetim osebam? Sama ljuljka smo in tega niti ne spoznamo. Pomislimo, kako natančno je ta svetnica izpraševala vest! Obtoževala se je celo, da ni mislila, ko je šla k jedi, na siromake, ki morajo dolgo čakati pred vratmi za košček kruha, dočim je njej bilo vse preskrbljeno, čeprav ni tega zaslužila. Kako zlato in sveto srce je imela ta svetnica!

Svetniki in svetnice božje so se natančno ravnali po besedah sv. apostola Pavla. Tako moramo tudi mi obleči kakor izvoljeni božji, sveti in ljubi pristrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost, nad vse pa ljubezen božjo, ki je vez popolnosti.

DEVETNAJSTO BRANJE.

ZA ŠESTO NEDELJO PO RAZGLAŠENJU GOSPODOVEM

1. Vse božje ustanove na zemlji t. j. zlasti sv. cerkev, v kateri kraljuje Bog, so *v prvem začetku podobne malemu gorčičnemu zrncu ali malemu kvasu*, ki ga žena zameša v tri polovnjake inoke, da se vse skvasi. Gorčično zrnce je najmanje, a ko vzraste je veliko, ima velike veje in široko listje, da počivajo lahko na njem ptice. Prav tako je tudi kvas majhna stvar, a ko ga zamešamo mej tri polovnjake moke, ima veliko moč, da vsó moko prekvasi in dvigne. Tako je tudi vsaka božja reč, vsaka božja naredba in vsaka dobra stvar v začetku majhna in združena z velikimi težavami. Ko so pa te težave premagane, vzraste visoko, da se vsi čudimo. Koliko težav je morala na pr. premagati v začetku katoliška cerkev, katoliška vera, sv. evangelij! Začetek katoliške cerkve je bil tako majhen, da je bilo nemogoče misliti, da bo cerkev kdaj zmagala, saj so bili prvi oznanjevalci sv. evangelija le preprosti ribiči in delavci. In vendar je dobra stvar zmagala!

2. Sv. Pavel nam daje v današnjem sv. berilu lep zgled. Njegovo delo za sv. evangelij v Tesalonikih je bilo združeno z velikimi nadlogami in težavami. Vse njegove besede bi bile zastonj, ko ne bi bil Bog dal moči svetega Duha in obilnih milosti. Težak je bil ta začetek in malo je bilo število vernikov. Toda kmalu se je spreobrnilo na bolje, da so Tesaloničani postali posnemovavci njegovi in Gospodovi in predpodoba vsem vernikom v Macedoniji in v Ahaji. Še več! Tesaloničani niso bili le sami dobri katoličani, ampak so se iz vseh moči trudili, da se je vera širila na vse kraje in da so povsod govorili o njih goreči veri in o dobrem srcu do sv. Pavla. Tako je iz malega semena, iz malega kvasu zrastle veliko.

*
* *

3. Božje kraljestvo je v začetku res podobno gorčičnemu zrncu, ki je mej semeni najmanjše, ali majhnemu kvasu, ki prekvasi tri polovnjake moke. Vsaka dobra in sveta stvar je združena s težavami in zaprekami. Te težave in zapreke so pravo znamenje, da je stvar dobra, da je delo božje in da bo z božjo močjo in milostjo imelo dober uspeh. Zanašajmo se vselej na božjo moc in milost sv. Duha! Dobre in svete stvari ne more nobeno nasprotovanje zabraniti, slaba stvar pa sama razpade.

Delajmo torej dobro in nikar se ne utrudimo, ker dobra dela nam bodo vzrastla v večno zveličanje.

*
* *

4. Ko so stali apostoli pred velikim judovskim zborom in so farizeji škripali od jeze proti njim ter jih mislili umoriti, je vstal mej njimi farizej Gamaliel, učenik postave, ki je bil učitelj tudi sv. Pavlu, je prosil, naj vedejo apostole nekoliko vrniti iz zbora in je potem rekel vsem zbranim farizejem in pismoukom: »Možje Izraelci: pomislite dobro glede teh ljudi, kaj hočete storiti. ... Odstopite od teh ljudi in pustite jih; zakaj če je od ljudi ta naklep ali to delo, se bo samo razdrlo; če je pa od Boga, ga ne boste mogli razdreti. Drugače se utegne zgoditi, da bi se Bogu ustavljali«.

To je bil svet farizeja Gamaliel-a, ki je pozneje sam postal kristjan in ga celo častimo za svetnika. Držimo se tega sveta: Če je delo od Boga, bodi še tako trdo in težavno, ga nihče ne bo mogel razdreti; če pa delo ni od Boga, bo samo ob sebi razpalo. Težav se torej nikdar ne smemo ustrašiti, ker božja volja in božja milost premaga vse.

Sv. Frančišek Asiški je slišal v cerkvi besede Kristusove: »Ne imejte ne zlata ne srebra ne denarja v svojih pasovih, ne torbe na potu, tudi ne dveh sukenj, ne čevljev ne palice (Mat. 10, 10, 11)«. Takoj je vse razdal, se vsemu na svetu odpovedal, slekel celo obleko, ki mu jo je bil dal oče in je začel živeti v največjem uboštvu. Hodil je bos in raztrgan in oznanjeval vsem ljudem pokoro. In ta največji siromak je ustanovil red, ki se po njem imenuje frančiškanski red, ki je danes razširjen po celem svetu, ki razpošilja misijonarje po vseh delih sveta. Tako je iz majhnega gorčičnega zrnca, iz največjega uboš-

tva vzrastla velika ustanova. Sv. Frančišek je gledal le na čast božjo in na zveličanje duš in Bog mu je dal milost in blagoslov, da je dovršil eno največjih del, kar jih pozna zgodovina: Frančiškanski red, kapucinski red, minoritski red, tretji red, red sv. Klare — vse to je njegovo delo, ki do danes trdno stoji.

Vsi svetniki so nam dali v tem prelep zgled. Bili so ubogi na tem svetu, so za dobro stvar veliko trpeli, a Bog jim je dajal milost in blagoslov, da je njih delo rastlo. Sv. Alfonz Liguori je ustanovil družbo Zveličarjevo, ki še danes obstoji in je veliko dobrega storil in veliko lepega spisal — sam pa je bil, čeprav škof, tako ponižen in vdan uboštvu, da ni imel niti prave postelje, na kateri bi spal in počival. Ko je ležal na smrtni postelji, ga je obiskal neki kanonik, ki je potem rekel: »Smilil se mi je, ko sem ga zagledal na tako revni postelji, ki ni imela niti prave odeje. Niti v Rimu niti v Neapelju nisem videl nič, ki bi bilo tako izpodbudno, kakor je bilo veliko siromaštvo in velika potrpežljivost tega sv. škofa«.

Ko je Bog hotel dati izvoljenemu izraelskemu ljudstvu kralja, izbral je najmanjšega sina Jesetovega v Betlehemu in ta je bil pastir. Ta pastir pa je utrdil izraelsko kraljestvo, premagal naokolu vse sovraže in razširil svojo vlado, da ni bilo izraelsko kraljestvo nikoli tako obširno kakor takrat. Tako je Bog na tem zgledu pokazal, da ne potrebuje ne učenih ne slavnih mož, ampak da zadostuje njegova milost, da se razširi njegovo kraljestvo na zemlji. Milosti božji in božjim sklepom se ne more nihče

ustavljati. Kogar Bog izvoli, mu da tudi moč in milost, da se to izpolni, kar Bog hoče.

Sv. Vincencij Pavelski, ki je živel pred 300 leti, je bil sin ubožnih starišev. Ko so ga ljudje hoteli kaj hvaliti, je rekel: »Jaz sem le sin ubogega kmeta in sem nekdanj ovce pasel«. Ko je postal duhovnik, je najraji deloval mej kmeti, delavci in pa mej jetniki, katere je spravljal na pravo pot. V Parizu je hodil v ječe, kjer je jetnike učil in jih tolažil. Jetniki so ga zvesto poslušali in hodili za njim kakor ovčice za svojim pastirjem. On je vse poboljšal.

— Tako je sv. Vincencij le z ubogimi hodil in uboge tolažil. Kraljestvo božje, ki je je on ustanavljal, je bilo na videz zelo majhno — kakor gorčično zrnce in kakor majhen kvas. Toda čeprav je bil sv. Vincencij tako ponižen in na videz tako majhen in ubog, vendar je izvršil velikanska dela, ki do danes še obstajajo. Ustanovil je hišo za bolne jetnike, kjer jih je učil in tolažil, ustanovil je red lazaristov ali misijonarjev, ki je razširjen po celem svetu in tudi pri nas na pr. v Mirnu na Gradu, v Ljubljani, v Celju itd., ustanovil je žensko društvo, ki je okrog po hišah podpiralo skrite siromake in bolnike. Po zgledu tega društva imamo še dandanes družbo sv. Vincencija, ki nabira milodare in podpira siromake; ustanovil je dalje red usmiljenih sester, ki je razširjen po celem svetu in streže po bolnicah bolnikom; ustanovil je oskrbovavnico najdenčkov ali zapuščenih otrok; preselil je družbo sv. Karola Boromejskega za berače in ubožce na Francosko; ustanovil je samostan sv. Magdalene za sprijena dekleta; ustanovil je zbirališča, kjer so

se duhovni pripravljali na svoj visoki poklic; ustanovil je veliko semenišče in bolnico v Parizu; ustanovil je družbo devic sv. Križa za poduk ženske mladine; družbo hčera previdnosti za zapuščena dekleta, bolnico za onemogle rokodelce; hišo za umobolne in za razuzdane mladeniče itd.

In ta mož, ki je dovršil toliko velikih del, ki trajajo že stoletja, je imel za stanovanje majhno sobico, ki je po zimi ni kuril. V tej sobici je bila lesena mizica, dva stola in siromašna postelja. Njegova obleka je bila sicer snažna, pa čisto preprosta in večkrat zakrpana. Ko je šel na pot, ni vzel sè seboj ne denarja ne jedil, ampak je grede prosil po hišah kruha. Vse je dal ubogim.

Posnemajmo, kristjani, ta veliki zgled. Nikar ne ljubimo po svojih stanovanjih sijaja, ampak preprostost. Ne zametajmo denarja za ničemurne reči. Rajši dajajmo vbogajme, da bomej nami kraljestvo božje, ki je podobno gorčičnemu zrncu. Če bomo ponižni in če bomo ljubili preprostost in uboštvo, bomo dosegli bogastvo in veličastvo večnega kraljestva.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

5. Kristus je rekel: »*Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, katerega je žena vzela in pri-mesla med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo*«.

Kaj je to: nebeško kraljestvo? Sv. Jeromin pravi, da nebeško kraljestvo pomeni božjo besedo

ali krščanske resnice. Božja beseda je torej podobna kvasu, katerega je žena vzela in vmesila med tri polovnjake moke, da se je vse skvasilo.

6. Kvas je sicer majhna stvar, pa ima tako moč v sebi, da skvasi in vzdigne tri polovnjake moke. Tudi beseda božja je majhna in neznatna. Vsa beseda božja, vse krščanske resnice se dajo povedati v tem le majhnem stavku: Kristus, Sin Božji, je umrl za nas na križu. In ta resnica je majhna in zaničljiva. Sv. Pavel pravi, da je ta resnica v spotiko Judom, ki so pričakovali, da bo Kristus mogočen kralj, ki bo gospodoval črez ves svet, modrijanom pa neumnost, ker si modrijani ne morejo razlagati, kako da je Sin Božji umrl na križu. »Oznanjujemo Vam Kristusa križanega, ki je Judom v spotiko, paganom pa neumnost«, tako pravi sv. Pavel. Beseda božja je tedaj neznatna in zaničljiva — a ima vendar v sebi strahovito moč, kakor majhni kvas, ki prekvasi in vzdigne tri polovnjake moke.

*

* *

7. Kvas je nekaj *gorjupega in zoprnega*. Če denemo kvas v usta, brž občutimo, kako zoprno in gorjup je! Tudi božja beseda je gorjupa, grenka in zoprna! Sami vidite, da ljudje ne hodijo radi poslušat božje besede. Če bi ljudem oznanil: V nedeljo bo tu in tu kaka veselica, morda celo kak ples — na tisoče ljudi, mladih in starih, se hitro nabere, a k besedi božji — to

jim je gorjupo, grenko in zoprno. Če berejo na kakem voglu: Tu in tu točijo dobro vino, — na stotine možakarjev se nabere, ki ob polnih kozarcih razlagajo svojo modrost, a v cerkev k božji besedi iti — to je gorjupo in zoprno! In res je gorjupo in zoprno! Tu se oznanjuje, da je Kristus bridko trpel, da ga moramo v trpljenju posnemati, a to je gorjupo in grenko. Tu se oznanjuje, da je vse veselje tega sveta minljivo — a to je gorjupo. Tu se oznanjuje, da je treba čisto živeti — a to je gorjupo. Tu se oznanjuje, da je treba zmerno živeti — a to je gorjupo. Tu se oznanjuje, da bo treba umreti — a to je strašno gorjupo. Tu se oznanjujejo vice, pekel in večnost, a to je gorjupo, kakor je kvas gorjup.

To je vzrok, da se beseda božja ne posluša rada! Beseda božja je gorjupa!

*
*
*

8. Koga pomenja tista žena, o kateri pravi Kristus, da je zamešala kvas v tri polovnjake moke? Tista žena pomenja pred vsem Kristusa, ki je oznanjeval besedo božjo, potem sv. apostole in njih naslednike škofe in mašnike, ki oznanjujejo besedo božjo. Ti mešajo božjo besedo v srca človeška.

*
*
*

9. Žena ne zamesi naravnost kvasu v moko, ampak ga najprej raztopi in raztopljeni kvas zameša v tri polovnjake moke. Tako delajo tudi oznanjevalci besede božje. Tudi ti prej raztopijo

božjo besedo in še-le potem jo zamešajo v srca človeška. Raztopiti besedo božjo se pravi, storiti jo ljudem bolj prijetno in milo. Oznanjevalci besede božje ne oznanjujejo samo, da je treba zmerno in čisto živeti, ampak nam tudi oznanjujejo plačilo, katero bomo dobili za to, nam tudi delijo pripomočke pri sv. zakramentih, da prav lahko izpolnjujemo božjo besedo, ako le hočemo. Oznanjevalci božje besede ne pravijo samo, da bo treba umreti, ampak nam tudi dajejo sv. zakramente, ki olajšujejo smrt in nas tolažijo z večnim plačilom v nebesih. Oznanjevalci božje besede nas ne strašijo samo s peklom in večno pogubo, ampak nam tudi ponujajo pripomočke, da se lahko rešimo večne pogube in se večno zveličamo, ako le hočemo.

* * *

* * *

10. Raztopljeni kvas se zameša v tri polovnjake moke. Ta kvas ima v sebi moč, da vse testo prekvasi in je vzdigne. Seveda mora biti določna gorkota. V ta namen se testo lepo pogrne in treba je večkrat pogledati, ali je že kaj vstalo. In kdo je kriv, če ne vstane? Kriva je včasih moka, kriva pa je lahko tudi žena sama, če ni dobro mešala ali pa če ni poskrbela za primerno gorkoto.

Tako je z oznanjevalci božje besede! Božjo besedo mešamo v srca vernikov vsako nedeljo in praznik. Prav mnogokrat ne vstane in se ne vzdigne. Ljudje ostanejo takšni, kakor so bili prej. Kdo je kriv? Lahko je kriv oznanjevalec božje besede, če ni prav oznanjeval, lahko pa so krivi ljudje sami, če so podobni slabi moki, lahko

pa je krivo tudi pomanjkanje gorkote t. j. božje milosti in božjega blagoslova, če ga nismo bili vredni! Če nam Bog odtegne gorkoto t. j. svojo milost, ne pomaga vse nič, naj se trudi oznanje-vavec kolikor hoče.

*

*

*

11. Pri primerni gorkoti testo vstane in na-raste. Še enkrat toliko je zdaj testa! In kdor je mesil, se tega veseli.

Tako je tudi z oznanjevaci božje besede. Tudi ti se vesele, ako vidijo, da je beseda božja ljudi vzdignila, da jih je prešinila, da *živijo zve-sto po njej!* Še enkrat toliko so vredni ljudje, ka-tere je kvas božje besede prešinil, kateri živijo po božji besedi, in se čuvajo slabega in delajo dobro.

*

*

*

12. Ko je testo vstalo, je žena spravi v lepe hlebe in je potem dene v razbeljeno peč.

Tako mora iti vsaki človek v peč trpljenja in smrti.

A glejte čudo! O svojem času vzame žena testo iz peči. Testo pa se je v peči popolnoma izpremenilo. Testo ni več testo, ampak je kruh, rdečkast in lepo dišeč. V peči se je še nekoliko vzdignil. Kdor ni tega nikdar videl, bi niti ne verjel, da se je testo tako izpremenilo.

Tako je tudi s človekom! Ves bled gre v smrt in v jamo. Na sodnji dan pa bo prišel iz te peči ves izpremenjen. Ne bo se niti poznalo, da je to

tisti siromašni človek, ki se je ubival in mučil na tem svetu. Čim več človek na tem svetu trpi za pravico, čim bolj si prizadeva živeti po besedi božji, tem lepši bo vstal na sodnji dan.

*

*

*

13. Prilika o kvasu je torej jako lepa in podučna. Sprejemajmo radi božjo besedo v sebe, če tudi je nekoliko gorjupa in grenka, živimo zvesto po nji! Vse naše življenje, vse naše dejanje in nehanje, vse naše misli in želje, vse naše govorjenje mora biti prešinjeno s kvasom božje besede. Če bomo po božji besedi živeli, bomo tudi vstali v večno življenje izpremenjeni!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

14. Vsako nedeljo in praznik sejejo duhovniki božjo besedo v srca odrastlih in malih otrok. Kaj hočejo s tem? Duhovniki hočejo, kakor pravi sv. Jeronim, da se božja beseda poprime srca, da ljudje po nji uravnajo svoje življenje. Božja beseda mora prevladati in prešiniti celega človeka, da postane pravi kristjan — to je namen oznanjevalcev božje besede. Kakor ima žena, katera postavi kvas pod tri polovnjake moke, namen, da se vsa moka skvasi, da kvas vso moko prevlada in prešine — tako hočejo tudi duhovniki pri oznanjevanju božje besede. Vsi drugi nameni so postranski. Glavni namen je, da se božja beseda človeka prime in da ga celega prešine!

Beremo, da so ljudje Jezusa Kristusa zvesto poslušali. Njegova beseda jih je vsakikrat prešinila, da so rekli: Mi verujemo, da si Sin živega Boga. Hodili so za njim in živeli po njegovih naukih.

Tako beremo tudi o sv. apostolih. Ko je sv. Peter pridigal na binkošno nedeljo, dalo se jih je 3.000 krstiti. Vsi ti niso samo za tisti trenotek bili dobri kristjani, ampak so se celo življenje ravnali po božjem nauku. Zato je bilo v tistih časih veliko število svetnikov. Besedo božjo niso le poslušali — ampak se tudi po njej ravnali. Beseda božja jih je skvasila in jih prevladala in prešinila, kakor prevlada in prešine kvas moko.

*

*

*

15. Kaj pa dandanes? Dandanes treba razločevati več vrst ljudi!

Prva vrsta so ti, ki besede božje sploh nikdar ne poslušajo. Ti ljudje nimajo kvasu, ker beseda božja je kvas! Podobni so kruhu brez kvasu! Kruh brez kvasu je sicer na zunaj lep, pa je brez pravega okusa. Tako so tudi ti, kateri besede božje ne poslušajo, od zunaj morda lepo nališpani, če se jih pa bolj natanko ogledamo, vidimo, da je v njih strašna nevednost, da ne poznajo najbolj preprostih resnic sv. vere, da ne znajo morda niti šest resnic, ne znajo apostolske vere, ne poznajo presvete Trojice, ne poznajo imena Jezusa in Marije.

Naletel sem že na človeka, o kojem sem mislil, da je dobro podučen v verskih resnicah, pa sem ga vprašal: Ali veš, kdo nas je zveličal? Ne-

srečni človek ni poznal presladkega imena Jezus! Vprašal sem ga dalje: Ali veš, kako se je imenovala njegova mati? In glejte — tudi imena Marije ni poznal! Zdaj pa naj se taki ljudje le oblačijo v gosposka oblačila, naj bodo prevzetni, kolikor hočejo, naj le zaničujejo duhovnike in naj le bežijo iz cerkve, kadar začne pridiga — naj bodo kar hočejo — v resnici so le prazne, slamnate glave, so kruh brez kvasu. Nobenega kvasu ni v njih srcu ampak sama nevednost in pa prazna slama. In takih ni malo! Že sv. Pismo pravi, da število neumnih ljudi je neskončno veliko, modrih pa majhno.

Drugi ljudje poslušajo božjo besedo, pa le včasih. Beseda božja jih ne more dobro prijeti! To so navadno ti, kateri pravijo, da je zadosti, ako le v postu besedo božjo poslušajo. V postu pridejo včasih nenavadni dobri pridigarji. Ljudje se trumoma zbirajo v cerkev. Kaj iščejo navadno ti ljudje v cerkvi? Prihajajo, da slišijo, kako govornik lepo govori. Ko gredo iz cerkve, se med seboj pogovarjajo: O ta lepo govori, danes je lepo govoril! Ako jih pa kdo vpraša, rečejo: Ne vemo, kaj je govoril, pa je lepo govoril! Glej, ti iščejo v cerkvi drugih namenov, njih se beseda božja ne more prijeti.

Pa je veliko še — hvala Bogu — kristjanov, kateri vsako nedeljo in praznik poslušajo božjo besedo in veliko je še — hvala Bogu — takih starišev, kateri silijo otroke, da hodijo k besedi božji. Vse si lepo zapomnijo, kar se v cerkvi uči in skušajo tudi živeti po nauku božjem.

O takih velja prilika današnjega sv. evangelija. Ti so podobni testu, ki vstane in naraste.

Na dan vstajenja bodo podobni lepemu veliko-
nočnemu kruhu. Vstali bodo vsi izpremenjeni iz
grobov in bodo šli naproti Jezusu pevajoč: Al-
leluja, Alleluja!

*
* *
* * *
* * * *

16. Priliko o gorčičnem zrnцу razlagajo sv.
očetje ne-le o nebeškem kraljestvu, ampak tudi
o sv. katoliški cerkvi, ki je tudi božje kraljestvo.
Sv. katoliška cerkev, je tisto gorčično zrnce, ki
je sicer najmanje, a ko zraste je drevo.

Če hočemo biti v božjem kraljestvu, moramo
tudi mi biti majhni in ponižni, ko gorčično
zrnce. Kdor ni ponižen, ampak prevzeten, ni
vreden ud tega kraljestva. Bodimo torej majhni
kakor gorčično zrnce!

*
* *

17. Blagor ubogim v duhu t. j. ponižnim, ker
njih je nebeško kraljestvo. Tako je rekel Kristus.
Po teh besedah so v nebeškem kraljestvu ubogi v
duhu t. j. ponižni. Božje kraljestvo je namreč
majhno ko gorčično zrnce, kdor hoče v tem kra-
ljestvu biti, mora biti ubog v duhu, mora biti
majhen in ponižen.

Ob drugi priliki je rekel Kristus: »Resnično
vam povem, ako se ne spreobrnate in niste, ka-
kor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Kdor
koli se poniža, kakor ta otrok, ta je večji v ne-
beškem kraljestvu«.

In spet je rekel Kristus: »Kdor hoče med vami večji biti, naj bo vaš služabnik. In kdor hoče med vami prvi biti, naj bo vaš hlapec, prav kakor Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, temveč da bi stregel in dal svoje življenje v odrešitev.

*

*

*

18. Povedal je Kristus povabljenim to priliko, ker je videl, kako si prve sedeže izbirajo in jim je rekel: »Kadar si povabljen na ženitnino, ne sedaj na prvo mesto, da ne bi bil morda častitljivejši kakor ti povabljen in bi ne prišel on, ki je tebe in njega povabil in bi ne rekel: Uganj se temu in bi se ti takrat začel s sramoto na zadnje mesto presedati. Temveč, kadar si povabljen, pojdi in sedi na poslednje mesto, da ti poreče, ko pride on, ki te je povabil: Prijatelj, pomakni se više. Takrat ti bo čast v pričo tistih, ki so s teboj vred pri mizi. Zakaj vsak, kdor se povišuje, bo ponižan in kdor se ponižuje, bo povišan«.

Sv. Pavel pravi v pismu do Rimljanov: »Bodite ene misli med seboj, nikar si visokih reči ne domišljujte, ampak nizkih se držite«.

V pismu do Korinčanov pravi: »Učite se, ne napihovati se eden črez drugega, zakaj, kdo te razloči? kaj pa imaš, česar ne bi bil prejel? Ako si pa prejel, kaj se hvališ, kakor da ne bi bil prejel?«

V pismu do Filipljanov piše: »Spolnite moje veselje, da ste enega spoznanja, ene ljubezni, enega srca, ene misli, da nič ne delate iz pre-

pirljivosti ali zavoljo prazne časti, temveč da v ponižnosti eden drugega čislate».

Sv. Peter piše v prvem pismu: »Vsi bodite med seboj ponižnega duha, ker se Bog napuhnjenim ustavlja, ponižnim pa daje milost. Ponižajte se tedaj pod mogočno roko božjo, da Vas poviša ob času obiska«.

Iz tega lahko razvidite, da ni Kristus in da niso apostoli nobene sv. čednosti toliko priporočali ko sv. ponižnost. Kdor hoče biti vreden ud božjega kraljestva, mora biti majhen ko gorčično zrnce.

19. In zakaj se priporoča sv. ponižnost vsem kristjanom tako toplo? Cerkveni učenci so sploh te misli, da je sv. ponižnost najbolj potrebna čednost. Dokler ni človek ponižen, ne more biti niti govora o kaki čednosti. Ponižnost je podlaga vsem drugim čednostim. Kakor je pri vsakem zidanju potrebna podlaga, prav tako je potrebna ponižnost pobožnemu življenju. Nobeno zidanje ne more stati brez podlage in čim višje je zidovje, tem globlja mora biti podlaga. Naj je kamenje v zidu še tako trdno vloženo, vse se bo podrlo, ako ni dobre podlage. Prav tako je z duhovnim zidanjem. Delaj dobro, dajaj ubogajme, posti se in moli, kolikor hočeš, ako ni vse to postavljeno na podlago ponižnosti, ne bo obstalo.

V tem oziru je Kristus povedal to-le priliko: »Dva človeka sta si postavila vsak svojo hišo. Eden je zidal svojo hišo na skalo in ploha se je

ulila in pridrle so vode in vetrovi so zapihali in so se v tisto hišo uprli, a hiša ni pala; zakaj postavljena je bila na skalo. Drugi pa je sezidal svojo hišo na pesek in ploha se je ulila in pridrle so vode in vetrovi so zapihali in so se v tisto hišo uprli in je pala in njena podrtija je bila velika ».

Ta hiša, sezidana na pesek, si ti, kristjan, ako nisi ponižen! Padel boš in podrtija bo velika.

*

*

*

20. Ponižnost je tako potrebna, kakor je potrebna korenina vsakemu drevesu. Brez korenine v zemlji bi se drevo naglo posušilo. Tako drevo si ti, kristjan. Dobra dela, ki jih opravljaš, so listi, cvetje in sad tega drevesa. Ako pa tvoje drevo nima globoko in trdno zrastlih korenin sv. ponižnosti, bo vsahnilo hitro in se posušilo. Marsikdo si misli, da je pobožen, tudi svet ga morda šteje za pravičnega, pa komaj popiha nanj majhna nadloga, komaj se upre vanj majhna skušnjava, že omahne in pade, ker nima globoke korenine sv. ponižnosti.

*

*

*

21. Sv. Anton puščavnik je rekel: »Hudobni duh se nikogar bolj ne boji ko ponižnega človeka«. Nekega dne je prišel hudobni duh v angelski podobi k ponižnemu puščavniku. Ponižni menih se zelo prestraši. Hudobni duh pa reče: »Jaz sem angel Gabrijel, Bog me je k tebi poslal«. Puščavnik pa mu reče ponižno: »Le pre-

udari dobro, morda si h komu drugemu poslan, kajti jaz res nisem vreden, da bi me angel obiskal. Ko je puščavnik te ponižne besede izgovoril — ga je satan brž zapustil, ker ni mogel prenašati ponižnosti.

Najlepši zgled sv. ponižnosti je sam Gospod Jezus Kr., ki je bil sicer pravi Bog, a se je tako ponižal, da je križ nosil in da je na križu umrl. Zgled nam je dal, da delajmo tudi mi prav tako, kakor je delal on. Posnemajmo Marijo, ki se je imenovala ponižno deklo.

Tako bo gorčično zrnce lepo rastlo in se dvigalo v sv. nebesa.

*
* *
* *
* * *

22. Začetki sv. cerkve Kristusove so bili zelo majhni in težavni in tudi kasneje je sv. cerkev bila vedno v vojskah in je še dandanes vedno v težavah, stiskah in v preganjanju. Torej vedno gorčično zrno!

Oglejmo si to božje kraljestvo, ki je je Kristus ustanovil, nekoliko bolj natančno! Ohranjena nam je iz starodavnih časov knjiga, ki se imenuje Pastir. Spisal jo je neki Herma. Pravijo, da je to sv. Herma, katerega pozdravlja sv. Pavel v pismu do Rimljanov. Ta sv. učenec apostolov pripoveduje, da se mu je angel prikazal v podobi *pastirja* in da ga je peljal na visoko goro, od koder je gledal božje kraljestvo ali katoliško cerkev. Pred seboj je videl veliko planjavo, na kateri je stalo dvanajst hribov t. j. dvanajst vrst

ljudi. Ker pomenja številka dvanajst ves svet, pomenjajo ti hribje vse ljudi celega sveta, ki so v katoliški cerkvi.

Sv. Herma reče angelu: »Povej mi, kaj pomenjajo ti raznovrstni hribje?«

Angel mu reče: »*Prvi hrib*, ki ga vidiš vsega črnega, so ti, ki so sv. vero sprejeli, a potem odpali, ki Gospoda preklinjajo in služabnike božje izdajajo. Ti so namenjeni za pogubo in ni upanja, da bi se poboljšali. Zato so vsi črni. To je rod prokletih.

»*Drugi hrib*, ki ga vidiš vsega golega, so ti, ki nobenega pravičnega sadu ali pravičnega dela ne rode. Ti so onim najbližji. Prej so verovali, potem pa so postali sleparji in učitelji sprijetosti. Lahko se še spokorijo, a morajo to kmalu storiti, ker drugače bodo šli v pogubo kakor prvi.«

Sv. Herma je prašal angela: »Zakaj je tem še mogoče spokoriti se, onim pa ne več?«

Angel je odgovoril: »Ti niso proklinjali Gospoda in niso izdajali njegovih služabnikov, ampak so le iz pohlepnosti slepili ljudi ter jih vodili po svojih grešnih željah.

Tretji hrib je bil poln trnja in osata. Osat pomeni ljudi, ki imajo premnogo opravek, da ne morejo misliti na zveličanje svoje duše, trnje pa je bogastvo, ki zatira vse dobre misli, da ne morejo dvigati svojega srca proti nebesom. Kakor je nemogoče hoditi po trnju z boso nogo, prav tako je takim težko hoditi proti nebesom. Tudi ti se lahko še spokorijo in začnejo novo življenje z dobrimi deli in s sv. čednostmi, katere so do sedaj zanemarjali.

Četrthi hrib je bil obrasten z zelišči, ki so bila pa le na vrheh zelena, pri korenikah pa suha. Polagoma so usehnili tudi vrhovi. To so ljudje, ki imajo sicer Gospoda na jeziku a ne v srcu. Njih besede so lepe, a dela so grda in mrtva. Omahljivci niso ne zeleni in ne popolnoma mrtvi, a ko nastane preganjanje, se umaknejo, zatajijo vero in Kristusa in umrjejo v malikovanju in v neveri.

Peti hrib je bil grčast, pa so vendar rastla na njem zelišča. To so ljudje, ki mislijo o sebi, da so najbolj pametni in učeni pa težko verujejo. Njih srce je predržno. Radi bi vse učili, pa so neumneži. Predrznost in bahavost — je zelo slab duh. Ti niso prav za prav hudobni, ampak ne-spametni. Lahko se še spreobrnejo, a če se ne spreobrnejo — bo njih dežel poguba.

Šesti hrib je imel majhne in velike razpoke. Majhne razpoke pomenijo male prepire, ki jih imajo verniki mej seboj in ki so v škodo sv. veri. Velike razpoke pa pomenjajo velike zdražbe in velika maščevanja. Ti, ki to delajo, se težko kdaj izpreobrnejo. Naš Gospod odpusti vsakemu grešniku, ki se resnično kesa, človek pa ne odpusti, ampak goji v svojem srcu sovraštvo in maščevalnost leta in leta.

Sedmi hrib je bil ves v lepem zelenju in živali vseh vrst so se tam pasle. Čim bolj so živali objedale zelenje, tem bolj je to poganjalo. To so ti, ki živijo v miru in v ljubezni mej seboj, ki dajejo radi siromakom. Zato jih Bog blagoslavlja, da jim ničesar ne manjka.

Osmi hrib je bil poln bistrih studentcev, iz katerih so pile vse božje stvari. To so ti, ki zvesto

in goreče oznanjujejo po vsem svetu sv. evangelij, iz katerega pijejo vsi ljudje.

Deveti hrib je bil sama puščava in poln strupenih kač, ki so imele deloma grčast hrbet deloma pa so bile kratke. Ta puščava pomenja ljudi, ki slabo opravljajo svojo službo, ki kra-dejo premoženje vdovam, sirotam in siromakom in zase obračajo, kar dobijo za druge. Dolge kače z grčastim hrbtom pomenjajo ljudi, ki so Kristus zatajili in se niso več k Njemu vrnili. Kratke kače, ki se druga druge oprijemljejo, pomenjajo premetene, ki se drug drugega sleparijo. Njih strup t. j. njih nauk zastruplja ljudi kakor kačji strup. Kratke so te kače, ker so ti ljudje skoraj popolnoma izgubili vero.

Deseti hrib je bil poln goved, ki so ležale v senci. Ta hrib pomenja ljudi, ki radi sprejemajo v svoje hiše služabnike božje, ljudi, ki skrbijo za siromake in jih sprejemajo v svojo obrambo. Taki so v časti in v obrambi Gospodovi in bodo v nebesih bivali mej angeli.

Enajsti hrib je bil poln drevja, ki je imelo različno sadje. Drevje, ki je imelo najboljše sadje, so tisti, ki so z veseljem dali življenje za Zveličarja, drugo drevje, ki je imelo manj vredne sado-ve, so tisti, ki so sicer dali življenje za Jezusa, a so v začetku pred sodnikom nekoliko omahovali.

Dvanajsti hrib je bil ves bliščeč. To so ti, ki živijo v nedolžnosti, v katerih ni nobene zvijače in hudobije. Ti so pred Bogom na prvem mestu.

Tako je kraljestvo božje na zemlji! V tem kraljestvu je polno slabih kristjanov, hudobne-žev in odpadnikov. Kristus - kralj vse to trpi,

ker hoče, da bodi to kraljestvo ponižno, da bomo ponižni ko malo gorčično zrno, ki bo pa zrastlo v veliko drevo v nebeškem kraljestvu.

*

*

*

23. Sv. evangeliji¹⁾ in Dejanja apostolov učijo in zgodovina potrjuje, da je bil začetek sv. cerkve zelo majhen in združen z največjimi težavami. V sv. evangelijih beremo, da je sam Kristus začel zbirati vernike ali učence okolu sebe. Pa kdo so bili njegovi učenci? Ubogi ribiči! Izmed teh je izbral dvanaajst apostolov, katerim je dal oblast učiti, deliti sv. zakramente in voditi narode po potu zveličanja. Enega izmed apostolov t. j. ribiča Petra je postavil za poglavarja svoje cerkve. Po človeški sodbi ni vse to imelo nobenega pomena in bi se bilo moralo kmalu vse zrušiti. Ko je Kristus umrl na križu, so se vsi ti ribiči poskrili, le Marija, sv. Janez, evangelist in še nekaj pobožnih žen je pogumno stalo pod križem. Takrat bi bil vsakdo sodil, da s Kristusovo cerkvijo ne bo nič. Še-le ko je Kristus od mrtvih vstal in zlasti ko je sv. Duh prišel na binkoštni praznik med apostole, so apostoli postali pogumni in so ljudje začeli trumoma pristopati v sv. cerkev. Toda, kakšno strašno preganjanje je takoj začelo! Najprej so kristjane preganjali v Judeji. V tem preganjanju so umrli sv. Štefan, sv. Jakob starejši in sv. Jakob mlajši, apostola in je bil sv. Peter v ječo pahnjen. Tudi brez števila drugih kristjanov je moralo takrat veliko trpeti.

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od št. 195. do 199.

Ker se je pa krščanstvo naglo širilo po vsem rimskem cesarstvu, je tudi preganjanje kristjanov začelo po vsem cesarstvu, ker so hoteli rimski cesarji na vsak način zatreti krščansko vero. Na tisoče in tisoče kristjanov je takrat umrlo v mučeniški smrti. Nekaterim so glave odsekali, druge so križali, metali na ogenj, v morje in v vodnjake, druge so metali zverem, da so jih trgale in jedle. To strašno preganjanje je trajalo skoraj tristo let. Raztezalo se je tudi na naše kraje. Sv. Justu so v Trstu navezali kamen okolu vratu in ga vrgli v morje, v Ogleju sta bila umorjena sv. Mohor in Fortunat, sv. Hilarij in Tacijan, sv. Hrizogon, Kancij, Kancijan in Kancijanila in polno drugih mučencev in mučenic.

Še-le leta 313 je cesar Konstantin izdal odlok, da bodi krščanska vera enakopravna paganski. Še-le takrat so se kristjani začeli prosto gibati. V spomin na ta dogodek smo leta 1913 praznovali jubilej t. j. tisočšeststoletnico po celeni katoliškem svetu.

Tako je krščanska cerkev trpela tristo let strašno preganjanje. Vsakdo bi bil rekel, da bo morala propasti in izginiti. Toda zgodilo se je nasprotno. Čimbolj so jo preganjali, tembolj se je širila in razvijala, kajti božjega dela ni mogoče zatreti. Pokazalo se je, da je cerkev božje delo. Zastonj so se trudili sovražniki in zastonj se trudijo tudi dandanes nasprotniki cerkve. Čimbolj jo preganjajo, tembolj se utrjuje in razširja. Ko bi bilo mogoče cerkev zatreti, bi to bil dokaz, da ni božje delo. Kristus je rekel: »Vrata peklena je ne bodo premagala (Mat. 16, 18)«.

To se kaže v vseh stoletjih. Ljudje izginjajo, a cerkev stoji, kraljestva razpadajo, a cerkev je trdna in nepremagljiva.

* * *

24. Sedaj boste dobro razumeli priliko iz današnjega sv. evangelija, da je božje kraljestvo, ki je sv. cerkev, podobno majhnemu gorčičnemu zrnцу, ki je najmanjše izmed vseh semen, kadar pa zraste, je večje kakor vsa zelišča in je drevo, da ptice izpod neba priletajo in prebivajo na njegovih vejah in drugo priliko, da je božje kraljestvo podobno majhnemu kvasu, ki skvasi tri polovnjake moke.

Lep zgled imamo tudi v današnjem sv. berilu. Sv. Pavel pripoveduje, s kakimi težavami je bilo združeno oznanjevanje sv. evangelija v Tesalonikih. Število vernikov je bilo malo. Toda kmalu je to število zelo narastlo in gorečnost Tesaloničanov je bila tako velika, da se je iz tega mesta širila sv. vera na vse kraje. Tako je iz majhnega gorčičnega zrnca narastlo veliko drevo.

Sv. cerkev je božje kraljestvo. Začetek sv. cerkve, strašno preganjanje prvih kristjanov in končna zmaga, pričajo, da se cerkev ne da uničiti, ker je božje delo. Uničijo se tisti, ki cerkvi nasprotujejo, kakor so do sedaj vsa kraljestva in cesarstva razpadla, ki so cerkev preganjala.

Držimo se tedaj zvesto sv. cerkve, ki je večno kraljestvo božje. Ne družimo se nikdar z nasprotniki sv. cerkve, ne smešimo njenih naprav

in ne napadajmo njenih služabnikov, ako hočemo biti srečni na zemlji in doseči večno zveličanje.

* * *

25. Dne 9. smo praznovali, da je bila l. 313. po Kristusovem rojstvu prva cerkev na zemlji posvečena. Do takrat niso smeli kristjani imeti javnih cerkva. Skrivali so se pod zemljo v katombah in po zasebnih hišah. Tam so opravljali sv. mašo in prejeli sv. zakramente. Še-le cesar Konstantin je dovolil, ko je sprejel sv. vero, da so kristjani smeli zidati javne cerkve. Sam cesar je dal v svoji lateranski palači sezidati prvo cerkev v čast božjemu Zveličarju in drugo v čast sv. Janezu Krstniku. Kmalu potem je cesar Konstantin dal sezidati tudi cerkev sv. Petra in potem še cerkev sv. Pavla. Cerkev v čast božjemu Zveličarju je bila torej prva javna cerkev in prva cerkev, ki je bila slovesno posvečena. Posvetil jo je sam papež Silvester. Veliki altar v tej cerkvi je bil iz lesa in sicer v podobi skrinje. Ta altar ni bil takrat narejen, ampak je bil star in ustno izročilo govori, da je sam sv. Peter na tem lesenem altarju maševal. Papež Silvester je takrat določil, da ne sme na tem altarju nihče maševati razen papeža in da morajo vsi drugi altarji v cerkvah biti iz kamena. To pravilo velja še danes. Vidimo sicer tu pa tam, da imajo lesene altarje, vendar na sredi altarja mora biti kamen, ki je posvečen in v katerem so ostanki svetnikov. Kelih in sv. hostija morajo pri sv. maši statti na tem posvečenem kamenu, ker le ta kamen velja prav za prav za altar.

Spomnimo se, koliko so trpeli kristjani v prvih tristo letih! Tristo let so se skrivali pod zemljo in po zasebnih hišah, da so ohranili vero in ostali zvesti cerkvi, ki jo je Kristus ustanovil.

Držimo se trdno in zvesto sv. vere in sv. cerkve. Bodimo pripravljeni vse rajši pretrpeti, ko izdati Kristusa in Njegove sv. nauke. Hodimo za Kristusom in Njegovimi namestniki, da dosežemo mučeniško krono v nebesih!

20. Stomatološki se bolijo se tipični kristalni v
otvori tiste istih trstic, ki so se sklanjili pod
xantio in po zasebnih linah, da so ostali, torej
in ostali v isti cerkvi, ki je Kristina ustnovila.
Prizmo se vedno izvešča se torej in se vr-
kve. Bodimo pripravljeni vse tisti, ki so
izšli Kristina in Njegovo se nanaša. Prizmo
za Kristina in Njegovo neustojita, in dolo-
xeno matematiško krogo v nobenih.

DVAISETO BRANIE.

ZA PRAVNU SV. DRAŽINU.

II.

DVAJSETO BRANJE.

ZA PRAZNIK SV. DRUŽINE.

1. Sv. Oče Leon XIII pravi v okrožnici (Neminem fugit) iz l. 1892., da ni za krščanske družine nobenega boljšega zgleda ko zgled sv. Družine, v kateri so bile vse čednosti v najvišji popolnosti.

Sv. Pavel opisuje v pismu do Kološanov vzorno družinsko življenje tako-le: »Oblecite kakor izvoljeni božji, sveti in ljubi pristrčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost. Prenašajte eden drugega in odpuščajte si med seboj, če ima kdo o kom pritožbo, kakor je Gospod vam odpustil. Pred vsem pa imejte ljubezen, katera je vez popolnosti in mir Kristusov naj veselo gospoduje v vaših srcih... Beseda Kristusova naj prebiva obilno med vami z vso modrostjo. Učite in opominjajte se med seboj s psalmi, s hvalnimi in duhovnimi pesmimi in pojte Bogu veseli v svojih srcih. Vse, karkoli delate z besedo ali v dejanju, vse delajte v imenu Gospoda Jezusa Kr. Žene, bodite podložne možem, kakor se spodobi. Možje, ljubite svoje žene in ne bodite čmerni proti njim. Otroci, bodite po-

korni starišem v vseh rečeh, zakaj to je prijetno pred Gospodom... Hlapci, bodite pokorni svojim telesnim gospodarjem v vseh rečeh. Ne služite le na videz... ampak s preprostim srcem in v strahu božjem. Karkoli delate, delajte radi iz srca kakor Gospodu in ne kakor ljudem (3, 12)«.

Tako opisuje sv. Pavel vzorno družinsko življenje. Tako usmiljenje, taka dobrotljivost, ljubezen in potrpežljivost, taka pokorščina pa je bila le v sv. Družini. V sv. Družini ni bilo niti sence kake nepopolnosti, kake nevšečnosti, neprijaznosti, takega prepira, kake prevzetnosti, kake žalitve ali kaj podobnega. V sveti Družini je bil vzor pravega krščanskega življenja. Zato bi se morale na sv. Družino ozirati vse krščanske družine. Njo bi morale posnemati, za njo hoditi.

*

* *

2. Toda žal, da ni mej nami takih svetih in vzornih družin. Blažena Serafina, ki jo praznujemo dne 8. sept., je imela strašnega tigra za moža. Mož Aleksander Sforza, pizanski poglavar, jo je hotel na vsak način spraviti s tega sveta. Najprej jo je hotel zastrupiti. Ker se mu ni posrečilo, je prišel po noči v spalnico, jo je zgrabil za vrat in jo je hotel zadaviti. Ker pa je začela na ves glas vpiti in so pritekli služabniki in služabnice, je mož naglo zbežal. Služabniki so vprašali, zakaj je tako vpila, pa ni hotela povedati. Hotela je celo zakriti zločin svojega moža, češ da je mislila, da so prišli roparji. Služabniki so vse dobro preiskali, pa niso našli drugega klobuk njenega moža, ki mu je padel, ko je naglo

ubežal. Iz tega so spoznali, kdo je bil ropar. Nkega dne jo je za lasi zgrabil in drsal na dvorische in jo tako pretepal, da se je zgrudila. Nazadnje jo je zapodil iz hiše. Blažena Serafina se je napotila v samostan sv. Klare in je tam v veliki ponižnosti in svetosti živila. Njene molitve so pripomogle, da se je mož kmalu izpreobrnil in se iz tigra izpremenil v krotko jagnje. Živel je potem spokorno a kmalu umrl. Blažena Serafina je 18 let zvesto služila Bogu v samostanu in umrla v duhu svetosti.

To je zgled slabega moža, moža brez krščanske ljubezni in potrpežljivosti, brez krščanske modrosti in zmernosti, prave divje zveri, ki se je le po raznih bridkih izkušnjah premenila v jagnje.

Slavni pisatelj Alban Stolz pripoveduje o neki njemu znani zakonski ženi, ki je imela tak jezik, tako prismojeno obnašanje, da se je mož čutil do skrajnosti nesrečnega, da ni našel več na svetu tolažbe razen v sv. veri in v upanju na boljšo bodočnost v nebesih. Zato je začel le v Boga upati in iskati tolažbe le v cerkvi in v sv. zakramentih. Žena je bila taka, da bi bil moral popolnoma obupati. Le sv. vera mu je ponudila tolažilno roko, da ni padel v obup.

Tu imamo zgled zakonske žene ki ni imela nobene krščanske modrosti in ljubezni.

Imamo pa tudi mnogo zgledov slabih otrok, ki delajo starišem in vsej družini bridke ure. Na drugi strani pa imamo tudi mnogo zgledov takih ljudi, ki z otroci slabo ravnaajo. V katoliški cerkvi častimo več svetnikov - mučnikov iz otroške ali vsaj mladeniške in dekliške starosti.

O sv. Melar-ju, ki ga praznujemo dne 1. okt. beremo, da mu je stric ubil očeta, ki je bil vojvoda. Hotel je namreč sam postati vojvoda. Nato pa je dal odrezati sv. Melarju, ki je imel še-le sedem let, desno roko in levo nogo, ker se je bal, da bi mu odvzel vojvodstvo, ko bi dorastel. To pa ni bilo še dovolj. Dal je otroka nekemu oskrbniku, kateremu je naročil, naj dečku glavo odseče. To se je tudi zgodilo.

Po pravici prištevamo sv. Melarja ne-le med nedolžne otroke ampak med mučenike.

Takih zločinov nad nedolžnimi otroci je dandanes mnogo. Koliko je dandanes starišev, ki svojih otrok ne ljubijo, ki jim ne dajejo niti potrebne hrane, ki jim krajšajo življenje in celo morijo! To je žalostna zgodovina hudobnih starišev!

V časopisih beremo vsaki dan o prežalostnih slučajih bodisi da otroci, sinovi in hčere grešijo proti starišem bodisi da stariši grešijo proti otrokom, sinovom in hčeram.

*

* *

3. Pobožna povest o nedolžnem dečku sv. Melarju pa nas uči še nekaj drugega. Taki nedolžni otroci mučeniki so nebeškemu Očetu posebno ljubi in dragi. Po takih otrocih nam pošilja nebeški Oče iz nebes razne dobrote in pomoči. Tako beremo, da se je sv. Melar prikazal v sanjah po noči cerkveniku in mu dejal: »Vstani, kajti cerkveni strop ima take razpoke, da se bo kmalu udrl!« Cerkvenik se za to ni zmenil. Prikazen pa se je ponovila vdruči. Vtre-

tjič pa je prikazen rekla: »Vstani hitro, poberi iz cerkve vse podobe in ves lišp z altarja in pojdi potem naglo iz cerkve, ker smrtna nevarnost je prav blizu«. Cerkvnik je storil tako. Šel je v cerkev, pobral ves lišp in vse podobe ter naglo odšel. Ni bil pa še dobro stopil črez prag, glej, strop se je res udrl in zasul vso notranjost cerkve.

Ta povest dokazuje, kako ljubi nebeški Oče nedolžne otroke, zlasti mučenike, po katerih nam celo iz nebes pošilja dobrote.

*

* *

4. Današnji praznik sv. Družine opominja vse, očete, matere in otroke k lepemu krščanskemu življenju. Sv. Družina je za vse starosti in za vse stanove prekrasen zgled, je celo morje sv. čednosti, ki so nam vsem potrebne. Takega zgleda nimamo mej letom nikoli pred očmi. Zato pa pokleknimo danes pred sv. Družino vsi, odrastli in mali in naj vsakdo pogleda na tisto osebo, katero bi moral v življenju posnemati. Očetje in matere naj se danes poklonijo pravičnemu Jožefu in ljubi Devici in Materi Mariji, zlasti pa naj se vsi naši otroci, mladeniči in dekleta ozrejo na milega Jezusa, ki jih lepo vabi k sebi: Pridite k meni, saj sem se zato rodil na svet, da vam dam lep zgled, kako morate živeti v milosti božji pred Bogom in pred ljudmi. Mene posnemajte, bodite pokorni in pridni, čuvajte se greha in živite v ljubezni božji, v sv. ponižnosti in sv. čistosti.

Jezus, Marija, Jožef stojte nam vedno na strani v življenju, zlasti pa ob smrtni uri!

* * *
* * *
* * *

5. Sv. Družina je dala vsem ljudem zgled, kako moramo živeti, ako se hočemo zveličati. Svetniki in svetnice božje so hodili za njo in ni je druge poti, ki bi vedla v zveličanje. Na deski, ki kaže to pravo pot, so tri besede: Beži, trpi, bojuj se!

Beži! To je prva zveličavna beseda. Beži, kakor je sv. Družina bežala pred hudobnežem Herodom! Pred vsem beži proč od greha, od lahkomišljene družbe, od slabih tovarišev, od brezverskih oseb, od brezverskih knjig in časopisov, ki odkrito ali zakrito napadajo katoliško vero, beži proč od ljudi, ki opravljajo, obrekujejo in nesramne reči govorijo, beži proč od slabih podob in pohujšljivih oseb, ki bi te lahko zavedle v greh, povesi oči, da ne boš videl pohujšljivih reči; beži proč od slabih in pohujšljivih veselic in varuj se lenobnega in zanikarnega življenja, s kratkimi besedami: beži proč od široke ceste, ki vede v pogubo in drži se ozke poti dobrih del, sv. čednosti in premagovanja, kajti to vede v zveličanje.

Druga beseda na potu, ki jo je hodila sv. Družina, je: *Trpi!*

Koliko sta trpela Marija in Jožef in ž njima Jezus, ko so bežali pred Herodom v Egipt in

potem iz Egipta v Nazaret. Koliko sta trpela z detetom Jezusom v Betlehemu! Koliko je trpel Jezus na križu in ž njim Marija pod križem!

Tako moramo biti pripravljeni trpeti tudi mi! Pripravljeni moramo biti trpeti zaničevanje in preganjanje, nevšečnosti, uboštvo, žalitve in bolezn. Ozka pot, ki pelje v zveličanje, je ko drevored samih križev. Pogumno hodimo po tem potu! Kadar srečamo križ, bodimo veseli, kajti križ, ki ga prenašamo s potrpežljivostjo, je za našo dušo najbolj dragocen dragulj in najboljši ključ, s katerim si odpremo vrata v večnost.

Tretja beseda na deski, ki kaže ozko pot, je: *Bojuj se!* Življenje naše je vojska. Bojevati se moramo, če hočemo napredovati. Vojaki, ki bi bili vedno le v enem ter istem jarku, bi ne mogli zmagati. Treba je napredovati od jarka do jarka, če hočemo zavzeti obljubljeno deželo nebeškega kraljestva. Napredovati moramo v gorečnosti in pobožnosti, v izpolnjevanju božjih in cerkvenih zapovedi, v ponižnosti in potrpežljivosti, v dobroti, v zatiranju mesenega poželenja in v zaničevanju tega sveta, njegovih časti in njegovih sleparskih dobrot. Dva sovražnika nas zalezujeta vse dni našega življenja kakor dva lačna volkova t. j. poželjivost našega mesa in pa hudobni duh, ki nam neprestano vzbuja v srcu prevzetnost, sovraštvo in nevoščljivost. Zato moramo biti neprestano na straži, da nas sovražnika ne premagata in pogubita.

Ko si v boju, zmisli se na Jezusa, ki se ni ustrašil smrti na križu, zmisli se na Marijo, ki je pogumno stala pod križem, zmisli se na sv.

Jožefa, ki se ni ustrašil nobenih težav, da je rešil Jezusa in Marijo pred Herodom.

*

*

*

6. Hodimo po ozki in strmi poti za Jezusom, za Marijo in za Jožefom! Za njimi gredo svetniki in svetnice božje. Pridružimo se jim v ponižnosti in v potrpežljivosti, da dosežemo na koncu krono večnega zveličanja.

Za novo leto, za god in ob drugih prilikah imajo ljudje navado, da si voščijo srečo, toda vsak človek si sam lahko ustvari pravo srečo, ako le hoče. Pravo srečo si ustvariš, ako začneš vztrajno hoditi po ozki poti, ako goreče moliš, ako prejemeš pogostoma sv. zakramente, ako zatiraš vsaki dan meseno poželjivost in skušaš vsaki danboljšati svoje življenje.

Če boš res tako delal in tako živel, boš srečen in zadovoljen pa naj pride nate karkoli. Ne menimo se veliko za voščila prijateljev in znancev, sami sebi si voščimo ali bolje rečeno ustvarimo časno in večno srečo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

7. Lepo je slišati zvonjenje zvonov o slovesnih praznikih. ako se vse lepo zлага; lepo je slišati orgle in petje v cerkvi, ako se vse lepo zлага — pa še lepše je slišati soglasje krščanske družine, ako se v njej vsi lepo ujemajo in zlagajo.

Nobena reč ni tako lepa ko sloga, mir in ljubezen v družini. Da bi naše družine skušale doseči to stopnjo popolnosti, nam je sv. cerkev postavila za zgled sv. Družino: Jezusa, Marijo in Jožefa. V tej družini je bil nebeški mir in božja ljubezen. Zato moramo to družino posnemati, ako hočemo, da bo tudi po naših hišah nebeški mir, božja ljubezen, sveta potrpežljivost in složnost.

*

*

*

8. Sv. Pavel našteva v današnjem sv. berilu vzroke, zakaj ni po naših družinah vse v redu in pravi, da je prvi vzrok ošabnost in prevzetnost, ki človeka napihuje, kakor da bi več vedel ko drugi in kakor da bi bil boljši ko vsi drugi. Zato nam kliče sv. Pavel: »Bratje, ne imejte sami sebe za modre!« Bodimo ponižni, kajti tudi drugi ljudje kaj vedo. To je prvi vzrok, zakaj ni miru, ljubezni in složnosti po naših družinah. Žena hoče več vedeti in veljati ko mož, otroci več ko stariši, posli več ko gospodarji. Iz te prevzetnosti nastajajo prepiri.

*

*

*

9. Drug vzrok je naša maščevalnost. Mi povračamo kaj radi hudo s hudim in si na ta način hladimo svojo jezico. Tako so delali ajdje ali pagani. Tako delajo še dandanes ljudstva, katerim ni še zasijalo solnce krščanske prosvete. Cel rod nevernih Indijanov se vzdigne včasih radi kake male žalitve nad drug rod. Tako pokončajo včasih na krvoločen način cele rodove.

Mej kristjani pa ne sme biti tako. Zato nam kliče v današnjem berilu sv. Pavel: »Nikomur ne povračajte hudega s hudim!« To so zlate besede, ki jih pa vsi težko izpolnujemo. Sv. Pavel kliče, da moramo dobro delati ne-le pred Bogom, ampak da moramo biti dobri tudi ljudem. Kdor hoče biti Bogu prijeten, mora biti poštenim dober. Kdor bi ljudi hudobno žalil, bi tudi Bogu ne mogel biti v veselje.

*

*

*

10. Tretji vzrok, zakaj ni ljubega miru in ljubezni po naših hišah, je naša trma. Kdor se drži svoje trme, ne more živeti v ljubezni sè svojim bližnjim. Laže je zid prevrtati, kakor pa trmasto glavo prepričati. Zato nam kliče sv. Pavel: »Bratje, ako je le mogoče, kolikor je na vas, imejte mir sè vsemi ljudmi«.

*

*

*

11. Kaj je storiti, če se nam res krivica godi? Sv. Pavel daje na več mestih v tem oziru tri svete: Posvari svojega bližnjega prijazno; če to ne pomaga, poišči si pravice, a ne delaj si je sam; če pa tudi to ne pomaga, izroči svojo pravdo Bogu.

Velik pogrešek je, da nočemo nikoli svoje pravde izročiti Bogu. Že v starem zakonu je Bog govoril Izraelcem: »Meni gre maščevanje, jaz bom povrnil!« V življenju vsakega človeka se marsikaj pripeti, kar moramo Bogu prepustiti. Nikar si torej ne delajmo sami pravice! Bog bo sodil!

*

*

*

12. Kaj tedaj, ali se ne smemo prav nič maščevati? Sv. Pavel svetuje to-le maščevanje: »Če je tvoj sovražnik lačen, daj mu jesti, če je žejen, daj mu piti; če boš to delal, mu boš žerjavico trosil na glavo, da ga bo vest hudo pekla, da ti je krivico storil«.

Sv. Pavel nam torej svetuje prevzvišeno maščevanje z žerjavico. Svetuje, naj sovražnike posujemo z žerjavico. Ta žerjavica je delo ljubezni in usmiljenja. To je najboljše delo, težko sicer, toda z milostjo božjo premagamo lahko vse!

*

*

*

13. Bil je imeniten gospod, ki se je pa naveličal živeti v mestu, ker je videl, kako se mestjani mej seboj prepirajo in dražijo. Rekel je sam pri sebi: Na deželo pojdem, mej kmete, tam bo mir! Ko se je preselil na kmete, je videl, kako se tudi kmetje mej seboj prepirajo in dražijo. Zato je rekel: »Zdaj vidim, da hudobno seme povsod rado poganja«. On sam pa se ni z nikomur prepiral, čeprav so bili okolu njega vsi kmetje v prepiru. Nekega dne mu reče hlapec: »Kako je to, da so vsi vaščani med seboj vedno v boju, z vami pa so vsi mirni in zadovoljni?« Gospod mu reče: »Priatelj to je tako-le: Jaz gledam na svoje slabosti in pometam najprej pred svojim pragom. Zato ne utegnem drugih dražiti. Ako me sosed sili, naj delam na cesti eno uro, dam delati raji dve uri, kakor da bi se prepiral; ako se sosed pritoži, da mu dela moje drevo senco, ga dam raji posekati in sežgati; ako me bližnji z besedo kaj žali, mu vselej odgo-

vorim le s prijazno besedo — glej tako sem z vsemi prav dober prijatelj.

Ta zgled kaže, kako je mogoče z vsemi živeti v prijateljstvu. Sv. pismo nam pripoveduje lep zgled miroljubnosti Abrahamove. Očak Abraham in njegov bratranec Lot sta pasla skupaj živino. Nekega dne se skregajo pastirji med seboj. Miroljubni Abraham pa je rekel Lotu: »Ljubi moj, naj bi nikar ne bil mej nama in pastirji prepir, saj sva brata. Prosim te, loči se, pojdi, kamor ti je ljubo. Če greš ti na levo, pojdem jaz na desno, če pa greš ti na desno, pojdem jaz na levo. Lot si je izbral najlepšo deželo. Abrahamu so ostali najslabši pašniki. Ko se je pa Abraham ločil od Lota, se mu je Bog prikazal in mu dejal: »Vzdigni svoje oči, poglej proti severu in jugu, proti vzhodu in zahodu, vso to deželo bom dal tebi in tvojemu zarodu. Pomnožil bom tvoj rod, da ga bo kakor prahu na zemlji«.

Tako se je tudi zgodilo. Miroljubnost Abrahamova je bila obilno poplačana, kakor je Kristus rekel: Blagor krotkim, ker bodo zemljo posedli. To velja nam vsem. Če bomo mirni, potrpežljivi, prijazni in ljubeznivi tudi z nasprotniki, bomo pravi Kristusovi učenci in bomo na tem in onem svetu zemljo posedli.

* * *
* * *
* * *

14. »Pridite in molimo Kristusa, ki je bil pokoren Jožefu in Mariji!« — tako se začenjajo cerkvene molitve na praznik sv. Družine. Ta

praznik nam kaže zgled sv. Jožefa in Marije, zlasti zgled Jezusa, ki je bil pokoren Jožefu in Mariji.

Sv. Bernard pravi: »Kristus je bil pokoren? Kdo je bil pokoren in komu je bil pokoren? Bog ljudem! Bog, kateremu so pokorni vsi angeli, vse nebeske moči, je bil pokoren Mariji in radi Marije tudi sv. Jožefu. Ne vemo, kaj bi bolj občudovali, ali ponižnost Sina Jezusa ali visokost Marije in Jožefa, katerima je bil pokoren sam Bog. Oboje je velik čudež. Uči se torej, človek, kaj se pravi biti pokoren«.

Dalje pravi sv. Bernard: »Kristus, ki je bil pravi Bog, je bil pokoren ljudem. Zapomni si torej, človek, ki hočeš ukazovati, da se s tem povišuješ nad Boga, ki je bil ljudem pokoren«.

Kako lep nauk je to za nas! Kadar-koli se povzdigujemo nad druge ali hočemo drugim ukazovati — vselej se hkrati povzdigujemo nad Boga in hočemo tudi Bogu ukazovati, ki je bil pokoren ljudem. Bodimo pokorni in ponižni.

*

*

*

15. Sv. Pavel uči: »Z nepokorščino enega človeka, namreč Adama, smo vsi postali grešniki; s pokorščino drugega Adama Jezusa pa smo postali pravični«.

Te besede nas učijo, kako dobra in koristna je pokorščina in kako škodljiva je nepokorščina!

V molitvah današnjega dne beremo: »Kristus je bil Bog, pa je popolnoma slekel podobo božjo, se ponižal in postal pokoren do smrti«.

Jezusova neskončna ponižnost in pokorščina je najvišji zgled, ki nam ga predóčuje sv. Cerkev današnji dan.

*

*

*

16. Sv. očetje se izražajo: Kristus je učil samo tri leta. Do tridesetega leta je bil le pokoren svojim starišem.

To je tista čednost, ki jo cerkev na današnji praznik posebno in pred vsem priporoča. »Pridite« — nam kliče sv. cerkev — »in molimo Kristusa, ki je bil pokoren Mariji in Jožefu!«

Zakaj nam je hotel dati Jezus zlasti v tej sv. čednosti tak zgled? Zakaj je hotel biti Jezus pred vsem pokoren in ponižen? Sv. očetje pravijo, da je ta sv. čednost največjega pomena ne-le za mladino ampak tudi za odrastle. Nobena družina ne more obstati, ako ni v njej pokorščine, pa tudi nobena država, nobeno kraljestvo, nobena stranka, nobeno društvo, nobena bratovščina ne more imeti obstanka, ako ni pokorščine.

*

*

*

17. Že v starem zakonu je bilo Izraelcem rečeno: »Ako ima kdo trmastega in neukrotljivega sina, ki ne posluša povelja svojega očeta in svoje matere in noče pokoren biti, ko ga strahujeta — naj ga primeta in vedeta k starašinom tistega mesta in k vratom sodbe in naj jim rečeta: Ta naju sin je neukrotljiv in trmast, noče poslušati najinega opominjevanja, vdal se je požrešnosti, razuzdanosti in nečistosti, in ljudstvo me-

sta naj ga s kamenjem posuje in naj umrje, da spravite hudo izmed sebe.

Tako je govoril Gospod v starem zakonu. Nepokorščino so kaznovali kot največji zločin.

*

* *

18. Ko so bili Izraelci v puščavi, so se nekateri uprli proti Mojzesu in velikemu duhovnu Aronu, češ, zakaj bi ta dva imela vse časti. Takrat se je zemlja odprla in pogoltnila uporneže in ogenj je švignil in požgal vse, ki so bili ž njimi potegnili.

*

* *

19. Pomislimo dalje, da ima ta zapoved obljubo dolgega, srečnega in zadovoljnega življenja. Pri tej zapovedi je rečeno: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. Tudi prešuštvoovati je greh, pa vendar ni rečeno: Ne prešuštvoj, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. Tudi krasti je greh, pa vendar ni rečeno: Ne kradi, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. Pri tej zapovedi pa je jasno rečeno: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji.

*

* *

20. Pobožen oče je ležal na smrtni postelji. Imel je tri otroke: Alberta, Leonarda in Nežiko. Nekega dne je popolnoma obnemogel. Pritekli so vsi otroci k postelji in so jokali. Mati mu je bri-

sala mrzel pot s čela. Že so mislili, da mu je ugasnilo življenje. Nenadoma pa mu odleže in pogleda okrog sebe. Zdajci začne s tihim glasom govoriti jokajočim otrokom: »Prisrčni otročki moji! Poglejte tukaj svojo mater, ki mi briše mrzel pot s čela! Veliko dobrega je storila meni in vam; spoštujte jo, ljubite jo in nikar je ne žalite z nepokorščino! Ne zabite nikdar, da očetov blagoslov otrokom hiše zida, materina kletev pa jih do tal podira. Poslušajte moje poslednje besede in globoko si jih vtisnite v srce. In zdaj se obrne oče k svojemu najstaršemu sinu Albertu ter mu reče: Ljubi moj sin! Ti si sicer dobrega srca in pokoren, toda togoten si preveč, vedi pa, da naredi jeza človekova marsikaj, kar ni prav pred božjim obličjem. Spomni se vsakikrat, ko se te jeza poloti, poslednjih besedi svojega očeta! Potem reče mlajšemu sinu Leonardu: Tudi ti si dobrega srca, toda preveč lahkomišeln; v svoji lahkomišelnosti stori lahko človek marsikaj hudega. Spominjaj se očetove poslednje ure, ko te lahkomišelnost nadleguje. In ti, ljuba Nežika, poslušaj me! Ti si zmerom nezadovoljna in nevoščljiva. Če boš nevoščljiva, boš nesrečna. Pomni te moje besede!«

Tako je oče govoril. Rad bi bil še objel svoje otroke, pa je zatisnil za vedno svoje oči. Ti otroci pa so svojega očeta poslušali. Njegove besede so si zapomnili in jih zvesto izpolnjevali. Svoje mater so lepo spoštovali, ljubili in jej bili pokorni. Ko je umrla so jo spodobno pokopali. To spoštovanje pa je vsem trem prineslo obilo sreče in blagoslova.

Lepa je ta dogodbica in tudi za nas zelo podučna.

Pridite torej vsi in molite Kristusa, ki je bil pokoren Jožefu in Mariji! Učimo se od Njega pokorščine in spoštovanja do starišev in predstojnikov, da bomo dolgo živeli in da nam bo dobro na zemlji!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

21. Najlepši zgled za krščanske može je sv. Jožef, najboljši zgled za krščanske žene je Marija, najlepši zgled za krščanske otroke je Jezus. Sv. cerkev je postavila ta praznik, da bi moške posnemali sv. Jožefa, žene Marijo, otroci nebeškega otroka Jezusa.

*

*

*

22. O sv. Jožefu pravi evangelij le eno besedo, namreč, da je bil pravičen. In to je dovolj! Jožef je bil pravičen v mislih, željah, besedah in v dejanju. Nikdar ni storil krivice ne z besedo ne z dejanjem, ne proti Bogu ne proti ljudem. Tak moraš biti tudi ti, krščanski mož, ako hočeš biti res mož kakor sv. Jožef. Če torej grešiš proti Bogu ali proti bližnjemu, nisi pravičen, pa tudi nisi pravi mož; če kradeš, nisi pravi mož; če go ljufaš, nisi mož; če lažeš, nisi mož; če preklinjaš, nisi mož; če grdo ravnaš sè svojo ženo z besedo in morda celo z dejanjem, nisi mož; če nisi zvest, kakor si obljubil in prisegel pred altarjem, nisi mož; če zanemarjaš svoje otroke, da ne skrbiš zanje, nisi mož; če nisi priden, nisi mož!

Sv. Pavel pravi o možeh, tako-le: »Možje, ljubite svoje žene in nikar ne bodite čmerni proti njim... Očetje nikar ne dražite svojih otrok, da jim srce ne upade (Kološ. 5). Modro se obnašajte... Vaše govorjenje bodi vselej prijazno in sè soljo osoljeno (Kološ. 4)... Hočem, naj *možje molijo* in naj povzdigujejo čiste roke brez srda in prepira (I. Tim. 2, 8)«. In v sv. pismu starega zakona beremo: »S plesavko se ne družì.... Ne dajaj nesramnicam svojega srca. Ne oziraj se po mestnih ulicah in ne klati se po cestah... Obrni svoj obraz od nališpane ženske... (Sirah 9)«. »Zavoljo hčere oče skrivaj čuje in skrb mu spanje jemlje, da se hči v mladosti morda ne postara in ko se omoži, da ne bo zoprna možu (Sirah 42)«. »Kdor ljubi svojega sina, ga ima vedno pred sabo, da se ga veseli na koncu. Ako oče umrje, je kakor da bi ne umrl, zakaj sebi enakega je zapustil... Le gladi sina in on te bo imel v strahu, le igraj se ž njim in on te bo žalil. Nikar se ž njim ne smejaj, da ne boš žaloval in da nazadnje tvoji zobje ne dobe skomine. Ne prepuščaj ga v mladosti njegovi volji, pripogibaj njegov vrat v mladosti in dajaj mu po hrbtu, dokler je še otrok, da ne bo trdovraten... (Sirah 30)«.

To so zlati nauki za možè!

*

*

*

23. Kaj pa žene in matere? Te morate posnemati Marijo, prečisto Devico, ako hočete imeti srečo in blagoslov. Sv. evangelijski nam tudi o Mariji le malo pripoveduje. V svetih evange-

lijih je le malo besedi zapisanih, katere je Marija izgovorila. Marija ni dosti govorila. Kar je slišala o Jezusu od angela Gabrijela, kar je prerokoval stari Simeon in kar je Jezus govoril in delal, je Marija, kakor pravi sv. evangelij, v srcu ohranila. Ona ni vsega raznesla, ampak je v srcu hranila. Kako vse drugače delajo dandanes ženske, ki ne hranijo v srcu nič, ampak raznašajo. Namesto da bi zvesto molčale kakor Marija, delajo sè svojim jezikom le prepir in zdražbo v družini in med sosedi. To bi morala biti poglavitna čednost vseh žensk, da bi vse v srcu hranile.

V sv. Pismu starega zakona beremo: »Tri reči dopadejo moji duši: Edinost med brati, ljubezen do bližnjega in pa mož in žena, ki sta ene misli«. Istotam: »Vsaka hudobija se pretrpi, le ženska hudobija ne. Ni je hujši glave kakor kačja glava, ni je večje jeze ko je ženska jeza; boljši je zraven leva in zmaja stanovati, kakor pri hudobni ženi prebivati. Hudobija ženi obličje izpremeni, in ji temni obraz, da je taka ko medved (Sirah 25)«. Na drugem mestu: »Srečen mož, ki ima dobro ženo, zakaj število njegovih let bo še toliko. Hudobna žena je kakor jarem volov, ki sem ter tja vlečeta. Kdor jo ima, je kakor kdor škorpijona prime... Žena pijanka je ostudna jeza«. Na drugem mestu: »Razumna in tiha žena se z ničimer ne zamenja. Dar čez vse darove je sveta in sramežljiva žena. Kakor vzhajajoče solnce na višavi, je dobra žena v hiši. Kakor svetilka na svečniku, je dobra žena. Kakor zlati stebri na srebrnih stojalih, so trdne noge stano- vitne žene na podplatih (Sirah 26)«.

Sv. Pavel pravi: »Žene naj bodo svojim mozem podložne, kakor Gospodu (Efež. 5). Žene naj se v poštenem oblačilu sè sramežljivostjo in zdržljivostjo zaljšajo in ne sè zlatom ali z biseri ali z dragim oblačilom, ampak kakor se ženam spodobi, katere kažejo pobožnost z dobrimi deli. Ne pripuščam pa ženi, da bi učila, tudi ne, da bi možu gospodovala, ampak tiha naj bo! Zakaj Adam je bil najprej ustvarjen, potem Eva. In Adam ni bil zapeljan, žena pa je bila zapeljana«.

To so zlate resnice za žene in matere.

* * *

24. Kaj pa otroci? Otroci naj posnemajo milega Jezusa. O njem beremo, da je bil starišem pokoren in da je rastel na starosti in modrosti, na milosti pred Bogom in pred ljudmi. Te besede bi si morali otrcci in stariši dobro zapomniti. Otroci morajo biti pokorni. Kdor ni v svoji mladosti pokoren, ne bo nikoli mož. Skrbeti treba, da otroci ne rastejo samo na starosti, ampak tudi na modrosti. Koliko je starišev, ki zaslužijo kazni, ker puščajo otroke pohajati po cestah, namesto da bi jih v šolo pošiljali ter jih potem izročili v kako rokodelstvo. Otroci pa ne smejo rasti samo na modrosti in učenosti, ampak tudi v milosti pred Bogom in pred ljudmi. Bog in ljudje morajo nad vašimi otroci imeti veselje, tako jih je treba vzgajati!

Sv. Pavel kliče: Otroci! bodite pokorni starišem v vseh rečeh, zakaj to je prijetno Gospodu. (Kološ. 3). Spoštuj svojega očeta in svojo mater, to je zapoved z obljubo, da ti bo dobro in da boš dolgo živel na zemlji.

Ustno izročilo, ki pa ni zapisano, pravi, da je bil Jezus tako ljubezniv otrok, deček in mladenič, da so ga vsi ljubili. Drugi otroci bi bili radi vedno cele dneve v njegovi družbi. Bali so se, da bi ga s čim ne razžalili. Če je katera mati hotela pokarati svojega sina, je bilo najbolj hudo, ako je rekla, da bo povedala Jezusu.

Otroci, mladeniči in dekleta, posnemajte Jezusa in hodite po njegovih stopinjah!

Današnji praznik je praznik krščanskih družin. Posnemajte sveto družino! Pripravite si v svojo hišo podobo sv. družine, da jo boste imeli vedno pred očmi! Če boste sveto družino posnemali, bo pod vašo streho sreča, mir in blagoslov.

*»Razsvetluj nas, o Gospod, z zgledi
svoje družine in vodi naše noge po potu
miru«.*

25. Tako se glasi kratka molitevca, ki jo moli sv. cerkev današnji dan, na praznik sv. družine.

Slavni slikar Rafael je naslikal Marijo Devico z detetom Jezusom v naročju tako lepo, da jo cel svet občuduje. To podobo imenujejo sikstinsko Mater Božjo. Mnogi slikarji so potem to prekrasno podobo posnemali, a noben slikar ne more prav popolnoma posneti lepote Rafaelove Matere Božje. Posreči se kakemu slikarju, da naredi Marijo prav tako krasno, kakor je Rafaelo-

va, pa dete Jezus ni tako lepo; posreči se, da naredi roke Marijine prav take, kakor so na Rafaelovi sliki, pa obraz ni tak; posreči se, da naredi detetu Jezusu prav tak život, pa oči niso take, kakor na Rafaelovi sliki. Vsak slikar zadene le nekoliko lepote, a nikdar ne vse, ker Rafaelova slika je nedosegljiva.

Prav taka se godi tudi nam, ko posnemamo sv. družino. Mi si sicer prizadevamo, kar je naša dolžnost, da bi bili enaki sv. družini, pa enaki biti ne moremo nikdar. V sv. družini, v Jezusu, Mariji in Jožefu, je celo morje sv. čednosti. Vseh čednosti sv. družine si ne moremo pridobiti. Zadovoljni smemo biti, če se nam posreči pridobiti vsaj nekatere lastnosti in čednosti sv. družine.

*

* *

26. V dvanajstem stoletju sta živela na Španskem dva zakonska namreč sv. Izidor in njegova žena sv. Toribija. Bila sta kmeta. Nista imela pozemeljskega bogastva. Da sta se pošteno preživljala, sta obdelovala pridno polje. Živela sta vedno v miru in v ljubezni, prepira nista poznala. Potrpežljivo sta prenašala britkosti tega življenja. Njuna siromašna hišica je bila prava hiša božja in tempelj nebeškega miru. Veliko sta molila, a vedno skupaj, ravna je se po besedah Kristusovih: »Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, sem jaz v sredi mej njimi (Mat. 18, 20)«. Tudi v cerkev in iz cerkve sta večinoma skupaj hodila. Sv. zakramente sta mnogokrat in vsakikrat skupaj prejemala. Ako sta izvedela, da je bližnji v kaki stiski, sta skupno

hitela pomagat. Tudi sè sosedu sta vedno v ljubezni in v miru živela. Raji sta trpela krivico, kakor da bi bila napravila kako krivico. V sv. zakonu jim je dobri Bog dal enega sina, ki sta ga prav po krščansko v svetosti izredila. Bog jima ga je pa zgodaj vzel k sebi in od takrat sta živela kakor brat in sestra. L. 1170 je Bog poklical k sebi tudi sv. Izidorja. Pet let kasneje je šla v nebesa za njim tudi žena sv. Toribija, da bi se v nebesih ž njim veselila na vse večne čase. Ta dva zakonska, ki sta bila kmečkega stanu, sta vsem zakonskim prelep zgled. Sv. ljubezen ju je tukaj vezala, pa ju je tudi v nebesih za vselej zvezala. O naj bi vsi zakonski posnemali ta prelepi zgled! Ona dva sta v dejanju pokazala, kaj je zakrament sv. zakona, da je namreč sv. zveza, po kateri se en moški in ena ženska nerazdružno zvežeta in prejmeta od Boga milosti, da moreta dolžnosti zakonskega stanu do smrti zvesto opravljati. — K takemu svetemu zakonskemu življenju naj Vas nagiblje pogled na sv. družino.

*

*

*

27. Kdor gre po letu v kak lep, umeten vrt, ki ga obdeluje, zaliva in obriva skrben in razumen vrtnar, ne more se nagledati raznovrstnih, prelepih cvetic, ne more se nadihati prijetnega duha, ki ga oddajajo lepe cvetke. Ko gre z vrta, utrže si za spomin kako lepo cvetko in jo nese domov.

Tak vrt, poln prekrasnih cvetic, namreč sv. čednosti, je sv. Družina. Ko preišljujemo sv.

čednosti te družine, se ne moremo nikdar načuditi. Naše družine ne morejo biti takšne, a vendar si moramo prizadevati, da bodo vsaj nekoliko podobne. Vsaj nekaj čednosti sv. Družine si zapomnimo in vsadimo jih v svoje srce, da bodo lepo poganjale v čast božjo in v naše večno zveličanje.

Z gredice Jezusove si vzemimo zlasti cvetko sv. pokorščine. Ta nam je vsem potrebna, zlasti pa otrokom, ker brez pokorščine ne morejo rasti v modrosti in milosti božji.

Z gredice Jožefove si vzemimo cvetko pravičnosti. Ta nam je vsem potrebna, zlasti pa možem. Mož vlada hišo, mož skrbi za premoženje, zato mora biti pravičen, pravičen do svoje žene, do svojih otrok in do drugih, s katerimi pride v dotiko. Premoženje mora rasti po pravični poti, ker drugače en krivični denar deset pravičnih požre.

Z gredice Marijine pa si moramo vzeti cel koš prelepih cvetk, ki so nam vsem potrebne, zlasti pa dekletom in ženam. Priporočam vam zlasti cvetko ponižnosti, ker Marija je bila ponižna dekla, dalje cvetko strahu božjega, ljubezni do Jezusa, zlasti pa cvetko čistosti in svetosti, ker Marija je bila brezmadežna. Za njo so hodili vsi svetniki in svetnice božje.

*

*

*

28. O sv. Tereziji, ki jo praznujemo dne 15. oktobra, pravi životopis, da je tako ljubila in čuvala sv. čistost, da je bila bolj podobna angelu

nego osebi, ki je iz mesa in krvi. Čistost njene duše je bila tako velika, da ni imela nikdar nečistih misli in želj, da ni niti vedela, kaj je to. Če so jo kdaj njej podložne sestre prašale za svet v tej reči, je odgovarjala, da ne ve nič o tem in da naj gredo prašati druge, ki imajo v tem izkušnjo.

Kako je to dosegla? Životopis pravi, da je bila zelo previdna in pa da se je svetu umikala. To je tudi priporočala svojim podložnim. Ko jo je cerkev proglasila svetnico, je izrekla: »Mej vsemi čednostmi, s katerimi jo je Bog odlikoval, je bila sv. čistost najbolj popolna.

Blagor čistim, ker Boga bodo gledali. To se je uresničevalo na sv. Tereziji. Gospod se ji je prav pogostoma prikazoval. V takih trenutkih je njen obraz postajal svitel, kakor obraz Mojzesov, ko je z Bogom govoril na sinajski gori. V neki noči so videli, da je bilo njeno obličje svitlo eno celo uro in da so z njega izžarevali zlati žarki.

To beremo o sv. Tereziji, ki je le včasih videla Gospoda, kaj naj rečemo o Mariji, ki je Gospoda imela neprestano pred očmi in ki je bila celo brez madeža izvirnega greha spočeta. Mariji niso le iz obraza izžarevali zlati žarki, ampak, kakor pravi cerkvena pesem, njen obraz je bil solnce! Marija se je svetila ko vzhajajoče solnce. Marija razveseljuje ko solnce vse ljudi na zemlji in v nebesih.

Sv. Terezija je dosegla s sv. čistostjo, da ni tudi njeno truplo po smrti strohnelo, ampak da je oddajalo od sebe prijeten duh. Marijino truplo pa ni le ostalo nestrohlo, ampak je bilo celo v nebesa vzeto.

Hodimo za Brezmadežno po zgledu sv. Terezije. Živimo čisto in ogibajmo se greha.

Bil je človek — pravi neka pripovedka — ki je zelo častil in ljubil Marijo, pa življenje njegovo je bilo slabo in nečisto. Nekega dne se mu je prikazala Marija z drugimi devicami, ki so v rokah nesle prav dobre in okusne jedi v nečistih in umazanih skledah. Marija mu reče: »Pokusi in jej!« Človek pa ji odgovori: »Jed je okusna in dobra, pa kako naj jem, ko so sklede tako nečiste in umazane«. Marija pa mu reče: »Čast in hvala, ki mi jo daješ, je dobra in hvalevredna, toda tvoje srce je nečedno in nečisto, zato ne maram tvoje časti in hvale!« Nato je presv. Gospa izginila. Mož pa se je izpreobrn timer, začel drugačno življenje in je služil Mariji vse žive dni.

Bila je neka gospa — pravi druga pripovedka — ki je hotela izkazati Mariji posebno čast in jej napraviti posebno veselje. Nekega dne pa se jej prikaže Marija ter jej reče: »Ti bi rada meni izkazala posebno čast in posebno veselje? Dobro! Ne klepetaj v cerkvi, če kaj dobrega storiš, ne želi, da bi te drugi častili, ampak da bodi to meni in Jezuščku v čast, če se ti kaj žalega zgodi, prenašaj potrpežljivo in če te kdo preklinja, blagoslavljal ga. To bodi tista posebna čast in tisto posebno veselje, ki je hočeš meni izkazati!« Marija je nato izginila, gospa pa si je to dobro zapomnila in vse zvesto izpolnjevala. Na smrtni postelji se ji je Marija spet prikazala in jej rekla: »Kako je kaj?« Gospa reče: »Slabo. Imam velike bolečine«. Marija pa je rekla: »Ker si bila zvesta v svoji besedi, te hočem rešiti in pe-

ljati v kraj, kjer ni vekomaj nobene bolečine«. Gospa je umrla, in njena zvesta duša se je preselila v večno veselje.

Bil je človek, pravi druga pripovedka, ki je zelo častil M. D. in je pred vsako njeno podobo pokleknil, molil in brisal prah, pa je nekega dne ukradel miloščino iz puščice. Šel je k sv. spovedi, pa se je bal to povedati. Zamolčeval je to leta in leta. V njegovem srcu pa je bil velik nemir. Štel se je nesrečnega, da bi moral obupati. Nekoč pa se mu v sanjah prikaže Marija z devicami in z angeli. Marija mu reče: »Ni se še zgodilo na zemlji, da bi bil kdo storil velik greh, pa bi mu ne bila jaz izprosila odpusta«. Nato gre Marija počasi v bližnjo hišo. Grešni človek gre v sanjah za njo, toda pred vratmi so stali štirje možje, ki so pisali z velikimi črkami. Prvi je zapisal te-le besede: »To je tatvina, če vzame kdo komu brez njegove vednosti in proti njegovi volji«. Drugi pa je zapisal: »Neumnež je, kdor si bolj želi minljivih reči nego večnega veselja«. Tretji pa je zapisal: »Greh se ne odpusti, ako ne vrnemo, kar smo po krivici pridobili ali vzeli«. Četrty pa je zapisal: »Dušno zveličanje se začne s tem, da začne grešnik srčno po njem hrepeneti«. Grešni človek je bral te napise in potem prosil može, naj mu pomagajo priti k Mariji. Eden izmed mož reče Mariji: »Pred vratmi stoji grešnik. Ali naj ga pustimo noter?« Marija reče: »Da!«. Grešnik je stopil pred Marijo in padel pred njo na kolena. Marija ga je z rokami hitro dvignila in mu v tolažbo rekla: »Pri spovedi se ne smeš sramovati na tihem obtožiti se svojih grehov, kakor

želi on, ki je zavoljo tebe na križu z velikim glasom izdihnil svojo dušo.

Grešni človek se je sedaj srčno zahvalil preblazeni Devici in ni več odlašal. Opravil je čisto in dobro spoved, povrnil, kar je bil vzel, opravil pokoro in živel sveto vse dni svojega življenja.

Neki pridigar je imel hude skušnjave in napade hudobnega duha. Prosil je presveto Devico, naj bi mu prišla na pomoč. Marija se mu je prikazala in mu rekla: »Govori pri vseh pridigan o meni in o moji oblasti!« To je pridigar storil in se rešil vseh skušnjav in napadov hudobnega duha.

Druga pripovedka se glasi: Bil je redovnik, ki je zelo častil ljubo D. M. Ko je bil že nekoliko časa v samostanu, se mu je zdelo, da bo obolel, če bo v samostanu neprestano jedel postne jedi. Gre k opatu in prosi, naj bi mu dal dopust, ker ne more prenašati samostanskih postnih jedi. Opat reče: »Pojdi k altarju naše ljube Gospe in prosi jo, naj ti to dovoli. Če dovoli ona, dovolim tudi jaz«. Redovnik gre k naši ljubi Gospe in jej milo potoži, da ne more teh jedi uživati in da mora radi tega iz samostana. Prosil je milo, naj mu dovoli oditi iz samostana. Ko je pogledal proti nebu, je videl ljubo Gospo v velikem sijaju. Imela je na sebi prelep plašč, kakršnega ni še videl, a ta plašč je bil zelo kratek. Redovnik je dejal: »O preljuba Gospa, plašč je prekratek!« Marija reče: »Ta plašč pomeni tvojo službo, ki si jo opravljal v samostanu, pa je nisi dokončal. Če pa ti ostaneš v samostanski službi do konca dni, bo tudi plašč postal dovolj dolg in služba tvoja bo meni prijetna«. Redovnik odgovori: »Če

je tako, pa rad ostanem v samostanu do konca dni«. Preljuba gospa je izginila, a redovnik je ostal v samostanu in služil zvesto do konca dni.

*

*

*

29. Hodimo za Marijo in posnemajmo jo zlasti v strahu božjem, v ponižnosti, v ljubezni do Jezusa in v svetosti. Posnemajo naj jo zlasti dekleta, žene in matere. Blagor otrokom, ki imajo matere, katere hodijo za Marijo.

Ko so pokopavali mater slavnega škofa Dr. Ketteler-ja, je spremljala pogreb nepregledna množica. Na grobu je škof Ketteler govoril tako: »Vse, kar sem dosegel na tem svetu, sem po tebi dosegel, draga mamica, in vse, kar upam dobiti na onem svetu, bom po tebi dobil«. Ko je škof te besede izgovoril, so vse nemške matere začele na glas jokati.

Bog daj mnogo takih mater, ki bi hodile po Marijinih potih!

Razsvitluj nas, o Gospod, z zgledi svoje družine in vodi naše noge po potu miru!

EDENINDVAJSETO BRANJE.

ZA SVEČNICO.

1. Prerok Malahija, ki je živel v petem stoletju pred Kristusom, je napovedal, da bo prihodnji Zveličar kakor ogenj, s katerim se čisti zlato in srebro. Zveličar bo očistil Levijeve otroke, da bodo darovali Gospodu darove v pravici, ki bodo Bogu ugajali kakor v prejšnjih dneh in kakor v nekdanjih letih.

Kristus Jezus je po svoji milosti in po svojem nauku in zgledu res velik ogenj, ki je visoko postavljen, da ga vsi ljudje lahko vidijo. Ta ogenj greje in razsvetljuje cel svet. Ko bi tega velikega ognja ne bilo, bi bila na svetu strašna zima in tema. Ta ogenj čisti sè svojo toploto in svetlobo vse ljudi, ki pridejo zraven, kakor se v ognju čisti zlato in srebro. Kdor pride k temu ognju, spozna v njegovi luči resnico in pravico in se ogreje za svete čednosti. Ta ogenj čisti našo vest vseh pregreh in mori v nas vse grešne navade.

*

*

*

2. Kristus je velik ogenj na višavi, luč postavljena na visoko, da sveti celemu svetu. Zato je rekel starček Simeon, ko so prinesli dete Jezusa na štirideseti dan prvikrat v tempelj in ga je prejel v naročje, nad njim: »Ta otrok je luč v prosveto nevernikov«. Jezus je velika luč, ki greje vse ljudi in jim sveti v večno zveličanje. Zato je starodavna navada v katoliški cerkvi, da se današnji dan blagoslavlja in prižigajo sveče, ki pomenjajo Kristusa; zato je navada, da damo pri sv. krstu otroku gorečo svečo v roko, kar se ponavlja pri svetem obhajilu in zlasti na smrtni postelji ob smrtni uri. To pomenja, da se ne more nihče zveličati, ako ga ne ogreva in ne razsvitljuje luč Kristusova.

*

*

*

3. Skrbimo tedaj vsi, da nas bo vedno ogrevala in razsvitljevala ta luč, ki jo je Kristus prinesel na svet. Koliko jih je dandanes, ki jih ogenj Kristusov ne greje in ki jih luč Kristusova ne razsvitljuje, ki tavajo v temi greha in zmote. Število takih se je zlasti po vojski namnožilo. Sv. vera je v mnogih kristjanih zamrla, beseda božja se ne posluša, sv. zakramenti se zanemarjajo, ljudje nimajo nič krščanskega na sebi razen znamenja sv. krsta. To so žalostni časi.

*

*

*

4. Kristus je rekel: Ogenj sem prinesel na svet in kaj hočem, kakor da se užge. Ta Kristusov ogenj, ta Kristusova luč je za zveličanje

nujno potrebna. Kdor nima te luči, kdor nima tega ognja v srcu, se ne more zveličati.

Danes se po vsem katoliškem svetu blagoslavlja sveče, katere držimo v roki mej sv. mašo. Te sveče se hranijo po krščanskih hišah za slučaj, da kdo smrtno oboli. Takrat prižgejo to svečo in jo dajo umirajočemu v roke v znak, da mora iti ženinu naproti z lučjo v roki, z lučjo sv. vere in lučjo milosti božje. Kdor bi umrl brez te luči t. j. brez milosti božje in brez trdne vere v srcu bi ne mogel stopiti v nebeško ženitovanjsko sobo.

Nebeško kraljestvo, pravi Kristus, je podobno deseterim devicam, ki so šle ženinu s svetilkami naproti: Pet jih je bilo pametnih, pet pa neumnih. Pametne so vzele olja seboj. Ker se je pa ženin zamudil, so vse pospale. O polunoči nastane šum in vpitje: Ženin gre, ženin gre! Teda rečejo nespametne device modrim: Dajte nam olja, ker naše luči ugašajo. Modre device pa odgovore: Pojdite in kupite si, da luči nam in vam ne ugasnejo. Nespametne device so tekle kupovat, a med tem je prišel ženin. Modre device so stopile s ženinom v ženitovanjsko sobo in zaprla so se vrata. Nato pritečejo tudi nespametne device, trkajo na vrata in kličejo: Odprite nam! Oglesi se ženin: Resnično, povem vam, da vas ne poznam.

Glejmo, da se nam ne bo tako zgodilo ob tisti polnoči, ko bo prišel po nas ob smrtni uri Zveličar. Smrt nastopi kaj rada po noči, včasih prav o polunoči, ko je vse tiho. Takrat nastane v hipu šum. Bolnik se na obrazu izpremeni, izgubi glas, domači začnejo jokati, eni tečejo po zdravnika,

drugi po duhovnika, drugi po priče za oporoko, eni pripravljajo mizico za najsvetejši zakrament, drugi iščejo svečo, da bi jo prižgali in bolniku podali. Tako je o smrtni uri vedno velik šum! Gorje nam, ako nam takrat ne bo gorela luč milosti božje v srcu! Gorje nam, če je naše življenje bilo do zadnjega trenutka v grehih in morda drugim v veliko pohujšanje! Gorje nam, če nismo še škode poravnali! Kako težavno je to v tistem zadnjem trenutku!

Bodi naša poglobitna skrb, da se dobro pripravimo za tisti strašni trenotek. Skrbimo, da bomo vedno pravično živeli in da bomo vedno v luči milosti božje. Če ne bomo imeli takrat luči, ne pojdemo v nebeško veselje. Skrbimo tedaj za tisto luč, ki je milost Zveličarjeva in njegov nauk. Ta luč, ta Kristusov ogenj naj gori v naših srcih. Bodimo vedno pripravljeni na prihod ženinov, ko pojdemo ž njim v večno življenje.

*
* *
* * *
* * * *

5. »Luč v prosveto nevernikov« — tako je govoril starček Simeon, ko je štirideseti dan po rojstvu prejel v jeruzalemskem templju dete Jezusa v svoje naročje.

Po Mojzesovi postavi, je morala mati, ki je rodila otroka moškega spola, priti v tempelj na štirideseti dan, če pa je rodila hčerko, na osemdeseti dan, in je darovala ob tej priliki enoletno jagnje v žgavni dar in golobčka ali grlico za greh. Ubogi pa so darovali dva golobčka ali dve

grlici in sicer eno v žgavni dar in drugo za greh. Poleg tega je bil Jezus prvorojenec in kot prvorojenec bi bil moral biti duhovnik. Ker pa je Bog namesto prvorojencev izbral Levijev rod, zato so morali stariši vsakega prvorojenca prinesiti v tempelj pred Gospoda in so ga morali odkupiti. Dati so morali pet siklov t. j. skoraj 5 lir.

Marija je prinesla dete Jezusa v naročju. Pri vratih se je ustavila. Tam je izročila duhovnu darove in duhovnik jo je vedel v tempelj. Prav tisti čas pa je bil v templju starček Simeon, kateremu je bil Bog obljubil, da bo videl Zveličarja. Ko je zagledal otroka Jezusa, je tekkel k njemu, ga je prejel v naročje in je rekel znamenite besede: Ta otrok je luč v prosveto nevernikov.

*

*

*

6. Kristus je torej luč! Sv. Janez, evangelist, pravi, da je bil Jezus, Sin Božji, prava luč, katera razsvetli vsakega človeka, kateri pride na ta svet. Na svetu je bil in svet je po njem storjen, in svet ga ni spoznal. V njem je bilo življenje in življenje je bilo luč ljudi in luč v temi sveti a tema ga ni umela (Jan. 1).

Da bo Zveličar sveta luč, ki v temi sveti, je bilo prerokovano že ob času Mojzesa. Prerok Balaam je prerokoval tako-le: Prikazala se bo *zvezda* iz Jakobovega rodu! Na to prorokovanje so se naslanjali tudi trije modri iz jutrove dežele. Ko so zagledali jasno zvezdo na nebu, so spoznali, da se je rodil Zveličar. Zvezda jih je spremljala do betlehemskega hlevčka. Ta zvezda

je pomenjala, da je v betlehemskem hlevčku prišla na svet luč, katera v temi sveti.

Jezus Kristus je rekel sam o sebi: »Jaz sem luč sveta, kdor hodi za menoj, ne hodi v temi, ampak bo imel luč življenja (Jan. 8, 12)«. Na drugem mestu beremo, da je rekel Jezus o samem sebi: »Dokler sem na svetu, sem luč sveta (Jan. 9, 5)«. In na drugem mestu beremo, da je rekel Jezus apostolom: »Še malo časa je luč pri Vas. Hodite, dokler imate luč, da vas tema ne obide. Kdor v temi hodi, ne ve, kam gre. Dokler imate luč, verujte v luč, da hoste otroci luči (Jan. 12, 35)«.

*

* *

7. Iz teh zadnjih besedi je razvidno, da moramo tudi mi biti *luč*, ako hočemo Bogu ugajati. Kakšna luč?

To Vam je bilo povedano že pri sv. krstu. Pri sv. krstu se vam je v duši prižgala luč milosti božje. Zato Vam je mašnik podal v roko luč govoreč: Sprejmi, otrok, gorečo svečo in glej, da bo tvoj krst neomadežan. Izpolnjuj božje zapovedi, da boš takrat, ko bo prišel Gospod na ženitovanje, veselo tekel naproti in šel z drugimi svetniki v svatovsko sobo, da boš imel večno življenje in da boš živel na vse večne čase.

Ta luč, katera nam je bila prižgana pri sv. krstu, je posvečujoča milost božja, brez katere se ne moremo zveličati. V tej luči moramo hoditi in zvesto izpolnjevati zapovedi božje. Biti v milosti božji in imeti lepo krščansko življenje — to je luč, s katero moramo svetiti sebi in drugim.

Sv. Pavel pravi v pismu do Efežanov: »Ne dajte se nikomur zavesti s praznimi besedami, ker zavajajo tega prihaja jeza božja nad otroke nevere... Zakaj bili ste nekdanj tema, zdaj pa ste svetloba v Gospodu. Kakor otroci svetlobe hodite. Sad svetlobe je v vsej dobroti, pravici in resnici. Preudarite, kar je Bogu prijetno in nikar se ne udeležujte nerodovitnih del teme«. In na drugem mestu kliče sv. Pavel: Noč je prešla, dan se je približal, kakor po dnevu pošteno hodite!

Kristus je rekel apostolom: »Vi ste luč sveta. Mesto se ne more skriti, katero na gori stoji. Tudi ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik postavili, ampak na svečnik, da sveti vsem, kateri so v hiši. Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte Očeta, kateri je v nebesih«.

To so prelepe besede, katere naj si kristjan dobro zapomni! Od sv. krsta naprej smo luč, ki mora svetiti vsem ljudem z lepim zgledom! Pri sv. krstu se je v duši prižgala luč, katero moramo skrbno čuvati, da ne ugasne, ampak da veselo gori in z velikim plamenom sveti vsem ljudem.

Luč ugasne, če pride v slab zrak. V slabem zraku luč ne gori! Tako je tudi z nadnaravno lučjo, katera se nam je pri sv. krstu prižgala. V slabem zraku t. j. v slabih društvih, v slabih tovaršijah in v slabih priložnostih izgubimo milost božjo, ker navadno grešimo.

Luč pa ugasne tudi, če jo denemo na veter ali na prepih. Veter močno potegne in luč ugasne. Tudi nadnaravna luč v naši duši ugasne, ako veter potegne. Ta veter so razne nezgode in nesreče, ki nas zadevajo, razne žalosti in britkosti, ki nas

tarejo in ženejo večkrat v obup. Ta veter so viharji, ki nas zadevajo večkrat v življenju. Kdor ni prav trden v zaupanju do Boga, pade v greh. Luč mu ugasne.

Luč ugasne tudi, ako ž njo naglo hodimo! Tudi nadnaravna luč ugasne, ako prenašlo hodimo, ako smo nagli v jezi, nagli v sodbah, nagli v prepirih, ki netejo sovraštva. Ako hočemo, da bo luč dobro gorela v naši duši, bodimo potrpežljivi, mirni. Vsak korak dobro premislimo. Nikar ne delajmo nobene reči z jezo in sè sovraštvom. Drugače nam luč ugasne.

Glejmo torej na luč! Gorje nam, če nam o smrtni uri ne bo gorela luč milosti božje. Nebeški ženin nam bo rekel ostre besede: Resnično, povem vam, da vas ne poznam!

Skrbimo za luč! Brez luči, ki je posvečujoča milost božja, ne pojdemo v nebeško kraljestvo.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

8. Kdor bere življenje svetnikov, spozna, da se največ ljudi izpreobrne in zveliča z lepim zgledom. Pregovor pravi, da besede mičejo a zgledi vlečejo.

Zgled ima veliko moč. Z zgledom dosežemo pogostoma več ko s sto opomini in z dolgotrajnimi govori in pridigami. Zgled je luč, ki jo vsi hitro vidijo in spoznajo.

*

*

*

9. Zgled je prav posebna pridiga. Opominjati in pridigati z besedo ne more vsakdo, toda z zgledom lahko pridiga in opominja vsakdo.

Z zgledom lahko pridiga služabnik ali služabnica svojemu gospodarju, ne da bi ta mogel kaj ugovarjati ali pa celo zmerjati.

Imamo v zgodovini prekrasen zgled v sv. Kristini, ki je bila sužnja in služabnica. Praznujemo jo dne 15. dec. To dekle je bilo najbrž zajelo neko roparsko krdelo in jo iz grške domovine odpeljalo daleč daleč v Iberijo. Prodali so jo nekemu poglavarju tamošnjega ljudstva, ki je bil pa ajdovske vere, kakor je bilo tudi vse njegovo ljudstvo ajdovske vere. Njeno življenje mej divjimi ajdi pa je bilo tako lepo in čednostno, da so jo vsi občudovali. Pagani so jo izpraševali: Zakaj ne živiš kakor drugi in od kod prijemlješ moč, da svoj trdi stan tako potrpežljivo prenašaš?« Ona je odgovarjala: »Jaz sem kristjana in kot kristjana imam dolžnost služiti pravemu Bogu!« Prav večkrat je tudi z besedo priporočala, naj bi se vsi izpreobrnili k milemu Jezusu in ne brez uspeha. Prav večkrat se je zgodilo, da so njene besede segle paganom do srca in da so se izpreobrnili. Neka mati je prinesla celo svoje bolno dete k njej s prošnjo, naj pomaga. Kristina reče: »Jaz ne vem nobenega zdravila za tvoje dete, a moj Gospod Jezus Kr., kateremu služim, ga more ozdraviti«. Nato vzame otroka, ga položi na svojo posteljo, moli k Bogu in da potem materi v naročje popolnoma zdravega otroka. Ta glas je šel po vsej deželi. Vsi so občudovali angelsko življenje te siromašne sužnje in služabnice. Prigodi se pa, da oboli kraljica tiste dežele in nje sin.

Ker je pa že tudi kraljica slišala o pobožni Kristini, jo povabi na dvor, toda sv. Kristina se iz ponižnosti noče napotiti v kraljeve dvorane. Kraljica pa ni odnehala. Ker ni hotela priti Kristina na dvor, se je dala kraljica skupno s sinom prenesti v stanovanje te siromašne sužnje in služabnice ter jo je milo prosila, naj moli k svojemu Bogu za zdravje. Kristina se je čutila sicer nevredno, da bi prosila Boga tako velikih čudežev, vendar bi bila rada videla, da bi kraljica spoznala moč in dobrotljivost pravega Boga in Jezusa Kristusa. Po kratkem premišljevanju vzame sina v naročje, ga položi na svoj rasovnik in poklekivši predenj moli prav prisrčno. In glej — še ni nehala moliti, že sta bila kraljica in sin popolnoma zdrava. Vsa srečna in polna hvaležnosti gre kraljica s sinom domov, kjer pove kralju, kaj se je zgodilo. Kralj jej pošlje bogatih darov, a siromašna dekla Kristina noče ničesar sprejeti, ker pravi: »Jaz sem v Jezusu dovolj bogata in pričakujem od Njega v nebesih še večjih zakladov. Kralj in kraljica bi mi ne mogla nobenega večjega veselja storiti, kakor če se izpreobrneta k Jezusu Kristusu, v čigar imenu sta kraljica in sin ozdravela«.

In res sta kmalu potem kralj in kraljica pozvala siromašno a sveto sužnjo in služabnico k sebi, da ju je naučila krščanskega nauka. Na njeno besedo so sezidali cerkev in so poklicali duhovnikov iz Carigrada. Tako se je dal krstiti kralj, ves dvor in ves narod v Iberiji!

Ta zgodba kaže, kaj stori lep zgled, kaj stori lep krščansko življenje.

Tako pridigajo svojim gospodinjam lahko tudi naše služabnice. Naše služabnice služijo večkrat v judovskih, luteranskih in brezverskih družinah. Koliko bi lahko pridigale z lepim, ponižnim, dobrodelnim in potrpežljivim življenjem! Žal pa, da ne opravijo nič, ker nimajo krščanskega življenja. Včasih jih morajo celo Judje opominjati, naj gredo k sv. maši ob nedeljah in praznikih. To je nad vse žalostna resnica. Judje molijo vsaki dan, služabnica, ki je kristjana, pa ne moli nikoli, oblači se nespodobno, ob nedeljah hodi lahkomišljeno v nevarne družbe, v kratkih besedah: mesto dobrih zgledov, daje le slabe zgled in potrjuje drugoverce v njih zmoti in krivi veri!

Slavni nemški pisatelj Alban Stolz pripoveduje o nekem bolniku, ki so ga prinesli, v bolnico, ki pa ni imel prav nobene vere.¹⁾ Duhovnik, ki je bil postavljen v bolnici za bolnike, je šel k njemu, ga prigovarjal, naj sprejme sv. zakramente. Toda bolnik ni hotel o tem nič slišati. Vse opominjanje in pridiganje duhovnikovo ni nič pomagalo.. Na postelji leže pa je bolnik opazoval po dnevu in po noči delovanje usmiljenih sester, gledal je, kako se nesebično žrtvujejo iz same ljubezni do Boga in do Jezusa. Ta zgled usmiljenih sester, ki so stregle bolnikom v njegovi sobi, ga je tako ganil, da se mu je sama po sebi vzbudila vera v milega Jezusa in da je skesano sprejel sv. zakramente.

Take tihe pridige so boljše ko naše glasne pridige. Le malo jih je poklicanih, da z besedo

¹⁾ Legende.

oznanjujejo sv. evangelij, toda vsi so poklicani, da ga s svojim zgledom oznanjujejo. Vsi moramo z zgledom pridigati. V tem ni nihče oproščen.

Slavni nemški pisatelj Alban Stolz opisuje pridiganje z lepim zgledom tako-le: 1. Imeti moraš veliko potrpežljivost z neuljudnim in zoprnim obnašanjem svojega bližnjega. 2. Ne bodi nadležen s pogostim očitanjem in grajanjem. 3. Skrbi, da mu storiš večkrat kako uslugo ali dobroto. 4. Ne kaži mu mračnega ali ključovalnega obraza. 5. Bodi ž njim prijazen in skrbi, da si pridobiš njegovo srce. Čimbolj ljubezniv in prijazen boš ž njim, tem močnejša bo pridiga tvojega zgleda. Z lepim zgledom boš vzbudil v najbolj trdovratnem srcu vero in ljubezen do Jezusa, ki nas je tako učil. S tem si človeka pridobil, ga rešil in mu morda celo zagotovil večno zveličanje.

Dajajmo torej vsi lep zgled v potrpežljivosti, ponižnosti in v ljubezni. To je sad, ki ga Bog pričakuje od nas in ki nam bo ostal za celo večnost.

* * *

10. Znano je, kak vpliv in kako moč je imel blaženi duhovnik Janez Bosco na mladino pa tudi na odrastle, ki so prišli ž njim v dotiko. Tega vpliva pa si ni pridobil toliko z besedo ko z lepim zgledom. Ta duhovnik je bil poln dobrote in ljubezni do mladine. Zato je ena njegova beseda več veljala ko naših sto.

Bilo je dne 8. dec. l. 1841. Blaženi Bosco se je pripravljaj v sakristiji cerkve sv. Frančiška Asiškega v Turinu za sv. mašo, kar zasliši za hrbtom veliko vpitje cerkvenikovo. Ko se ozre

vidi, kako goni cerkvenik na surov način petnajstletnega dečka iz sakristije. Blaženi Bosco vstane in namigne dečku ljubeznivo, naj pride k njemu. Hkrati zabrani cerkveniku nadaljnje divjanje. Ko pride deček k njemu, mu ljubeznivo naroči, naj ga po sv. maši počaka, ker bi rad ž njim nekaj važnega govoril. Deček je takoj ubogal. Počakal je blaženega Bosca po sv. maši. Blaženi Bosco se je z dečkom mudil skoraj eno uro. Izpraševal ga je po raznih domačih rečeh in ga potem začel podučevati s potrpežljivostjo v krščanskem nauku.

Ta deček je bil pretnajst let star, sin krščanskih starišev, toda popolnoma zapuščen in v krščanskem nauku popolnoma neveden. Ljubeznivost in dobrotljivost Don Bosca pa je tega dečka tako prešinila, da je bil od tistega dne ves drugačen in da je od povsod vodil tovariše k Don Boscu. Že brž prihodnjo nedeljo je pripeljal k njemu v cerkev h krščanskemu nauku več dečkov rokodelcev. Število dečkov pa se je vsako nedeljo bolj množilo, kajti ti so drug drugega nagovarjali in še druge vodili k ljubeznivemu in dobrotljivemu Don Boscu.

To je bil začetek dela Don Bosca. On je postal misijonar zapuščenih dečkov, ki so se klatili po mestu, ki bi se bili brez dvojbe vsi izgubili v grehu in v siromaštvu. Tem dečkom je on s svojim naukom, zlasti pa sè svojim zgledom napolnil srce s strahom božjim, z resnično pobožnostjo in vestnostjo, da so postali dobri kristjani in dobri državljani.

Blaženi Don Bosco si je izbral za zgled sv. Frančiška Saleškega, ki je bil sama dobrota, sa-

ma potrpežljivost in ljubezen. Tako je bil tudi Don Bosco sama dobrota in ljubezen in ta zgled je delal čudeže. Tisti cerkvenik je dečka pretepal. Don Bosco pa ga je z ljubeznijo in potrpežljivostjo podučeval in navajal na pravo pot. Ko je deček videl toliko dobroto in ljubezen, se je poboljšal.

Nekega dne pride visok gospod k Don Boscu. Našel ga je pri mizi. Odpiral je zapisnik in rekel: Glejte, tu imam nekaj dečkov, ki niso zgledni.

»Kaj boste storili z njimi? Ali jih boste kaznovali?« vpraša gospod.

»Nič!« odgovori Don Bosco. »Poslušajte! Ta na pr. je najhujši. V času igranja se mu bom približal in ga bom vprašal, kako je kaj, ali je zdrav? Odgovoril bo brez dvojbe, da je zdrav. Potem mu porečem: Če si torej zdrav na telesu, pa na duši ne more biti s teboj vse v redu. Povej mi, dragi moj, kedaj si bil zadnjič pri sv. spovedi? Gotov sem, da bo po kratkih minutah ta deček prišel k sv. spovedi in da se mi potem ne bo treba več jeziti radi njega!«

Tako je Don Bosco poboljševal poredne dečke z vso ljubeznivostjo in potrpežljivostjo pri sv. spovedi.

Bl. Bosco je imel posebno ljubezen do Jezusa v najsv. zakramentu. Vselej, ko je le mogel, je stopil rad v cerkev in pomolil pred tabernakljem. Kakor je sam s svojim zgledom učil, je priporočal tudi mladini. Govoril je dečkom: »Če hočete mnogo milosti, obiskujte pogostoma Jezusa v presv. Evharistiji. Če hočete malo milosti, obiskujte ga poredkoma«. Dečki in tudi odrastli so ga ubogali. Obiskovali so najsv. zakrament pogo-

stoma in prejemale ga v njegovih zavodih vsaki dan. Boscovi zavodi so bili prvi, kjer je mladina pristopala k altarju vsaki dan. To navado je potem papež Pij X. potrdil in odobril. Kdor more in je brez smrtnega greha, naj gre vsaki dan k sv. obhajilu. Tako so delali tudi prvi kristjani!

Don Bosco je imel v turinski kaznilnici duhovne vaje za dečke. Znal je tako lepo pridobiti dečke, da so vsi šli k sv. spovedi in k sv. obhajilu. Po duhovnih vajah je hotel Don Bosco dečke nekoliko razveseliti ter je prosil ravnatelja, naj dovoli, da jih pelje na zlet v neko vas. Ravnatelj ni hotel dovoliti. Don Bosco se obrne na ministra. Ta mu dovoli, a reče, da morajo iti za njimi tudi orožniki. Don Bosco je prosil, naj nikar ne pošiljajo orožnikov. Toda minister odgovori, da se boji, da mu bodo vsi dečki ušli: »Vi ne pripeljete nobenega več v kaznilnico!« Don Bosco pravi, da prevzame za to vso odgovornost in da naj se le zanesejo nanj. Tako so dečki odšli ž njim v bližnjo vas. Korakali so ž njim veselo. Ko so prišli v vas, so najprej šli v cerkev, potem pa so se zabavali do večera. Zvečer so šli vsi ž njim spet v kaznilnico. Ušel ni niti eden. Minister je radovedno čakal, kaj se bo zgodilo. Ko je izvedel, da so se vsi vrnili ž njim ko pohlevne ovčke v kaznilnico, vpraša Don Bosca: »Zakaj pa država nima nad mladino takega vpliva, kakršnega imate vi?« Don Bosco odgovori: »Moč, ki jo imamo mi duhovniki, prihaja od Boga. Država samo ukazuje in kaznuje; mi pa imamo ključ do srca in ta ključ je beseda božja!«

Don Bosco je zahajal tudi v ječe za odrasle in je s svojimi lepimi besedami in s svojim zgledom

dom vlival v srca zločincev in kaznjencev veselje do poštenega dela. On je znal tudi take ljudi pridobivati za Boga.

Nekoč ga napade na poti v bližini domače vasi mladenič, ki je zahteval, grozeč s smrtjo, od njega denar. Don Bosco je mladeniča takoj spoznal, ker je ž njim govoril v turinskih ječah. Ne da bi se kaj prestrašil, ga pokliče po imenu: »Anton, ali si ti? Ali tako izvajaš obljubo, ki si mi jo storil v Turinu?« Napadalec, ki je tedaj spoznal Don Bosca, je bil na te besede ves zmeden in osramočen. Don Bosco pa mu je začel govoriti na srce tako mirno, prepričevalno in ljubeznivo, da je zločinec ves skesan padel predenj na kolena in ga prosil odpusta. Don Bosco pa ni bil še s tem zadovoljen. Povabil ga je, naj opravi sv. spoved — in zločinec je bil takoj pripravljen to storiti. Don Bosco sede, zločinec poklekne in se spove z resničnimi znamenji pravega kesanja. Nato ga je povabil k sebi, mu preskrbel primerno službo in Anton je bil sedaj ves drugačen, je postal pošten in kasneje družinski oče!

Don Bosco nam je dal prav poseben zgled, kako se nam je obnašati z nasprotniki. V svojem delavnem življenju je imel mnogo nasprotnikov, celo takih, ki bi ga po svojem stališču morali podpirati, toda nikdar ga ni nihče slišal, da bi godrnjal ali se pritoževal; nikdar ni prišla iz njegovih ust kaka jeza ali nevolja radi nasprotnikov!

Tako je blaženi Bosco z zgledom pridigal in to je več pomagalo nego tisoč in tisoč besedi. Zgled je luč, ki razganja temo razuma in

srca in kaže pot v cerkev in v nebesa vsem ljudem.

*

*

*

11. Zgodovina nas uči, da so ustanovitelji sv. redov bili sveti možje, svete device in svete žene. Zato so toliko ljudi potegnili za seboj ter jih navdušili za sveto življenje. Besede mičejo, a zgled vleče. Ko je sv. Benedikt ustanovil red, ki še danes obstoji, je na tisoče ljudi pristopilo in začelo hoditi za njegovim zgledom. Sv. Maver je natančno hodil za svojim učenikom Benediktom. Kar je sv. Benedikt delal, je delal tudi on, kar je sv. Benedikt želel ali ukazal, je sv. Maver kar na slepo ubogal. Nekega dne bi se bil sv. Placid kmalu vtopil. Sv. Benedikt je ukazal sv. Maveru: Pojdi in reši ga iz vode! Sv. Maver je kar na slepo stopil v vodo in hodil po vodi kakor Kristus in je na lahek način potegnil sv. Placida iz vode.

Tako je tudi sv. Frančišek potegnil na tisoče mož za seboj, ki so videli njegov zgled in so začeli lepo krščansko življenje. Prav tako tudi sv. Dominik in drugi, ki so ustanovili kak red. Njih lepi zgled rodi še danes svetnike in svetnice.

V životopisu sv. Honorata, ki ga praznujemo dne 16. januarja, beremo, da so njegovi starši in vsa družina bili pagani. Sv. Honorat pa je od Boga dobil milost, da se je izpreobrnil, da je začel ljubiti Jezusa in živeti sveto, zdržno, ponižno, potrpežljivo in čisto. To ni ugajalo očetu. Oče ga je skušal z vsemi sredstvi odvrniti od takega življenja in ga pridobiti za posvetnost in za posvetno veselje in uživanje. Bila je namreč

bogata družina. Toda sv. Honorat se je držal besedi sv. Janeza, evangelista: »Kdor ljubi svet, nima ljubezni božje«. Govoril je: »To življenje razveseljuje, ampak je sleparsko. V cerkvi me drugače učijo ko v domači hiši: tam me učijo ponižnosti, zdržnosti, vdanosti, čistosti, v domači hiši pa me učijo nezdržne razuzdanosti; tam me vabi Kristus v večno kraljestvo, tu me vabi hudobni duh k časnemu veselju. Vse na svetu je ničemurnost in pohlepnost oči, a svet in njega veselje mine. Kdor pa izpolnjuje voljo božjo, bo trdno stal vekomaj, kakor je Bog večen. Zato se moram potruditi, da se čimpreje rešim posvetnih spon, dokler me ne vežejo še tako močno. Jaz nočem biti hlapec strastem in grehu. Moje veselje bodi vera, moja družica bodi modrost, moja radost sv. čednosti in moj zaklad Kristus«.

Tako je sklenil, tako je tudi delal. Kmalu se je pa pokazal sad njegovega lepega zgleda. Njegov starejši brat Venancij je bil kmalu pridobljen. Oba sta začela v pobožnosti kar tekmovali. Sv. Hilarij, ki je bil njih sorodnik piše, da sta živela ko dva angela v veliki potrpežljivosti, v bedenju, v postu, v čistosti, v modrosti, v prizanesljivosti, v pohlevnosti, v sv. Duhu, v pristrčni ljubezni in moči božji«.

Oba sta bila ko dve luči, ki ste s svojim lepim, krščanskim zgledom svetila vsem, ki so ju poznali. Tako bodimo tudi mi vedno otroci luči, kakor pravi Kristus. Dajajmo lep zgled in ne hodimo za drugimi, ki živijo mesece in mesece, leta in leta v grehah in se ne poboljšajo. Nikar ne govorimo nespametno: »Saj delajo drugi tudi ta-

ko!« Če so drugi lahkomišljeni in nespametni, ne bodimo tudi mi.

Kristus je rekel (Mat. 7, 13, 14): »Pojdite skoz ozka vrata, zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo in mnogo jih je, ki hodijo po nji. Kako ozka so vrata in kako tesna je pot, ki vodi v življenje in malo jih je, ki jo najdejo«.

Če hočeš torej tako delati, kakor delajo mnogi, nisi na ozki poti, ki vodi v življenje, ampak na široki poti, ki vodi v pogubo. Če hočeš iti v življenje, moraš hoditi po potu, kjer jih malo hodi — a ti so najboljši. Ne hodi torej za množico in veliko čredo, ampak s tistimi ponižnimi in zaničevanimi, ki so dobri kristjani. Če pa ne najdeš nobenega, ki bi hodil po ozki poti, bodi pogumen in sam hodi, da bodo videli drugi tvoj lepi zgled in se poboljšali.

*
* *

12. Kakor pravimo, da je en sam Bog pa tri božje osebe, prav tako bi moralo biti tudi življenje vsakega človeka eno v solncu milosti božje in ljubezni božje in trojno v delih t. j. čuvati se moramo greha, uriti se v dobrih delih in sv. čednostih in trpeti v potrpežljivosti.

Tako je bilo življenje svetnikov in svetnic božjih. Obdajalo jih je solnce milosti božje in ljubezni božje in neprestano so se čuvali greha, se urili v dobrih delih in sv. čednostih in radovoljno in potrpežljivo prenašali nadloge in trpljenje tega sveta. Tako so svetili vsem ljudem z lučjo lepega življenja.

Posnemajmo jih, da se bodo tudi nad nami uresničevale besede Kristusove: »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in častili Očeta, kateri je v nebesih«.

Dobra dela in sv. čednosti delajo človeka lepega in svetlega. Sv. Atanaziji se je prikazal nepopisno lep človek. Svetnica se je čudila, a glas je zaslišala: »To lepoto dela ponižnost in krotkost. Tudi ti boš dobila ta sijaj, če boš pridno hrepenela po sv. čednostih«.

Veliki grški modrijan Platon pravi, da je sv. čednost tako lepa, da bi vsi zagoreli od ljubezni do nje, ko bi jo mogli z očmi gledati. To pa nam zemljanom ni dano. Včasih najdemo zvesto služabnico ali zvestega služabnika, ki se trudi z rokami, da bi preživeljal gospodarje, ki so morda po nesreči propali. Ta zvestoba se nam zdi nepopisno lepa in sijajna. Včasih najdemo otroka, ki vse odkritosrčno pove, čeprav ve, da ga čaka kazen. Ta odkritosrčnost se nam zdi neskončno lepa.

Vsaka čednost je neskončno lepa, ko bi jo mogli videti v popolnosti, toda o popolnosti mej nami ni govora. Naše sv. čednosti so le senca čednosti, a truditi se moramo, da postanemo polagoma popolni, kolikor je na zemlji mogoče. Naša dobra dela in naše sv. čednosti morajo biti luč v prosveto nevernikov in grešnikov. Tako mora svetiti naša luč, da vidijo drugi naša dobra dela in hvalijo Boga.

*
* * *
* * *
* * *

13. O drugi Božji osebi pravi sv. Janez evangelist: »Ta je bila v začetku pri Bogu. Vse je po nji storjeno in brez nje ni nič storjenega. V nji je bilo življenje in življenje je bilo *luč* ljudi. In *luč* v temi sveti in tema je ni pojmla«.

Sv. Janez pravi, da vse, kar koli je ustvarjenega, vse je ustvarjeno po drugi Božji osebi. Po drugi Božji osebi je ustvarjena zemlja, solnce, luna, zvezde, vse drevje in vse zelišče, vse živali in človek. Druga Božja oseba je dala vsem stvarjem življenje, ker v njej je bilo življenje in življenje je bilo *luč*.

Ko je pa druga Božja oseba ustvarila ljudi, jih potem ni zapustila. Ne! Od kar je bil človek ustvarjen in zlasti po prvem grehu v raju je druga Božja oseba bila vedno pri ljudeh in jih razsvitljevala. Druga Božja oseba je razsvitljevala stare pagane, da so se lahko zveličali, ako so le hoteli.

Motili bi se, ako bi mislili, da so se vsi stari pagani pogubili. Koliko milijonov in milijonov ljudi pred Kristusom bi bilo pogubljenih! Pa to nikakor ni res! Tudi pred Kristusom so se ljudje lahko zveličali, ako so le hoteli, ker Sin božji, ki je od vekomaj ljubil ljudi, jih je v srcu razsvitljeval, da so se rešili, ako so hoteli. Sin božji je bila po besedah svetega Janeza, evangelista, tudi v starem zakonu prava *luč*, katera je razsvetlila vsakega, kateri je prišel na svet.

Res pa je, da veliko starih paganov ni hotelo hoditi za *lučjo* Sina božjega. Zato so se pogubili. Sv. Janez, evangelist, pravi: »Na svetu je bila ta *luč*, pa svet je ni hotel spoznati, v svojo lastnino je prišel, pa njegovi ga niso sprejeli. Kolikor pa

jih je sprejelo, jim je ta luč dala oblast in moč da so postali otroci božji in se zveličali ».

Stari pagani so se tedaj lahko zveličali ako so le hoteli, ker tudi njim je Sin božji, večna luč, svetil v srce in kdor je hodil po poti, katero mu je kazala luč, je prišel do rešitve!

Vemo pa iz sv. pisma, da je Sin božji, ki je prava, večna luč, na poseben način razsvitljeval izraelsko ljudstvo. Izraelsko ljudstvo si je Sin božji izbral za posebno ljudstvo. Njemu se je večkrat prikazal in je učil, da bi je pripravil na svoj prihod, ker iz tega ljudstva se je imel roditi na svet Sin božji. Prikazal se je Mojzesu na gori Horeb v podobi gorečega grma. Mojzes je videl luč v grmu, je videl ogenj v grmu, grm pa ni zgorel. Zato je rekel sam pri sebi: »Pojdem in pogledam, kaj je to, da grm gori pa ne zgori«. Hotel se je bližati k ognju pa glas zasliši iz ognja: »Mojzes, Mojzes! Ne bližaj se sem; sezuje svoje črevlje sè svojih nog; zakaj mesto, kjer stojiš je sveta zemlja. Jaz sem Bog tvojih očetov«. Mojzes zakrije v svetem strahu svoje obličje pred ognjem, ker se ni upal pogledati v Boga! In Bog ga pošlje v Egipt, da reši judovsko ljudstvo iz egiptovske sužnosti.

In ko se je Mojzesu posrečilo rešiti judovsko ljudstvo iz Egipta, tedaj jih je spremljal Bog Sin, ki je prava luč, po vsej poti do obljubljene dežele v podobi ognjenega stebra. Ta ognjeni steber je bil sedež Boga Sina. Ta ognjeni steber je šel pred Izraelci po puščavi. Po dnevu jim je delal senco, po noči pa svetlobo. In ko se je Faraon skesal in je poslal celo vojsko za Izraelci, da bi jih spet privedli v Egipt, se je ta ognjeni steber vzdignil

in se je postavil med Izraelce in med Egipčane. Izraelcem je delal svetlobo, da so šli kakor po dnevu skozi rdeče morje, Egipčanom pa je delal tako temo, da niso nič videli. Tako so šli Izraelci srečno ob luči Božjega sina, ki je prebival v ognjenem stebru skozi rdeče morje proti obljubljeni deželi.

Prišli so do gore Sinaj. Tukaj se je Božji sin spet prikazal v strašnem ognju, ki je švigal iz sinajske gore. Cela gora se je kadila in med gromom in bliskom je Bog Sin izgovarjal deset zapovedi, katere je dal svojemu ljudstvu.

Ko so pa prišli Izraelci v obljubljeno deželo, se je ognjeni steber postavil nad skrinjo zaveze v Najsvetejšem. Kakih štiristo let kasneje je Salomon sezidal v Jeruzalemu prekrasen tempelj. Ta tempelj je bil tako sezidan, da je imel tri dele. Prvi del je bil za ljudstvo in se je imenoval dvor, drugi del se je imenoval Sveto, kamor so zahajali samo duhovniki, tretji del pa se imenoval: Najsvetejše in tja je smel samo najvišji duhovnik in še ta samo enkrat v letu. V Najsvetejšem je bila skrinja zaveze. Nad skrinjo pa je bil tisti ognjeni steber, kateri je spremljal Izraelce po puščavi in v katerem je prebival Božji sin. Enkrat na leto je stopil veliki duhovnik pred ta ognjeni steber, ki ga je razsvetljeval, da je znal ljudstvo dobro učiti in soditi.

Sin Božji je bil judovskemu ljudstvu zares prava, svetla luč, katera jim je svetila ter jih vodila po pravi poti do zveličanja.

Ko je pa prišel po božji previdnosti določeni čas, se je Sin Božji, večna luč, učlovečil t. j. človek postal in se rodil iz prečiste Device Marije

v betlehemske hlevčku. Ko se je Kristus rodil, se je na nebu prikazala svetla zvezda, katera je privedla tri modre iz jutrove dežele molit Sina božjega. Zvezda je modre vedla k večni luči, ki je Jezus Kristus.

*

*

*

14. Kristus pa je živel na tem svetu le triintrideset let. Triintrideset let je učil svete resnice in se je sam sebe večkrat primerjal luči, katera visoko sveti. Rekel je apostolom: »Dokler imate luč pri sebi, hodite v luči!«

Pa Kristus ni mogel biti vedno na tem svetu. Trpel je na križu in umrl, bil v grob položen, tretji dan od smrti vstal in štirideseti dan v nebesa šel, sedi na desnici Boga očeta vsemogočnega!

Ko se je pa pri zadnji večerji od svojih apostolov poslavljal, tedaj je postavil najsvetejši zakrament, v katerem je ostal z nami v podobi kruha in vina. V starem zakonu je bil ognjeni steber, v katerem je v templju prebival Sin božji, v novem zakonu pa je najsvetejši zakrament, v katerem prebiva Sin božji. Najsvetejši zakrament je luč novega zakona, katera nas vodi k zveličanju.

Sv. Marjeta Marija Alakok je nekdaj klečala pred najsvetejšim zakramentom in Bog ji je pokazal svoje srce, podobno ognjeni peči, iz katere so švigali plameni po celem svetu, da se je čudom čudila, kako da ne zgori cel svet pri teh plamenih.

Kristus je luč od začetka in bo naša luč do konca sveta v najsvetejšem zakramentu. Za to lučjo moramo hoditi, ako se hočemo zveličati.

Prišel bo čas naše smrti. Takrat nam bo mašnik prinesel najsvetejši zakrament, ki bo naša luč in naša popotnica proti nebesom.

O Jezus, večna luč, razsvitljuj nas in kaži nam pravo pot, da srečno pridemo k Tebi v sveta nebesa!

*
* *
* *
* *

15. Trikrat dajo navadno vsakemu človeku svečo v roko, namreč pri sv. krstu, pri sv. obhajilu in pa ob smrtni uri. Sv. krst, prvo sv. obhajilo in pa smrt so namreč najbolj odločilni dogodki za vsakega človeka.

* *

16. Kaj pomenja krstna sveča?

Goreča sveča pri sv. krstu pomenja gorečnost v izpolnjevanju božjih zapovedi in neomadežanost. »Na, otrok, gorečo svečo in neomadežano čuvaj sv. krst, izpolnjuj zapovedi božje!« Otrok dobi pri sv. krstu posvečujočo milost božjo in odpust izvirnega greha. Njegova duša je zdaj brez madeža. Mašnik mu poda gorečo svečo v roke in ga opomni, naj bo vedno tako neomadežan, brez greha in oblečen v lepo obleko *nedolžnosti!*

Kako dobri so otroci, katere stariši čuvajo, da ne izgubijo nedolžnosti svetega krsta! V vsem svojem obnašanju in govorjenju kažejo nebeško

nedolžnost in odkritosrčnost. V vseh rečeh radi ubogajo svoje stariše in so goreči v molitvi. Njih največje veselje je učiti se krščanski nauk in hoditi sè svojimi stariši v cerkev. To nedolžnost in gorečnost v službi božji pomenja goreča sveča sv. krsta!

Pokličimo v spomin nekdanja leta, ko smo bili še nedolžni, ko nam je gorela v srcu krstna luč. Oj kako smo bili srečni! Nikdar ne bomo več tako! Dokler gori v srcu še krstna luč, je človek najbolj vesel in srečen!

*

*

*

17. Toda ali prej ali kasneje, izgubili smo morda nedolžnost. Krstna sveča je ugasnila, če smo storili smrten greh. Naša duša je z grehom umrla. Spomin na tiste čase je žalosten! Da bi duša spet oživela, ni bilo druge pomoči nego sveta pokora. Šli smo k sv. spovedi, dobili smo sveto odvezo in glejte, ko smo po spovedi šli k prvemu svetemu obhajilu, so nam spet dali v roke gorečo svečo. Z gorečo svečo smo se bližali k mizi Gospodovi in sprejeli prvikrat v svoje srce Gospoda Jezusa Kristusa. Tisti dan, ko smo šli v praznični obleki z gorečo svečo v roki pred altar, je bil za nas drugi najbolj imenitni dan našega življenja. Kaj je pomenjala goreča sveča prvega svetega obhajila? Pomenjala je posvečujočo milost božjo, brez katere se ne sme nihče bližati k mizi Gospodovi. Posvečujoča milost božja je goreča sveča, katera nam je gorela v dan prvega svetega obhajila. Od dneva prvega sv. obhajila bi morali stariši še bolj skrbno gledati, da otro-

kom ta luč ne ugasne. Pošiljati bi jih morali skrbno v cerkev, k sv. maši, k božji besedi, k blagoslovu, učiti jih jutranje in večerne molitve, in zabranjevati jim, da bi ne zahajali v nevarne družbe in kolovratili okolu po noči! In ko bi se kdaj pripetilo, da jim luč ugasne, poslati bi jih morali k sv. spovedi, da se sveča spet vžge in da zadobijo v srce spet luč večnega življenja! Koli-ko starišev zanemarja to sveto dolžnost! Kako oster račun bodo morali dajati za otroke! Bog bo terjal duše otrok od njih!

*

* *

18. Zadnjič podajo človeku gorečo svečo v roko ob smrtni uri. Smrtna ura je za človeka najbolj odločilen trenotek. Od smrtne ure je odvisna cela večnost, ali dobra ali slaba. Ako umrjemo v milosti božji, nam smrt rodi večno veselje, ako pa umrjemo brez milosti božje, nam smrt prinese večno kazen! Za smrtno uro bi se moral človek prav za prav pripravljati celo življenje. Namen našega življenja je, da srečno umrjemo v milosti božji in se vekomaj zveličamo. Na smrt bi morali misliti vsaki dan, vsako uro, vsako minuto.

Kaj pomenja goreča sveča, katero dajo umirajočemu človeku v roke ob smrtni uri? Pomenja posvečujočo milost božjo, katero mora človek imeti na duši, ako se hoče vekomaj zveličati. Ko ne more več sam človek od slabosti držati v rokah goreče sveče, držijo mu jo drugi in se jo čeje okrog postelje in molijo, da bi se Bog usmilił duše ter jej podelil milost. Še parkrat človek za-

sope — in njegova duša se loči od telesa in blagor jej, ako se loči ozaljšana s posvečujočo milostjo, božjo. Ko še gori sveča, ko se okrog postelje še jočejo, ko je mrlič še gorak v postelji — je duša že presojena ali za nebesa ali za pekel ali za vice.

Goreča sveča ob smrtni uri pomenja tedaj posvečujočo milost božjo, ki se brez nje ni mogoče zveličati. Posvečujoča milost božja je luč katera gori v našem srcu. Kdor umrje brez te luči — njemu so vrata nebeška zaprta.

Ko bo naša duša prišla pred nebeška vrata in bo potrkala: »Prosim, prosim, odprite mi!« se bo glas zaslišal: »Ali imaš luč t. j. posvečujočo milost božjo?« Blagor nam, ako bomo takrat mogli reči, da jo imamo, kajti nebesa se nam bodo odprla.

D.^R A N D R E J P A V L I C A

S E J A V E C

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

DRUGE KNJIGE
PRVI ZVEZEK

DR. ANDREJ PAVLIČ

SEJAVEC

NEDELJSKO BRANJE

POUK, ZGODOVINA, LEGENDE

DRUGE KNJIGE
PRVI ZVEZEK

1,

DVAINDVAJSETO BRANJE.

ZA PRVO PREDPEPELNIČNO NEDELJO.

1. Današnji sv. evangelij je zelo podučen. Nekaj delavcev je prišlo na delo na vse zgodaj, drugi so prišli ob tretji uri, drugi ob šesti in deveti, poslednji so prišli še-le ob enajsti uri t. j. po našem štetju ob peti popoludne, da so delali le eno uro. Ko jih je hotel gospodar zvečer plačati, je ukazal hišniku, naj začne pri poslednjih in naj da tudi tem po denarju. Ko so prvi to videli, so mislili, da morajo več dobiti, ker so prenašali težo in vročino celega dne; toda prejeli so le po denarju.

*

*

*

2. Vprašamo, zakaj je storil tako tisti gospodar? Ali ni krivično, da je dal poslednjim, kolikor prvim? O kaki krivici ni mogoče govoriti, ker se je bil ž njimi tako pogodil, a vprašamo, zakaj je bil tisti gospodar tako dober s poslednjimi, ki so delali samo eno uro in zakaj ni bil dober tudi s prvimi, da bi jim bil več dal, ker so res delali cel dan? Današnji sv. evangelij nam to pojasnjuje. Prvi niso delali z dobrim srcem in pravim namenom. Bili so v svojem srcu nevoščljivi. Zato so na koncu godrnjali, češ, zakaj bi mi morali dobiti le toliko, kolikor poslednji. Ko bi bili poslednji dobili le en del denarja, oni pa cel denar, bi bili molčali. Tako pa so bili nevoščljivi in so govorili: Mi smo delali cel dan, smo težo in vročino celega dne prenašali in si nas enako poplačal, ko te poslednje, ki so le eno uro delali. Tisti gospodar, ki je v tej priliki Bog, je videl njih srce in v njem nevoščljivost, zato mu njih delo ni toliko ugajalo. Poslednji so res delali le eno uro, pa so bili dobrega srca. Zato jih je Bog obilno poplačal.

*

* *

3. To je za nas lep nauk. Če hočemo doseči venec večnega plačila, ni dovolj da delamo le po zunanje, da gremo zgodaj na delo in da pridno gibljemo roke, treba je tudi imeti dobro, čisto srce in dober, čist namen. Zato nas opominja sv. Pavel v današnjem sv. berilu pišoč: »Tecite tako, da jo dosežete« t. j. hitite proti kroni, ki vas čaka, tako, da jo dosežete. In dalje pravi: »Jaz tako tekam, ne kakor v en dan, se tako bojujem, ne

kakor bi po vetru mahal, ampak krotim svoje telo..., da sam ne bi bil zavržen, ko druge učim«. Mi ne smemo tekati kakor v en dan t. j. brez pravega smotra, ampak moramo vselej pred očmi imeti konec t. j. krono nebeško in ne smemo mahati po vetru t. j. naše delovanje ne sme biti le po zunanje, ampak mora biti združeno z dobrim in čistim srcem, s čisto vestjo in ljubeznijo do Boga in Zveličarja Jezusa Kristusa.

* *

4. Sv. Pavel nam pripoveduje v današnjem sv. berilu tudi zgled takih, ki so le po vetru mahali in hodili kakor v en dan. Taki so bili Izraelci. Vsi so šli iz egiptovske sužnosti proti obljubljeni deželi, vsi so šli skozi rdeče morje, vse je Mojzes vodil, a le malo jih je prišlo do obljubljene dežele. Tavalj so po puščavi, dokler niso skoraj vsi pomrli. Še-le otroci njih so bili tako srečni, da so šli v obljubljeno deželo. Tako, kakor ti, ne smemo delati. Bodi nam to v opomin. Bodimo pravi Izraelci t. j. dobri bojovníki, da si priborimo krono zveličanja, bodimo dobri delavci, da si zaslužimo večno plačilo. Ne delajmo kakor v en dan in ne mahajmo po vetru, ampak krotimo svoje telo in svoje poželenje. Bog ne gleda, koliko smo delali in od kedaj smo delali, ampak veliko več, kako smo delali, kajti delavcem, ki so prišli na delo ob enajsti uri, je dal prav tako plačilo, kakor drugim, ki so delali od jutra. Tisti desni razbojnik, ki je visel s Kristusom na križu, ni prišel niti ob enajsti uri, ampak le nekaj trenutkov pred nočjo, pa mu je Bog vendarle dal krono zveličanja.

Kristus kliče tudi nam: Kaj stojite brez dela: Začnite tudi vi z dobrim in svetim delom, z dobrim in svetim življenjem v ponižnosti in potrpežljivosti, da dosežete na koncu stavo t. j. večno zveličanje.

*

* *

5. V katoliški cerkvi imamo razne zgledе svetega in spokornega življenja. Tako je sv. Pavel, puščavnik, živel spokorno v puščavi od svojega petnajstega do sto in trinajstega leta t. j. skoraj sto let.

O svetem Romualdu beremo, da je živel 120 let, pa da je sto let preživel v samostanu v svetih in spokornih delih.

Prav tako beremo tudi o sv. Antonu puščavniku, da je živel 105 let pa da je že mladenič šel v puščavo in tam spokorno živel do smrti.

Vsi ti so zgodaj prišli na sveto delo, so se dolgo pokorili in prenašali lakoto, mraz in vročino celo svoje življenje, da so na koncu prejeli venec zveličanja.

Mej svetniki imamo tudi zgledе takih, ki so bili klicani še-le ob 6. uri, pa so več storili kot drugi, ki so šli na delo že ob 1. uri. Tako sv. Pavel, ki je zaslužil apostolsko krono. God njegove izpreobrnitve praznujemo dne 25. januarja. V svoji mladosti je sv. Pavel strašno preganjal sv. cerkev. Kjer-koli je našel koga, ki je bil učenec Gospodov, ga je zvezanega pripeljal pred velikega duhovnika. Šel je celo k velikemu duhovnu in ga prosil, naj mu da pisma v Damask do shodnic, da bi smel zvezane pripeljati v Jeru-

zalem može in žene, ki bi jih našel tega imena. Ko je bil pa na potu v Damask in že blizu mesta, ga je naglo obsvetila luč z neba. Padel je na tla in slišal glas, kateri mu je rekel: Savel, Savel, kaj me preganjaš? On pa je rekel: 'Kdo si ti. Gospod? In Gospod je odgovoril: Jaz sem Jezus, katerega ti preganjaš. Težko ti je proti ostnu brcati. Savel pa je rekel trepetaje in strme: Gospod, kaj hočeš, da naj storim? In Gospod mu reče: Vstani, pojdi v mesto in tam se ti bo povedalo, kaj ti je storiti. Tisti možje pa, ki so ž njim bili, so strmeli, ker so sicer glas slišali, pa niso nikogar videli. Vstal pa je Savel od tal, odprl oči pa ni z odprtimi očmi nič videl. Peljali so ga za roke v mesto Damask. Bil je tam tri dni, pa ni nič videl in ni ne jedel ne pil. V Damasku pa je bil neki učenec Gospodov Ananija. In Gospod mu je v prikazni rekel: Ananija! In je odgovoril: Glej, Gospod, tukaj sem! Gospod mu reče: Vstani in pojdi v ulice, ki se imenujejo Ravne in vprašaj v Judovi hiši po Savlu; zakaj glej, moli. In prav takrat je Savel videl v prikazni moža Ananijo, da je prišel in položil roke nanj, da bi spet izpregledal. Ananija pa je odgovoril: Gospod, slišal sem, koliko hudega je storil ta mož Savel tvojim svetim v Jeruzalemu. Prišel je v Damask z namenom, da bi zvezal vse, ki hličejo tvoje ime. Gospod pa je rekel: Pojdi, ker on je izvoljena posoda, da bo nesel moje ime pred nevernike, kralje in Izraelove otroke. Jaz mu bom pokazal, koliko mu je treba za moje ime trpeti. Sedaj je šel Ananija k njemu, je nanj roke položil in mu rekel: Savel, brat! Gospod Jezus, kateri se ti je prikazal na potu, me je po-

slal, da izpregledaš in da dobiš polnost sv. Duha. Zdajci so pale z njegovih oči kakor luskinе, je izpregledal, je vstal in bil krščen. Potem je vzel jedi in se pokrepčal. Ostal je nekaj dni pri učencih v Damasku in je precej začel v judovskih shodnicah govoriti o Jezusu, da je ta Sin Božji.

Prehodil je potem cel svet, veliko pretrpel: lakot, žejo, preganjanje, nevarnosti itd., pa vse je preстал iz ljubezni do Jezusa. Tam zunaj Rima na ostijski cesti je griček, na katerem so mu pagani odsekali glavo, ki je trikrat po hribu poskočila. Pravijo, da so od takrat tam trije študenti, ki so priizvirali, kjer je glava poskočila.

Tega moža posnemajmo, za njim hodimo, njegove nauke izpolnjujmo, da dosežemo na koncu stavo.

Ko je prišel sv. Pavel na konec svojega življenja, je pisal: Svoj tek sem dokončal, vero ohranil, zdaj me čaka krona nebeška.

Živimo, delajmo in bojujmo se tako, da bomo mogli na koncu reči s sv. Pavlom: Svoj tek smo dokončali, vero ohranili, zdaj nas čaka krona nebeška!

Toda mej svetniki imamo tudi drugačne zglede, tudi take, ki so 'si v zadnjem trenutku zaslužili večno plačilo.

Dne 10. marca praznujemo god štirideset mučenikov iz Sebasta v Armeniji. Le-tem so najprej s kameni zobe zdrobili, potem pa so jih slekli in postavili v strašni zimski noči v vodo, da so zamrznili in umrli. Ko so se v vodi tresli v strašnem mrazu, so začeli tako-le moliti: »Štirideset nas je, vsem štiridesetim podeli, Gospod, mučeniško krono«.

Tako so govorili. Paganski čuvaji so zaspali, le vratar je bedel in slišal te besede. Videl je anjele, ki so prinesli iz nebes devet in trideset kron. Vratar si je mislil: »Štirideset jih je, kje je krona za štiridesetega?« Ko je tako mislil, glejte, je eden skočil iz vode in zatajil Kristusa. Ko pa je vratar to videl, je naglo zbudil čuvaje in jim rekel, da tudi on veruje v Jezusa. Nato se je slekel in skočil v vodo ter z drugimi devetintridesetimi zamrznil in umrl.

Tako je v zadnjem trenutku svojega življenja dobil mučeniško krono.

Ko so sv. Trifona mučili, se je zgodil podoben slučaj. Ko so namreč sv. Trifona mesarili z železnimi kremplji, ga potem za noge obesili in ga pekli s svetilkami, se je nenadoma izpreobrnil sam tribun Respicij, ki je očitno pred ljudstvom izjavil, da veruje tudi on v Kristusa in da je pripravljen dati s Trifonom življenje za Jezusa. Vojaki so potem oba zagrabili in ju vedli pred malika Jupitra, da bi mu darovala. Ker pa nista hotela, so ju s svinčnim orodjem toliko časa topli, da sta izdihnila. Njiju god praznujemo dne 10. novembra.

Tako je tudi tribun Respicij prišel v zadnjem trenutku v vinograd Gospodov in dosegel večno plačilo.

Vsi ti zgledi nas učijo, da se človek lahko zveliča tudi v zadnjem trenutku in da ne sme nikoli obupati. Nespametno je sicer odlašati s izpreobrnitvijo, ker nas lahko smrt zaloti nenadoma, a obupati ne smemo niti v zadnjem trenutku. Poslušajmo glas Kristusov, ki nas kliče na sveto delo! Navedel sem vam zgled svetni-

kov, ki so celo življenje pravično in sveto živeli. Te posnemajmo in ne odlašajmo s pokoro, da dosežemo krono večnega zveličanja!

*
* *
* *
* *
* *

6. Današnji sv. evangelij nas uči, da se moramo čuvati nevoščljivosti. Vsak človek je zelo nagnjen k tej nečednosti. To smo podedovali po prvih stariših. Naši prvi stariši so se vdali prve-
mu nevoščljivcu t. j. hudobnemu duhu. Ta nevoščljivec jim je potem napolnil srce s to nečednostjo. Že prvi sin Kajn je iz nevoščljivosti ubil svojega brata Abelja. Jožefa so bratje hoteli iz same nevoščljivosti umoriti in so ga prodali, ko so se premislili, iz nevoščljivosti v Egipt; kralj Savel je hotel iz nevoščljivosti umoriti kralja Davida in Kristusa so Judje iz same nevoščljivosti pribili na križ in ga umorili. Tako, vidite, konča nevoščljivost z umorom in je prav za prav začetek uboja ali umora. Kakor ne smemo imeti nečistih in nesramnih misli in so že misli in želje grešne, čeprav bi nesramnega dejanja ne izvršili, prav tako je že nevoščljivost v srcu greh, je že začetek uboja. Zato pravi sv. Janez evangelist: »Vsak, ki svojega brata sovraži, je ubijavec«.

Včasih ubije nevoščljivec človeka z jezikom t. j. z opravljanjem in obrekovanjem. Na ta način mu vzame čast in dobro ime t. j. ga ubije na dobrem imenu. Tako postane nevoščljivec ubijavec dobrega imena.

Naj pa nihče ne misli, da nima v srcu nevoščljivosti. Vsak človek jo ima. Pri nekaterih pa je tako skrita, da je še sami ne opazijo, ker nikdar o tem ne premišlujejo. Ko bi premišljevali, bi spoznali, da nas obide večkrat žalost ali nevolja, ko vidimo na bližnjem kaj dobrega, ko vidimo, da se bližnjemu dobro godi, da je lepega obnašanja, da je pobožen, da ga drugi spoštujejo in ljubijo, da ima lepo oblačilo, lepo premoženje, da ga predstojniki hvalijo, da je dobil lepo spričevalo, da je dobre glave itd. itd. Nevoščljivosti je tisoč vrst!

Vsak človek mora gledati, da ga ta peklenski sovražnik ne premaga. Kakor moramo že vsako nesramno in nečisto misel odbiti in zatreti, moramo tudi vsako najmanjšo nevoščljivost že v kali zatreti.

Naj bo danes naš sklep ta-le: Vsakikrat, ko se oglasi v srcu kaka nevoščljivost proti bližnjemu, zmolimo takoj Češčeno Marijo za dotičnega človeka, da se ohrani ljubezen v našem srcu. Sv. apostol Jakob pravi: Ustavljajte se hudiču in bežal bo od vas.

*

*

*

7. Beremo o puščavniku sv. Trudpertu, ki ga v Nemčiji častijo dne 26. aprila, da je imel dva sovražnika nevoščljivca. Nekega dne se je svetnik - puščavnik ulegel truden na klop pred svojo celico. Nevoščljivca sta prišla tja in sta videla, da puščavnik spi. Eden je porabil to priliko, je pograbil za sekiro in je zamahnil ž njo po glavi svetnika - puščavnika. Sekira mu

je preklala glavo in obtičala v njej. Nevoščljivca sta zbežala. Sv. Trudpert pa je kmalu na to umrl, ker je bil smrtno ranjen.

Ta zgled kaže, kam privede človeka nevoščljivost.

*
* *
* * *

8. Če hočemo biti dobri delavci v vinogradu Gospodovem, se moramo čuvati prepirov, sovraštva in krivic.

Sv. evangelij nas uči: »Če si že dar prinesel na altar in se spomniš, da ima tvoj bližnji kaj proti tebi, pusti dar na altarju in pojdi in sprijazni se z bližnjim in potem pridi in daruj«.

Te besede nas učijo, da ni nobena daritev in molitev prava, ako ni združena z ljubeznijo do bližnjega. To je zelo važen nauk. Molitev, ki ni združena z ljubeznijo do bližnjega in s pravičnostjo, je sama laž in hinavščina.

Prejemanje sv. zakramentov, ki ni združeno z ljubeznijo, ni pravo. Biti pri sv. maši pa imeti kako sovraštvo v srcu ali nevoščljivost ni pravo. Pusti dar na altarju in pojdi prej in sprijazni se, poravnaj škodo bližnjemu ali vsaj obljubi mu in potem pridi in daruj!

Sv. Pavel pravi: »Če bi vse svoje premoženje razdal za vzdrževanje siromakov, če bi svoje telo žrtvoval, da bi se sežgalo, ljubezni pa bi ne imel — nič nisem!«

Nič torej ne pomagajo zunanja dela, ako ne izvirajo iz žive ljubezni do Boga in do bliž-

njega. Tudi post, molitev in miloščina nič ne pomaga, ako ne izvira iz gorke ljubezni. Vse je prazno.

*

* *

9. Sv. Roza limanska je imela tako ljubezen do bližnjega, da bi bila za trpeče ljudi vse rada razdala. Njena največja srčna bolečina je bila, da je še toliko ljudstva na svetu in zlasti v Ameriki, ki Kristusovega evangelija še ne poznajo. Prosilila je duhovnike, naj se nikar ne ukvarjajo s znanstvom, ampak naj gredo raji oznanjevat sv. evangelij paganskemu ljudstvu. Rada bi se bila za pagane popolnoma žrtvovala. Vzela je v oskrbo sirotnega dečka z namenom, da bi ga vzgojila za duhovnika, ki bi potem postal misionar. Beračem in siromakom pa je razdala toliko milodarov, da so ti ob njenem pogrebu na glas jokali in od žalosti vpili. Če je dobila kak dar, je vselej najboljši del dala siromakom. Ko se je nekoč obrnila k njej za pomoč siromašna ženska in ni imela Roza ničesar, se je začela postiti osem dni, da bi kaj prihranila in da bi potem mogla prihranek poslati siromašni ženski. Njena mati jej ni mogla napraviti nobenega večjega veselja, ko da ji je dovolila vzeti na dom bolnika in mu streči z vso ljubeznijo. Roza je bila tako dobrega srca, da je hodila po bolnicah in tam pomagala streči in snažiti.

Če beremo življenje svetnikov, vidimo, da so se vsi svetniki več ali manj odlikovali v ljubezni do bližnjega, kajti nobena pobožnost ne velja, če ni združena z ljubenijo do bližnjega.

Če imaš dar že na altarju, pusti dar in pojdi in sprijazni se z bližnjim, ki ima kaj proti tebi in potem pridi, moli in daruj!

Tudi duhovniki ne smejo skrbeti le za dušni blagor ljudstva, ampak morajo gojiti tudi telesno dobrodelnost. Večkrat se slišijo besede: Duhovniki naj oznanjujejo božjo besedo in naj delijo sv. zakramente, v druge reči naj se ne vtikajo. To pa je zmota! Duhovniki so poklicani skrbeti tudi za časno blaginjo ljudstva, kajti brez primerne časne blaginje je tudi sv. čednost nemogoča. Delavci, ki delajo kot živina noč in dan in tudi ob nedeljah, ne morejo misliti na sv. vero, na pobožnost in na Boga. Zato so rimski papeži vedno opominjali duhovščino in vernike, da je treba skrbeti za delavstvo in za siromake, da ne bi pomanjkanja trpeli, da bi dobivali pošteno in pravično plačo in da bi mogli s svojo družino pošteno in primerno izhajati. Delavstvo, ki nima pravične in primerne plače, mora delati tudi ob nedeljah in praznikih in tako pozabi na Boga in se popolnoma poživini. Sveta dolžnost je torej ne samo vernikov ampak tudi duhovščine, da pomagamo siromakom, kajti brez primerne gmotnega blagostanja je tudi sv. vera in pobožnost nemogoča.

To jasno vidimo danes pri komunistih in boljševikih, ki so sv. vero popolnoma izgubili.

Sv. Karol Boromejski, ki je bil škof v Milanu, ko je bila tam kuga in so ljudje po cestah umirali, se je za ljudi popolnoma žrtvoval in vse svoje imetje razdal, da je bolnikom pomagal. Oddal je celo svojo lastno posteljo in je sam na tleh ležal in stradal, da je drugim ustregel.

Tako so delali vsi svetniki in svetnice božje dobro vedoč, da je vsa naša pobožnost in vera prazna, ako ni združena z ljubeznijo in z dobrodelnostjo.

Nikar torej ne odlašajmo, da bi se ne poboljšali v tem oziru. Če imamo kak prepir, kako sovraštvo ali kako nevoščljivost do svojega bližnjega, poravnajmo nemudoma, ker bi sicer naša molitev in naša dobra dela pred Bogom nič ne veljala.

Pusti molitev, pusti daritev na altarju in pojdi in sprijazni se prej in poravnaj se z bližnjim; potem pridi, moli in daruj. Le na ta način bo tvoja molitev in tvoja daritev imela pred Bogom veljavo in se bo zapisala v večne bukve med zasluge za večno plačilo.

10. Vsi kristjani smo delavci v vinogradu Gospodovem. Vsi moramo delati in se truditi, da si zaslužimo večno plačilo. Enemu je dal Bog pet talentov, drugemu dva talenta, tretjemu en talent, pa vsem je naročeno, da obračajmo podeljene talente tako, da se zveličamo.

Razlika mej delavci je ta, da delajo nekateri že od jutra t. j. od mladosti do trdne noči t. j. do smrti. Le-ti živijo ves čas pravično in sveto, Bogu v čast in slavo, prejemajo pogosto sv. zakramente, s katerimi se posvečujejo in prenašajo vse križe in težave potrpežljivo in vdano do smrti. Drugi pa začenjajo delati še-le ob deveti

uri, ker so v prvi mladosti lahkomišelno živeli, drugi ob enajsti uri itd. Bolje kasno ko nikoli!

Da ni za človeka nikoli prekasno začeti novo življenje, priča desni razbojnik, ki je s Kristusom visel na križu. Ta razbojnik se ni izpreobrnil še-le ob zadnji uri dneva, ampak v zadnjem trenutku in je začel grajati levega razbojnika, ki je Jezusa preklinjal, kakor ga je tudi sam nekaj trenutkov prej preklinjal: »Ali se tudi ti ne bojiš Boga, ki si v isti obsodbi? Midva prejemava po pravici in po zaslugah svojih del, ta pa ni nič hudega storil«. In se je obrnil k Jezusu z besedami: »Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo!« Jezus mu je takoj odgovoril: »Resnično, povem ti, danes boš z menoj v raju!« To je prekrasen zgled, ki nas uči, da ni nikoli prepozno. Delati v vinogradu Gospodovem začnemo lahko vsak čas, tudi zadnjo minuto, če jo srečno dočakamo pri zavesti, da se lahko pokesamo.

Bilo bi pa grešno, ko bi odlašali izpreobrnitev. Božje usmiljenje je sicer veliko, toda gorje človeku, ki predrzno zaupa v milost božjo. Sv. Brigita piše o tem tako-le: »Mnogi si dajejo puhlo upanje govoreč: Naše življenje je dolgo, milost božja je velika, svet je prijeten in za veselje ustvarjen, nič ne škodi, če ga po volji uživamo, na koncu se bomo Boga oklenili, saj je kratka in lahka pot k Bogu: obžalovanje in spoved. Ta misel pa daje le slabo in goljufivo upanje. Navadno napadejo take ljudi hude bolezni in nagla smrt, da ne morejo opraviti resnične pokore«. Tako sv. Brigita.

11. Živel je svoje dni mlad človek, ki je bil zelo razbrzdán in v očitnih hudobijah. Ako ga je kdo posvaril, je navadno odgovoril: »Kaj neki to koga skrbi? Jaz se bom svojih grehov že spovedal, pa bom pred Bogom spet dober in pravičen«. In živel je kakor prej. Nekega dne je šel v hosto po drva, a konj se mu splaši, voz se prevrne in voznika zdrobi, da je bil na mestu mrtev.

Ta zgled dokazuje, da ni dobro odlašati z izpreobrnitvijo.

*

* * *

12. Vsakdo naj tako deluje, da si talente pomnoži. Sv. Matej (25) navaja besede Kristusove: »Človek, ki je šel na tuje, je poklical svoje hlapce in jim izročil svoje blago. Dal je prvemu pet talentov, drugemu dva, tretjemu enega, vsakemu po njegovi zmožnosti in je zdajci odrinil. Šel pa je ta, ki je pet talentov prejel in je kupčeval ž njimi ter pet drugih pridobil. Prav tako je pridobil ta, ki je prejel dva talenta, še dva druga. Oni pa, ki je prejel le en talent, je šel in ga zakopal v zemljo in skril denar svojega Gospoda. Po dolgem času pride gospodar tistih hlapcev in začne ž njimi delati račun. Pristopil je tedaj ta, ki je prejel pet talentov in je prinesel še drugih pet talentov z besedami: Gospod, pet talentov si mi izročil, glej, pet drugih sem pridobil. Gospod mu je rekel: Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega gospoda. Pa tudi oni, ki je dva talenta prejel, je pristopil in rekel: Gospod, dva talenta si mi izročil, glej, dva druga

sem pridobil. Gospod mu je rekel: Prav, dobri in zvesti hlapec, ker si bil v malem zvest, te bom čez veliko postavil, pojdi v veselje svojega gospoda. Ko je pa pristopil tudi ta, ki je bil en talent prejel, je rekel: Gospod, vem, da si trd človek, da žanješ, kjer nisi sejal in pobiraš, kjer nisi razsiral in sem se bal ter sem šel in skril tvoj talent v zemljo. Glej, tukaj imaš, kar je tvojega. Njegov gospod pa je odgovoril in rekel: Hudobni in leni hlapec! vedel si, da žanjem, kjer nisem sejal in pobiram, kjer nisem razsiral, torej bi bil moral moje denarje dati menjavcu in kadar bi bil jaz prišel, bi bil prejel svoje z obrestmi. Vzemite mu tedaj talent in dajte ga onemu, kateri ima deset talentov. Zakaj vsakemu, kateri ima, se bo dalo in bo obilno imel, njemu pa, ki nima, bo še to odvzeto, kar se mu zdi, da ima. Nepridnega hlapca vrzite v venanjo temo, tam bo jok in škripanje z zobmi.

Ta prilika nas uči, da moramo biti pridni v delu, pridni v molitvah, da gospod najde pomnožene talente, ko se vrne.

*

*

*

13. Današnji sv. evangelij pa nam daje še drug zelo važen nauk. Na večer so prišli vsi delavci skupaj, ti, ki so začeli delati že zgodaj in ti, ki so prišli delat pozno. Ko so prišli na vrsto ti, ki so zgodaj prišli, so mislili, da bodo več prejeli ko drugi, pa tudi ti so prejeli le po denarju. In ko so prejeli, so godrnjali nad hišnim gospodarjem govoreč: Le-ti poslednji so le eno uro delali in si jih nam enake storil, ki smo težo dneva in

vročine prenašali. Gospodar pa je odgovoril in rekel enemu izmed njih: Prijatelj ne delam ti krivice, ali se nisi pogodil z menoj za denar? Vzemi, kar je tvojega in pojdi, hočem pa tudi temu poslednjemu dati kolikor tebi. Ali mi ni pripuščeno storiti, kar hočem? Jeli tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?

14. Te besede nas podučujejo, da je Bog neskončno dober in da ne smemo biti nevoščljivi svojemu bližnjemu. V nebesih bodo morda prav tako plačilo dobili ti, ki so se v zadnjem trenutku izpreobrnil, ko drugi, ki so celo življenje Bogu služili in spokorna dela opravljali. Zato pa ne smemo biti nevoščljivi, ampak veseli, da je Bog z grešniki tako milostljiv. Ne bodimo nikdar žalostni, če Bog da drugim kaj dobrega. Bog je gospodar svojih darov. Če nam da, kar zaslužimo, bodimo veseli, če pa tudi drugim da toliko, ali jim da celo več, recimo: Radi jim privoščimo!

Kako grda je nevoščljivost, naj pojasni naslednji zgled. Na dvoru nekega sicilijskega kneza sta bila dva vojaka. Prvi je bil nevoščljivec, drugi pa lakomnik. Nekega dne ju pokliče knez pred se, da bi napravil ž njima sebi in drugim veselje. Rekel jima je: Izvolita si, kar hočeta, vsako željo vama hočem izpolniti, vendar pa tako, da bo tisti, ki bo prvi prosil, dobil zaželeno reč, drugi pa dvakrat toliko«. Ko je knez te besede izgovoril, sta oba umolknila. Lakomnik si je mislil: Če jaz prvi zaprosim, bom na škodji, ker bi moj tovariš dobil dvakrat toliko.

Nevoščljivec pa si je mislil: Če jaz prvi zaprosim, bo moj tovariš bolj obdarovan kot jaz, česar bi ne mogel prenesti. Molčala sta dolgo, nazadnje reče knez nevoščljivcu: Prosi ti prvi! Nevoščljivec pomisli sam pri sebi: Kaj hočem prositi, da se mi moj tovariš ne bo smejal, ko bo več prejel ko jaz? Ne! Ne sme dobiti več ko jaz! In tedaj reče: Jaz hočem, naj se meni da ena zaušnica, mojemu tovarišu pa dve! Na te besede se je vsa družba zasmejala grdemu nevoščljivcu in ga pošteno osramotila.

15. Bodimo tedaj dobri in pridni delavci v vinogradu Gospodovem, a nevoščljivost ne imej mesta v našem srcu! V našem srcu naj gori ljubezen do Boga in do bližnjega. Bog daj, da bi mogli kdaj v nebesih prepevati mej malim številom izvoljenih pesem o delavcih v vinogradu Gospodovem:

Po dobroti
Tvoji, o Gospod vsevedni,
so poslednji prvi,
prvi pa poslednji,
ker na delo
je poklicanih obilo,
pa le malo
je izvoljenih število!

* * * * *

16. V nobenem mesecu ljudje toliko hudobij in toliko pregreh ne storijo ko v drugem mesecu februarju. To se ponavlja vsako leto. Le pojdi med mladino in opominjaj jo, pa boš slišal preklinjevanje in zasmehovanje za odgovor. Le reci jim: Bog Vas bo kaznoval, nikar ne delajte hudega! pa boste videli, da je vsako opominjevanje zastonj.

Ti naši žalostni časi nas spominjajo časov splošnega potopa, časov, ko je Bog ves človeški rod potopil razen Noeta, njegove žene, njegovih treh sinov in žen njegovih treh sinov.

Splošni potop je bil l. 1656. po ustvaritvi prvega človeka in sicer v *drugem mesecu* v letu. Kateri mesec je bil drugi, ne vemo dobro. To vemo, da je v drugem mesecu narastla hudobija, kakor narašča hudobija tudi dandanes drugi mesec.

*

*

*

17. V tistem času so ljudje začeli uganjati strašne hudobije zoper sveto čistost. Bog je rekel: Človeškemu rodu dam še 120 let, da se spokori. Bogu je bilo žal, da je ustvaril človeka na zemlji. In je rekel: Potrebil bom človeka, kate-rega sem ustvaril, z zemlje, pa ne le človeka, ampak tudi živino, laznino in ptice pod nebom, zakaj žal mi je, da sem jih ustvaril. Noe pa je dosegel milost pred Gospodom. Imel je tri sinove, ki so se imenovali: Kam, Sem in Jafet. Ko je torej Bog videl, da je vse meso popačilo svojo pot na zemlji, je rekel Noetu: Konec vsega mesa je prišel pred me; napolnjena je zemlja z njih

krivico in jaz jih bom pokončal z zemljo vred. Naredi si ladjo iz obrezanega lesa, predele naredi v ladji in s smolo jo namaži znotraj in zunaj. In tako-le jo naredi: Tri sto komolcev bodi dolgost ladje, petdeset komolcev nje širjava in trideset komolcev njena visokost. Okno naredi v ladji, en komolec visokosti mu odmeri; vrata pa naredi na strani; napravi v nji spodnje, srednje in zgornje nadstropje. Glej, povodenj bom poslal na zemljo, da pokončam vse-meso, v katerem je duh življenja pod nebom; vsemu, kar je na zemlji, bodi konec. S teboj pa bom naredil zavezo in v ladjo pojdeš ti in tvoji sinovi in tvoja žena in žene tvojih sinov s teboj. Pa od vseh živali vzemi v ladjo po dvoje, da s teboj žive, samca in samico; od ptic po njih plemenih in od živine po nje plemenu in od vseh lazečih živali zemlje po njih plemenih; po dvoje od slehernih naj gre s teboj, da se pri življenju ohranijo. Vzemi tedaj seboj vsakovrstnega živeža, ki je za jed. Naber si ga, da bo tebi in njim v jed. Noe je tedaj storil, kar mu je Bog zapovedal.

In Gospod mu je rekel: Pojdi v ladjo ti in vsa tvoja družina, zakaj tebe sem spoznal pravičnega pred seboj v tem rodu. Še sedem dni je, potem bom dal deževati na zemljo štirideset dni in štirideset noči in potrebil bom z zemlje vse stvari, ki sem jih ustvaril. Noe je tedaj vse storil, kar mu je bil Gospod zapovedal. In je bil šest sto let star, ko so vode potopa čez zemljo stopile. In Noe je šel v ladjo in ž njim njegovih sinovi, njegova žena in žene njegovih sinov zavaljo voda potopa. Tudi živali, ptice in vse, kar se giblje na zemlji, je šlo po dvoje z Noetom v

Ladjo, samec in samica, kakor je Gospod ukazal. In ko je bilo sedem dni minulo, so vode potopa čez zemljo stopile t. j. *sedemnajsti dan drugega meseca*. Vsi studenci velikega brezdna so pridrli in zatvornice neba so se odprle in dež je lil na zemljo štirideset dni in štirideset noči. Tisti dan pa je šel v ladjo Noe njegovi trije sinovi, njegova žena in žene njegovih treh sinov in vsa živina po svojem plemenu in vse, kar se giblje, po svojem plemenu in vsa perutnina po svojem plemenu; vse ptice in vse ptičice, po dva in dva od vsake stvari. Bog je te živali prignal in jih v ladji rešil. In dež je lil štirideset dni in štirideset noči na zemljo in vode so naraščale in so vzdignile ladjo od tal kvišku, zakaj grozno so se vode razlile in so napolnile vse po vrhu zemlje. Ladja pa je plavala po vodah. In vode so čedalje naraščale na zemlji in vse visoke gore pod nebom so bile pokrite. Petnajst komolcev višje so vode stopile nad gore, katere so pokrile. In pokončane so bile vse stvari, ki so se gibale na zemlji, ptice, živina, zverina in vsa laznina, ki lazi po zemlji in vsi ljudje in vse, kar diha in živi na zemlji, je pomrlo. In pokončal je vse stvari, ki so bile v deželi od človeka do živali; laznino in ptice neba, vse je bilo potrebno **z** zemlje; ostal je pa sam Noe in ti, ki so bili z njim v ladji. In vode so stale sto in petdeset dni na zemlji.

III Bog pa se je spomnil Noeta in vseh živali in vse živine, ki je bila z njim v ladji in je poslal veter na zemljo in vode so padale. In zaprli so se studenci in zatvornice neba in ustavljen je bil dež. In vode so se vrnile znad zemlje ter so se

sem ter tje raztekle in so se jele nižati. In sedemindvajseti dan sedmega meseca je ladja obstala na gori armenski Ararat. Vode so odtekale in padale do desetega meseca ter prvi dan desetega meseca so se prikazali vrhovi gora. In ko je minulo štirideset dni, je Noe odprl okno ladje, ki ga je naredil in je izpustil vrana; ta je zletel in se ni vrnil, ker je našel nad vodami mrtva trupla, katera je jedel. Tudi goloba je izpustil za njim, da bi izvedel, ali so se vode že usušile po dolinah. Ker se pa ni imel kam usesti, se je vrnil k njemu v ladjo; zakaj vode so bile še po vsi zemlji in je roko stegnil, ga je prijel in vzel v ladjo. In ko je čakal še drugih sedem dni, je spet goloba izpustil iz ladje. Ta pa je zvečer k njemu priletel in je oljkovo vejico s zelenimi peresci v kljunu prinesel. Noe je tedaj izvedel, da so vode odtekle z zemlje. Vendar je pa še drugih sedem dni počakal in je izpustil goloba, ki se ni več vrnil k njemu. In prvi dan drugega leta je Noe odkril streho ladje, je pogledal in videl, da je bilo suho po zemlji. Sedemindvajseti dan drugega meseca je bila zemlja prav suha.

Bog je Noetu govoril: »Pojdi iz ladije ti in tvoja žena, tvoji sinovi in žene tvojih sinov s teboj. Vse živali, ki so pri tebi, vse žive stvari, ptice, zveri in laznino pelji vun sè seboj in pojdite po zemlji, rastite in množite se na nji!

Noe je tedaj vun šel in njegovi sinovi in žena in žene njegovih treh sinov Kama, Sema in Jafeta. Postavil je altar Gospodu in je daroval žgavne darove v zahvalo za rešitev iz strašnega potopa.

Tako je Bog na strašen način kaznoval l. 1656. po ustvaritvi človeški rod radi mesenih pregreh, katere so uganjali. Tako strašno kaznuje Bog to pregreho. Vse človeško meso t. j. vsi ljudje, ki so se bili takrat izpridili in ki so uganjali strašne hudobije, so se potopili v vodah.

*

*

*

18. V take pregrehe se je pogreznil tudi današnji rod. Res je sicer, da je Bog ob splošnem potopu obljubil, da ne bo več pokončal človeškega rodu z vodami, res je, da je Bog postavil mavrice v znamenje, da ne bo več pokončal človeškega rodu z vodami. Vse to je resnica, ker je Bog tako razodel — toda radi tega ne smemo biti brez skrbi. Kakor je Bog takrat meseno poželenje in mesene pregrešnosti strašno kaznoval in sicer s potopom, prav tako kaznuje Bog navadno tudi dandanes te pregrehe sè strašnimi kaznimi.

Res je, da je dandanes med kristjani mnogo svetih ljudi, ki se ogibljejo teh pregreh, ki sveto živijo, ali res je tudi na drugi strani, da jih je mnogo, ki se Boga ne boje, ki počenjajo strašne pregrehe.

Ogibajmo se pregreh, radi katerih je Bog sè strašnim potopom pokončal človeški rod! Krotime svoje telo in svoje meso, kakor pravi v današnjem berilu sv. Pavel. Živimo tako, da bomo dosegli krono zveličanja.

*

*

*

*

*

*

*

*

19. Ni dolgo časa, kar sem čital v nekem časopisu, da naj duhovniki skrbijo pred vsem, da bodo verniki dobro znali in natanko vedeli, kaj je popolno kesanje. Popolno kesanje je največjega pomena, ker se človek s popolnim kesanjem še zadnji trenotek svojega življenja lahko zveliča in prejme večno plačilo. Delavci, ki so le zadnjo uro dneva delali, so prejeli plačilo, kakor pravi današnji sv. evangelij in ko bi bili ljudje o splošnem potopu obudili popolno kesanje, bi se bili prav gotovo zveličali.

Premišljujmo danes nauk o resničnem popolnem kesanju, saj je čas pred Veliko nočjo čas pokore, čas pravega in resničnega kesanja.

*
* *

20. Odgovorimo najprej na vprašanje, kaj nam podeli popolno kesanje?

Popolno kesanje nam izbriše vse grehe in nam podeli milost božjo, da se lahko zveličamo tudi brez spovedi in brez drugih svetih zakramentov, samo da imamo voljo spovedati se, ko bo mogoče. Ako nima kdo priložnosti in časa, ako kdo tudi ne more opraviti sv. spovedi, dobi vendar le odpust vseh grehov in milost božjo, da le obudi popolno kesanje!

Iz teh malih besedi je razvidno, kako velikega pomena je popolno kesanje. Kolikokrat pride lahko človek v svojem življenju v smrtno nepriliko, ko ni duhovnika zraven in tudi tako naglo priti ne more. Zdaj slišimo da je kdo padel z drevesa ali z visoke hiše in v par minutah je bil mrtev, zdaj da je padel kdo pod voz in da je bil

v trenutku mrtev, zdaj da je zadel koga mrtvoud in da je kmalu umrl, zdaj se kdo v slabem zraku zaduši itd. Nagla in nepričakovana smrt je prav pogostna.

*

*

*

21. Poznal sem moža, na katerega se je bil po nesreči zvrnil voz. Ni ga sicer znanstilo, ker so ga kmalu rešili. Bil sem pa radoveden, kaj bi bil storil ta človek, ako bi ne bilo nobene pomoči. Vprašal sem ga: No, kaj bi bil storil Vi, če bi Vas bilo utegnilo zmastiti na mestu? Kaj z Vašimi grehi, kako bi se Vam bili odpustili? Mož je molčal, ker ni vedel ničesar o popolnem kesanju, s katerim se dobi odpust grehov tudi brez spovedi in brez svetih zakramentov, ako jih ni mogoče sprejeti.

Nekaj ginljivega se je dogodilo pred nekaj leti v glavnem avstrijskem mestu, na Dunaju, ko je zgorelo neko gledališče. Ljudje so bili v gledališču natlačeni. V trenutku se zasliši: Ogenj, ogenj! In res, celo gledališče je bilo v trenutku v ognju, ker je bil po vsem gledališču napeljan plin. Vnel se je strašen ogenj in dim, ki bi bil lahko vse zadušil. Ljudje so drli naglo vun. Pa ker niso vedeli, na katero stran bi se obrnili in tudi niso mogli bežati, ker se je vse gnetlo in je ogenj branil, so morali stati na mestu in čakati smrti. Nekateri so z visokih oken na tla skakali. Največ se jih je pa zadušilo v ognju in dimu. Bila pa je tisti večer v gledališču neka majhna deklica, kakih dvanajst let stara. Privedla jo je teta. Ta deklica in njena teta ste tudi hiteli naprej za dru-

gimi ljudmi, da bi srečno prišle do vrat. Pa kaj se zgodi? Prišli ste z drugimi ljudmi v neko sobo. Ker pa je ogenj silno napredoval, niso mogli več ne naprej ne nazaj. Ogenj in dim jih je dušil. Drugega jim ni ostalo nego umreti. Teta, ki je bila dobra krščanska žena, se je spomnila, da je treba moliti v smrtnih nepravilnostih popolno kesanje, da se dobi odpust grehov. Ker pa ni znala dobro moliti popolnega kesanja, je vprašala najhno deklico, ki je bila z njo, ali zna morda moliti popolno kesanje. »Znam«, je zaklical otrok v strahu. »Moli tedaj«, reče njena teta, »moli tedaj popolno kesanje na glas, da bomo vsi molili s teboj. In otrok začne moliti na glas popolno kesanje in drugi ž njo. Zdajci pridejo skozi okno v tisto sobo gasivci in pomečejo vse ljudi skozi okno na mehka tla, da si niso nič storili. Tako so se vsi rešili.

Drugi dan gre deklica v šolo. Ko pride v šolo katehet, teče naravnost k njemu in mu še vsa preplašena pove: »O gospod katehet, jaz sem bila nocoj v gledališču sè svojo teto in sem bila v največji nevarnosti«.

Gospod duhovnik, ki je vedel, da je gledališče po noči zgorelo in da se je velika množica ljudi v njem zadušila, jo vpraša: »Kaj si pa molila v tistem trnotku?« Deklica odgovori: »Molila sem k angelcu varuhu in pa popolno kesanje na glas, da so molili tudi drugi z menoj.

Duhovnik jo vpraša: »Kaj so pa delali drugi ljudje, ki so bili v sobi?« Otrok odgovori: »Molili so in delali križe in klečali na kolenih. Mi smo pa na glas molili popolno kesanje«.

Duhovnik je bil močno vesel, da je nedolžni otrok znal tako lepo moliti v smrtni nevarnosti kesanje in jo je pohvalil in rekel vsem, naj se pridno naučijo popolno kesanje za vsako silo in za vsako nevarnost, ker popolno kesanje nam izbriše vse grehe tudi brez spovedi.

*

*

*

22. Popolno kesanje je torej za naše življenje in za naše zveličanje največega pomena. Vredno je zares, da vsi dobro spoznamo, v čem obstoji popolno kesanje in kako se da prav na kratko obuditi.

Popolno kesanje izvira iz popolne ljubezni do Boga.

Popolna ljubezen do Boga pa je, če ljubimo Boga radi tega, ker je neskončno ljubezniv, neskončno svet in neskončno dober sam na sebi.

Kdor tedaj ljubi Boga, ker je Bog neskončno svet in neskončno dober sam na sebi in se radi tega keša, je njegovo kesanje popolno in mu izbriše vse grehe, tudi brez spovedi, samo da ima voljo spovedati se, ko bo mogoče.

Kdor na pr. zdihne zvečer, ko se podaja k počitku tako-le: O Bog! ljubim Te, ker si neskončno ljubezniv, neskončno svet in neskončno dober sam na sebi in zato sovražim vse svoje grehe, se kesam in nočem nikoli več grešiti, tak človek se keša popolnoma. To njegovo kesanje mu izbriše vse grehe in mu podeli milost božjo. Ako bi tudi umrl po noči, nepreviden, brez sv. zakramentov, bi se njegova duša vendar-le zveličala. To je tudi vzrok, zakaj sv. cerkev opravlja

sv. obrede in sv. maše in druge molitve tudi za take, ki so umrli nagloma in brez svetih zakramentov. Tudi če so bili največji grešniki in trdovratneži, so se vendar lahko zveličali, ako so se v zadnjem trenutku spokorili in se popolnoma skesali.

*

*

*

23. Popolno kesanje se da, če je sila, napraviti v par sekundah. Zadosti je, da se srcem vzdihnemo: O neskončno ljubeznivi, neskončno sveti in dobri Bog, ljubim Te iz celega srca in se kesam vseh svojih grehov.

Nikakor pa ne bomo mogli prav obuditi popolnega kesanja v smrtni sili, ako se v življenju večkrat ne vadimo. Svetovati je, da obudi vsak kristjan in vsaka kristjana zvečer, preden zatisne trudne oči, popolno kesanje. Preden zatisneš oči, moli z gorečim srcem dejanje popolne ljubezni in potem kesanje. Dobre krščanske družine molijo vsak večer sv. rožni venec, k rožnemu vencu pa dostavljajo še tri božje čednosti, djanje vere, upanja in ljubezni, na koncu pa še kesanje.

Rajnki škof Müller v Lincu je učil svoje duhovnike in mladeniče, kateri so se pripravljali za duhovski stan, tako-le: Imejte lepo navado vsak večer, preden zatisnete oči, moliti popolno kesanje. Ako ste že v postelji in se zmislite, da ste pozabili moliti popolno kesanje, vrzite se s postelje, padite na kolena in molite popolno kesanje, ker ne vemo, ali se bomo drugi dan zbudili ali ne!

Začnimo tedaj velikonočno dobo, v katero prestopamo z današnjo nedeljo, s tem, da obudimo pravo kesanje, da objokujemo svoje pregrehe iz ljubezni do Boga, da objokujemo tudi grehe drugih ljudi, kateri brez potrebe Boga žalostijo. Vsak večer, preden zatisnemo svoje oči, vzdihnimo sè srcem: O Bog, ljubim Te iz celega svojega srca, iz cele svoje moči, več kakor vse druge reči, ker si neskončno ljubezniv, neskončno svet in neskončno dober sam na sebi in zato obžalujem, da sem grešil in Tebe razžalil. Trdno sklenem s Tvojo pomočjo, da ne bom nikoli več grešil in Tebe žalil.

Čeprav bi morda to kesanje bilo prvo in zadnje, bi vendar dobili večno plačilo, kakor delavci v vinogradu Gospodovem, o katerih govori sv. evangelij in bi se preselili v raj, kakor desni razbojnik, kateremu je Kristus v zadnjem trenutku rekel: Še danes boš z menoj v raju!

*
* *
* * *
* * * *

24. Dvanajsti člen apostolske¹⁾ vere se glasi: »Verujem v večno življenje«. Čaka nas torej večno plačilo, krona večnega življenja. To je velika obljuba božja, ki jo je Kristus slovesno potrdil, ko je rekel: Takrat poreče kralj tistim, ki bodo na njegovi desnici: Pridite, oblagodarjeni mojega Očeta, posedite kraljestvo, katero vam je

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 247. do 253. in od 873. do 877.

pripravljeno od začetka sveta... Potem pa poreče tistim, kateri bodo na levi: Poberite se izpred mene, prokleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudobnemu duhu in njegovim angelom... In hudobni pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje (Mat. 25)«. Na vseh straneh sv. pisma Starega in Novega zakona se poudarja, da nas čaka na koncu slava, da nas čaka krona in da se moramo iz vseh moči potruditi, da jo dosežemo.

25. V čem pa obstoji tista krona, tisto večno veselje, tista večna večerja ali gostija, ki nas čaka na koncu? Tista neskončna sreča, ki jo imajo zveličani v nebesih, obstoji v tem, da gledajo Boga od obličja do obličja, ga ljubijo in uživajo celo večnost. S tem je vse povedano. Ker je Bog neskončna dobrota, uživajo zveličani neskončno srečo in se jim ne more nič hudega pripetiti, ne morejo več grešiti z nobenim tudi ne z najmanjim grehom in imajo na veke vse dobro. Sv. Pavel pravi v pismu do Kor. (2, 9), da »oko ni še videlo in uho ni še slišalo in v srce človekovo ni še prišlo, kar je Bog pripravil tistim, kateri ga ljubijo«. Kakor ni mogoče da bi se Bogu kaj hudega pripetilo, tako ne bo mogoče, da bi se zveličanim kaj slabega pripetilo, ker zveličani so v Bogu, uživajo samega Boga, ki je neskončna dobrota. Te velike in neskončne sreče, ki jo uživajo zveličane duše, bo po vstajenju deležno tudi telo, ki bo poveličano, kakor je bilo Kristusovo telo po vstajenju poveličano.

Čaka nas torej neskončno veselje in neskončna sreča, ki bo vekomaj trajala. To je tista slava, tista krona, katero moramo z lepim življenjem doseči. V životopisu device mučenice sv. Neže beremo, da so njeni stariši žalovali in jokali na njenem grobu, a da se jim je sv. Neža prikazala v krogu devic in jim rekla: »Nič ne žalujte, da sem umrla, kajti jaz živim skupaj s temi devicami v nebesih pri Njem, ki sem ga na zemlji iz celega srca ljubila. Po smrti se torej začneja za pravične neskončna sreča. Smrt je vhod v pravo domačijo, kajti ta svet je le kraj poskušnje.

*

*

*

26. Da dosežemo krono večnega življenja moramo Boga ljubiti iz celega srca. Zato se moramo čuvati vsakega greha, zlasti smrtnega greha. To je prvi pogoj. Kdor se greha ne čuva, kdor ljubi ta svet in njegovo veselje, ne more upati, da bo kdaj užival v Bogu neskončno veselje. Ta svet je kraj poskušnje in kdor poskušnjo prestane, ta bo dobil na koncu krono zveličanja. Drug pogoj je, da smo potrpežljivi, da potrpežljivo prenašamo vse trpljenje, ker trpljenje sedanjega časa se ne da primerjati prihodnji časti v nebesih (Rim. 8, 18).

*

*

*

27. Sv. Pavel pravi v današnjem sv. berilu: Tecite tako, da jo dosežete t. j. hitite proti kroni tako, da jo dosežete... Jaz tako tekam, ne kakor v en dan, se tako bojujem, ne kakor bi po vetru

mahal, ampak krotim svoje telo... da sam ne bi bil zavržen, ko druge učim».

Bodimo torej dobri bojovníki in dobri delavci, da si zaslužiimo krono na koncu. Naše delo mora biti združeno z dobrim namenom in z ljubeznijo do Boga in bližnjega. Mi ne smemo biti podobni tistim delavcem, o katerih govori današnji sv. evangelij, ki so bili nevoščljivi tistim, ki so prišli na delo še-le ob enajsti uri, pa so dobili enako plačilo. Naše oko ne sme biti hudobno.

Bodimo torej dobri in potrpežljivi delavci, polni ljubezni do Boga in do bližnjega, da dosežemo krono večnega plačila.

*

*

*

28. Nekateri tekajo in se ubijajo, da dosežejo nebeško krono, dolgo časa. Sv. Pavel, puščavnik, je sto let živel v puščavi in se ostro pokoril, da jo je dosegel.

Desni razbojnik na križu se je pa v zadnjem trenutku in v zadnjih vzdihljajih nagnil h Kristusu rekoč: »Gospod, spomni se mene, ko prideš v raj!« — in Kristus mu je odgovoril: »Še danes boš z menoj v raju«. Ta razbojnik se je torej v zadnjem trenutku spokoril in takoj dosegel nebeško krono. Lahko si mislimo, kako bridko se je v tem zadnjem trenutku pokesal, da mu je Kristus vse odpustil in mu takoj dodelil večno zveličanje.

Imamo zgleda sv. mučnikov, ki so se izpreobrnili, ko so gledali strašne muke drugih v zadnjem trenutku in tako umrli kot mučniki ter se zveličali.

Imamo svetnike in svetnice božje, kateri so prišli na delo v vinograd in so začeli tekati za nebeško krono ob tretji uri, drugi ob šesti in celo ob enajsti uri t. j. ob naši peti popoldne. Sv. Marija Magdalena je prišla na pr. ob šesti t. j. ob našem poldnevu. Prej je bila nečistnica in nesramnica. Ko je pa Jezusa slišala, se je izpreobrnila in začela tekati za nebeško krono, katero je tudi dosegla. — Tako tudi sv. Pavel, ki je prej preganjal sv. cerkev.

*
* *

29. Dne 28. avg. 1930 smo praznovali tisočpetstoletnico, kar je eden največjih veleumov človeštva sv. Avgustin zatisnil svoje oči. Rodil se je dne 13. nov. l. 354 po Kr. rojstvu v afriškem mestu Tagaste in ni bil latinec ampak afriškega rodu in afriškega jezika. V šolah je izvrstno napredoval, a zabredel je v krive vere in v slabo življenje. Njegova mati sv. Monika pa je goreče molila, da bi se izpreobrnil. V visoke šole je hodil v mestu Kartago. Ko je bil star 29 let se je preselil proti volji matere Monike v Rim, ker je upal, da bo tam dobil kako slavno službo. In res so mu krivoverci somišljeniki kmalu dobili službo v Milanu. Postal je profesor govorništva. Ko je prišel v Milan je pred vsem obiskal škofa sv. Ambroža, ki je bil v cesarstvu ena najslavnejših oseb. Začel je tudi obiskovati pridige, ki jih je imel sv. Ambrož v stolnici. V začetku ni nič maral za vsebino govorov, ampak le za govorništvo sv. Ambroža, ki je bil slaven govornik. V Milan je potem prišla tudi njegova žalostna mati, ki ga

je po begu iz Kartage začela povsod iskati. Istotako je v Milan prišel tudi njegov učenec iz Kartage in prijatelj sv. Alipij, ki je tudi upal, da bo v Milanu dobil kako boljšo službo. Tu je oba, sv. Avgušтина in sv. Alipija, zadela milost božja. Zgodilo se je prav po današnjem sv. evangeliju: »Kaj stojita tukaj brez dela? Pojdita tudi vidva v moj vinograd!« Sv. Avguštin je imel takrat 33 let. Odložil je takoj profesorsko službo in se dal s prijateljem Alipijem krstiti. Oba sta se takoj odločila, da se povrneta v domovino, kar se je tudi zgodilo. Postala sta oba škofa in sv. Avguštin najslavnejši cerkveni učenik in pisatelj. Četudi se je napotil v vinograd Gospodov še-le opoludne — je vendar dobil celo plačilo. Do 33. leta je imel slabo življenje. Takrat še-le ga je glas milosti božje presunil in ga poklical na resno delo za zveličanje svoje duše in za zveličanje drugih.

30. Sv. Angela, ki jo praznujemo dne 6. januarja, opisuje pot, po kateri se je izpreobrnila, da je začela resno delovati v vinogradu Gospodovem za zveličanje svoje duše in za zveličanje drugih in pravi, da je njena duša morala storiti 18 stopenj, preden je storila odločilen korak v vinograd Gospodov.

Izmed teh 18 stopinj naj omenim le nekatere:

Prva stopinja je bil strah božji, ko je dobro spoznala svoje grehe in se začela bati večne pogube. To je prva stopnja za vsakega človeka: Strah božji, ki je začetek modrosti.

Druga stopnja je dobra spoved.

Ena nadaljnjih stopenj je, da začne človek premišljevati trpljenje Kristusovo in srčno ljubiti Jezusa, ki je tako bridko trpel na križu za nas in naše grehe.

Nadaljnja stopnja je križev pot. Človek, ki hoče po križevem potu hoditi, se mora oprostiti vseh reči, mora vsem iz srca odpustiti in mora biti pripravljen zavoljo Jezusa če treba odpo-vedati se vsemu svetu.

Nadaljnja stopnja je prav goreča molitev zlasti k Mariji Devici, ki je stala pod križem in prav živo občutila Jezusove bolečine in pa goreča prošnja da bi mogli postati Jezusu podobni v trpljenju. Ko je sv. Angela prav goreče za to molila, se ji je prikazalo v sanjah presv. Srce Jezusovo in slišala je besede: »V tem srcu ni nobenega sleparstva, ampak vse resnica«.

Zadnja stopnja je ljubezen. Božji Duh je razodel sv. Angeli: »Če me ljubiš, mi ugaja vse tvoje življenje bodisi da ješ, piješ, spiš ali kaj drugega delaš. Prosi za milosti sebi, prijateljem ali komur hočeš, kajti jaz sem bolj pripravljen dajati nego ti sprejemati«.

Sv. Angela je goreče in prisrčno ljubila Boga pa tudi bližnjega in se je veselila, da je mogla moliti tudi za tiste, ki so jo žalili ali jej kaj slabega storili.

To je bil višek njene izpreobrnitve. Kdor dosepe do te stopinje, prejme po denarju tudi za najmanjše delo, kajti božji Duh je rekel sv. Angeli: Bodisi da ješ ali piješ ali spiš ali kaj drugega delaš — vse mi ugaja v tvojem življenju. Bog vidi človeku v srce. Pred njim ni nič skri-

tega. Zato je nespametno proti njemu godrnjati. Bog je bolj pripravljen dajati nego mi prejemati. Vpraša se le, kdo je vreden in kdo je bolj vreden. Tisti delavci, o katerih govori sv. evangelij, niso bili še popolni, ker so bili nevoščljivi. Taki smo morda tudi mi, čeprav bi si marsikdo rad domišljeval, da je že popoln in da bi zaslužil boljših milosti od Boga nego drugi. Bog vidi v naše srce in pozna vse naše misli. Pred njim ni nič skritega. Zato je le on pravičen, ki da vsakemu po pravih zaslugah. Če hočemo, da bo naše plačilo večje, moramo imeti ljubezen do Boga pa tudi do bližnjega, kajti le ljubezen pokrije vse grehe, le ljubezen je vez popolnosti.

* * *

31. V Rimu je cerkev sv. Cecilije in v tej cerkvi častijo verniki ostanke sv. Lucija, ki je bil papež od l. 250. dalje. Ta papež je bil iz silno premožne družine, pa se je po milosti božji vendar-le odločil, da je vstopil v duhovski stan, ki so ga takrat strašno preganjali. Kot papež je vladal malo časa. Ko so ga pagani ujeli, so ga najprej mučili, potem pa mu glavo odsekali.

Ohranjen pa imamo govor ali opomin, ki ga je imel ta sveti papež — mučenik do ljudstva. Ta govor je prav primeren vsem, ki želijo uravnati svoje življenje po božji postavi. Naj vam navedem nekaj svetih in zveličalnih misli iz tega govora:

Vse, po čemer ljudje tako silno hrepenijo: denar, čast, oblast itd. — vse to je sleparsko in ni prava dobrota. Vse to proyzroča le trude in

skrbi, vzbuja nevoščljivost, in ne naredi nobenega človeka srečnega in mirnega. Te reči gonijo človeka sem ter tja, dražijo enega proti drugemu, da so ljudje drug drugemu v pogubo.

Pa tudi če bi bil kdo v teh rečeh srečen in bi ne bila primešana nobena žalost in skrb — vpraša se, koliko časa pa to traja? Vse, kar je človeškega, mine naglo.

In ko bi tudi kdo dosegel najvišjo človeško starost, recimo sto let in recimo tudi tisoč let, kaj je to nasproti večnosti?

In še to kratko, prav kratko dobo zapravljamo z nemarnostjo, nezmernostjo, poželjivostjo in lenobo, kar se ne pravi živeti ampak umirati...

Zato se je treba odpovedati vsem vabljljivostim tega sveta in vsemu, kar moli človeška neumnost ter obrniti se spet k Bogu in zahrepeti po nebeških dobrotah...

Ne zametuj se samega sebe in ne ponižuj se, da bi molil stvari namesto Boga. Čuvaj si svojo čast, čuvaj si podobo božjo. Bodi tak, kakršnega te je Bog v začetku ustvaril...

Njim, ki verujejo v Boga, so določena nebesa za domovino in je napravljeno stanovanje nad solncem in nad zvezdami. Tam bomo uživali večne časti, neskončno veselje in večni mir. Bog daje ljudem po svoji neskončni ljubezni čast otrok božjih, daje jim božje ime in božjo visokost, ki njemu samemu pritiče. Zato pa odvrnimo oči od majhnih in trenutnih pozemeljskih dobrot in obrnimo se k neizmerni, večni in neskončni dobroti...

Misli si, da je napočila zadnja ura tvojega življenja... Takrat boš spoznal, da so vse poze-

meljske dobrote, ki si jih užival v življenju, zate izgubljene in da si siromašen in pomilovanja vreden človek.

Na tem svetu smo le gostje. Stalno domovino imamo na onem svetu. Zato pa odložimo stare grehe, katerim smo do sedaj služili in podajmo se na pravo pot k Jezusu Kr... Glejte, on nas vabi, da gremo na delo v njegov vinograd, da dosežemo lepo plačilo, ki je nebeško in neizmerno veliko...

Tako nam kliče sveti mučenik papež Lucij, ki bi bil lahko v svetu imel vsega v obilici, pa se je vsemu odpovedal, postal mašnik, pozneje papež in nazadnje mučenik za Jezusa Kristusa.

Katera ura je sedaj za nas? Za otroke je še prva, za mladeniče in dekleta je tretja t. j. naša deveta ura, za može in žene je že šesta t. j. poldne, za stare može in žene je že enajsta ura t. j. že naša peta ura, ko se dan življenja nagiblje h koncu. In mi morda stojimo na trgu brez dela, namesto da bi šli delat, kakor nam Kristus kliče: Kaj stojite tu cel dan brez dela? Pojdite tudi vi v moj vinograd in začnite delati, da dosežete nebeško krono. Kako dolgo boste še odlašali? Ali ne veste, da ne ve nihče ne ure ne dneva, kedaj ga lahko smrt zasači, ko ne bo mogel več delati?

Sv. Janez od sv. Fakunda, katerega god praznujemo dne 12. sept., je bil posebno goreč v deljenju zakramenta sv. pokore in pri oznanjevanju božje besede. Grešnike je sprejemal z največjo ljubeznijo ter jih opominjal k resnični izpreobrnitvi in pokori. In on, ki je neprenehoma druge k spo-

vedi priganjal, je bil sam tako popoln, da je hodil skoraj vsak dan k sv. spovedi. Ko mu je nekdo to pogostno spovedovanje očital, je rekel: »Noben dan, nobeno uro nisem gotov, da ne bom poklican pred sodnji stol. Vidimo, da večkrat kdo v bolezni zavednost izgubi, zato hočem biti vedno pripravljen. Spovedujem se večkrat, ker večkrat tudi grešim«.

Nikar torej ne odlašajmo z izpreobrnitvijo. Začnimo tekati proti častitljivemu koncu, začnimo delati, da dosežemo krono večnega zveličanja!

TRIINDVAJSETO BRANJE.

ZA DRUGO PREDPEPELNIČNO NEDELJO.

1. Seme Božje besede, seme dobrih nauk in opominov se težko prime, kakor nam pojasnjuje današnji sv. evangelij. Nekaj semena pade na srca, ki so podobna cesti, na kateri nič ne raste, ker se vse pohodi in seme ptiči pozobljejo; drugo pade na srca, ki so podobna skali, na kateri ni zemlje, da bi pognale korenine; nekaj ga pade sicer v dobro zemljo, a zarastlo s trnjem t. j. na srce, napolnjeno s posvetnimi skrbmi, ki seme zamore in le ena četrtnina semen pade v dobra srca, v dobro zemljo, da obroditi stoteren sad. Tako se trudijo duhovniki, predstojniki in stariši prav večkrat zastonj. Slabo seme se prime povsod, tudi ob cestah, med skalovjem in med trnjem, toda dobro seme odneso ptice t. j. hudobni duh in hudobni ljudje ali ga zamori trnje t. j. skrbi za posvetne reči ali pa usahne ker nima v skali t. j. v suhem zanikarnem in trmastem srcu dovolj moči. Sejavec dobrega semena ima torej veliko težav in bridkosti. Radi tega pa ne sme odnehati sè sv. nasveti in opomini.

2. V današnjem sv. berilu nam opisuje sv. Pavel težave in bridkosti, ki jih je imel pri sejanju sv. resnic. Pravi, da so Korinčani rajši poslušali nespametne, kakor njega, da so rajši imeli tiste učenike, ki so jih zlorabili, ki so jih objedali t. j. ki so iz njih denar izvabljali, ki so se bahali in ki so jih v obraz bili in trdo ž njimi ravnali; pravi, da je bil zavoljo božje besede večkrat v nadlogah, ječah, v ranah črez mero in velikokrat v smrtnih opasnostih; od Judov da je dobil petkrat po devetintrideset udarcev, trikrat so ga slekli in s šibami topli, enkrat da je bil kamenjan, trikrat da se je ž njim ladja na morju razbila, da je moral biti noč in dan v globočini morja; velikokrat na potih, v opasnostih na vodah, v opasnostih med razbojniki, v opasnostih med vojaki, v opasnostih med neverniki, v opasnostih med lažnjivimi brati, v trudu in stiski, v mnogem bedenju, v lakoti in žeji, v mrazu in nagoti. Zraven tega je bil še bolehen na telesu, ker pravi, da mu je dano želo mesa, ki ga bije.

*

* *

3. Iz tega je razvidno, koliko je sv. Pavel trpel, ko je oznanjeval sv. nauke, ko je po celem svetu sejal resnice sv. vere. Nam se zdi vsaka najmanjša nevšečnost, vsaka najmanjša sramota, ki bi jo morali zavoljo vere trpeti, zadosti, da rajši odstopimo in molčimo, ko bi morali glas povzdigniti in govoriti. Kolikokrat zanemarijo svojo dolžnost stariši, pa tudi drugi, ki so poklicani, da sejejo dobro seme sv. nauk in opominov v srca svojih podložnih. Izgovarjajo se

včasih, da bi nič ne pomagalo govoriti in opominjati, pa to je prazen izgovor, ker mi ne vemo nikdar, ali bodo imele naše besede uspeh ali ga ne bodo imele.

*

*

*

4. Sv. Dominik, ki je živel koncem dvanaajstega in v začetku trinajstega stoletja, je dobil od sv. Cerkve nalogo izpreobrniti h katoliški veri krivoverce Albigenze in Valdenze na Francoskem. Ti krivoverci so bili srditi nasprotniki katoliške cerkve in katoliških duhovnikov. Ropali so cerkve, podirali altarje, oskrunjali sv. podobe in morili duhovnike. Sv. Dominik se jih ni ustrašil. Začel je okrog hoditi in oznanjevati sv. resnice z rožnim vencem v roki. Ne da se niti popisati, kaj je ta sv. človek pretrpel mej temi hudobneži, ki jih je navdajal hudobni duh in jim kradel iz src božjo besedo, ki jo je sv. Dominik vztrajno sejal. Pljuvali so mu po cestah v obraz, metali so vanj blato, in privezovali mu šopke slame na plašč. Sv. Dominik pa je hodil vesel po svojih potih in Boga hvalil, da mu je dal priliko trpeti zaničevanje zavoljo njegovega imena.

Takih sovražnikov, ki so smešili cerkev in duhovnike, je bilo v vseh časih obilo. Take vodi hudobni duh, ki je sovražnik božje besede in ki jo krade vernikom iz src.

Sv. Pavel kliče vsem oznanjevalcem besede božje (Tim. 4, 2), ko piše Timoteju: »Oznanjuj besedo, ne jenjaj, bodisi priložno ali neprilžno, prepričaj, prosi, opominjaj z vso potrpežljivostjo in z naukom. Zakaj prišel bo čas, ko ne bodo

trpeli zdravega nauka, temveč si bodo po svojih željah izbirali učenike, kateri ušesa žgačejo in bodo od resnice ušesa odvrčali in obračali se k basnim. Ti pa čuj, vse potrpi, opravljaj delo evangelista, spolnuj svojo službo, bodi trezen«.

Tako bodri sv. Pavel vse oznanjevalce besede Božje, ki opravljajo zelo težavno delo. Besedi božji nasprotuje hudobni duh, hudobni svet in poželjivost človeškega mesa. Zato se beseda božja težko prime.

Ko je sv. Pavel prišel v Atene in je začel v zbornici govoriti o pokori, o svetosti in o vstajenju mesa, so se mu začeli posmehovati govoreč: »Poslušali te bomo o tem drugikrat«. Tako so govorili, ker so živeli po gnanju poželjivosti in nesramnosti. Le mala peščica je bila dobrega srca in ta se je oklenila sv. Pavla.

Oznanjevalci božje besede imajo težko delo, ker božja beseda nasprotuje svetu in hudobnemu duhu. Tega pa se sejavci božje besede ne smejo strašiti.

Kdor je sejavec mora o svojem času sejati, naj bo uspeh tak ali tak. Gorje pa tistim, ki imajo ušesa za poslušanje, pa ne poslušajo; gorje tistim, ki so podobni pohojenim potem, ki jim hudobni duh in hudobni ljudje vse božje seme iz srca pozobljejo, gorje skalam t. j. srcem, ki sprejemajo sicer seme Božje besede, a ker nimajo prave podlage, odpadejo že ob prvi skušnjavi; gorje srcem, ki so prerastla s trnjem t. j. s posvetnimi skrbmi in željami, ki seme besede Božje sprejemajo, ki pa ne more rasti, ker je mori skrb za posvetnost. Blagor pa tistim, ki so dobrega

srca, ki sprejemajo seme Božje besede v dobro srce in sad obrode v potrpežljivosti. Ta sad je večno zveličanje.

5. V današnjem sv. berilu beremo, koliko je trpel sv. Pavel, ko je oznanjeval sv. vero in sejal dobro seme božjih resnic. Če primerjamo trpljenje, ki ga trpimo mi zavoljo sv. vere, s trpljenjem, ki ga je trpel sv. Pavel, moramo pač reči, da je naše trpljenje majhno in da smo lahko zadovoljni, ker nas Bog ne obiskuje s takim trpljenjem, ki bi ga ne mogli prenašati.

Oglejmo si trpljenje sv. Pavla! V današnjem berilu pripoveduje, da je bil večkrat v ječah zavoljo sv. vere in zavoljo Kristusa. Kolikokrat smo bili pa mi v ječah zavoljo Kristusa in zavoljo sv. vere? In ne-le to! Raji ko bi bili kako majhno sramoto pretrpeli, smo se zatajili in skrili! Prav večkrat smo se morda svoje dragocene vere sramovali.

Sv. Klement pravi, da je bil sv. Pavel sedemkrat v ječi zavoljo Jezusa Kr.

Dalje pravi sv. Pavel: Od Judov sem jih petkrat po štirideset, eno manj, prejel«. Judje so torej sv. Pavla petkrat po judovski šegi pretepali. Mojzesova postava je namreč prepovedovala dati komu pri pretepanju več ko štirideset udarcev. Da bi tega števila ne prekoračili, so dajali le devetintrideset udarcev. Zato so tudi sv. Pavlu dali petkrat devetintrideset udarcev. Ta kazen je bila tako silna, da so se tepenci večkrat na tla zgrudili od bolečin. Vprašajmo se: Koliko-

krat pa smo bili mi tepeni zovoljo Kristusa? O mi se bojimo vsake tudi najmanjše sramote in vsake tudi najmanjše škode zovoljo sv. vere ali dobre stvari in se na vse načine izgovarjamo, da ne moremo prenašati. Za kako posvetno reč smo pripravljeni veliko trpeti, za sv. vero pa nam je vse pretežavno in se izgovarjamo: »Naj se le drugi za to potegujejo, jaz se ne maram mešati!«

»Trikrat so me ajdje s šibami tepli« — pravi sv. Pavel dalje. Tako heremo, da so sv. Pavlu in njegovemu tovarišu v mestu Filipi na Macedonskem slekli suknjo in srajco ter ga strašno pretepali. To se je zgodilo trikrat.

Enkrat je bil kamenjan. Ko sta namreč prišla sv. Pavel in sv. Barnaba v Listro in je potem sv. Pavel ozdravil hromega človeka, hoteli so ju prebivavci častiti ko Boga, kmalu potem pa so Judje tako nadražili pagansko množico, da so ju začeli kamenjati. Sv. Pavla so vlekli iz mesta, ker so mislili, da je mrtev.

»Trikrat sem se z ladjo potopil« — pravi dalje. To se je zgodilo na poti, ko se je peljal oznanjevat sv. evangelij in pa takrat, ko so ga ujetega peljali pred cesarja v Rim. Takrat so trčili z ladjo na skalo, da se je ladja razbila. Sv. Pavel se je prejel neke deske in se rešil na otok Malta. Noč in dan je bil v globočini morja.

To je bilo veliko trpljenje. Le primerjajmo svoje trpljenje z njegovim, pa se prepričamo, da je naše trpljenje le malenkostno!

Dalje pripoveduje sv. Pavel, da je bil večkrat v nevarnostih na potih, mej razbojniki, mej rojaki, mej neverniki, v mestu in v samoti, v ne-

varnostih mej lažnivimi brati, v trudu in siromaštvu, v mnogem čuvanju, v lakoti in v žeji, v pogostih postih, v mrazu in v nagoti! Njegovo življenje je bilo torej samo trpljenje, samo zatajevanje in same bridkosti.

Vse to trpljenje sv. Pavla premislimo, ko tožimo o svojih križih in težavah, ki jih imamo v življenju, ko tožimo o preganjanju, obrekovanju in o zaničevanju. Vse naše trpljenje so le malenkosti v primeri s trpljenjem sv. Pavla.

Nazadnje pa je bil za sv. vero in zavoljo Jezusa Kr. obsojen v smrt. Odsekali so mu glavo. In bil je stanoviten do konca. Na koncu je smel pisati o sebi: »Dobro sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, sedaj mi je pripravljena krona, ki mi jo bo dal sodnik Kristus«. Kdor toliko trpi, ko sv. Pavel, sme po pravici tako pisati!

O sv. Pavlu veljajo besede Gospodove: »Ako hoče kdo za menoj hoditi, naj sam sebe zataji in vsak dan svoj križ zadene in naj gre za menoj!« Sv. Pavel je vsak dan svoj križ zadeval in hodil za Jezusom v veliki potrpežljivosti.

Posnemajmo ga in nosimo svoj križ in prenašajmo trpljenje, ki nam je zasojeno, da si s tem zaslužimo večno plačilo. To je za nas dobro in koristno. Sv. Avgustin pravi: »Zato je sedanje življenje z bridkostmi nastlano, da si drugega iščemo. Že David pravi v psalmih: »Dobro je, da si me ponižal, da se učim Tvoje postave... Spoznavam, Gospod, da so tvoje sodbe pravične in da si me po svoji pravici ponižal. Zgodi se tvoja milost«. David je še-le takrat spoznal svoje grehe in jih objokoval, ko ga je Bog udaril s kaznijo.

6. Bral sem to-le pripovedko: Bil je kmet, ki je vedno godrnjal nad svojim križem, ki mu ga je Bog naklonil. Mislil si je vedno, da je njegov križ največji in najtežji. Nekega dne zaspi in zaspanja, da je prišel k njemu sam angel iz nebes, ki mu reče: »Pojdi z menoj!« Kmet gre z angelom, ki ga vede na široko polje, polno samih križev. Angel reče: »Glej, tu so križi vseh ljudi, veliki in mali, težki in lahki. Ti godrnjaš vsaki dan, da je tvoj križ najtežji, izberi si torej, katerega hočeš?« Kmet se začudi, potem pa gre po planjavi in si misli: »No, sedaj imam na izbiro, da si lahko najlažjega izberem!« Dolgo časa pregleduje, potem se ustavi pred križem, ki se mu je zdel najlažji. »Tega hočem imeti!« vzklikne kmet. »Dobro!« reče angel, »vzemi ga!« Kmet ga vzame, a ko gre ž njim domov in začne novi križ ogledovati, vidi, da je prav tisti križ, ki ga je nosil že do sedaj.

Kakor temu kmetu, godi se navadno nam vsem, ki tožimo o križih, ki nam jih Bog pošilja. Za človeka je najbolje, da prenaša potrpežljivo svoj križ in da skuša v potrpežljivosti prinašati sad. Bog daj, da bi mogli na koncu reči s sv. Pavlom: »Dobro sem se bojeval, svoj tek sem dokončal, vero sem ohranil, sedaj mi je pripravljena krona, ki mi jo bo dal Gospod Jezus Kr.«

* * *

* * *

7. Prilika današnjega sv. evangelija zadeva duhovnike in vernike, stariše in otroke, na sploh predstojnike in podložne ter nas uči, kako težko

se prime dobro seme, katero sejemo, ko opominjamo in učimo. Včasih upamo, da je seme palo na dobro zemljo t. j. na dobro srce, pa je palo na trdo pot in ni pognalo ali pa je palo na peščena tla ali mej trnje in ni obrodilo nobenega sadu. Le ena četrtnina božje besede pade na dobra tla in obrodi sad. Tako nas uči izkušnja. Dobro seme se težko prime. Vse drugače pa je s slabim semenom, ki je vržeš lahko kamor hočeš in se povsod rado prime. Niti eno zrnce slabe in pohujšljive besede se ne izgubi.

Čuvajmo se pohujšljivih besedi, s katerimi bi lahko koga pohujšali. Sv. apostol Pavel nam kliče v pismu do Kološanov (3, 8): »Zapustite vso hudobnost, kletev in grdo govorjenje svojih ust!« V pismu do Efežanov (6, 3) pravi: »Nečednost in vsa nečistost ali lakomnost se niti ne imenuj mej nami, kakor se spodobi svetim, ali nesramnost ali nespametne in grde besede, kar se ne spodobi«.

To so lepe besede, ki jih pa ne izpolnjujemo. Po cestah slišimo že majhne otroke, kako se pridušujejo, prisegajo in preklinjajo. Koliko se dandanes nespodobno govori in kako se zasmehujejo svete reči! Niti eno slabo zrnce se ne izgubi. Vse pade na rodovitna tla nedolžne mladine, ki si vse zapomni. Nesramno govorjenje in nesramno petje je prišlo tako v navado, da je skoraj ni družbe, kjer bi se nesramno ne govorilo in nesramno ne prepevalo. Zato imamo toliko pohujšanih otrok.

8. Pohujševanje je velik greh. O tem pravi Kristus (Mat. 18): »Kdor pohujša katerega teh malih, ki v mene verujejo, bi mu bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se pogreznil v globino morja. Gorje svetu zavoljo pohujšanj. Pohujšanja sicer morajo priti, a gorje tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride. Ako te tvoja roka ali tvoja noga pohujšuje, odsekaj jo in vrzi jo od sebe, bolje je hromemu ali kruljavemu iti v večno življenje, kakor obe roki in nogi imeti pa vržen biti v večni ogenj. In ako te tvoje oko pohujšuje, izderi je in vrzi je od sebe, bolje ti je z enim očesom iti v večno življenje, kakor dve očesi imeti pa vržen biti v peklenski ogenj«.

Pohujšanje je torej pred Gospodom huda in groze polna reč!

*

*

*

9. Sv. Avguštin pravi: »Vsi, ki pohujšujejo, so krivi duhovnega umora«. Sv. Tomaž iz Villanove pa pravi: »Najstrašnejši uboj je dušni uboj. O kako strašna reč bi bila, ko bi kdo zavoljo mene v peklu gorel. Jaz bi raji sto ljudi na telesu umoril, kakor pa da bi eno samo dušo spravil v peklenski ogenj. Zakaj ako je že Abeljeva kri tako močno vpila v nebesa zoper Kajna, koliko bolj vpije duša vekomaj zavrženega zoper svojega morivca. O kako kričijo in vpijejo zavržene duše v peklu proti tistim, ki so jih pohujšali!«

Sv. Krizostom pravi: »Usta takega človeka, ki govori nesramne besede, so podobna odprtemu grobu, v katerem so gnili mrličiči«.

O sv. Stanislavu Kostki beremo, da je omedlel, kadar je slišal kako nespodobno besedo. Kaj pa mi? Marsikdo izmed nas celo rad govori take besede, ki se ne spodobijo.

Sv. apostol Jakob (3, 6) primerja hudobni jezik ognju, ki požge vse, kar je v bližini, požge zlasti nedolžnost in sv. čistost. Ko bi hodil kdo z gorečo baklo okolu slamnate strehe, bi gotovo začeli vsi nanj vpiti: »Beži proč z ognjem, ker drugače gotovo zažgeš!« Tako bi morali vpiti tudi na nesramne jezike, ki vse požgejo, kar je v bližini: »Beži proč, hudobni in nečisti jezik, da ne pohujšaš nedolžne mladine in nedolžnih otrok!«

Kristus je rekel: »Povem vam, da bodo ljudje dajali sodnji dan odgovor za vsako prazno besedo, katero bodo govorili«.

*

* *

10. Izgovarjajo se hudobneži: »Saj ne mislimo hudega! Če rečem kako nespodobno besedo, rečem le za šalo!« Nesrečni človek! Iz šale, praviš, da govoriš nesramne besede? Tako daleč si že napredoval v hudobiji, da se z grehom celo šališ in da šteješ za šalo, če koga pogubiš? To je satanska šala! Kaj bi ti pomagalo pred sodnikom, ako bi ti koga ubil, pa bi rekel, da si ga ubil za šalo?

*

* *

11. Koliko hudega lahko napravi ena sama nečista beseda, naj pojasni zgled. Neki človek pripoveduje o sebi: Ko sem sinoči premišljeval svo-

je delo minulega dne, sem bil zadovoljen. Le ena reč me je nekoliko vznemirjala, namreč, da sem izrekel pred mladeničem eno nesramno besedo. Skesal sem se in potem zaspal. Ko sem pa spal, se mi je zazdelo, da me nekdo kliče: »Vstani in ti bom pokazal, kaj si storil!« Pred seboj zagledam nebeško lepega mladeniča, ki mi reče: »Pridi, da ti pokažem, kaj si storil!« Nebeški mladenič me pelje v sobo, v kateri je pred božjim razpelom bridko jokal neki mladenič. Pogledam bolj natanko in spoznam tistega mladeniča, katerega sem z eno nesramno besedo pohujšal. Angel mi reče: »Tega mladeniča si ti z nesramno besedo pohujšal, da je padel v smrten greh. Sedaj se kesa in joče radi greha, ki si ga ti kriv!« Angel me pelje potem v neko šolo. Učitelj je izpraševal učence: »Kako ste zašli v to strašno hudobijo?« Učenci, ki jih je bilo pet, so odgovarjali: »Zapeljal nas je ta in ta mladenič!« Angel mi reče: »Vidiš, vseh teh grehov si kriv ti, ker ti si zapeljal tistega mladeniča in je ta potem zapeljal učence!« Angel me pelje dalje pod okno neke hiše. Slišal sem, kako sta oče in mati grajala otroke in kako so otroci trdo odgovarjali. Angel mi reče: »Tudi tega si kriv ti, kajti otroci so pohujšani po tisti tvoji nesramni besedi.« Angel me zgrabi in me pelje v neko pisarno. Tam sem slišal, kako je sodnik rotil pisarja: »Poberite se mi iz službe! Vi niste za delo, nemarni človek!« In takoj je bil pisar odpuščen iz službe. Angel pa mi je rekel: Tudi tega si kriv ti, ker tudi tega pisarja je zapeljal mladenič, katerega si bil ti pohujšal z nesramno besedo. Angel me zgrabi in me pelje na cesto, kjer je bilo polno pijancev.

Angel mi reče: Glej tudi te pijance je izpridil tisti mladenič, katerega si bil ti pohujšal. Tudi tega si kriv ti! Ko sem vse to videl in slišal, me je obilil mrzel pot. Angel me spet zagrabi in me nese v neko veliko stanovanje, kjer je ležal mladenič, ki je hiral za jetiko. Angel mi reče: Glej, tudi ta je na tvoji vesti, kajti tega so zapeljali mladeniči, katere je pohujšal mladenič, katerega si bil ti pohujšal z nesramno besedo. Angel me pelje sedaj k smrtni postelji nekega človeka, ki ni hotel nič vedeti o sv. zakramentih in je umrl nepreviden. Angel reče: Tudi tega si kriv ti, kajti tudi tega so pohujšali tovariši, katere je pohujšal oni mladenič, kateremu si rekel v šali nesramno besedo.

Tako je ta človek sanjal. Ko se je prebudil, je bil ves prestrašen in je takoj trdno sklenil, da noče več nobene nespodobne besede izgovoriti.

Ta zgled nam kaže, kako rado se prime in kako naglo se zmnoži slabo seme. Učimo, priporočajmo in opominjajmo vedno le dobro. Nikar se v tem ne utrudimo. Dobro seme bo obrodilo sad večnega življenja.

* * *

12. Naše dobre besede, naši opomini ne padejo vedno na rodovitna tla. Prav mnogokrat nič ne pomagajo. Če tudi pa ne rodi marsikatera dobra beseda sadu, vendar ne smemo nehati opominjati in učiti. Sv. Pavel nas v tem oziru lepo uči, kako

moramo potrpežljivo učiti in opominjati, tudi če naša beseda nič ne izda. V pismu do Timoteja (II, 4) pravi: »Oznanjuj besedo, ne jenjaj, bodisi priložno ali nepriložno, prepričaj, prosi, opominjaj sè vso potrpežljivostjo in ukom. Zakaj prišel bo čas, ko zdravega nauka ne bodo trpeli temveč si bodo po svojih željah izbirali učenike, kateri ušesa zgačejo in bodo od resnice ušesa odvracali, in se k praznim pravljicam obračali. Ti pa čuj, vse pretrpi, opravljaj delo evangelista, izpolnjuj svojo službo, bodi trezen«.

Tako nas uči sv. Pavel. Te besede naj veljajo zlasti starišem in predstojnikom, ki imajo opraviti s podložniki. Vsaka beseda ne bo hitro obrodila sadu, zato nam je nad vse potrebna potrpežljivost. Potrpežljivo sejmo seme sv. resnic.

Ko vsejemo seme na njivo, moramo čakati in čakati, da vzraste in da obrodi sad.

Ko vsadimo drevesce, je moramo zalivati in zalivati, gojiti in gojiti, preden začne roditi sadje.. Tako je tudi v človeškem življenju. S potrpežljivostjo moramo zalivati t. j. opominjati in učiti. Ko bi hoteli drevesce presiliti, bi mu škodovali in bi je umorili. Tako moramo biti tudi mi z opominjanjem in podučevanjem potrpežljivi, ako hočemo kaj doseči.

Kdor hoče kaj doseči naglo, z jezo in preklinjevanjem, ne doseže nič. Stariši, ki preklinjajo, ko učijo svoje otroke, so podobni viharju, ki mlada drevesca lomi.

Ako naše opominjanje in naš poduk na videz nič ne pomaga, na videz nobenega sadu ne obrodi, ne smemo misliti, da so naše besede v resnici brez sadu. Dober in miren nauk, ki ga dajo stariši otrokom, ali predstojniki svojim podložnim, ostane v srcih na vse veke. Po dolgih letih ponavljajo otroci lepe nauke svojih starišev govoreč: Moja rajnka mama, moj rajniki oče so dejali itd. Spominjajo se dragih besedi svojih starišev in se po njih ravnaajo, ko so njih trupla že davno v grobeh strohnela. Seme, ki je namreč sejemo, ne obrodi hitro dobrega sadu, ampak, kakor pravi Kristus v današnjem sv. evangeliju, v potrpežljivosti. Danes morda in jutri ne obrode lepe besede sadu, a pride čas in besede naše bodo skalile, bodo pognale in rodile stoteren sad.

Neki škof si je veliko prizadeval, da bi izpreobrnil perzijskega kralja. Pa zastonj je bil ves poduk. Potožil se je radi tega papežu, ki mu je pa odgovoril: Žal mi je, da se kralj ne izpreobrne, pa sem vendar vesel, da si mu oznanjeval svete resnice. Četudi se ni še izpreobrnil, vendar imaš ti velike zasluge, ki ti ne uidejo.

* * *

13. Če hočemo pa, da bo seme, ki je sejemo, obrodilo sad, moramo dajati tudi sè svojim življenjem lep zgled. Vse besede nič ne pomagajo, če ne dajemo lepega zgleda sè svojim življenjem. Don Bosco je priporočal, svojim gojencem, naj hodijo večkrat k sv. spovedi, pa je tudi sam hodil večkrat, da so ga vsi videli. Pobožni župnik Colengo v Italiji je hodil črez polja v sosednjo

vas k spovedi in je vsakemu, ki ga je srečal, to povedal. Tako so tudi ljudje radi hodili k sv. spovedi. Pokojni papež Leon XIII. je bil vsak teden pri sv. spovedi. Vsi ti niso samo učili, ampak dajali tudi zgled. Sv. Pavel je klical prvim kristjanom: Bratje! tako živite, tako hodite, kakor vidite zgled nad nami!

Bral sem v tem oziru prelepo dogodbo, ki naj vas prepriča, da je zastoj opominjati in učiti, ako sami ne živimo dobro.

Bila je gospa luteranka, ki je zahajala rada v katoliško cerkev poslušat nekega vneta gospoda dušnega pastirja. Ko je poslušala njegove nauke, je bila vsa goreča in je trdno sklenila, da bo prestopila h katoliški veri. Toda ena misel jo je še zadrževala. Govorila je sama pri sebi: »Gospod župnik govori v cerkvi prav goreče in prepričevalno, pa Bog ve, če on sam trdno veruje, kar uči. Če bi jaz vedela, da gospod župnik tudi v srci trdno veruje, kar uči, jaz bi hitro pristopila h kat. cerkvi. In sklenila je, da bo gospoda župnika na tihem opazovala, ali on res trdno veruje, kar uči. In kaj je storila? Skrila se je neko soboto v cerkvi, ko so vrata že zaprli. Vsa-ko soboto je namreč hodil g. župnik v cerkev, ko ni bilo nikogar v cerkvi in je napravljaj veliki altar, je pregledoval svečnike in postavljaj rože. Gospa luteranka si je tako le mislila: »Če gospod župnik veruje, da je v sv. hostiji res Jezus pričujoč, bo moral pred altarjem moliti in ko pojde mimo altarja, bo moral poklekniti, če tudi ga nihče ne vidi«. Gospod župnik je prišel v cerkev. Najprej je pokleknil pred altarjem, je nekoliko molil s pripognjeno glavo, potem je začel nositi

na altar rože. Vsakikrat pa, ko je šel od altarja, ko je prišel k altarju in ko je šel mimo altarja je spoštljivo do tal pokleknil. Ko je to videla gospa luteranka, je rekla sama pri sebi: »Gospod župnik veruje tudi v srcu, kakor uči z ustmi«. Tekla je brž iz svojega skrivališča h g. župniku in mu rekla: G. župnik jaz želim pristopiti h katoliški cerkvi, ker sem se prepričala, da vi trdno verujete, kar goreče oznanjujete in učite. Zdaj sem Vas opazovala. Meni je to zadosti. Zdaj se ne morem več ustavljati. Prosim, sprejmite me med svoje ovčice v katoliško cerkev. Lahko si mislite, kako je bil ta goreči dušni pastir vesel in kako drage volje je sprejel to pobožno luteranko v naročje sv. matere kat. cerkve.

Ta zgled pa naj nas vse uči, kako ni zadosti samo z besedo učiti, učiti moramo tudi z dobrim in poštenim življenjem.

* * *

14. Če smo pa mi dolžni sejati seme, oznanjevati božjo besedo, so verniki dolžni to besedo sprejemati v dobro srce, da obrodijo dober, stoteren sad. To je dolžnost po besedah današnjega sv. evangelija.

Mogočni cesar Konstantin je besedo božjo rad poslušal. Med pridigo je po cele ure stal. Škof ga je opozoril, da med pridigo lahko sedi, a cesar je odgovoril: V greh bi si štel, če bi besedo božjo poslušal leno. Posnemajmo ga!

Sprejemajmo radi dobre nauke, lepe in zveličalne opomine, božjo besedo, sprejemajmo jo v dobro srce v sv. potrpežljivosti. Imejmo pred

očmi besede, katere je govoril Zveličar J. K. apostolom in ki veljajo tudi dandanes vsem oznanjevalcem božje besede: »Kdor vas posluša, mene posluša« in spet besede, ki jih je govoril ženi, ki mu je bila zaklicala: »Blagor telesu, ki je tebe nosilo in prsim, ki so tebe dojile«: »Veliko bolj blagor njim, ki božjo besedo poslušajo in jo v srcu ohranijo!«

15. Oglejmo si tiste, kateri sejejo v naša srca božje seme! Poznati moramo sejavce. Ti sejavci so trojni, namreč 1. dom, 2. šola, 3. cerkev. Ako dobro premislimo, vidimo, da se od zibelke do groba človeku vedno nekaj seje v srce. Podučevanje začenja v rojstni hiši ali na domu, nadaljuje se v šoli in cerkvi, dokler se človek ne preseli v večnost. Celo življenje je človek podoben njivi, dokler ne pride jesen t. j. čas plačila.

16. Prvi sejavec je dom. Komaj se otrok rodi, že skrbijo dobri stariši, da se izpremeni pri sv. krstu v otroka božjega, da postane dobra njiva, dobra zemlja, na katero bodo potem sejali dobro seme krščanskega nauka. Prve poglobitve nauke mora otrok dobiti pri materi v rojstni hiši. Mati ga prekrižuje, mati ga uči delati križ, ga uči spoznavati Boga, Jezusa Kr., Marijo, angela varuha. To so prva semena, katera vseje mati v njivo nedolžnega srca.

Treba je pa vedeti, da je ta nauk, katerega dobi otrok pri stariših v domači hiši, za otroka podlaga za celo življenje. V očetovi hiši dobi otrok podlago, v očetovi hiši dobi korenike. Kako bi drevo rastle, ako nima korenik? Tako tudi otrok ne bo mogel rasti v dobrem, ako nima korenik t. j. prave krščanske vzgoje iz očetove hiše.

Kako se motijo stariši, ki se zanašajo na šolo, ki pravijo, da se bo otrok pozneje vse v šoli naučil! To je prazno upanje! Otrok, kateri nima nobene dobre vzgoje iz očetove hiše, je podoben drevescu brez korenik. Taki otroci so navadno v šoli najslabši, najbolj razbrzdani, ne spoštujejo nikogar, se obnašajo nespodobno, odgovarjajo surovo! Vse drugačni pa so otroci, kateri so pri stariših dobili dobro vzgojo, katere je mati naučila prvih krščanskih resnic, katere je mati naučila strahu božjega, ljubezni do bližnjega, katere je mati naučila lepo in vljudno govoriti in se lepo obnašati. Ko pripeljejo otroke ob 6. letu v šolo, se brž spozna, kakšni so bili stariši. Otroci, ki so imeli dobro mater in dobrega očeta, se razločujejo od otroka, kateri je imel slabo mater in slabega očeta kakor dan od noči.

Stariše je Bog postavil, da sejejo prva semena v nedolžno srce otrokovo! Stariši morajo otroke učiti prve molitvice, stariši morajo učiti otroka lepih besedi in lepega obnašanja že od začetka!

* * *

17. Drugi sejavec za človeka je *šola*! Šola je neprecenljive važnosti! Otrok, kateri je že v očetovi hiši dobil prve nauke, se ob sedmem letu

začne podučevati v vseh rečeh, katere mu bodo potrebne v prihodnjem življenju. Dva človeka se trudita z otrokom učitelj in duhovnik katehet. Učitelj ga podučuje v pisanju, čitanju in številjenju, ter ga tako pripravlja, da si bo kdaj znal sam pošteno kruha služiti. Duhovnik katehet pa ga podučuje v vseh potrebnih verskih resnicah, da bo znal svoje življenje ravnati po njih v večno zveličanje. V šoli se otroku podaje vse, kar mu je potrebno, da postane mož veljaven in poštenjak.

Zlat pregovor pravi:

Česar se človek v mladosti uči,

to ga pogosto na starost redi.

V nekem kraju — tako beremo v šolskem berilu — sta bila dva kmeta: Jurij in Marko. Imela sta mnogo otrok. Jurij je bil bogat in ni hotel svojih otrok v šolo pošiljati. Rekel je: Saj smo bogati, ni treba, da se otroci po šolah mučijo. Otroci so seveda radi doma ostajali.

Marko pa je bil kmet siromak, za otroke pa je silno skrbel. Pridno jih vsaki dan pošilja v šolo. Kaplje vina si nikdar ne kupi in po letu hodi bos, da po zimi otroke za šolo obuje. Večkrat je rekel svojim ubogim otročičem: Ljubi otroci, blaga vam nimam dati; premoženja za menoj ne boste imeli, le skrbno se učite in pridni bodite, Bog vas že preskrbi. Če boste pametni, boste tudi srečni. Tako je tudi bilo.

Tatje so Jurija okradli in so mu ves denar vzeli. Dve leti potem je Jurij pogorel in od žalosti umrl. Jurijevi otroci so ostali sirote. Imeli so gole roke in, kar je največ, prazno glavo.

Ko je Marko umrl, imeli so vsi Markovi svoj kos kruha: vsi so bili dobro nastavljeni. Vsem se je dobro godilo. Dostikrat so celo Jurijevim sirotam kruha dajali.

Glejte, kako se potrjuje zlati ljudski pregovor:

Česar se človek v mladosti uči,
to ga pogosto na starost redi.

Skrbite tedaj, stariši, da bodo otroci pridno šolo obiskovali, da si potrebnih znanosti pridobijo, s katerimi se bodo v življenju redili.

*

*

*

18. Tretji sejavec, kateri se je v naša srca dobro seme je cerkev. V cerkvi seje katoliški duhovnik seme božje besede vsako nedeljo in praznik. Ukazano je, da morajo dušni pastirji ob nedeljah in praznikih oznanjevati božjo besedo. Božjo besedo so dolžni poslušati in sicer po ostri zapovedi vsi verniki, kateri niso dovolj podučeni v verskih resnicah. Vpraša se pa, kdo je dovolj podučen v verskih resnicah? Iz tega sledi, da so vsi kristjani več ali manj dolžni poslušati ob nedeljah in praznikih božjo besedo! Božja beseda je hrana za dušo, kakor je rekel Jezus Kr.: Človek ne živi samo od kruha, ampak od vsake besede božje.

Naš čas zadevajo ostre besede Gospoda Jezusa Kr.: »Zato vi ne poslušate božje besede, ker niste iz Boga. Kdor je iz Boga, posluša božjo besedo«.

Izgovarjajo se nekateri: Saj znamo to, kar se v cerkvi govori! Morda res znate, pa vendar je

dobro, da hodite v Cerkev polušat božjo besedo vsako nedeljo in praznik, kajti z božjo besedo je združena milost božja, ki nas razsvetljuje in nagiblje k dobremu.

Trojni so tedaj sejavci, katere je Bog postavil: 1. Dom, 2. šola in 3. cerkev. Le-ti sejejo v človeška srca božje seme, svete nauke, svete resnice. Vsi trije morajo storiti svojo dolžnost. Tisti pa, kateri poslušajo, morajo te resnice sprejeti v dobro srce in se po njih ravnati.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

19. Seme božje besede, ki ga sejemo v človeška srca, ne sme ostati nerodovitno, ampak mora skaliti, zrasti in potem obroditi stoteren sad. Ta stoteren sad so dobra dela in sv. čednosti, zlasti sv. ponižnost, potrpežljivost, pobožnost, pred vsem pa ljubezen.

Sv. Jeronim je celo življenje premišljeval in razlagal božjo besedo, ki je v sv. pismu. Bil je v sv. pismu zelo učen. Toda božja beseda v njegovem srcu ni bila nerodovitna, kajti o njem beremo, da je bil ponižen in poln božje ljubezni. Ko bi bil kdo drug tako učen ko sv. Jeronim, bi se bil gotovo prevzel. Božja beseda bi v njegovem srcu ostala nerodovitna in bi se ne bil zveličal.

Rekel je nekoč samostanski brat sv. Bonaventuri, ki je bil zelo učen: »Vam učenjakom je Gospod Bog naklonil veliko milosti, kaj pa naj storimo mi siromaki, da se zveličamo?« Sv. Bonaventura pa je odgovoril: »Neveden in pre-

prost človek ljubi lahko Boga prav tako in še bolj ko velik učenjak; ljubezen pa je glavna reč«.

Ljubezen je torej glavni sad, ki ga mora obroditi seme božje besede v naših srcih. Z ljubeznijo so združene vse druge sv. čednosti in tudi vsa dobra dela, kajti Kristus je rekel: »Prva zapoved je: Ljubi svojega Boga iz celega svojega srca, iz vse svoje duše in iz vseh svojih moči, druga zapoved je: Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe«. Dostavil pa je: V teh dveh zapovedih je postava in so vsi preroki.

To je namen, zakaj sejemo seme božje besede zlasti ob nedeljah in praznikih. Žal pa, da to seme ne obrodi vselej sadu božje ljubezni. Mnoga srca so podobna pohojeni trdi cesti, mnoga so podobna skali, ki ima okolu sebe le malo zemlje in vlage, mnoga so podobna zemlji, ki je obrastla s trnjem in le malo src je podobnih rodovitni zemlji, ki rodi stoteren sad božje ljubezni. In ne samo to! Sejavci božje besede in misijonarji so morali in morajo pri svojem delu tudi veliko trpeti in mnogi so morali radi tega dati tudi življenje. Prvi mučenik sv. Štefan je bil umorjen radi božje besede, ki jo je neustrašno oznanjeval trdovratnim Judom. In koliko je dandanes misijonarjev, ki trpijo mraz in vročino, lakot in žejo, da oznanjujejo besedo božjo.

Premišljujmo vse to neskončno trpljenje sejavcev božje besede in začnimo ljubiti božjo besedo, jo zvesto poslušati ob nedeljah in praznikih in jo natančno izpolnjevati.

* * *

20. Naj dodam tu nekaj zanimivih zgodovinskih črtic o prvem mučeniku sv. Štefanu, ki je dal svoje življenje za božjo besedo, katero je označeval. Njegov grob je do današnjega dne, v veliki časti. Čeprav bi se to premišljevanje bolj prilegalo prazniku sv. Štefana, hočem je vendar raji postaviti na to mesto kjer naj služi v bodrito zvestim in pogumnim sejavcem božje besede.

Praznik sv. Štefana praznujemo vsako leto dne 26. dec., pa on ni bil umorjen ta dan, ampak ta dan so bili l. 415. po Kr. spet najdeni njegovi zemski ostanki v grobišču v Betgemali t. j. na domu sv. Gamaliela in slovesno preneseni v sijonsko svetišče v Jeruzalem.

Zanimivo je vedeti, kako je bilo spet najdeno to grobišče, ki je bilo pozabljeno skoraj 400 let. Takrat je bil v tistem kraju dušni pastir duhovnik Lucijan. Ta duhovnik pripoveduje v nekem pismu, ki nam je ohranjeno, da je dne 3. dec. tistega leta 415. imel prečudne sanje. V sanjah se mu je prikazal sv. Gamaliel, nekdanji učitelj sv. Pavla, ki je bil lastnik polja in hiše v Betgemali, kjer je bil sv. Štefan pokopan. Sv. Gamaliel mu je rekel — tako je sanjal —: »Lucijan, Lucijan! Pojdi k škofu Janezu v Jeruzalem in reči, naj odpre naše grobišče, kjer so naši zemski ostanki pozabljeni, da izprosimo od Boga Očeta, od Jezusa Kr. in od sv. Duha milosti svetu, ki je v nevarnosti zavljo grehov«.

Lucijan je odgovoril: »Kdo si ti, o gospod in kdo so ti, ki s teboj ležijo v grobišču?«

Prikazen reče: »Jaz sem Gamaliel, ki sem bil učitelj sv. Pavla v Jeruzalemu. Blizu moje

rakve na vzhodni strani leži v grobnici gospod Štefan, ki so ga veliki duhovniki in Judje pri-
jeli, drsali vun iz mesta in ga zunaj vrat kame-
njali na cesti, ki drži v Cedar. Ko so ga s ka-
menjem pobili, so ga mrtvega pustili tam en dan
in eno noč, da bi ga divje zveri raztrgale in po-
jedle. To se pa po božji previdnosti ni zgodilo.
Jaz sem potem po noči poslal verne može in jim
naročil, naj gredo na skritem, naj poberejo
truplo, naj je položijo na moj voz in naj je od-
vedejo na moje posestvo v Cafargamala, dvajset
milj od Jeruzalema. Tam sem mu napravil po-
greb, ki je trajal 40 dni in sem ga dal položiti
v rakev v grobnici, ki sem jo dal delati zase. De-
lavcem sem plačal vse stroške, ki so jih imeli
s pogrebom. Ta rakev je v grobnici na vzhodni
strani. V drugi rakvi zraven one leži gospod Ni-
kodem t. j. tisti gospod Nikodem, ki je bil šel
Kristusa obiskati po noči in kateremu je Jezus
rekel: »Resnično, resnično, povem ti, ako se kdo
vnovič ne prerodi, ne pojde v nebeško kraljestvo.
Njega so učenci Gospodovi krstili. Ko so pa
Judje to izvedeli, so ga izobčili, mu odvzeli vse
časti in ga pahnili iz mesta. Jaz sem ga sprejel
v svojo hišo in na svoje posestvo, mu dal stano-
vanje in hrano do njegove smrti. Ko je umrl, sem
ga dal pokopati zraven gospoda Štefana. Moj
sin Abiboni je umrl v dvajsetem letu in sem ga
pokopal v prav tistem grobišču v rakvi, ki je pa
bolj visoko. V to rakev so tudi mene položili k
večnemu počitku, ko sem umrl. Moja žena Etna
in moj starejši sin Selemija, ki nista hotela spre-
jeti sv. krsta, sta pokopana v Cafarsemelijski, kjer
je imela žena posestvo«.

Na te besede je duhovnik Lucijan vprašal: »Kje naj iščemo vaš grob?«

Sv. Gamaliel mu je rekel: »V sredi trga, na polju, ki se imenuje Delagabri, blizu hiše«.

Duhovnik Lucijan pa je imel vdrugič iste sanje in sv. Gamaliel mu je rekel: »Zakaj nisi šel k škofu v Jeruzalem, kakor sem ti naročil?«

Lucijan je odgovoril: »Nisem se upal. Prosil sem Gospoda, naj mi to prikazen pošlje še drugič in tretjič«.

Tedaj mu je pokazal Gamaliel v sanjah ostanke gospoda Štefana, gospoda Nikodema, sina Abiboni-ja in svoje. Ostanki gospoda Štefana so bili ko rdeče rože, sv. Nikodema in njegovi so bili ko bele rože, sv. Abiboni-ja pa ko lepo dišeči safran.

Nato je prikazen izginila.

Toda vtretjič se mu je v sanjah prikazal sv. Gamaliel. To pot pa je imel jezen in preteč obraz: »Zakaj nisi šel k škofu v Jeruzalem, in mu nisi povedal, kar sem ti naročil. Do kedaj nas boste pustili pozabljene? Pojdi hitro k škofu in reci, naj nam odpre vrata in naj tam napravi molivnico, da se Bog po naši priprošnji usmili ljudstva«.

Na to tretjo prikazen je duhovnik Lucijan brž šel k škofu v Jeruzalem, ki je ukazal iskati pozabljeno grobišče.

Ko se je duhovnik Lucijan vrnil, so mu povedali, da je tudi neki redovnik Migecij imel podobne sanje in v sanjah prikazen sv. Gamaliela. Le-ta mu je naročil: »Reci Lucijan, da nismo tam, kjer misli on, ampak bolj severno,

na mestu, ki se v sirškem jeziku imenuje Debatalia ».

Redovnik Migečij je sporočil duhovniku Lucijanu, kar je videl in slišal v sanjah. Ko so nekoliko časa zastonj kopali na onem mestu, kjer je slutil duhovnik Lucijan grobišče, so se podali proti onemu mestu, ki je je videl redovnik Migečij. Ko so nekoliko kopali, so našli grobišče in v njem tri rakeve. Prva rakev je imela napis: Služabnik božji t. j. diakon Štefan, druga rakev pa je imela napis ki je pomenjal Nikodema, tretja pa napis, ki je pomenjal Gamaliela.

Duhovnik Lucijan je brž poklical škofa jeruzalemskega, ki se je takrat mudil v mestu Lida, kjer je bilo cerkveno zborovanje zoper krivoverca Pelagija. Škof je prišel s še dvema drugima škofoma. Ko so odprli rakev sv. Štefana, se je iz rakeve razširjal tako prijeten in sladek duh, da se je zdelo vsem, ki so bili navzočni, da se nahajajo v rajskem veselju. Mej množico, ki je bila zraven, je bilo tudi triinšedemdeset bolnikov, ki so vsi ozdraveli, ko so začutili rajski vonj.

Poljubili so sv. ostanke in potem slovesno prenesli kosti sv. Štefana v sijonsko svetišče v Jeruzalemu. Na tistem mestu so pustili le majhne ostanke in pa prah, v kateri se je spremenilo meso svetnikovo.

Slovesni prenos teh zemskih ostankov sv. Štefana je bil dne 26. dec. l. 415. po Kr. rojstvu. Tisti čas je bila tam velika suša, a v času te slovesne procesije z zemskimi ostanki sv. Štefana je Bog poslal obilnega in blagodejnega dežja, ki je vso zemljo dobro namočil. Vse ljudstvo je

hvalilo Boga za milosti, ki so jih prejeli na priprošnjo sv. Štefana.

Dne 26. dec. bi morali torej praznovati najdbo sv. Štefana, sv. Nikodema, sv. Gamaliela in sv. Abiboni-ja. Cerkev pa je tako uredila, da se dne 26. dec. praznuje mučeništvo sv. Štefana, najdba njegovih zemskih ostankov pa dne 3. avgusta.

Dne 19. dec. 1929. so odprli malo svetišče nad grobom sv. Štefana, ki je bil več stoletij že spet pozabljen. Sedaj imajo tam Salezijanci svoj zavod. Le-ti so spet kopali in spet našli grobišče, nad katerim so sezidali svetišče, ki se imenuje Mučeništvo sv. Štefana. To svetišče so posvetili sv. Očetu papežu Piju XI. za jubilej, ki je posvetitev tudi sprejel.

Grob sv. Štefana je postal častitljiv. Kakor je videti, je bil že večkrat pozabljen in zane-marjen, a božja previdnost ga je spet odkrila in proslavila. Razjarjeni Judje so ga sicer ubili, a on živi pri Bogu pa tudi pri ljudeh v blagem spominu.

Posnemajmo ga v pogumu in v gorečnosti v oznanjevanju sv. vere. Kakor ste slišali, je bil sv. Štefan gospod kakor Nikodem in Gamaliel, pa se ni sramoval svojo vero v Jezusa javno pričati in zanjo tudi umreti.

Hodimo po stopinjah prvega sejavca - mučenika, da napolnimo božje žitnice z večnimi sadovi!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

21. Četrta božja¹⁾ zapoved se glasi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. V tej zapovedi se ne nalagajo le dolžnosti otrokom, ki morajo stariše ljubiti, spoštovati, jim pomagati in potrpežljivo prenašati njih napake, ampak se nalagajo dolžnosti tudi starišem in predstojnikom, katerim so izročeni otroci v skrb. Dolžnosti, ki jih imajo stariši in predstojniki do otrok, so prav tako stroge kakor dolžnosti, ki jih imajo otroci do starišev.

Stariši so namestniki božji. Po starem so družinski očetje bili tudi duhovniki, dokler ni Bog ob času Mojzesovem izvolil posebnega duhovniškega stanu. Družinski očetje so darovali od žita, vina, sadja in od živine Bogu darove za grehe svoje in za grehe vse družine. Ker so pa stariši namestniki božji, ker so bili nekdam celo duhovniki, je iz tega razvidno, kako velika je njih čast in zakaj je bilo otrokom s smrtno kaznijo zapovedano, da morajo stariše spoštovati in zanje skrbeti. Ker so pa stariši namestniki božji, je s tem tudi povedano, kako strašno odgovornost imajo stariši in kako stroge so njih dolžnosti, ki jih imajo do svojih otrok. Mislite si koga iz duhovskega stanu pijanega, kakšno pohujšanje in kakšna žalost bi bila to! Prav tako pohujšanje in prav taka žalost je mej otroci, ko pride oče pijan domov. Mislite si koga iz duhovskega stanu, ki bi preklinjal Boga in Mater B., kakšno pohujšanje bi bilo to! Prav tako pohujšanje je mej otroci, ko slišijo stariše proklinjajoče. Mislite si koga iz duhovskega stanu, ki bi

¹⁾ Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od 402. do 419. in od 491. do 492.

zanemarjal sv. mašo, božjo službo in molitev, kakšno pohujšanje bi bilo to! Prav tako pohujšanje pa je mej otroci, ko vidijo stariše zanemarjajoče sv. mašo, božjo službo in molitev, zlasti molitev sv. rožnega venca, ki ga moli družina skupno.

V katekizmu so našteje te-le dolžnosti, ki jih imajo stariši in predstojniki: Podučevati otroke in sploh podložne v pravi veri in jih navajati k vsemu dobremu. Prva šola, ki jo človek uživa, je družina. Naši prvi učitelji so stariši. Ta je najbolj važna šola, ker se v njej postavi podlaga za vso bodočnost. Kakor se drevesce vsadi, tako raste. Do sedmega leta je to edina šola. V sedmem letu dobe otroka v roke drugi učitelji in katehetje, ki po otrocih brž spoznajo, v katerih družinah so dobre matere in dobri očetje. Otroci iz dobrih družin prinesejo že v šolo polno dobrih nauk, ki so jih prejeli od matere in ki otroku več veljajo, ko beseda kraljev in cesarjev.

* * *

22. Malo drevesce je privezano na kol, kajti drugače je lahko vihar prelomi. Tako morajo biti otroci vedno privezani na stariše, ker drugače se pohujšajo in izpridijo. Kaj bi ne bil nikoli ubil svojega brata Abelja, ko bi bila oba ostala pri stariših. Uboj se je dogodil na samotni, v polju.

Nadaljnja dolžnost starišev je skrbeti tudi za časno srečo svojih otrok, kajti gorje otrokom, ako umrjejo stariši, pa nimajo nič premoženja. Taki otroci se potem strašno zanemarijo, da jim

je celo življenje gorje, ako ne pridejo morda v kako sirotišče. Zato priporoča sv. cerkev vsem, naj dobro pomislijo, preden stopijo v sv. zakon.

Pred vsem pa morajo gledati stariši, da dajejo otrokom lep zgled v besedi in v dejanju. Otroci ne smejo nič slišati, nič videti, kar bi jih utegnilo pohujšati.

Stariši ne smejo izgubiti nikdar potrpežljivosti, ako vidijo otroke poredne, kajti pride čas, ko bo njih beseda obrodila stoteren sad. Vztrajno se morajo truditi, da z naukom in zgledom lepo vzgajajo otroke, kajti časi so hudi.

Posnemajmo sv. Pavla, apostola! Kakor nam pripoveduje v današnjem sv. berilu, je bil zavoljo božje besede večkrat preganjan, večkrat tepen, večkrat v velikih opasnostih na suhem in na morju, pa ni odnehal, ampak je vztrajno učil in opominjal.

Slišali ste danes tudi sv. evangelij o sejavcu, ki je sejal dobro seme, toda le en del ga je palo na dobro in rodovitno zemljo, vse drugo je palo ali na trdo cesto ali na skalo ali med trnje in ni moglo pognati. Tako se godi tudi starišem in sploh predstojnikom, zlasti pa duhovnikom. Le en del našega nauka in naših opominov pade v dobra srca in obrodi obilo sadu. Zato pa ne smemo odnehati. Mi smo sejavci in moramo sejati, naj bo uspeh tak ali tak. Mi moramo delati svojo dolžnost, milost Božja pa bo dopolnila to, česar ne morejo doseči naše besede.

Učite tedaj in opominajte, stariši! Ne utrudite se nikoli sè sejanjem dobrega semena, kajti

časi, v katerih živimo, so hudi. Vaši otroci imajo sto in sto prilik za greh in ako jih nimate vedno pred očmi, se vam gotovo pohujšajo. Vaša skrb se vam bo obilo poplačala. Seme, ki je vsejete, bo rodilo večno življenje in večno zveličanje.

* * *

23. Sv. Ana, mati M. D., je zgled starišem in predstojnikom. Ustno izročilo nam sporoča, da je sv. Ana sama svojo hčer Marijo podučevala v skrivnostih sv. pisma in jo učila brati. Z vso skrbjo je čula nad njeno nedolžnostjo. Tako je postajala Marija od dne do dne bolj popolna. Njena modrost je visoko presegala starost. Stariši so jo že v zgodnji mladosti poslali v Jeruzalem, kjer je bivala v templju Gospodovem in se šolala pri duhovnikih. Ko je bil nje oče Joahim na smrtni postelji, jo je dal k sebi poklicati, da bi jo še enkrat videl. Umrl je v 80. letu. Leto pozneje je umrla tudi Ana, njena mati.

Sv. Ana je patrona vseh krščanskih mater. V prvih časih krščanstva so jo jako častili. V Jeruzalemu so postavili njej v čast cerkev in samostan na tistem mestu, kjer je sv. Ana prebivala, ko je včasih prišla v Jeruzalem. Leta 550. je dal cesar Justijan v Carigradu sezidati njej v čast prelepo cerkev. Tja so leta 710. prenesli tudi njene zemske ostanke in od tam so jih dobili potem tudi v naše kraje.

Sv. Ano častijo kot patrono tudi ubogi, ker je v življenju ubogim rada dajala vbogajme.

Slikajo jo navadno, kako podučuje svojo hčerko Marijo v sv. pismu.

Bodi sv. Ana starišem in vsem predstojnikom v lep zgled. Prosimo jo, naj nam izprosi milosti, da bi mogli tako sejati dobro seme v srca naših otrok, da bi otroci rastle kakor Marija v milosti božji, v pravičnosti in svetosti.

Krasen zgled, kako je treba mladino vzgajati in vanjo dobro seme sejati, nam je dal Don Bosco, ki je ustanovil salezijanski red. Don Bosco je celo svoje življenje zbiral otroke okolu sebe in jih učil. Na tisoče in tisoče mladeničev je dobilo od njega dobro krščansko vzgojo. Bog je njegovo delo tako blagoslovil, da je njegov red danes razširjen po vsem svetu.

Posnemajmo ga! Sejmo s potrpežljivostjo in z vztrajnostjo dobro seme sv. nauk. Ob svojem času bomo želi in se veselili, ko bomo spravljali zlate sadove v večne žitnice.

ŠTIRIINDVAJSETO BRANJE.

ZA TRETJO PREDPEPELNIČNO NEDELJO.

1. Današnja nedelja je namenjena branju pastirskih listov naših nadpastirjev. Danes poslušamo vsi radi besede in opomine svojih škofov. Toda nauki današnjega sv. evangelija in berila so tako lepi, da jih moramo vsaj na kratko obrazložiti. Te nauke premišljujemo lahko tudi druge nedelje, ker se tičejo ljubezni, ki nikoli ne mine, torej postave, ki obsega vse druge postave.

*

* *

2. Najlepši zgled ljubezni do Boga in do bližnjega nam je dal Kristus. Iz ljubezni do Boga in do nas se je dal zasramovati, tepsti, pljuvati in umoriti na križu, kakor je bil napovedal svojim učencem, ko je rekel: »Glejte, gremo v Jeruzalem in vse se bo dopolnilo, kar je pisano o Sinu človekovem po prerokih: Zakaj izdali ga bodo nevernikom, zasramovali, tepli in pljuvali; potem pa, ko ga bodo tepli, ga bodo umorili, a tretji dan bo od smrti vstal«.

In prigodilo se je tisti čas, ko se je Jezus Jerihu približal, da je ubog slepec ob potu sedel in vbogajme prosil. Ko je slišal množico mimo-idočo, je vprašal, kaj bi to bilo. Povedali so mu, da gre Jezus iz Nazareta mimo. In je vpil tako: »Jezus, sin Davidov, usmili se me!« Ljudje, ki so šli spredaj, so ga opominjali, da naj molči. Mislili so si pač, da se to ne spodobi. Toda usmiljeni Jezus se je ustavil pri tem ubožcu in ga je ukazal k sebi privesti. Ko se je približal, ga je vprašal: Kaj hočeš, da ti storim? Slepec mu reče: Gospod, da vidim. In Jezus je brž odgovoril: Izpreglej! In zdajci je izpregledal in za njim šel in Boga častil.

* * *

3. Tako je Kristus le usmiljenje in ljubezen izkazoval po vsej deželi. Priporočal je ljubezen do Boga in do bližnjega najbolj, ker je ta čednost glavna čednost — glava vsem drugim sv. čednostim. Zato pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Ko bi vse človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil ko bučeč bron ali brneč zvon; in ko bi znal prerokovati in bi vedel vse skrivnosti, ko bi imel vse učenosti in vso vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem; in ko bi razdal ubogim za živež vse svoje premoženje in ko bi svoje telo dal, da bi zgorel, ljubezni pa bi ne imel, bi mi to nič ne pomagalo... Sedaj so vera, upanje, ljubezen, to troje, največja pa mej temi je ljubezen«.

* * *

4. Iz teh besedi je razvidno, da ni človek nič vreden, ako nima božje ljubezni. Da bi pa vedeli, kakšna mora biti ljubezen, nam jo sv. Pavel v današnjem sv. berilu opisuje tako-le: »Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ljubezen ni nevoščljiva, ne dela krivice, se ne napihuje, ni časti lakomna, ne išče svojega, se ne da razdražiti, ne misli hudega, se ne veseli krivice, veseli se resnice, vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenese«.

O tej ljubezni pravi sv. Pavel, da nikoli ne mine. Vse drugo bo prešlo, a ljubezen ne bo prešla, ampak se bo v večnosti nadaljevala. Minula bodo prerokovanja, jenjali bodo jeziki, prešla bo učenost, nehala bo tudi vera in upanje, le ljubezen bo ostala na večne čase.

Ako hočemo torej; da bo naše življenje večno, da bo naše delovanje imelo večno veljavo, združimo je z ljubeznijo do Boga in do bližnjega. Ljubezen do Boga in do bližnjega je tista sv. čednost, ki daje vsem drugim čednostim vrednost, prijetnost in večnost.

*

*

*

5. Kristus je večkrat primerjal človeka drevesu, od katerega pričakujemo dobrih sadov. Apostolom je rekel: »Niste vi mene izvolili, ampak jaz sem vas izvolil, da greste in sad obrodite in da sad vaš ostane, da boste od nebeškega očeta prejeli, karkoli ga boste prosili v mojem imenu (Jan. 15, 16)«.

Sv. Avguštín pravi, da ta sad, ki ga priča-
kuje Jezus od nas in ki bo vekomaj ostal, je lju-
bezen do bližnjega, kajti Kristus je rekel: »To
vam zapovem, da se med seboj ljubite!« Sad to-
rej, ki ga moramo po Jezusovi zapovedi roditi,
je: da se med seboj ljubimo. Ta sad je Bogu, je
Jezusu všeč in prijeten. Ta sad je Bogu tako
prijeten, da nam da karkoli ga prosimo v Jezu-
sovem imenu, da se le med seboj ljubimo.

Ta sad t. j. ljubezen do bližnjega je prav po-
seben sad, ki ima v sebi sladkosti vseh drugih
sadox. Ljubezen do bližnjega, če je resnična, ima
v sebi ljubezen do Boga, ima v sebi vero in upa-
nje, ima v sebi pravo modrost, pravičnost, srč-
nost, zmernost, ponižnost itd.

Ta sad, katerega moramo roditi, je torej po
besedah sv. Avguština ljubezen do bližnjega. To
je Kristusova zapoved in če samo to izpolnjuje-
mo, je dovolj, kakor uči tudi sv. Janez, evange-
list.

Da je to resnica, uči zgodovina o svetnikih
in svetnicah, ki so se v tem odlikovali in se tako
zveličali. Ta sad, namreč ljubezen do bližnjega,
jim je ostal in zato so tudi dobili, kar so Je-
zusa prosili, namreč večno zveličanje.

Sv. Frančišek Regis, ki ga praznujemo dne
31. dec., je bil sama gorečnost v ljubezni do bliž-
njega. Pred vsem se je odlikoval v skrbi za
dušno zveličanje bližnjega. Vse svoje življenje
je prebil v cerkvah, v bolnicah, v ječah in v za-
sebnih hišah, kjer je nagovarjal in izpreobračal
grešnike ter jih vodil po potu popolnosti. Po-
seбно skrb je imel za umirajoče, kajti pri teh se

dobro seme ne izgubi, kakor se navadno izgubi pri ljudeh, ki še dolgo živijo.

Neki grof, ki je sv. Frančiška Regis dobro poznal, piše o njem: »Pogled najmanjšega gorja, ki ga je videl na svojem bližnjem, mu je omečil srce. Po noči in po dnevu je v ječah in bolnicah stal ob strani potrebnim. Zadržati ga ni mogla od bolnikov nobena stvar, ne smrad, ki je izpuhteval od bolnikov, ne kaka kužna bolezen. Njegovo največje veselje je bilo streči zapuščenim bolnikom. Najbolj vesel in zadovoljen je bil, ko je čistil in obvezoval prav ostudne rane. Opravljal je pri bolnikih najnižja dela kakor kak navaden hlapec«. Za siromake je bil tako v skrbeh, kakor je v skrbeh mati za svoje otroke. Hodil je k bogatincem prosit miloščine, da je mogel kaj dati ubogim. Ko so mu nekoč njegovi sobratje očitali, da hodi beračit po hišah, je odgovoril: »Štejem si v čast, da morem služiti siromakom, kajti s tem služim samemu Jezusu Kristusu«. Večkrat je nagovarjal siromake tako-le: »Pridite, ljubi otroci, kajti vi ste moj zaklad in veselje mojega srca«.

Lahko bi vam povedal na tisoče drugih zgledov, ki dokazujejo, da je pot do zveličanja le ljubezen do bližnjega, dobrotljivost, dobrodelnost, dušna in telesna, kajti tam, kjer so te čednosti, je tudi ljubezen do Boga, je tudi strah božji in so vse druge čednosti, ki so potrebne za zveličanje.

*

*

*

6. Prekrasen zgled ljubezni do bližnjega nam je dal v 16. stoletju sv. Karol Boromejski v

Milanu. L. 1570. je bila zelo slaba letina, da je na Milanskem nastala strašna lakot. Sv. Karol Boromejski je razdal vse, kar je imel. Večkrat je v svojem stanovanju nasitil do 3000 ubogih, ki niso imeli kaj jesti. Ko je izpraznil vse svoje zaklade, je začel delati dolgove, da je le ubogim pomagal. Ko je bilo mesto vsaj za silo preskrbljeno, poda se sv. Karol na deželo, kjer je bila sila največja. Debel sneg je ono zimo zapadel. Sv. škof hodi z gorjačo v roki in z ostro podkovanimi črevlji po snegu in obiskuje od lakoti umirajoče ljudi po hišah, ki so bile v snegu skoraj zakopane. L. 1576. pa je nastala v Milanu še strašna kuga. Deželni glavar in vsa gospoda je zbežala iz mesta. Ljudje so umirali v množicah in cele grmade trupel so devali v skupne grobove. Ker ni bilo v mestu nobene vlade, je ljudstvo drlo le k svetemu škofu in ga prosilo pomoči. Tudi nekateri duhovniki so se poskrili. Sv. škof se je vdal v voljo božjo, je naredil oporoko, kakor da bi šel v smrt in je začel sam obiskovati umirajoče ter jih previdevati. Da je mogel pomagati ubogim umirajočim, je prodal vso srebrnino, ki je bila še v njegovi palači in dal vse postelje, vse svoje perilo in še svojo blazino za uboge umirajoče. Nazadnje razda mej uboge svojo lastno obleko, svoje plašče, svoje talarje, celo svoje kardinalske klobuke, svoje srajce, svoje svitice, odeje, rjuhe in začne delati še dolgove, samo da pomaga in tolaži. Prihranil si je le najpotrebnejših stvari in je stanoval v skoraj praznih sobah. Ta njegov zgled dobrodelnosti je izpodbudil tudi druge, ki so mu pošiljali dragocene prstane, uhane, zapestnice, zavratnice,

platno, obuvala in živeža, kar je sveti škof vse razdelil mej bolnike.

Meseca oktobra je bila kuga najhujša. Po 100 jih je takrat umiralo na dan. Nekega večera pride sv. škof ves truden, upehan in lačen domov, toda v njegovi palači ni bilo niti vinarja niti koščeka kruha. Domači se žalostno pogledujejo in pomilujejo škofa. Toda nenadoma prinese nekdo 1000 zlatih v dar, da mu je bilo zopet pomagano.

Sv. škof se je cele dneve in čez polovico noči mudil pri bolnikih, ne da bi se bal kuge. Kuga je trajala pol leta in je pobrala 25.000 ljudi in 150 duhovnikov, ki so pomagali streči bolnikom in jih previdevali. Sv. škof Karol pa je ostal ves čas zdrav. Kuga je prenehala začetkom l. 1577., kakor je bil on naprej povedal. Vsled velikih naporov in velikega pomanjkanja pa je čutil, da so mu moči pošle. Slutil je, da ne bo mogel več dolgo živeti. Zato se je podal v samotni samostan in opravil veliko spoved, da bi se lepo pripravil na zadnjo uro. Ko se je vrnil v Milan, je legel v posteljo in v mrzlici počasi hiral, dokler ni dne 3. nov. 1584. za vselej zatisnil oči. Star je bil še-le 46 let in 23 dni. Njegovo življenje je bila žrtva ljubezni do Boga in zlasti do bližnjega. Takoj po smrti so ga začeli častiti kot svetnika in dan njegove smrti se je praznoval v Milanu kot največji praznik¹⁾.

Tako nam je dal sv. Karol Boromejski prekrasen zgled krščanske ljubezni. Ni težko streči

¹⁾ Šestindvajset let po smrti ga je že papež Pavel V. proglasil za svetnika in njegov praznik postavil na 4. dan novembra.

bolnikom, ki so čedni, težko je streči takim, ki so nečedni, a najtežje je streči bolnikom, ki imajo kugo, ko je človek vsak trenotek v nevarnosti, da jo dobi. Takrat se pokaže ljubezen do bližnjega na najvišji stopnji.

Sv. Karol Boromejski je svoje življenje žrtvoval za bližnjega. Mi nismo sedaj v takih okoliščinah, da bi morali dati življenje za bližnjega, pač pa imamo vsak dan sto priložnosti, če hočemo pokazati svojo ljubezen do bližnjega.

Izpolnjujmo zapoved Gospodovo! Ljubezen do Boga in do bližnjega daje našemu življenju pravo vrednost in večnost. Ljubezen ne bo nikoli prešla. Vse drugo bo prešlo, nehala bo tudi vera in upanje, le ljubezen bo ostala na večne čase.

*
* *
* *
* *
* *

7. Kdor se hoče zveličati¹⁾, mora imeti v svojem srcu dvojno ljubezen: do Boga in do bližnjega. Ni dovolj le ljubezen do Boga, treba je ljubiti tudi bližnjega. Pravzaprav ni mogoče imeti prave ljubezni do Boga, ako nimamo ljubezni do bližnjega in ni mogoče imeti prave ljubezni do bližnjega, ako nimamo ljubezni do Boga.

Ako pogledamo pisma, ki so jih pisali sv. apostoli prvim kristjanom, najdemo skoraj v vsaki vrstici, da priporočajo ljubezen do bliž-

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 144. do 158. in od 335. do 339.

njega, dobrotljivost in usmiljenje. Mej vsemi apostoli pa je najbolj priporočal ljubezen do bližnjega sv. Janez. Ko je ta apostol dosegel že tako visoko starost, da ni mogel več hoditi pa tudi ne mnogo govoriti, so ga morali učenci v cerkev na rokah nositi, da bi jim vsaj kaj malega govoril. Sv. Janez pa ni drugega priporočal, kakor pripoveduje sv. Jeronim, ko ljubezen do bližnjega, češ, to je Gospodova zapoved in je dovolj, ako le to izpolnjujemo.

*

* *

8. Čudovite besede! Dovolj je za kristjana, ako bližnjega ljubi. Ali je to res? Ali nismo dolžni izpolnjevati tudi drugih zapovedi? Da, dolžni smo izpolnjevati tudi druge zapovedi! In vendar je resnično, kar pravi sv. Janez, evangelist, da je dovolj, ako ljubimo bližnjega. Kako to?

To skrivnost nam pojasnjuje katekizem, ki uči, da moramo bližnjega ljubiti z avoljo Boga. Kaj se pravi bližnjega ljubiti z avoljo Boga? Bližnjega z avoljo Boga ljubiti se pravi, ljubiti ga, ker je ustvarjen po božji podobi, ker je na njem razlita božja dobrota in lepota, ker je na njem razlita Jezusova Rešnja kri, s katero smo bili vsi odrešeni in ker je Jezus tako ukazal.

Naj pojasnim to z zgledom. Kdor ljubi svojega očeta in svojo mater, spoštuje in ljubi tudi podobo ali fotografijo svojih starišev. Zakaj spoštuje tudi fotografijo svojega očeta in svoje matere? Zato ker ljubi očeta in mater. Tako ljubimo tudi mi svojega bližnjega, ki je podoba

božja, zavoljo Boga t. j. ker ljubimo Boga, ki je neskončna dobrotà in ker ljubimo Jezusa, ki nas je odrešil. Kdor torej resnično in po krščansko ljubi bližnjega, ljubi tudi Boga in kdor resnično ljubi Boga, ljubi tudi bližnjega.

Iz tega je razvidno, da je popolnoma dovolj, ako resnično ljubimo bližnjega, kajti ako resnično ljubimo bližnjega, ljubimo tudi Boga in izpolnjujemo vse zapovedi. Zato je rekel Kristus: »Vse, kar-koli hočete da vam ljudje store, tudi vi njim storite, zakaj to je postava in preroki (Mat. 7, 12)«. Ob drugi priložnosti je Kristus rekel, da je v ljubezni do Boga in do bližnjega vsa postava in vsi preroki, pa prav tako smemo reči, da je že v sami ljubezni do bližnjega vsa postava in vsi preroki, kajti kdor resnično in po krščansko ljubi bližnjega, ljubi tudi Boga in izpolnjuje vse postave.

Ako nas torej kdo vpraša, kaj treba storiti, da se zveličamo, lahko odgovorimo: Kdor se hoče zveličati, mora izpolnjevati zapovedi ali pa: Kdor se hoče zveličati, mora ljubiti bližnjega. Ljubezen do bližnjega je za zveličanje dovolj, kakor pravi sv. Janez.

Ako nas kdo vpraša: Katera vera je prava? lahko odgovorimo: Tista vera je prava, ki jo je Kristus učil, ali pa: Tista vera je prava, ki uči, da moramo bližnjega ljubiti zavoljo Boga kakor sami sebe.

*

*

*

9. Ta nauk je zlasti za naš čas zelo važen. V našem času je le sovraštvo, nevoščljivost, boj, vojska in oderuštvo. Zato pa je sv. vera zamrla, ker je zamrla ljubezen do bližnjega. Živa vera je le tam, kjer je ljubezen in usmiljenje do bližnjega.

Zato pravi sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »Ko bi vse človeške in angelske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil ko bučec bron in brneč zvon in ko bi znal prerokovati in bi vedel vse skrivnosti, ko bi imel vso učenost in vso vero, da bi gore prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem«. Ako ni torej ljubezni, nima nobena reč veljave. Tudi vera nima veljave in ni prava vera, ako ni združena z ljubeznijo.

Zgled ljubezni do bližnjega nam je dal Gospod Jezus Kr., ki se je dal za nas zasramovati. tepsti, pljuvati in umoriti na križu. Koder-koli je Kristus hodil, je le dobrote in usmiljenje izkazoval.

Gospod Jezus je pri vsaki priliki z besedo in z dejanjem priporočal ljubezen do bližnjega. Rekel je: »Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil, da se tudi vi ljubite med seboj. V tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste ljubezen imeli med seboj (Jan. 13, 34)«.

V 10. stoletju, ko je živel na Angleškem sv. škof Adelwold, je nastala strašna lakota. Sv. škof pa je iz ljubezni do bližnjega razdal ves denar in ko je denar pošel, je razdal še vso zlatenino in vse dragocenosti. Rekel je: Veliko boljše je, če rešimo ljudi, ki so odkupljeni s krvjo Je-

zusa Kr., nego da si rešimo zlato in druge dragocenosti, ki so mrtve stvari. Sv. škof je kupoval hrano, da je krepčal in nasitoval ljudi, ki so po cestah od lakoti omagovali in umirali.

Tako so svetniki skrbno gojili ljubezen do bližnjega. Dali so nam lep zgled.

Izpolnujmo torej to zapoved! Ljubezen do bližnjega je v zmislu sv. Janeza, evangelista, za večno zveličanje dovolj.

PETINDVAJSETO BRANJE

ZA PRVO NEDELJO V POSTU.

1. Človek ima od rojstva do groba raznovrstne skušnjave. Teh skušnjav mu ne provzroča le hudobni svet in pa poželenje mesa in oči, ampak tudi hudobni duh. To je verska resnica, kajti hudobni duh je bil zapeljal naše prve stariše in je hotel zapeljati samega Jezusa Kristusa. Sv. Pavel pravi v pismu do Efežanov (6): Oblecite orožje božje, da se boste mogli ustavljati napadom hudobnega duha; kajti ni se nam bojévati proti mesu in proti krvi, ampak proti poglavarstvu in oblastim, proti gospodovavcem temnega sveta, proti hudobnim duhovom v podnebjú.

Hudobni duh ima torej moč do naše duše, kakor ima vidni svet moč do našega telesa. Naše telo je v zvezi z zunanjim svetom, zato mu zunanji svet lahko škoduje na pr. z vročino, mrzlotó, s slabim vremenom, z bliskom itd. Naša duša pa je nekaj nevidnega in zato jej more škodovati le nevidni ali duhovni svet. Hudobni duhovi lahko vplivajo na našo dušo, kakor vpliva vidni zunanji svet na naše vidno telo.

To nas uči vsakdanja skušnja. Hudobni duh obletuje našo dušo kakor muha ali metulj in nam vzbuja slabe misli, slabe želje, prevzetnost itd. Radi tega moramo biti previdni in čujoči, kajti hudobni duh nas skuša na vse mogoče načine, kakor je razvidno iz današnjega evangelija.

*

*

*

2. Kristus se je postil štirideset dni in štirideset noči v puščavi. Ta puščava je po ustnem izročilu bila blizu reke Jordan. Postil se je štirideset dni kakor Mojzes, ko je šel na goro Sinaj in je od Boga prejel dve kameniti tabli, na kateri je bil prst božji zapisal deset božjih zapovedi. Tudi prerok Elija se je postil štirideset dni. Število štirideset je torej posvečeno število. Zato je tudi sv. cerkev uvedla pred velikonočnim praznikom štiridesetdanski post. Ko je tedaj Jezus dokončal štiridesetdanski post, je bil lačen. Takrat je pristopil k njemu satan in ga je skušal v treh rečeh: Prvič je hotel v njem vzbuditi poželenje mesa: »Ako si Sin Božji, reci, da naj ti kameni kruh bodo«. Drugič je hotel v njem vzbuditi napuh in prevzetnost, ko ga je postavil na vrh templja in mu rekel: »Ako si Sin Božji, spusti se dolu, zakaj zapisano je, da te bodo angeli na rokah nosili, da ne zadeneš sè svojo nogo v kamen«. Tretjič pa je hotel v njem vzbuditi tudi poželenje oči, ko mu je na visoki gori pokazal vsa kraljestva sveta in ves njih blesk in

veličastvo ter mu rekel: »Vse to ti bom dal, ako pred mene padeš in me moliš«.

*

* *

3. V teh treh rečeh skuša satan neprestano zavesti tudi nas. Znano je iz zgodeb sv. pisma, da je satan skušal prvega človeka v raju prav v teh treh rečeh in da je človek padel, pregrešivši se v požljivosti mesa in oči do tistega lepega in okusnega jabolka in v prevzetnosti, ker je hotel biti kakor Bog. Kakor pa je prvi človek padel, tako padamo tudi mi vsaki dan, ako se ne bojujemo zoper satana, ki vzbuja v nas požljivost mesa, prevzetnost in požljivost oči. Vojska mora biti naše življenje, ako se hočemo zveličati. Bojevati se moramo zoper satana, zoper požljivost mesa in oči in zoper napuh ali prevzetnost. Človek se mora očistiti hudega poželenja in satanske prevzetnosti, ako hoče iti na nebeško ženinino.

*

* *

4. To delo moramo delati neprestano, vsak dan, vsako uro, vsak trenotek, posebno pa sedaj v sv. postnem času, ki je namenjen, da se v njem očistimo na duši. Zato nam kliče sv. cerkev z besedami sv. Pavla, kakor beremo v današnjem sv. berilu: »Glejte, sedaj je čas milosti, glejte, sedaj je dan zveličanja t. j. sedaj je čas, da z milostjo božjo krotimo hudo požljivost mesa in oči in da zatiramo napuh in prevzetnost. Ne dajmo nikomur pohujševanja, da ne bo naša

služba zaničevana, temveč izkazujmo se v vseh rečeh božje služabnike z veliko potrpežljivostjo v nadlogah, potrebah, stiskah, ranah, ječah, v puntih, trudih, v bedenji, v postih, s čistostjo, modrostjo, s prizanašanjem, s prijaznostjo, s sv. Duhom, z ljubeznijo brez hinavščine, z besedo resnice, z močjo božjo, z orožjem pravice na desni in levi«.

Tako življenje, tak boj zoper vse hudo nam priporoča sv. Pavel v današnjem sv. berilu. Kro-titi moramo slabo nagnenje in slabe želje. V pismu do Galačanov pravi sv. Pavel: »Dela našega mesa so: Nečistost, nesramnost, razuzdanost, sovraštva, zdražbe, nevoščljivost, jeza, boji, prepiri, razprtije, pijančevanje, požrešnost in kar je temu enakega. O takih delih vam povem, da kdor take reči dela, ne bo dosegel božjega kraljestva«. Ako hočemo torej doseči kdaj božje kraljestvo, se moramo pravilno bojevati zoper meso, zoper prevzetnost in zoper pozelevanje oči. Primimo sedaj v sv. postnem času za orožje in bojujmo se po zgledu samega Zveličarja Jezusa Kr.! Kdor se pravilno bojuje, doseže stavo t. j. krono večnega življenja. Sv. apostol Jakob nam kliče v svojem pismu: »Blagor človeku, ki pretrpi skušnjava, ker skušen bo prejel krono življenja«. Če bomo skušnjave premagali, bomo dobili krono življenja.

*

* *

5. Potrebno pa je; da se človek vztrajno in neprestano bojuje, da se slabo nagnenje ne ukorenini. Ako se ukorenini, ga je težko izruti.

Mlad puščavnik je prašal svojega učenika, kako bi premagal slabo nagnenje svojega srca. Starček mu ukaže, naj izdere malo drevesce. Mladi puščavnik uboga in izdere malo drevesce z lahkoto z eno roko. Nato mu ukaže starček, naj izdere večje drevo. To pa ni bilo tako lahko, ker se je bilo drevo že dobro ukoreninilo. Poklicati je moral tovariša, da mu je pomagal. Starček ga vede sedaj k še večjemu drevesu, ki se je bilo že globoko in široko ukoreninilo in je imelo že močno deblo. Poklical je vse tovariše, pa ga niso mogli izriti.

»Tako je s hudimi nagoni našega srca« — dostavi starček. »Ko je nagnenje še majhno in se ni še ukoreninilo, ga z lahkoto zatremo, ko se pa razraste in utrdi, ga le s težavo zatremo ali ga sploh več zatreti ne moremo«.

*

*

*

6. Prelep zgled, kako moramo krotiti pozelevanje mesa, pozelevanje oči in prevzetnost nam je dal sv. Alojzij. Ta mladenič ni storil nikdar nobenega smrtnega greha. Kako je bilo to mogoče? Glejte, on je živel sicer na dvorih, pa je tako krotil svoje oči, da ni nobene osebe drugega spola v obraz pogledal. Svoje oči je imel vedno povešene. Radi tega so mu že takrat govorili, da je angel v človeški podobi. Krotil pa je tudi pozelevanje mesa, ker se je toliko postil in tudi svoje telo tako bičal, da so se vsi dvorniki čudili, kako more še živeti in da so govorili, da živi kakor duh.

Prevzetnost in napuh je tako pobijal, da ni nikoli služabnikom kaj ukazoval, ampak jih le prosil in da se je mej svojimi tovariši štel za zadnjega. Njegovo veselje je bilo opravljati najbolj zaničevana in zadnja dela.

Njegov oče Ferdinand Gonzaga, vojvoda Kastiljonski, ga je hotel imeti za dediča in zato ga je prosil, naj bi življenje premenil, želeč, naj bi se poročil. Sv. Alojzij pa ni hotel, ker ga je Bog klical v samostan. Nekega dne se je moral Alojzij udeležiti neke veselice. In tu se je zgodilo, da je prišumela k njemu vsa v židi neka gospodična, ki je želela plesati z njim. Ko je Alojzij to videl, je zbežal v svojo sobo in ko so ga šli iskat, so ga našli skritega pod posteljo.

Ko ga je oče prosil, naj bi ne šel v samostan, je sv. Alojzij odgovarjal: »Bog me kliče. Jaz moram Bogu pokoren biti. Vi, moj ljubi oče, pa se samemu Bogu ustavljate, ako mojemu poklicu še dalje nasprotujete«. Nazadnje je oče privolil. Alojzij je prepustil svojemu mlajšemu bratu Rudolfu vso svojo dediščino in je stopil v jezuitski red, kjer je živel nad vse sveto. Ko je l. 1591. v Rimu začela razsajati kuga, se je sv. Alojzij posebno odlikoval, da je stregel bolnikom, ki so imeli kužno bolezen. Pri tem je tudi sam obolev in umrl star še-le 24 let. Sv. Magdalena Paciška je v zamaknenosti videla njegovo veličastvo v nebesih in je o njem rekla: »Ni ga skoraj večjega veličastva v nebesih od onega, v kojem sem videla Alojzija. Torej rečem: Alojzij je velik svetnik. Rada bi šla po celem svetu in bi klicala: Alojzij je velik svetnik. Alojzij je bil skrit mučenik... O

kako močno je ljubil Boga! Zato ga zdaj v nebesih uživa v popolni ljubezni«.

Posnemajmo tega svetega mladeniča v boju zoper poželjivost mesa, zoper poželjivost oči in zoper napuh in prevzetnost. Sv. kat. cerkev ga postavlja v zgled zlasti mladini, ker je pred vsem mladina izpostavljena tem trem glavnim skušnjavam. Sv. Alojzij je povešal svoje oči in je bežal pred slabimi priložnostmi. Tako bežimo tudi mi pred slabimi tovariši, pred slabimi priložnostmi in govorimo: Beži, satan, poberi se! Mladina je k slabemu tako nagnena, da se sploh ne more obraniti greha, ako ne beži pred satanom in pred slabimi priložnostmi. Čuvajmo svoje oči, svoja ušesa in govorimo vedno: Beži, satan! Le če se bomo čuvali satana in če se bomo ogibali priložnostim tega sveta, bomo premagali slaba nagnenja in zveličali svojo dušo.

7. Kaj se pravi: zmagati svet, zmagati skušnjave tega sveta, nam kažejo životopisi svetnikov in svetnic božjih. Blažena Franciška presv. Zakramenta, ki jo praznujemo dne 27. nov., se je morala boriti celo svoje življenje do dneva smrti proti raznim skušnjavam zlasti proti nečistosti in prevzetnosti. Vse je premagala z živo ljubeznijo do Jezusa in s premišljevanjem njegovega trpljenja. Prav radi njenega stanovitnega boja proti skušnjavam, jo je Jezus prav pristrčno lju-

bil. Ko je v Velikem tednu premišljevala Jezusovo trpljenje, prikazal se ji je Jezus ves okrvavljen. Približal se je devici, pomočil prst v svojo kri in jej poškopil obraz, potem je snel trnjevo krono in jo posadil njej na glavo.

Vse njeno življenje je bilo viharo in polno trpljenja, toda dan njene smrti je bil lep in jasen. Ta dan so prenehale vse skušnjave in žalosti in svitlo solnce tolažbe je posijalo v njeno srce. Včasih divja vihar in dež cel dan, a na večer se zjasni, mavrica se prikaže in svitlo solnce zasije od zapada — tako je bilo v dan njene smrti. Ob smrtni minuti se ji je prikazal mili obraz Jezusov, z Jezusom pa je bila Marija, sv. Jožef in še drugi svetniki, katere je devica posebno častila. V tej družbi je sladko izdihnila svojo sveto dušo.

Prosimo Boga, naj nam da živo vero v Jezusa, da bi mogli premagovati po zgledu svetnikov hudobni svet in vse skušnjave hudobnega duha in dospeti srečno do večne zmage.

Sv. Margarita Kortonska je v svoji mladosti živela nečisto. Ko je pa spoznala svoje strašno stanje, je hotela spet v očetovo hišo, toda mačeha jo je odgnala. Vsa objokana je dekle prišlo na poti do nekega drevesa in vsa žalostna sedla v senco. Tu je slišala v srcu božji glas: »Ker si sedaj vse izgubila — celo očeta, izberi si Boga za svojega očeta, ljubljenca in učenika!« Po drugi strani pa ji je tudi satan šepetal na ušesa: »Glej, vsi so te zavrgli, celo oče! Sedaj ti ne more nihče zameriti, če se vdaš posvetnemu veselju«.

Tako jo je satan skušal pregovoriti. Kako se je odločila? Zavrnila je satana in poslušala božji glas! Šla je v samostan, kjer je začela pokoro

delati in sveto živeti. Imela je sicer še veliko skušnjav, pa vse je s ponižnostjo premagala.

Sv. Hugo, ki ga praznujemo dne 1. aprila, je bil že s 27. letom izbran za škofa. Od takrat pa je imel hude skušnjave. Satan mu je neprestano šepetal bogokletje. Vsled tega tudi ni hotel sprejeti škofovske časti. Sam papež ga je moral prositi in ga podučiti, da imajo tudi najbolj sveti ljudje take skušnjave. Sv. Hugo je ubogal in potrpežljivo premagoval satana in njegovo navdihovanje. Ko je pa ležal na smrtni postelji, so vse skušnjave potihnile. Takrat mu je bilo v največjo tolažbo, da je imel te skušnjave in da jih je hrabro premagoval.

Človek naj bo previden zlasti v skušnjavah, ki nas zavajajo k nevoščljivosti in še posebej k nevoščljivosti svojemu bližnjemu zavoljo milosti božje. V životopisu sv. Ulriha, ki ga praznujemo dne 10. julija, beremo, da so mu bili nekateri redovniki - sobratje nevoščljivi zavoljo njegove resnične pobožnosti. Nekega dne vzame opat sv. Ulriha in še enega redovnika Hunalda na pot. Sv. Ulrih je bil določen, da bo v neki cerkvi na potu maševal. Ker se je bil pa opat nekoliko zamotil, je poslal redovnika tovariša Hunalda k Ulrihu, naj s sv. mašo nekoliko počaka. Hunald pa je bil nevoščljiv in bi bil rad videl, da bi Ulrih bil nepokoren. Zato mu le na pol pove, da ni mogel Ulrih prav razumeti. Vsled tega se je oblekel in začel sv. mašo. Hunald pa je tekel opatu povedati, da se Ulrih ni zmenil za njegovo povelje. Ko je prišel opat v cerkev, je Ulrih bil že na altarcu. Opat, ki je bil prepričan, da ni naredil tega iz hudobije, ga je hotel poskušati v po-

nižnosti. Zato mu je velel odstopiti od altarja in mu je sam snel mašni plašč. Ulrih se je izkazal ponižnega in je takoj slekel še drugo mašno obleko, ne da bi izpregovoril niti ene besedice. Šli so potem po potu naprej in prišli do druge cerkve in opat, ki se je dobro prepričal o Ulrihovi ponižnosti, mu je ukazal, naj tu mašuje, kar se je tudi zgodilo.

Ta dogodbica priča, kako more biti človek nevoščljiv svojemu bližnjemu zavoljo njegove ponižnosti in pobožnosti. Ta nevoščljivost, s katero nas hudobni duh skuša, je najgrša.

Ko je paganski sodnik pregovarjal sv. Evalijo, ki jo praznujemo dne 10. dec., naj bi se odpovedala krščanski veri in Kristusu in molila malike ter začela uživati svet in njegovo veselje, mu je sveta devica pljunila v obraz in poteptala z nogami malike.

Tako odbijajmo tudi mi pogumno in naglo skušnjave satanove in hudobnega sveta. Če te nevarna, nesramna oseba zalezuje, pokaži naglo zobe in ogni se jej; če si se s kom zapletel v prepir in morda celo v sovraštvo, stori moški korak in sprijazni se, če si se vdal igri in pijači, stori naglo trden sklep, vrzi igre v ogenj in odpovej se z obljubo pijanosti. V skušnjavah je treba naglih in odločnih korakov. Posnemajmo sv. Evalijo, pljunimo na satana in poteptajmo z nogami hudobni svet!

8. Ko beremo življenje sv. krščanskih mučenikov, se moramo čuditi, kako so mogli biti v tolikih mukah in skušnjavah vztrajni in stanovitni. Zasramovali so jih, pretili so jim, mučili jih z lakotjo, z mrazom, ognjem, mečem, križem itd. a stali so trdno do zadnjega izdihljaja.

Misli si ti, kristjan, da bi stal pred pagan-skim sodnikom in bi od tebe zahtevali, da moraš vero in Kristusa zatajiti; misli si, da bi zate bila pripravljena razbeljena peč, v katero bi te hoteli vreči. Ali bi ostal stanoviten, kakor so bili sv. mučeniki?

Nikar naglo ne odgovorimo: Da, kajti kaj takega ne more človek storiti iz svojih moči, ako mu Bog ne da pomoči in milosti. V takih težkih slučajih in okoliščinah bi gotovo pali, ako bi nas milost sv. Duha ne podpirala.

Katoliška cerkev praznuje godove sv. dečkov in deklic, ki so pogumno premagali najhujše muke za sv. vero, dali neustrašno svoje življenje in so paganskim sodnikom tako lepo in modro odgovarjali, da si tega brez milosti sv. Duha niti misliti ne moremo.

Imamo tudi svetnike - spoznavavce, kateri bi bili lahko v bogastvu živeli, pa niso hoteli, kateri so na vse prošnje starišev, bratov, sester in znancev stanovitno odgovarjali, da ne odstopijo od svete poti, na katero so stopili. Zapustili so vse in ostali stanovitni do konca.

Vsi ti so posnemali Boga v katerem ni niti sence kake preminljivosti.

*

*

*

9. V tretjem stoletju po Kr. je bilo v mestu Anciri v Mali Aziji veliko preganjanje kristjanov. V ječi 'je bil tudi neki prav goreč kristjan Viktor, kateremu je bilo povedano, da se mora odločiti ali za malike ali pa za smrt, ako 'ostane zvest Kristusu. V ječo ga je hodil obiskovat sv. Teodot, ki 'mu je prigovarjal, naj Kristusove vere ne zapusti in naj raji da življenje. Viktor je ubogal. Začeli so ga tedaj pagani strašno mučiti. Ko 'je bil že skoraj na koncu in bi bil kmalu prejel mučeniško krono, jo postal omahljiv in je prosil, naj nehajo z mukami, ker da hoče še enkrat govoriti 's sodnikom. Prenehali so z mukami in ga peljali vsega krvavega spet v ječo. Toda Viktor je tu kmalu umrl, ne da bi bil 'mogel več govoriti s sodnikom. V zadnjem trenutku se je ustrašil in prosil 'še pomiselka. Umrl pa je od ran in velikih bolečin hitro potem, a kljub temu je mučeniška krona negotova, ker se je bati, da ni bil stanovitno do konca.

Sv. 'mučenik Teodot 'je skrivaj po noči pokopal truplo sedmih devic - mučenic. Pagani so to slišali in so začeli preiskovati, kdo jih je pokopal. Prijeli 'so nekega kristjana in zahtevali od njega, da mora povedati, kdo je trupla pokopal. Tisti kristjan je bil v začetku pogumen in je pogumno prenašal muke, a kmalu se je njegova stanovitnost omajala. Ko 'je gledal smrt pred seboj, se je ustrašil in je izdal sv. Teodota in izdal tudi kraj, kjer se je sv. 'Teodot skrival.

Tu sem vam povedal dva zgleda, ki kažeta, kako težko je človek do konca stanovitno.

Sedaj pa pogledajmo zgled sv. mučenika Teodota! Ali se je tudi ta zbal in na koncu odstopil,

ko so ga biriči ujeli? Ne! Vzel je prisrčno slovo od svojih prijateljev in jim celo rekel: »Če ste moji prijatelji, pojdite k sodniku in recite mu, da stojim pred vrati!«

- Ko so ga pripeljali pred sodnika, mu začne le-ta ponujati vse mogoče dobrote, če se odpove križanemu Jezusu. Nasekali so ga najprej z železnimi kremplji, so potem v rane nalili kisa in ga potem z ognjem žgali po vsem životu. Sv. Teodot pa je tako mirno držal, kakor da bi ne bilo njegovo telo. S kameni so mu izbili vse zobe. Sv. Teodot pa je odgovoril: »Lahko mi tudi jezik odrežete. Bog sliši našo molitev tudi če ne damo od sebe glasu«. Ljudem, ki so ga videli vsega razmesarjenega, pa je rekel: »Glejte na meni prečudno moč Kristusovo, ki mi je dal milost, da sem vse to prenesel. Spodobi se pa, da trpimo take žrtve zanj, saj je on za vsakega izmed nas neskončno trpel«. Mučili so ga potem še nadalje, toda sv. Teodot je rekel sodniku: »Tj se ne moreš umisliti nobene reči, ki bi bila boli močna, ko moč Gospoda Jezusa Kr.«

Ko je videl sodnik, da ne opravi nič, mu je dal glavo odsekati.

Glejte tu imamo zgled največje stanovitnosti, največje značajnosti, največjega poguma in največje neustrašnosti. Toda vedeti moramo, da je kaj takega mogoče le s pomočjo milosti božje. Sv. Teodot je bil svetnik, mož molitve. Le z molitvijo in z milostjo božjo je kaj takega mogoče.

Svetniki in svetnice božje, sv. mučeniki in sv. mučenice so nam dali zgled, kako moramo biti tudi mi stanovitni v dobrem. Kako žalostno

je, da se dajo kristjani z vsako malenkostjo pre-
motiti, da se za majhen dobiček ali za majhno
veselje dajo zavesti v greh. Posnemajmo Boga,
očeta ljuči, kateri se ne spreminja, pri katerem
tudi sence ni kake spremenljivosti. Hodimo za
Kristusom, ki je umrl na križu za resnico in
pravico, da bi nas odrešil.

10. Ker je greh za vsakega človeka največje
zlo, je razvidno, da je za vsakega človeka naj-
bolj važno vprašanje, kako se izogniti grehu.

Na svetu je mnogo vprašanj in mnogo
skrbi: Nekateri mislijo po noči in po dnevu, ka-
ko bi bogastvo namnožili, drugi mislijo, kako
bi si zdravje ohranili, drugi, kako bi se lišpali
itd. Vsak po svoje! Toda če dobro premislimo,
bomo vsi priznali, da je greh v resnici največje
zlo in da je vprašanje, kako se izogniti grehu,
mej vsemi vprašanji na svetu najbolj važno
vprašanje.

Obudimo danes vsi sv. yero, kajti le v luči
sv. vere boste jasno spoznali, da je to najbolj
važna reč za vsakega človeka: Kako se izogniti
grehu, kako premagati skušnjave, ki nas zava-
jajo v greh. Marsikdo je pri sv. spovedi nare-
dil trden sklep, pa je žal spet padel v greh,
marsikdo je po dobro opravljeni spovedi rekel:
Kaj bi jaz dal, da bi več ne pal, marsikdo je

šel na daljno božjo pot, da bi si izprosil vztrajnosti in stanovitnosti do konca, pa ni pomagalo, marsikdo si je naložil ostro pokoro, je zgodaj vstajal in kasno hodil k počitku, je trpel mraz in vročino in lakot in žejo, je šel v samoto in v puščavo, a je vendar le padel v smrtne grehe.

*

*

*

11. Kristus, večna resnica, nam je dal v tem oziru pravi nauk, ko je rekel apostolom: »Čujte in molite, da ne padete v skušnjava. Duh je sicer voljan a meso je slabo (Mat. 26)«.

Dve reči ste torej potrebni, če se hočemo ohraniti v nedolžnosti in neomadežanosti: Čujte in molite! Ni dovolj molitev, treba je, da čujemo, da smo previdni in sicer previdni povsod: doma, na poti, v družbi, v samoti, v šoli in v cerkvi!

Nekega dne je prišlo mnogo pobožnih mož k sv. Antonu, puščavniku, da bi se mej seboj razgovorili o potu popolnosti t. j. kako mora človek živeti, da doseže popolnost. Razgovor je trajal od večera do jutra celo noč. Razpravljali so na dolgo zlasti o vprašanju, katere čednosti ali katera vaja čuva človeka na najbolj gotov način skušnjav hudičevih, da ne odpade od Boga. Vsak je povedal svoje mnenje. Nekateri so dejali, da je najboljša sredstvo post in bedenje t. j. prikrajševanje spanja. Drugi so rekli: Najboljša sredstvo je uboštvo, če se človek znebi vseh posvetnih dobrin, drugi so menili, da je najboljša sredstvo, če se izogibljemo občevanju

s svetom, še drugi pa so trdili, da je najboljše orožje dobrodelnost t. j. če pridno izkazujemo ljubezen in usmiljenje svojemu bližnjemu. Tako so na dolgo in široko modrovali in preudarjali, kaj bi bilo najboljše in kako bi se človek na najboljši način očuval in obranil greha ter oštal vedno združen z Bogom. Nazadnje je povzel besedo še sv. Anton, puščavnik. Rekel je: »Vse, kar ste povedali, je koristno in potrebno človeku, ki išče Boga, toda izkušnja uči, da to ni glavna reč. Videl sem jih že mnogo, ki so vse to izvrševali, kar ste tu navedli, a prišla je nagla skušnjava in pali so v smrten greh. Vpraša se, česa niso imeli, da jih je skušnjava tako naglo premagala? Imeli niso *previdnosti*. Previdnost je pred vsem potrebna, če se hočemo v čednosti okrepiti in jo spopolniti. Previdnost je mati, je bramba in voditeljica vseh sv. čednosti«.

*

* *

12. Naj pojasnim to z nekoliko zgledi. Ti vstopiš na železnico. K tebi prisede kaka mrha, ki začne takoj govoriti nesramno, proti sv. čistosti, proti sv. veri, proti cerkvi, proti duhovnikom, škofom in papežu, z eno besedo: Prava mrha. Ti pa si bil morda pri sv. spovedi in bi rad šel še jutri k sv. obhajilu. V tem slučaju moraš biti previden. Če se začneš takim nesramnostim smejati, morda celo pritrjevati — pa je vse končano. Izgubljena je milost božja in sv. obhajilo gre po vodi. Česa nisi imel? Imel nisi prave previdnosti. Ko bi bil imel previdnost, bi bil strogo

molčal ali pa bi bil dotično mrho zavrnil in opomnil. Če bi ne bil znal nič odgovoriti, bi bilo najbolje, ko bi bil takoj vstal in se preložil na drugo mesto.

Ta zgled nas uči, kako moramo biti mej svetom previdni, kajti svet je neumen, nesramen in grd. Bodimo sicer veseli in prijazni v družbi, toda nad vse moramo biti previdni, ko pridejo zraven take mrhe.

Mej vojsko sem čakal na neki postaji vlak. Čakalo je tam mnogo žen in deklet z Dolenjskega. Bil pa je takrat na postaji tudi neki vojak iz njih krajev, ki so ga popraševale, če je videl njih očeta, brata itd. Vojak je odgovoril: »Palo je mnogo fantov!« Na besedo fantov pa je dostavil nekaj nesramnih besedi. Ko je prvo besedo izgovoril, se mi je zdelo, kakor bi strela udarila mej dekleta in žene. Utihnile so ko grob in se takoj začele umikati in obračati.

Mislil sem si: Še so pošteni ljudje na svetu. Tista dekleta in tiste žene so bile morda tisti dan v mestu pri sv. spovedi in pri sv. obhajilu za svoje očete in brate pa so morda nameravale iti k sv. obhajilu še drugi dan. Zato so bile previdne in so se umaknile neumni mrhi, ki je začela nesramno govoriti.

Drug zgled! Ti greš po potu. Nasproti ti pride oseba, ki je pohujšljivo oblečena. Takoj se ti začnejo buditi slabe misli. Kaj je treba storiti, če se hočeš očuvati in obraniti greha? Previden moraš biti in previdno povesiti oči, dokler ne gre oseba mimo. Zatajiti moraš naglo in previdno svojo voljico. Kdor tako zataji svo-

jo voljico, sprejme po besedah bl. Alberta na duhovni način Boga v svoje srce, kakor ga sprejmemo na zakramentalni način pri sv. obhajilu.

Drug zgled! Ti si kaj slabega slišal o svojem bližnjem. To te strašno tišči, da bi povedal drugim, kar bi gotovo ne bilo prav. Vest ti pravi, da moraš molčati, a tišči te tako, kakor tišči človeka puščica, ki se je zarila v meso. V tem slučaju moraš biti previden. Če se sam sebe previdno premagaš in previdno molčiš, si se očuval in obranil smrtnega greha, si si ohranil milost božjo in si pridobil pred Bogom veliko zaslugo.

Previdnost nam je torej zelo potrebna, previdnost je glavno orožje, da se obranimo skušnjav hudičevih.

Sv. Anton, puščavnik, je bil tako previden, da se je celo pripravljaj na skušnjave. Ko je eno skušnjava prestal, je že mislil na drugo in se nanjo pripravljaj, kajti Kristus je rekel: »Hudič hodi okrog ko rjoveč lev in išče, koga bi požrl!« Pripravljaj se je z molitvijo, bedanjem in postom in premišljevanjem o strašnih mukah večne kazni.

Nekega dne je imel hude skušnjave. Ko jih je srečno premagal in so ponehali napadi hudobnega duha, prikaže se mu Jezus v prečudni svetlobi. Sv. Anton, ki je imel velik boj s skušnjava, reče Jezusu jokaje: »Dobri Jezus, kje si bil do sedaj? Zakaj nisi prišel prej, da bi mi bil pomagal?« Zaslišal je odgovor: »Jaz sem bil tu, sem gledal, kako se bojuješ in ti hočem vsak čas pomagati!«

Tako stoji Jezus vsakemu ob strani in mu pomaga. Vsako skušnjavo lahko premagamo, če hočemo biti previdni in če hočemo tudi vse drugo storiti, kar je potrebno, da zmagamo skušnjave hudičeve. Sv. Anton priporoča poleg previdnosti zlasti sv. ponižnost, čistost, trdno vero, molitev, post in dobrotelnost. Pravi, da se hudiča ne smemo bati, kajti hudič ima tako majhno moč, da ga vsak človek, ki je količkaj utrjen, lahko premaga. Saj je Jezus z nami do konca sveta in brez njegovega dovoljenja ne more hudič nič. Previdni pa moramo biti zlasti glede slabih nagnjenj, kajti hudobni duh prime za vrv, ki jo najde že v naši duši in nas potegne v pogubo. Juda Iškarjot je bil pohlepen po denarju in za to vrv ga je prejel satan, da je Jezusa izdal za 30 srebrnikov. To je za nas vse opomin, da bomo previdni glede svojih slabih nagnjenj. Previdnost zahteva, da krotimo svoje počutke, svoje oči, svoja ušesa, da krotimo nečiste misli, želje, nečiste poglede in pogovore, da krotimo prevzetnost in da smo iz srca ponižni.

Poleg previdnosti je potrebna zlasti sv. ponižnost. Nekega dne je videl sv. Anton puščavnik, v duhu cel svet prepreden z mrežami satanovimi. Jokaje je vzdiknil: »Kdo more iti skozi te mreže?« In zaslišal je glas, ki mu je rekel: »Skozi te mreže zamore iti le ponižnost«.

Sv. Anton puščavnik in drugi svetniki priporočajo dalje ljubezen do bližnjega in usmiljenje z nesrečnimi ljudmi.

Neki pobožni mož, ki se je imenoval Evlogij in ki je živel ob času sv. Antona, je našel

nekega dne na trgu siromašnega pohabljenega človeka, ki se mu je v srce smilil. Prosil je Boga, naj bi mu podelil milost potrpežljivosti. Nato je vzel pohabljenca k sebi in je začel zanj skrbeti z vso ljubeznijo, kakor skrbi oče za svojega otroka. To je trajalo kakih petnajst let. Po petnajstih letih pa je začel berač biti surov z Evlogijem. Začel ga je zmerjati in mu razne reči očitati. Evlogil je o tem tožil svojim prijateljem. Rekel je, da ne more več prenašati, toda zapoditi berača se boji, ker je naredil tako obljubo. Prijatelji so mu svetovali, naj se obrne do sv. Antona, puščavnika, za dober svet. Evlogij je peljal berača k sv. Antonu. Ko ju je sv. Anton videl pred seboj in slišal pritožbe, je oba pokaral. Rekel je beraču: »Da si postal surov — to je od satana!« Potem se je obrnil do Evlogija in mu dejal: »Da si začel misliti, kako bi tega berača po petnajstih letih zapodil, to je tudi od satana! Satan dobro ve, da bosta oba kmalu umrla in zato bi vama rad ukradel krono potrpežljivosti, ki sta si jo zaslužila v petnajstih letih. Pojdita hitro domov, da vaju najde angel varuh na svojem mestu!« Šla sta hitro domov in bila spet potrpežljiva. Po štiridesetih dneh je umrl Evlogij in tri dni za njim še berač.

Take hudičeve skušnjave imamo tudi mi vsak dan. Hudič je zvit in nam včasih celo s sv. pismom dokazuje, da moramo to ali ono storiti, kar bi ne bilo prav. Človek mora biti previden, kajti hudič je lažnik od začetka. Celo Kristusa je skušal z besedami sv. pisma: »Če si Sin božji, spusti se dolu, zakaj pisano je:

Bog bo svoje angele poslal, da ob kamen ne zadeneš«.

*

*

*

13. Iz vsega, kar sem vam tukaj povedal je razvidno, da se moramo uriti v vseh sv. čednosti, da nam je pa previdnost pred vsem potrebna, če se hočemo v svetu ohraniti čiste, če se hočemo ubraniti greha, če hočemo ohraniti milost božjo. Potrebna je molitev, ponižnost, potrpežljivost, čistost, resnicoljubnost, dobrodelnost in krščanska ljubezen do Boga in do bližnjega, a najbolj nam je mej svetom potrebna previdnost, ker hudobni duh hodi okrog kakor rjoveč lev in išče, koga bi požrl. Vsak človek ima vsak dan, vsako uro in vsako minuto polno skušnjav. Če ni previden, pade prav gotovo.

Bodi sad tega premišljevanja, da sklenemo sukati se mej svetom in občevati s svetom *previdno*, kakor bi se ne menili zanj. Tako je živel sv. Alojzij na španskem dvoru previdno, kakor bi ne videl nobene skušnjave. Tako je ohranil nedolžnost in milost božjo sv. krsta in ni storil v svojem življenju nobenega smrtnega greha. To bodi tudi naš sklep: Nobenega smrtnega greha!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

14. Satan je hotel vzbuditi v Jezusu najprej poželenje po uživanju. To poželenje izvira iz mesa in se imenuje poželenje mesa. To poželenje je v vsakem človeku najhujše! Ko bi poželenja po uživanju in počutnem veselju ne bilo, bi se zveličal marsikdo, ki se radi te velike skušnjave ne more! Naše meso neprenehoma pozeleva po uživanju, po počutnem veselju. To je naš največji sovražnik — naše meso!

Vojska je naše življenje. Naš sovražnik nas vedno zalezuje, ker ga imamo vedno sè seboj, namreč naše meso. Ni potrebno, kakor da nas satan ali pa hudobni svet nekoliko poskuša in brž se vzbudi naše meso in nas hoče zavesti v greh. Pripravljeni moramo biti vsak trenutek. Stati moramo vedno na straži po noči in po dnevu, ker drugače nas ta sovražnik prav gotovo premaga.

Če je pa kdaj čas, da se bojujemo zoper poželenje mesa, je gotovo čas sv. štiridesetdankega posta. Zdaj veljajo posebno besede sv. Pavla: »Ne v nečistosti in požrešnosti, ampak oblecite našega Gospoda Jezusa Kristusa!« In v današnjem berilu pravi sv. Pavel, — in te besede veljajo posebno za štiridesetdanski post —: »Čas je kratek, tedaj naj bodo tudi ti, kateri imajo žene, kakor da bi jih ne imeli; in ti, kateri jokajo, kakor, da bi ne jokali; in ti, kateri se vesele, kakor, da bi se ne veselili; in ti, kateri kupčujejo, kakor, da ne bi nič imeli; in ti, kateri uživajo ta svet, kakor, da bi ga ne uživali, ker podoba tega sveta preide!«

Primimo tedaj za orožje! Kristus je premagal tega sovražnika. Satan mu je hotel vzbuditi poželenje mesa, ko mu je rekel: Na-

redi, da bo to kamenje kruh. Toda Kristus ga je zavrnil: »Pisano je: Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, katera pride iz ust Božjih«.

Ne požrešnost, ne pijančevanje, ne vese-ljačenje, ampak beseda božja bi morala biti naše življenje. Človek ne živi samo o kruhu ampak o vsaki besedi, katera pride iz ust božjih. Naše poglavitno veselje bi morala biti beseda božja!

*

*

*

15. Satan je hotel vzbuditi v Kristusu tudi *napuh in predrznost*, da bi se spustil s tem-plja na tla, ne da bi se poškodoval. Napuh je prirojen naši izprijeni naravi. Zato je mislil satan, da se bo Kristus prav gotovo ujel v na-puhu. Kristus se ni ujel. Koliko ljudi se vsaki dan ujame v to hudo zanko, kateri pravimo napuh.

Napuh nadleguje človeka od zibelke do groba. Že v majhnem otroku je napuh, koliko bolj v odrastlih. Že majhen otrok se napihuje in povzdiguje nad druge, koliko bolj so izpostavljeni tej skušnjavi odrastli.

Naša skrb bi morala biti, da napuh kroti-mo in da smo vsaki dan bolj ponižni. Vedeti namreč moramo, da izvira iz napuha vse slabo. Iz napuha izvira nepokorščina, zaničevanje bližnjega, obrekovanje, opravljanje, nevoščljivi-vost, prepiri, kregi, preklinjevanje itd.

Vedimo, da je napuh skoraj pri vsakem človeku doma! Kdor bi si mislil, da je napuh le

pri visoko postavljenih osebah, ta se moti! Tudi pri najbolj ubogem človeku je napuh doma. Tudi pri takem, kateri ni bil v nobenih šolah! Izprijena človeška narava bi rada vedno letala, kakor je satan Kristusa skušal, naj zleti s templja na tla.

Napuh je tako globoko ukoreninjen v človeškem srcu, da ga ni mogoče nikoli s koreniko dobro izriti! Tudi v srcu pobožnih ljudi je napuh doma. Zato morajo biti tudi ti, ki so pobožni, vedno na straži, da ne grešijo z napuhom, ker napuh jim je vedno za petami.. Ko opravljajo svoje pobožnosti, ko prejemajo svete zakramente, jih napuh ne zapusti! Ni treba, kakor da rečemo majhno razžaljivo besedo proti kaki pobožni osebi — in hitro je vsa po koncu, hitro bi se rada maščevala. Pomislite na pismarje in farizeje ob času Jezusa Kr.! Bili so na videz pobožni, so molili in se postili, toda njih molitev in njih post je bil brez vsake vrednosti. Zakaj? Zato ker so delali iz napuha. Hoteli so, da bi jih ljudje hvalili in častili ter povzdigovali.

Bral sem v tem oziru prav lepo dogodbico o pobožnem menihu. V nekem samostanu so se menihi pravkar usedli k obedu. Zadnji pride prav pobožen menih, ko pa stopi v obednico, reče prav na glas: »Jaz sem največji grešnik; nisem vreden, da bi sedel z Vami za mizo; nisem vreden zraku, kateriga diham«. Pri teh besedah se usede na tla iz ponižnosti. Predstojnik samostanski pa reče: »Resnična ponižnost je res lepa in hvalevredna. Zdaj pa le pojdi v svojo celico in za naprej opusti take neslane posebnosti«. Ko sliši pobožni brat te besede, se

mu obraz zmrači, da ni mogel svoje velike jeze in nevolje zakriti. Tedaj mu reče predstojnik: »O moj sin, kje je zdaj tvoja ponižnost?« Tako je tedaj napuh v človeškem srcu ukoreninjen, da celo v ponižnosti išče ničemurne hvale in časti.

*

*

*

16. Satan je hotel vzbuditi v Kristusu tudi lakomnost ali poželjivost po blagu in bogastvu ali poželjivost oči.

Koliko je ljudi na svetu, kateri imajo v srcu nenasitljivo željo po bogastvu, kateri so vsi vtopljeni v posvetno blago, kateri pri svojem denarju na vse pozabijo: na Boga, na Cerkev, na sv. zakramente, na svojo dušo, na večnost. Ta skušnjava nadleguje zlasti že bolj priletne ljudi in zato je satan ž njo poskusil zadnjič.

Bil je ubog čevljarček, kateri ni imel drugega ko gole roke. Delal je pridno vsak dan, da je živel. Bil pa je vedno vesel. Žvižgal je neprenehoma in prepeval v svoji delavnici. Njegov sosed je bil bogat, pa v bogastvo popolnoma vtopljen. Zato je bil vedno žalosten, molčeč in pobit. Večkrat si je mislil, kaj to pomenja, da ubogi čevljarček vedno poje in žvižga, če tudi je velik siromak! Zato mu je bil nevoščljiv. Kaj stori? Vzame svojo polno denarnico in se splazi v stanovanje čevljarjevo, ko ga ni bilo notri. Denarnico dene hitro na mizo in odide. Ko pride čevljar in njegova žena v sobo in zagledata na mizi denar, se prestrašita. Hitro ga skrijeta in čakata ali se bo morda kdo oglasil. Minulo

je nekaj dni a nikogar ni bilo. Zdaj ga deneta pod vzglavje, da bi ga nihče ne odnesel. Ko se je pa to zgodilo, tedaj nista mogla več spati. Čevljar je utihnil. Ni več pel pa tudi ne žvižgal. Po dnevu se mu je samo zehalo, ker ni po noči spal. Nekega dne reče ženi: »Danes bi utegnil kdo priti po denar. Veš kaj, jaz pojdem v posteljo in bom cel dan v postelji varoval denar«. Mislite si, kakšne skrbi je imel prej tako veseli čevljar! In res pride sosed, kateri je bil skrivoma položil denar na mizo. Imel je palico v roki. Žena mu je branila iti v spalnico, češ, da je mož bolan. Toda sosed je odgovoril: »Jaz moram ž njim govoriti«. Šel je sè silo v spalnico in je rekel čevljarju: »Kje je moj denar, ali nisi ti našel moje denarnice?« Čevljar prebledi ter odgovori, da ni videl ničesar. Sosed ga pa še bolj trdo zgrabi. Ubogi čevljar ni vedel, kaj bi storil. Ves pobit in bolan izvleče izpod vzglavja denar in mu ga vrne. Ko je sosed odšel, je tudi čevljar vstal. Kmalu se je nekoliko popravil, kajti skrbi so ga bile skoraj umorile. Polagoma je postal spet vesel da je vsaki dan prepeval in žvižgal.

Ta zgled nas uči, kaj je lakomnost, kaj je poželjivost oči!

Kristus je odgovoril satanu, ki ga je hotel v tej stvari skušati: Poberi se satan, zakaj pisano je: Gospoda, svojega Boga moli in njemu samemu služi.

Tako moramo tudi mi krotiti preveliko poželjivost oči, t. j. preveliko poželjivost po denarju, blagu in bogastvu. Najboljši pripomoček je misel na smrt, ko homo morali vse zapustiti.

Cesar Konstantin je imel imenitnega vojvodo, ki pa je imel slabost, da je nezmerno hrepenel po bogastvu. Nekega dne ga pokliče cesar in v pričo njega nariše prostor, šest čevljev dolg in dva čevlja širok. Vojvoda ga vpraša, kaj misli s tem? Cesar reče: Ljubi moj! Glej toliko prostora nama bodo odločili, ko bova umrla. Kaj bi človek toliko skrbel za bogastvo in je zbiral?

*

*

*

17. Ko je Kristus satana tretjokrat ostro zavrnil, je satan odstopil in angeli so pristopili in mu stregli.

Nekaj podobnega občuti vsak človek, ko premaga skušnjavo. Neko nepopisljivo nebeško veselje se poloti človeka, ko je skušnjavo premagal. Zdi se mu, kakor da bi ga sam Bog pohvalil in da bi mu angeli hoteli streči. In to čutimo pri vsaki premagani skušnjavi, če je še tako majhna.

Sv. Jakob, apostol, govori zlate besede: »Blagor človeku, kateri pretrpi skušnjavo, ker skušen bo prejel krono življenja«. Te besede si pokličimo v spomin pri vsaki skušnjavi. Kadar nas nadleguje poželenje mesa, spomnimo se teh besedi: Prejeli bomo krono življenja, ako skušnjavo premagamo. Ko nas nadleguje napuh in prevzetnost, spomnimo se: Prejeli bomo krono življenja, če skušnjavo premagamo. Če nas nadleguje poželenje oči, ali lakomnost in hrepenenje po posvetnem bogastvu in veličastvu, spomnimo se: Prejeli bomo krono življenja, če skušnjavo premagamo.

Pomisliti moramo tudi, da je Jezus odbival od sebe hudiča z božjo besedo: Beži satan, ker pisano je! Če hočemo tudi mi krepko odbivati satana in njegove skušnjave, moramo biti dobro podkovani v božji besedi. Zato pa je nujno potrebno, da božjo besedo zvesto poslušamo. Satan se nobene reči bolj ne boji ko božje besede.

Ustavljajmo se kar najkrepkejše trojnemu hudemu nagnenju: Poželjivosti mesa, napuhu in poželjivosti oči, ustavljajmo se krepko satanu, ki nas na razne načine moti in zapeljuje. Poslušajmo radi besedo božjo, ki je zoper vse skušnjave najmočnejša bramba. Tako bomo zmagali in prejeli krono življenja: »Blagor človeku, kateri pretrpi skušnjava, ker skušen bo prejel krono življenja (Jak. 1)«.

18. Hudobni duh je v raju zadal Adamu in Evi tri velike rane, ko ju je zapeljal v greh. Najprej je vzbudil v njih poželenje oči. Jabolko, katero je bil Bog prepovedal v raju, je bilo lepo in očem prijetno. Zato je vzbudil hudobni duh v Evi najprej poželenje oči. Jabolko pa se je zdelo Evi tudi dobro in sladko. Zato je hudobni duh vzbudil v Evi poželenje mesa. Nazadnje pa je vzbudil hudobni duh v Evi tudi prevzetnost, ko je rekel: Če bosta jela od tega sadu, bosta kakor Bog.

Tako je satan v raju zadal Adamu in Evi tri velike, smrtne rane, ko je v njih vzbudil *poželji-*

vost oči, poželjivost mesa in prevzetnost. Te tri rane so smrtne. Smrtne so bile ne samo za Adama in za Evo, ampak za vse ljudi, ker smo jih vsi podedovali po Adamu in Evi.

*

*

*

19. Podobni smo tistemu človeku, o katerem je Kristus povedal, da je na poti med Jeruzalemom in Jerihom pal med razbojnike, ki so ga slekli, z ranami obdali in na pol mrtvega pustili. Popotni Samarijan pa pride do njega in ko ga ugleda, se mu v srce smili. Pristopi torej k njemu, vlije mu v rane olja in vina in mu jih obveže; potem ga vzdigne, ga posadi na svoje živinče ter ga pelje v gostilnico in ga oskrbi.

Ta dobri Samarijan je Gospod Jezus K. On se nas je usmilil, nam je obvezal rane, ki nam jih je zadal ropar hudobni duh, nam je dal olja sv. milosti in kruha in vina t. j. najsv. zakrament, s katerim nas je pokrepčal, da ne omagamo. Pokrepčani z oljem Kristusove milosti, pokrepčani s kruhom večnega življenja, ki nam ga daje Jezus pri sv. obhajilu in pokrepčani z vinom njegove krvi, se ne bojimo več ran, s katerimi smo bili smrtno ranjeni.

*

*

*

20. Toda, žal, da se vsi ne poslužujejo Kristusovega olja, kruha in vina. Radi tega gospodari v njih poželjivost oči, poželjivost mesa in pa prevzetnost. In zlasti poželjivost mesa! Ta je naj-

hujša rana. Prav radi te rane se hudobneži v vseh državah potegujejo zato, da bi se smel sv. zakon pred postavo razdružiti in da bi se smel razdruženi par spet poročiti.

Razume se samo po sebi, da ne morejo izpremeniti katoliškega nauka o sv. zakonu, če tudi sto novih postav napravijo, Sv. katoliška cerkev uči o sv. zakonu to, kar je učil Kristus in kar so učili apostoli. To se ne da med kristjani izpremeniti! Kristus je učil, kakor beremo v evangeliju (Mat. 19, 3): »Pristopili so k njemu farizeji ter so ga skušali in mu rekli: Jeli pripuščeno možu ločiti se od svoje žene zavoljo česar koli si bodi?« On pa je odgovoril in jim rekel: »Ali niste brali, da je Bog, ki je od začetka ustvaril človeka, ustvaril moža in ženo in je rekel: »Za tega voljo bo človek zapustil očeta in mater in se bo držal svoje žene in bosta dva v enem mesu. Torej nista več dva, ampak eno meso. Kar je tedaj Bog združil, naj človek ne loči«. Pa so mu odgovorili: »Zakaj pa je Mojzes zapovedal dati ločivni list in se ločiti od nje?« In jim reče: »Mojzes vam je zavoljo trdobe vašega srca pripustil ločiti se od svojih žen; od začetka pa ni bilo tako!«

In dalje pravi Kristus (Luka 16, 18): »Vsak, kdor se loči od svoje žene in drugo vzame prešuštvuje; in kdor ločeno od moža vzame, prešuštvuje«.

Sv. apostol Pavel pa pravi (v I. Kor. 7, 10): »Poročenim pa zapovedujem ne jaz, temveč Gospod, da se žena ne loči od moža; če se je ločila naj ostane neporočena ali pa naj se pomiri se

svojim možem«, in spet v pismu do Rimlj. 7, 2: »Žena, ki je pod možem, je vezana na postavo, dokler živi mož; če pa mož umre, je prosta postave moža, da ni prešušnica, če se pridruži drugemu možu«.

Iz teh besedi je razvidno, da bi bila ločljivost zakona proti naukom Kristusovim, proti naukom apostolov in proti naukom katol. cerkve. Poročenih ne more nihče na zemlji več razvezati.

Krotimo napuh in poželjivost oči, zlasti pa poželjivost mesa, ki rodi toliko zla in gorja v naših izprijenih časih!

21. Sv. cerkev kliče za Veliko noč vsakemu kristjanu: *Sprejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo!* Že prihodnjo nedeljo začne v nekaterih krajih čas za velikonočno obhajilo. Vsi bomo morali za Veliko noč pristopiti k mizi Gospodovi. Med letom smo veliko grešili, smo brez potrebe žalili največjega in najboljšega dobrotnika, svojega Boga, smo obrnili hrbet svojemu ljubeznivemu nebeškemu Očetu in smo raji služili nečistemu hudobnemu duhu. Zdaj pa se bomo izpreobrnili in predobrotljivi nebeški Oče nas bo povabil na nebeško gostijo!

Znano Vam je, kako je oče ljubeznivo sprejel izgubljenega sina, kako ga je poljubil, ka-

ko mu je vse odpustil, kako je ukazal svojim hlapcem, naj pripeljejo pitano tele, naj je zakoljejo in naj napravijo veselo gostijo, ker »ta moj sin je bil umrl in je spet oživel, je bil izgubljen in je spet najden«.

Preden pa je peljal oče svojega sina v obedno sobo, reče svojim hlapcem: Pojdite brž in prinesite najlepšo obleko in oblecite ga! In šli so hlapci, so prinesli najlepšo obleko in so ga lepo oblekli.

Kristjani! Ko pojdete za veliko noč na nebeško gostijo, k mizi gospodovi, zapomnite si dobro, da ne smete pristopiti k mizi Gospodovi brez najlepše obleke. Kakor je oče ukazal obleči svojega sina v najlepšo obleko, preden ga je peljal na gostijo, tako se morate tudi vi obleči v najlepšo obleko, preden pristopite k mizi Gospodovi.

Ta najlepša obleka je posvečujoča milost božja, katero sprejmemo pri zakramentu sv. pokore. Pri zakramentu sv. pokore moramo svojo dušo najprej oprati in očediti, moramo obleči milost božjo. To lepo obleko ali posvečujočo milost božjo Vam podelijo hlapci nebeškega Očeta t. j. duhovniki, ko podelijo sv. odvezo. Takrat se razlije milost božja po naši duši. Duša postane lepa, da je vredna bližati se k mizi Gospodovi, kjer jemo telo Jezusa Kristusa in pijemo njegovo presveto kri.

Tudi na telesu se moramo lepše obleči, ko gremo k sv. obhajilu. Treba je, da smo čisti in snažni, v najbolj spodobni obleki!

Ne smemo pa misliti, da je to glavna reč, da je kdo v čisti, snažni, lepi obleki na telesu.

Ne! Glavna reč je lepa, bela obleka na duši, ki se imenuje posvečujoča milost. To lepo obleko dobimo pri sv. spovedi, ako se res skesano in do čistega spovemo.

Potem je rekel oče svojim hlapcem: Pojdite brž in prinesite prstan in denite mu ga na roko. Tekli so hlapci in so prenesli zlat prstan in so mu ga deli na roko.

Kaj pomenja ta prstan? Vemo, da dene ženin nevesti prstan na roko pri poroki in prav tako natakne ga tudi nevesta svojemū ženinu. S tem si ženin in nevesta obljubita zvestobo in prijateljstvo in ljubezen do smrti.

Prav tako nataknejo prstan tudi novemu dušnemu pastirju, kadar na novo nastopi svojo službo. S tem obljubi dušni pastir večno zvestobo, ljubezen in prijateljstvo do svojih ovčic.

Prav tako moramo mi imeti prstan na roki, kadar pristopamo k mizi Gospodovi. Prstan na roki pomenja zvestobo, ljubezen in prijateljstvo do Boga. Kdor nima ljubezni božje v svojem srcu, kdor ni prijatelj božji, kdor ni obljubil pri sv. spovedi prave zvestobe do Boga — ta nima prstana na roki in se ne sme bližati k mizi Gospodovi.

Prašajte se tedaj pred svetim obhajilom: Ali imamo prstan na roki? Ali smo zares obljubili Bogu zvestobo in ljubezen? Ako kdo nima prstana na roki — naj se nikar ne bliža pred Božje obličje pri sv. obhajilu!

Pri zadnji večerji, ko je Kristus izpremenil kruh v svoje telo in vino v svojo kri, je bilo na-

vzočnih dvanajst apostolov, pa samo enajst apostolov je imelo prstan na roki. Judež, dvanajsti apostol, ni imel prstana. Med tem, ko je užival sveto Rešnje telo in pil iz keliha sveto Rešnjo kri, je mislil, kako bi Jezusa izdal v smrt. In ker je brez prstana, t. j. brez prave ljubezni, zvestobe in prijateljstva do Boga sprejel sv. obhajilo, zato ga je Bog strašno kaznoval, da se je sam sebe iz obupnosti obesil.

Ko boste tedaj šli k svetemu obhajilu, poskrbite za ta prstan in brez prstana ne bližajte se Gospodu.

Dalje reče oče, svojim hlapcem: Pojdite brž in prinesite najlepše obuvalo. Tekli so hlapci in so prinesli najlepše obuvalo in so ga obuli za gostijo.

Tako moramo tudi mi skrbeti za lepò obuvalo, preden pristopimo k mizi Gospodovi.

Kaj pa pomenja obuvalo? Obuvalo pomenja ponižnost, pohlevnost, krotkost!

Miza Gospodova ni miza razbojnikov in prevzetnežev, ampak miza svetnikov, miza ponižnih, pohlevnih, krotkih.

Bližati se moramo k tej mizi s ponižnostjo, kakor je bil ponižen ubogi cestninar, kateri je šel s prevzetnim farizejem v tempelj. Farizej je šel do altara in je prevzetno molil. Ubogi cestninar pa je od daleč stal in se trkal na svoje prsi govoreč: O Gospod, bodi milostljiv meni ubogemu grešniku!

Da moramo imeti na nogah obuvalo t. j. da moramo biti ponižni in pohlevni, se samo po

sebi razume, ako le malo premislimo, kdo smo mi in kdo je Gospod, katerega pri sv. obhajilu sprejmemo.

V sv. hostiji je sam Jezus Kristus, druga Božja oseba, pravi Bog! Mi pa smo črvi. Bog je vsemogočen Gospod, mi smo njegovi siromašni hlapci. Bog samo vzdigne svoj prst — in mi se pred njim stresemo. Bog samo reče — in mi izginemo! Velik v resnici je Gospod, mi pa nismo nasproti njemu nič. Zato ni nobena stvar za človeka bolj primerna in spodobna kakor ponižnost. S ponižnostjo, krotkostjo, pohlevnostjo stopajmo k mizi Gospodovi.

*

* *

22. Ko boste šli tedaj letos za Veliko noč k mizi Gospodovi, da zadostite cerkveni zapovedi, morate se s tremi rečmi dobro preskrbeti. Kakor izgubljeni sin si morate najprej preskrbeti lepo belo obleko na duši, ki se imenuje posvečujoča milost božja. To obleko vam bodo dali hlapci nebeškega Očeta pri sv. spovedi. Drugič morate imeti prstan na svoji roki v znamenje, da ste obljubili zvestobo in večno prijateljstvo z Bogom. Na svojih nogah pa morate imeti obuvalo t. j. ponižnost, pohlevnost in krotkost.

*

* *

*

*

*

*

*

*

23. V sv. pismu¹⁾ beremo večkrat o satanu, o hudobnih duhovich, ki hodijo okrog in iščejo, koga bi požrli. Kaj nam je vedeti o angelih in o zavrženih angelih posebe?

Verska resnica je, da je Bog ustvaril angele, da bi ga molili, ljubili in uživali ter ljudi varovali. Druga verska resnica pa je, da so mnogi angeli postali nezvesti, da so se uprli Bogu iz prevzetnosti. Ti so ostali na veke zakrknjeni in so polni sovraštva do Boga. Ko je prvi človek padel v greh, se je brž začel kesati in prositi Boga odpusta. Angeli pa se nič ne kesajo, nič ne prosijo, ampak le sovražijo. Zato je Bog sicer dal Zveličarja človeku, angelom pa ne, ker so za zveličanje na veke nesposobni. Te angele imenujemo zavržene angele ali hudobne duhove.

*

*•

*

24. Hudobni angeli so polni nevoščljivosti do ljudi, ker bi iz sovraštva do Boga radi vse v slabo obrnili in bi radi tudi ljudi zavedli v nesrečo. Vedeti je treba, da so hudobni duhovi angelske narave, torej obdarovani z angelskim razumom in z angelsko močjo. Zato človeku lahko zelo škodujejo. Kristjan naj vsak dan Boga prosi, naj bi ga obranil skušnjav in zalezovanj hudobnega duha. Verska resnica je namreč, da imajo hudobni duhovi moč, da nas z Božjo privolitvijo lahko, skušajo in slepijo in včasih celo obsedejo. To poslednje pripusti Bog za kazen za

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 76. do 89.

storjene pregrehe. V sv. evangeliju beremo več slučajev, da je hudobni duh koga obsedel. To je bilo ob času Kristusovem, ko je bila hudobija mej ljudmi največja in jih je Bog s tem kaznoval, da jih je popolnoma prepustil oblasti hudobnega duha. Razume se pa, da ne smemo pri vsakem slučaju lahkomišljeno verovati, da je kdo obseden ali da se kaj godi s pomočjo hudobnega duha. Ljudje znajo tudi z naravno umetnostjo marsikaj storiti, kar se nam zdi čudno, ker ne poznamo naravnih moči in raznih umetnosti. Sodobno glede tega moramo prepustiti drugim, ki so za to poklicani. Za nas je dovolj, da verujemo, kar uči sv. cerkev in da Boga molimo, naj bi nas čuval skušnjav in zalezovanj hudičevih.

*

*

*

25. Kakor beremo v današnjem sv. evangeliju, je satan skušal celo Kristusa, ki je to dovolil, da nam je dal zgled, kako moramo skušnjave hudičeve zavračati. Satan je Kristusa skušal v treh rečeh, v katerih je vsak človek najbolj nagnen k hudemu t. j. v poželenju mesa, v poželenju oči in v prevzetnosti. V teh treh rečeh je satan skušal v raju tudi Adama in Adam je padel. Tako padamo tudi mi vsak dan v teh treh rečeh, ako se ne bojujemo zoper satana, ki vzbuja v nas poželenje mesa, poželenje oči in prevzetnost.

Človek mora biti glede tega vedno na straži, kajti drugače ga skušnjava premaga. Truditi se moramo, da se očistimo hudega poželenja in prevzetnosti, ki vlada v naši duši. Posebno

primeren čas za boj proti satanu in vsemu hudemu poželenju je sv. postni čas. Zato nam kliče danes sv. cerkev z besedami sv. Pavla v današnjem berilu: »Glejte, sedaj je čas milosti, glejte, sedaj je dan zveličanja«.

Naj satan ne zmaga nad nami! Molimo vsak dan tisto militevco, ki jo moli mašnik k sv. Mihaelu, nadangelu: »In ti, vodnik nebeske vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, v peklenško brezdno pahni!«

26. Da se ubranimo skušnjavam hudičevim, moramo prositi milosti in darov sv. Duha. Poslušajmo vse notranje nagibe sv. Duha in ne nasprotujmo njegovi milosti, ker bi se drugače ne mogli zveličati. Kristus je rekel, da se greh zoper sv. Duha ne odpusti ne na tem ne na onem svetu. Milost sv. Duha nam je namreč nujno potrebna. Če nam Bog ne da roke t. j. svoje milosti, ne moremo priti v nebesa. Če pa to roko odbijamo, če zametamo milost božjo, se izpostavimo skušnjavam hudičevim in ne moremo sploh nič zaslužnega storiti. Zato je resnična beseda Jezusova, da se greh zoper sv. Duha ne odpusti ne na tem ne na onem svetu. Vse dobrote na tem in na onem svetu prihajajo iz roke božje t. j. iz ljubezni božje ali od sv. Duha. Če pa te roke nočemo — ne moremo dobiti nič dobrega ne na tem ne na onem svetu.

Nekega dne pripeljejo k Jezusu obsedenca, ki je bil slep in nem. Jezus ga ozdravi in množice so se temu čudile rekoč: Ali ni ta sin Davidov ali Mesija? Ko so pa farizeji to slišali, so dejali: Ta ne izganja hudobnih duhov drugače ko z Belcebubom t. j. višjim hudobnim duhom. Jezus, ki je vedel njih misli, jim je rekel: »Vsako kraljestvo, ki je samo zoper sebe razdeljeno, se bo razdejaló in nobeno mesto ali hiša, ki je zoper se razdeljena, ne bo obstala. In če satan satana izganja, je sam zoper sebe razdeljen. Kako bo tedaj obstalo njegovo kraljestvo? In ako jaz z Belcebubom izganjam satane, s kom jih vaši otroci izganjajo. Zato bodo oni vaši sodniki. Ako pa jaz z božjim duhom izganjam satane, tedaj je k vam prišlo božje kraljestvo. Ali kako more kdo v hišo močnega priti in njegovo orodje poropati, če prej močnega ne zveže? In potem bo njegovo hišo oropal. Kdor ni z menoj, je zoper mene in kdor ne nabira z menoj, raztresa. Torej vam povem: Vsak greh in preklinjevanje se ljudem odpusti, preklinjevanje zoper sv. Duha pa se ne odpusti. In kdor koli reče besedo zoper Sinu človekovega, se mu odpusti; kdor pa govori zoper sv. Duha, se mu ne bo odpustilo ne na tem ne na onem svetu (Mat. 12)«.

Iz vseh teh besedi je razvidno, da je greh zoper sv. Duha človeku najbolj osodepoln.

Farizeji so se upirali sv. Duhu t. j. ljubezni božji in spoznani resnici — zato niso dosegli milosti. Ostali so trdovratni v svoji strasti do konca. Zapirali so oči, ušesa in srce pred Jezusom, zato je bilo nemogoče, da bi se bili izpreobrnili.

Prav tako se je godilo tudi s krivoverci, katere je cerkev obsodila. Ostali so trdovratni nasprotniki resnice in sovražniki sv. cerkve do konca. Božji prst in božjo roko, ki jih je hotela objeti, so odmetavali in zaničevali.

Pravi zgled trdovratnosti in greha zoper sv. Duha so nam dali zlasti krivoverci Arijanci v četrtem in petem stoletju. Sv. Evgen je bil takrat škof v Kartagi, kjer je sedaj Tunis v Afriki. Le-ta je Arijance z jasnimi dokazi hotel prepričati o zmoti, a nasprotovali so in se niso hoteli vdati. Položil je slepcu roko na glavo in je izpregledal — toda Arijanci se niso hoteli podati. V svoji trdovratnosti so še nekaj drugega storili. Da bi ljudstvo premotili, da znajo tudi sami take čudeže delati, pripeljali so pred ljudstvo zdravega človeka, kateri se je le delal, da je slep, pa ni bil slep. Pred ljudstvom so hoteli položiti roke nanj, da bi izpregledal in bi na ta način dokazali, da znajo čudeže delati in da je Bog z njimi. Toda zgodilo se je takrat nekaj strašnega. Zdravi človek, ki se je le delal slepega, je takrat, ko je hotel izpregledati, v resnici oslepel. Vsa množica se je prestrašila. Novi slepec pa je pred vsemi ovadil arijansko sleparstvo, je sprejel katoliško vero in ko je sv. Evgen nanj roko položil, je tudi spet izpregledal. Čeprav pa je bil ta čudež tako očiten in velik, se arijanski voditelji niso hoteli izpreobrniti. Nasprotovali so dalje. Bog je stegoval svojo roko po njih, da bi se izpreobrnili, pa so jo odklanjali. Taki se v svoji strasti ne morejo izpreobrniti. Zato je Kristus rekel: Vsi grehi se odpustijo, a greh zoper sv. Duha se ne odpusti ne na tem ne na onem svetu.

Vsi ti zgledi nas učijo, da se moramo čuvati trdovratnega nasprotovanja zlasti nasproti sv. veri in sv. cerkvi. (Ustavljajmo se satanu in poslušajmo milosti polno navdihovanje sv. Duha, ki nas vodi po potu pravičnosti in ljubezni v večno zveličanje.

ŠESTINDVAJSETO BRANJE.

ZA DRUGO NEDELJO V POSTU.

1. *Kristus se je izpremenil na visoki gori pred apostoli Petrom, Jakobom in Janezom. Njegov obraz se je svetil ko solnce in oblačila so bila bela ko sneg. Kristus je hotel pokazati glavnim apostolom svoje veličastvo, kakršno je kazal po vstajenju, ker jim je hotel dati pogum, da bi vanj verovali, ko ga bodo videli vsega zasramovanega, zapljuvanega, raztepenega in na križ pribitega. Ko je sv. Peter videl lepoto Kristusovo in lepoto Mojzesovo in Elijevo, ki sta bila zastopnika starega zakona in ki sta bila tudi s telesom vzeta s tega sveta, je vzkliknil: »Gospod, dobro nam je tukaj biti!« In božji glas se je zaslišal: »Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam veselje; njega poslušajte« t. j. od sedaj naprej bo treba izpolnjevati postave Kristusove in ne več postav starega zakona, ki so jih dali Mojzes in preroki.*

*

*

*

2. Tako je Kristus na gori odkril svoje veličastvo tudi na telesu. V tem veličastvu se je prikazoval po vstajenju. Njegovo telo je bilo svitlo kakor solnce. Kakor nas je pa učil Kristus, bomo tudi mi vstali poslednji dan s častitljivimi telesi. Po vstajenju se bodo tudi naša telesa svetila kakor solnce, če bomo živeli na tem svetu pravično. Naše življenje ima torej neskončno vrednost, ker si ž njim lahko zaslužimo častitljivo vstajenje. Zato moramo skrbeti tudi za svetost in čistost telesa, ker je telo namenjeno za vstajenje. Sv. Pavel nam kliče v današnjem sv. berilu: »To namreč je volja Božja, vaše posvečenje, da se zdržite nečistosti, da zna vsak izmed vas ohraniti svoje telo v svetosti in časti, ne po gnanju poželenja, kakor neverniki, ki Boga ne poznajo; in da nihče predaleč ne stopa in svojega brata v kaki reči ne goljufa, zakaj Gospod je meščevavec vsega tega... Bog nas ni poklical k nečistosti, ampak k svetosti v Kristusu Jezusu, Gospodu našem«.

Ne bodimo torej ko nespametni neverniki, da bi živeli po gnanju poželenja. Živimo sveto in čisto, kajti po neskončni milosti božji je tudi naše umrljivo telo namenjeno za posvečenje in poveličanje.

*

*

*

3. Svetniki in svetnice božje so nam dali zgled, kako moramo gledati tudi na čistost svojega telesa, ako se hočemo zveličati in si z milostjo božjo zaslužiti častitljivo vstajenje. Nekateri so bili celo na smrtni postelji tako občutljivi, da niso dovolili da bi se jih kdo dotaknil. O sv. Valburgi,

sestri sv. Vilibalda, beremo, da je že v prvi mladosti sklenila, da se ne bo nobenemu drugemu ženinu vdala ko Jezusu Kr., zato je sramežljiva devica živela skrito v nekem samostanu, da bi laže ohranila čistost in nedolžnost. Ko je umrla, je njeno truplo dajalo prijeten duh in ko se ga neki moški dotakne, se je začelo tresti in krčiti, gotovo v znamenje, kako čista in sramežljiva devica zahteva, da se mora njeno čisto telo častiti.

Nobena devica pa ni tako čuvala svojega deviškega telesa ko sv. Neža. Bila je lepe postave in nedolžnega, svetega obličja. Imela je takrat še-le 13 let, ko jo je hotel poročiti sin cesarskega namestnika. Ona pa je odgovorila: »Ne hodi k meni! Imam že drugega ženina, kateremu sem poklonila svoje srce. Ta je bogatejši in žlahtnejši ko ti; njemu hočem zvesta ostati in mu do smrti vdana biti«.

Ker ni hotela privoliti, jo je dal cesarski namestnik sleči in jo tako voziti po cestah. Devica pa je bila pogumna in ni dovolila, da bi kdo oskrunil njeno telo, katero je že bila izročila nebeškemu ženinu. Nazadnje jo obsodijo kot vedeževavko v smrt. Rabelj ji je moral z mečem grlo prebosti. Ko se je to imelo zgoditi, se začne rabelju roká tresti, da se ni upal ukaza izvršiti. Devica pa je rekla: »Kaj se mudiš? Naj umrje telo, ki očem ugaja, katerim jaz nočem ugajati«. Nato je oči povzdignila proti nebu in je molila: »Sprejmi, Gospod, mojo dušo, katero si tako drago odkupil in jo tako neizrečeno ljubil«. Ko je te besede izgovarjala, ji rabelj meč v grlo vbode. Tako je umrla sv. devica, ker ni hotela, da bi

jo pohotneži skrunili na telesu. Pokopali so jo njeni lastni stariši. Pripoveduje se tudi to-le: Po noči, ko so na njenem grobu stariši jokali in molili, se prikaže velika množica devic, v sredi njih tudi hči v nebeški krasoti, ki jim reče: Ne jokajte več, ljubi stariši, saj uživam rajsko veselje. Radujte se z menoj; zakaj On, ki sem ga iz srca ljubila mi je dal nebeško veselje in venec večne slave«.

Sv. Evgenijo so bili obrekli velike nečednosti, da se je namreč pregrešila z veliko nečistostjo. Sv. devica, ki je bila nedolžna, je molčala in si je še želela, da bi se njena nedolžnost ne dokazala na tem svetu, ampak še-le na sodnji dan. Za ta svet se ona ni prav nič menila, ampak mislila le na sodnji dan in na večnost.

V tem jo moramo posnemati. Pri vsakem delu in vsakem koraku se vprašaj: Kako bo Bog sodil moje delo na sodnji dan? So ljudje, ki o tem nikdar ne mislijo. Ti skrbijo le, kako bi pred svetom ohranili čast in zakrili vse svoje hudobije. Na tem svetu hočejo veljati sveti, brezmadežni, resnicoljubni, značajni, pridni, pošteni itd. Kako se bo svet začudil na sodnji dan, ko bodo ti ljudje stali pred angeli in ljudmi osramočeni, ko bo vse sleparstvo in vse nepoštenje odkrito?

Beremo o sv. Frančišku Regis-u, da mu je Bog dal posebno milost, da ni imel nikdar nobene skušnjave zoper sv. čistost in da je že pogled na njegovo osebo vsakega navdušil za to čednost. Njegove besede in njegovo obnašanje je bilo vzvišeno nad vse nečednosti. Proti nobene-

mu grehu se sv. Frančišek ni toliko ogreval ko proti nečistosti. Z vso gorečnostjo je spravljal mladino, zlasti ničemurne ženske na pravo pot. Večkrat je moral slišati pretilne in sramotilne besede, pa nihče se ni upal njemu kaj nečistega očitati.

O sv. Leonardu pripovedujejo, da je bil glede sv. čistosti podoben angelu in ne človeku. Ko je moral govoriti s kako osebo drugega spola, je bil previden. Govoril je: Redovnik mora z osebo drugega spola tako govoriti, kakor govorimo s človekom, ki ima kužno bolezen. Kakor pa se ne moremo vselej ogniti osebam s kužno boleznijo, prav tako se tudi ne moremo ogniti razgovorom in občevanju z drugim spolom. Toda ko občujemo z ljudmi, ki imajo kužno bolezen, vzamemo kako dišavo ali kako drugo sredstvo, prav tako naj se človek previdno oboroži s kako pobožno mislijo, ko govori z osebami drugega spola.

Sv. Viljem je nabiral miloščino v kraju, kjer je moral prenočevati. Ustavil se je čez noč pri neki na videz pobožni ženski. Zvečer je dolgo časa molil. Ko je odmolil in hotel iti k počitku, stopi v sobo tista ženska, ki mu začne nesramno govoriti. Toda sv. Viljem jej reče: Nehaj, nesrečnica, ki te vežejo satanove vezi, ti norica, nesramnica in predrznica, nehaj take reči govoriti, ki jih brez greha niti misliti ne moremo. Naredi sv. križ in misli na konec, ko boš umrla, da se ne pogubiš«. — Nesramnica je odšla, pa se je kmalu spet vrnila in mu začne spet nesramne reči prigovarjati preteč mu tudi, da ga

hoče zatožiti in obreči, da je hotel slabo delati. Mladenič sv. Viljem pa je še hujše govoril: »Poberi se od mene, nesrečna hči babilonska, če bom trpel na svetu radi tvojih lažnivosti, bo krona, ki mi jo bo Bog dal poslednji dan, dvojnata. Zakaj si me po hinavsko sprejela pod streho? Pojdi proč, nesrečna ženska, in nehaj govoriti slabo, ker me ne boš nikdar zapeljala. Prej se raztopi železo, ko da ti mene zapelješ. Premisli, kako kratko je vse veselje tega sveta! Spomni se strašne poslednje sodbe. Ko boš stala pred strogim Jezusom Kr., ne boš mogla niti uiti niti se skriti. Trkaj se na prsi in obžaluj svoje grehe in briši jih s solzami. Moliti hočem, naj bi ti Bog bil milostljiv. Jutri pojdi na vse zgodaj k sv. maši in spovej se svojih grehov«. — Te besede pobožnega mladeniča - redovnika, ki je nabiral miloščino za samostan, so to žensko tako presunile, da je na kolena pala pred sv. mladeniča in ga prosila odpusta. Mladenič pa ji je rekel: »Gospod, ki te je ustvaril, naj ti prizanese in naj ti da časa za pokoro.

Drugi dan je sv. mladenič vstal in veselo odšel proti domu hvaleč Boga, ki mu je dal milost, da je premagal skušnjavo.

O sv. Petru Gonzalez-u, ki ga praznujemo dne 15. aprila se pripoveduje naslednja mična dogodbica: V mladih letih je bil prevzetan. Na božični praznik je prevzetno jezdil po mestu. Na nekem prostoru, kjer je bilo mnogo ljudi, se je hotel posebno postaviti na konju. Zato je konja izpodbodel z ostrogami, da bi ljudje videli njegovo spretnost v jahanju. Konj pa se je postavil po koncu in je stresel jezdeca na tla v globoko

blato. Vse ljudstvo se mu je smejalo, je žvižgalo in ga zaničevalo. Prav to pa je bilo zanj odločilno: Rekel je na glas pred ljudstvom: »Ker me svet zaničuje, hočem mu pa tudi jaz hrbet obrniti in od sedaj naprej svoje življenje boljše urediti«.

Kakor je rekel, je storil. Živel je sveto, stopil v dominikanski red in posnemal sv. Dominika v ponižnosti in v zaničevanju izprijenega sveta. Pridigal je zlasti proti nečistosti in nesramnosti. Nasprotniki so ga hoteli nekega dne ujeti in zavesti v greh. Napravili so neko nečisto in nesramno osebo, ki naj bi šla k njemu na videz k spovedi. Pri spovedi pa naj bi ga skušala pregovoriti v greh. Ko je pa sv. Peter slišal to nesramno prigovarjanje, je skočil iz spovednice, je vrgel svoj plašč na ogenj, ki je bil v bližini in je rekel: »Tu na tem ognju greši, če ti je ljubo«. Nesramnico in nesramneže, ki so pri vratih opazovali, kaj se bo zgodilo, je ta dogodek tako presunil, da so ga ž njo vred prosili odpusta.

Čistost, katero priporoča sv. Pavel v današnjem sv. berilu je nujen pogoj bogoljubnega življenja. Nobena čednost in nobeno dobro delo ne more Bogu ugajati, če ni združeno s sv. čistostjo.

Sveti škof Martin je nad vse čislal deviški stan. Nekoč je pokazal svojim učencem travnik, katerega so prašiči deloma razrili, objedli in umazali. Le en del je bil nedotaknjen. V tem delu je rastla bujna trava z lepimi cveticami. Sv. Martin je rekel: Glejte ta del, kjer vidite bujno travo in lepo dišeče cvetice, pomeni devištvo, oni

del, ki so ga razjedli praščiči, pomeni ljudi, ki so vdani nečistosti in nesramnosti. Sv. deviška čistost je čast in slava vsakega človeka, nečistost in nesramnost je sramota.

*

*

*

4. Posnemajmo svetnike in svetnice božje, ki so bili tudi glede čistosti svojega telesa natančni. Telo je namenjeno za častitljivo vstajenje. Kakor zraste iz semena, ki ga vržemo v zemljo, lepa rastlina, prav tako bo iz slabotnega telesa našega zrastle iz zemlje poslednji dan lepo, častitljivo telo, ki se bo svetilo ko solnce. Da pa to dosežemo, sprejemajmo pogostoma sv. Rešnje Telo Jezusovo pri sv. obhajilu, kajti Kristus je rekel: Kdor bo jedel moje telo in pil mojo kri, bo imel večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan.

*

*

*

5. Vsi cerkveni učeniki pa poudarjajo, da je za ohranitev sv. čistosti potrebno, da čuvamo svoje oči. Oči se na lahko gibljejo semtertja kakor jezik. Zato pa z očmi kakor tudi z jezikom prav lahko grešimo. Smrtno grešimo z očmi, ko gledamo s poželjivostjo kako reč ali kako osebo, ki bi je ne smeli gledati. Kristus je rekel na gori: »Kdor gleda s poželjivostjo osebo drugega spola, prelomi sv. zakon«. Kdor gleda nespodobne slike in podobe s poželjivostjo, greši smrtno. Z očmi grešimo tudi, če se mej božjo službo neprestano oziramo, če gledamo le,

kdo prihaja in kdo odhaja, kajti tak človek ne more misliti na Boga. Kdor je resnično pobožen, bo svoje oči skrbno čuval ne-le v cerkvi, ampak tudi na ulici. Svoje oči bo obračal le na potrebne reči in jih ne bo sukal semtertja, kakor da bi lovil skušnjave. Pobožni Job je rekel: »Pogodbo sem naredil z očmi, da ne bom več pogledal device«.

Čuvajmo torej oči, ako se hočemo ohraniti čisti in dobiti plačilo, ki ga je Kristus obljubil: Blagor njim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali.

*
* *

* *

* *

6. Slišali ste v današnjem berilu, kako lepo in ljubeznivo opominja sv. Pavel Tesaloničane, katere je izpreobrnil k sv. veri, da naj vedno prav in dobro delajo, ne pa slabo: »Bratje, prosim in opominjam vas v imenu Gospoda Jezusa, da tako živite, kakor sem vas učil Bogu uga-jati... Čuvajte se nesramnega in nečistega de-janja... Naj se ne predrzne kdo svojega brata v kaki reči goljufati... Bog nas ni poklical k neči-stosti, ampak k svetosti v Kristusu Jezusu«.

Tako opominja sv. Pavel k dobrim delom. Varujmo se hudega, delajmo vedno dobro!

Bog ni ustvaril človeka za slabo, tudi ne za lenobo, ampak za delo: »V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne povrneš v zem-ljo, iz katere si«. S temi besedami je Bog zape-

čatil osodo človeškega rodu. Za delo in trud smo odločeni. V potu svojega obraza si moramo služiti kruha, v potu svojega obraza moramo živeti na tem svetu. Kdor ne dela, ni vreden, da živi. To je volja božja: pridno delo!

*

*

*

7. Toda delo je lahko dvojno in sicer ali naravno (naturno) ali nadnaravno (nadenaturno). Naravno delo imenujemo delo, katero se izvaja iz zgolj naravnih moči in iz samih naravnih nagibov. Zgled vam bo to najbolje pojasnil. Tako bi bilo na primer zgolj naravno ali naturno delo *kmeta*, kateri zjutraj vstane, vzame svoje orodje in gre v svoj vinograd tako-le govoreč: Danes hočem delati v ta namen, da si kaj pridobim, da bomo mogli v družini izhajati, da se bomo mogli oblačiti in hraniti.

Glejte, to je zgolj naravni ali narurni namen. Ta kmet nima drugega namena, kakor da si kaj pridobi za svojo hišo in za svojo družino.

Tako bi bil tudi zgolj naraven ali naturen namen, ako bi rokodelec in sploh delavec zjutraj tako-le sam pri sebi rekel: Danes hočem pridno delati. Čim pridnejše bom delal, tem več bom zaslužil, več bom del na stran, bolje nam pojde v družini. Glejte tudi ta namen je zgolj naraven ali naturen namen. Ta rokodelec in delavec ima v mislih samo posvetne reči!

Ako bi kdo tako le sam pri sebi rekel: Gospodar mi je naložil, da moram to in to danes

storiti. Če ne storim, godilo se mi bo slabo. Gospodar mi bo plačo znižal ali pa me od hiše poslal. Na vsak način hočem biti tedaj danes delaven, da storim, kar mi je ukazano. Tudi ta namen je zgolj naraven namen in delo iz tega namena je zgolj naravno ali naturno delo.

Vpraša se, ali so taka dela, katera delamo iz samih naravnih in posvetnih nagibov slaba dela? Zakaj? Niso slaba dela, ali za večno življenje nimajo nobene veljave. Taka dela so dobra dela, toda za večnost nimajo pomena.

*

* *

8. Zdaj pa pristopimo k nadnaravnim delom t. j. k takim delom, katera prihajajo iz nadnaravnih moči namreč iz dejanske milosti božje in iz nadnaravnih nagibov.

Kaj so nadnaravna dobra dela? Nadnaravna dela so dela iz nadnaravnih, božjih nagibov s pomočjo dejanske milosti božje, ne pa iz naravnih, posvetnih nagibov.

Kdor hoče tedaj dobro razumeti kaj so nadnaravna dobra dela, mora poznati nadnaravne nagibe.

Nadnaravni nagibi so:

Strah Božji, ako delamo dobro radi tega, ker se bojimo Boga, ki je ostro zapovedal dobro delati in čuvati se hudega, ki nam preti, da nas bo kaznoval z večnim ognjem, ako bomo slabo delali. Ako tako delamo, je naše delo dobro nadnaravno delo in pred Bogom veljavno. Ako

smo v stanju posvečujoče milosti božje, je to delo zaslužno za nebesa.

To vam bom pojasnil z zgledom. Dva delavca gresta delat zjutraj gospodarju. Prvi delavec je bogaboječ, drugi pa je malopriden. Malopridni delavec reče sam pri sebi: Delal bom danes cel dan za gospodarja, ker vem, da bi me gospodar hitro odslovil, ako bi lenobo pasel! Drugi, bogaboječi pa reče: Delal bom danes pridno, ne samo radi tega, ker se gospodarja bojim, marveč radi tega, ker se bojim svojega Boga, kateri je ostro prepovedal, da ne smemo gospodarjev slepariti in v lenobi živeti.

Na tem zgledu se kaže razloček. Delavec, ki dela iz samega strahu pred gospodarjem, bo prejel plačilo od gospodarja, za večno življenje pa nima tako delo nobene veljave in nobene zasluge. Drugi delavec pa dela cel dan pridno iz strahu božjega, zato bo za to delo dobil plačilo od Boga, njegovo delo ima veljavo tudi za večno življenje.

Iz tega zgleda je razvidno, da ne smemo delati samo iz strahu pred ljudmi, marveč iz strahu božjega, ako hočemo, da bo naše delo imelo veljavo.

Drugi nadnaravni nagib je *upanje* nebeškega kraljestva. Ako delamo ne samo radi tega, da bi tukaj na tem svetu dobili plačilo od ljudi, ampak radi tega, ker upamo, da nas bo Bog v nebesih obilno poplačal.

Ko so se farizeji postili, so se oblekli v posebna oblačila, so si potrosili pepela po glavi in so se šli na ulico kazat ljudem. Zakaj? Zato,

da bi jih ljudje hvalili. Postili so se in molili, da bi jih ljudje videli. Resnično, ti so prejeli plačilo od ljudi. »Ti pa«, pravi Kristus, »kadar moliš in se postiš, obleci se v navadno obleko, da ne bodo ljudje videli in zakleni se v sobo, da te ne bodo ljudje hvalili in Oče nebeški, kateri na skritem vidi, ti bo obilno poplačal...« In dalje je rekel Kristus: »Kar da tvoja desnica, naj ne ve levica« t. j. kar dobrega storiš, ne trohi po svetu, da bi te ljudje hvalili.

Delati moramo tedaj, ne samo radi posvetnega plačila ampak radi nebeškega plačila.

Tako se je vedno tolažil sveti Pavel, ki je zavoljo Jezusa Kristusa moral veliko trpeti: »Že vem«, je dejal, »da mi je na koncu pripravljena nebeška krona«.

Tretji in najboljši nagib pa je *ljubezen* do Boga. Bog nas namreč prisrčno ljubi: Bog nas je ustvaril, Bog nas je z vsem preskrbel, Bog nam je obljubil po smrti nebesa, Bog je sam na sebi neskončna dobrotà in lepota. Vredno je tedaj, da ga tudi mi ljubimo in da vsa dela, ki jih opravljamo, opravljamo njemu v čast in iz ljubezni do Njega.

Naj pojasnim z zgledom! Oče ima dva sina. Oba sta pridna. Toda prvi opravlja svoje delo le radi očeta, ker oče tako ukazuje in ker očeta ljubi. Drugi pa ne dela samo radi svojega očeta, in iz ljubezni do očeta, ampak največ iz ljubezni do Boga, iz ljubezni do Jezusa Kristusa, ki je zapovedal, da moramo stariše ljubiti, jih spoštovati in zanje skrbeti. Glejte, prvi sin dela samo iz naravne ljubezni do očeta in bo prijel plačilo od svojega očeta, drugi sin pa je pobo-

žen in ne dela samo iz ljubezni do svojega očeta, ampak največ iz ljubezni do Boga in do Jezusa Kristusa in zato bo ta prijel plačilo od Boga, od Jezusa Kristusa — nebeško krono.

Četrty nagib je, ako kdo dela dobro in se varuje hudega radi tega, ker je greh *grd* in ostuden. Grdo in ostudno je za človeka, da svojega Stvarnika žali, grdo in ostudno je, da žali svojega dragega Zveličarja, kateri je za nas na križu umrl, grdo in ostudno je, da človek radi majhnega posvetnega veselja postane otrok hudobnega duha. Na drugi strani pa je lepo, ako človek svojega Stvarnika spoštuje in ljubi, ako uboga svojega Zveličarja, lepo je za človeka, da je vedno v milosti božji, da je vedno otrok božji!

Stariši so imeli dve hčeri. Bili ste pa ti dve hčeri močno različni. Prva je delala samo radi tega, da so jo ljudje videli, se je lepo oblačila in lišpala, hodila po veselicah, hodila po slabih družbah, zapravljala svojo nedolžnost. Druga pa je bila bogaboječa, je čuvala svojo nedolžnost, je starišem doma pomagala, je pridno hodila v cerkev in pobožno molila.

Katera teh dveh je več vredna, katera je boljša? Brez dvoma tista, katera je pred Bogom več vredna in katera je pred božjimi očmi lepša.

*

* *

9. To so štirje nadnaravni nagibi: Strah božji, upanje nebeškega plačila, ljubezen do Boga in pa grdoba in ostuda greha! Iz teh štirih nagibov moramo delati, ako hočemo, da bo

naše delo pred Bogom veljavno in če smo v stanju posvečujoče milosti božje — tudi zaslužno za nebesa.

Naj bo še tako majhno delo, katero opravimo, če je storimo iz teh nagibov, bo imelo veljavo pred Bogom in če smo v milosti božji, bo vse naše delo tudi zaslužno pred Bogom.

Ni pa potrebno, da pred vsakim delom, katero storimo, obudimo dober namen. Zadosti je, ako kdo zjutraj, ko vstane, reče: Danes hočem vse delati iz ljubezni do Boga ali iz ljubezni do Jezusa ali da si zaslužim nebesa ali da mi Bog odpusti večno kazen. Kdor tako vzdihne zjutraj, so potem vsa njegova dela celega dne v čast božjo in imajo veljavo pred Bogom. Zadosti je celo, da enkrat v tednu in celo enkrat v mesecu obudimo dober namen. Bodimo tedaj modri. Ker že moramo vsi delati in se truditi vsak dan, delajmo in trudimo se tako, da bo naše delo in naš trud Bogu v čast in nam v zveličanje. Zbirajmo si dobra, nadnaravna dela, katera nas bodo spremljala pred Boga. Toliko namreč velja človek pred Bogom, kolikor je storil dobrih del. Dobra nadnaravna dela naša so naša čast in naš ponos, so pa tudi naše zveličanje.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

10. Postni čas je svet čas. V tem času bi morali kristjani posebno sveto živeti in dobra dela opravljati. Toda tudi v tem času ljudje veliko grešijo.

Zakaj? Največ zato, ker se sramujejo pred ljudmi, in se bojijo ljudi, češ, kaj porečejo drugi, ako bodo to videli. To oziranje na ljudi je strašna kuga v sedanjem času.

Premišljujmo, da mora kristjan nevstrašno kazati sv. vero krščansko in da je neumno zatajevati svojo vero iz ozira do ljudi, iz strahu pred ljudmi.

*

*

*

11. Da moramo svojo vero očitno kazati, kadar je potrebno, dokazujejo nam jasne besede našega Gospoda Jezusa Kristusa: »Kdorkoli me bo spoznal pred ljudmi; spoznal ga bom tudi jaz pred svojim Očetom. Kdor pa me bo zatajil pred ljudmi; zatajil ga bom tudi jaz pred svojim Očetom (Mat. 10, 32, 33)«. In na drugem mestu beremo: »Kdor se sramuje mene in mojih besedi, njega se bo sramoval tudi Sin človekov, kadar bo prišel v svojem veličastvu, v Očetovem veličastvu in v veličastvu svetih angelov (Luk. 9, 26)«.

To so jasne, pa tudi strašne besede za *naš čas*! V nobenem času se niso ljudje toliko sramovali svoje vere iz strahu pred ljudmi kakor v našem času.

*

*

*

12. Poglejmo drugo cerkveno zapoved: Bodi ob nedeljah in praznikih spodobno in pobožno pri celi sv. maši. Mnogo jih je, ki se sramujejo iti ob nedeljah in praznikih k sv. maši, k božji

besedi in k popoldanski službi božji. Zakaj? Ker se bojijo, da bi jih ljudje videli in bi se jim smejali! Zlasti iz gosposkih stanov, ki so najmanj podučeni v svetih resnicah, jih je mnogo, ki ne hodijo k sv. maši. Nekateri tudi mislijo, da so preučeni, da bi hodili k maši, k besedi božji in k molitvi! In v časih bi bilo resnično bolje, da bi v cerkev ne prišli! Kako se tukaj obnašajo? Tukaj je pričujoč sam Jezus Kristus v podobi kruha in vina pri sv. maši. Pa obnašajo se kakor pagani! Nikdar ne pokleknejo! Zakaj? Ker se sramujejo! Še križa prav ne naredijo, ker se sramujejo. Blagoslovljene vode ne zajmejo, ker se sramujejo. Z eno besedo: Obnašajo se tako, kakor da bi bili gospodje in Kristus njih hlapec! Ko gredo mimo cerkve, se nikdar ne odkrijejo in če se odkrijejo, se ozirajo okrog, ali jih morda kdo ne vidi. Kadar zvonijo zjutraj, opoludne ali zvečer, ne molijo, ker se sramujejo in bojijo ljudi. Sploh so ti ljudje v strahu, da bi jih drugi ne videli. Ali morda nimajo vere v svojem srcu? Imajo vero, pa se je sramujejo pred ljudmi!

*

*

*

13. Poglejmo tretjo cerkveno zapoved! »Posti se zapovedane postne dni in zdržuj se ob petkih mesnih jedi«. Veliko jih je, ki se sramujejo izpolnjevati pred drugimi cerkvene zapovedi. Zdi se jim sramotno, kazati se pokorne katoličane: »Kaj bodo rekli drugi, ko me bodo videli? Posmehovali se bodo!« Na ta način se nekateri strašijo in tako proti svoji vesti jedo

mesne jedi in si jedo pogubo. Koliko je takih družin, v katerih jedo ob petkih in postnih dneh mesne jedi, ker se drug drugega boje in sramujejo.

Tako se večkrat sramujejo tudi posli prositi svoje gospodarje, da bi dali postne jedi, ker se *boje zasmehovanja*. Ako bi prosili, bi gotovo skoraj povsod bili uslišani, pa tega ne storijo iz sramote.

*

*

*

14. Poglejmo zdaj četrto cerkveno zapoved! Spovej se postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in prejmi o velikonočnem času sv. Rešnje Telo! Toda koliko jih je zlasti iz gosposkih stanov, kateri po več let niso bili pri spovedi! Zakaj? Ker se sramujejo poklekniti pred spovednico in spovedati se svojih grehov. Kolikokrat jih vest opominja, pa vselej jo zaдушijo, ker se bojijo ljudi. »Kaj porečejo moji tovariši, ako bi me videli? Kaj porečejo, ako bi me videli klečati pred altarjem in moliti?« Take misli jih plašijo in tako opuščajo svete zakramente! Dandanes je vse polno takih, ki imajo sto in sto ozirov, ki so plašni in boječi. Zato vidimo, da kristjani dandanes prav malo kažejo svojo vero od zunaj. Vero imajo v srcu, pa je nočejo kazati od zunaj, ker se sramujejo.

*

*

*

15. Zdaj poglejmo, kakšen je ta strah? Ta strah je od zunaj prazen, od znotraj votel. Kdo so ti, kateri bi te zaničevali in se ti posmeho-

vali, ako bi ti zvesto opravljal svoje krščanske dolžnosti? Ali so boljši ko ti ali so slabši! Ako so boljši ko ti, ne boj se, ker te bodo še hvalili in se bodo sami po tvojem zgledu ravnali. Ako se ti odkriješ, ko zvoni, se jih za teboj odkrije deset, kateri so tvoj zgled videli, da, ako greš ti v cerkev in k sv. zakramentom, jih gre zavoljo tebe deset, ker so videli tvoj lep zgled. Ako so pa slabši, kakor ti, zakaj se jih bojiš? Ali ni to zelo neumno, da se bojiš postopačev, ki se morda za teboj smejejo? Ali ni neumno, da se bojiš brezvestnih ljudi, kateri živijo kakor neumna živina, ki nikdar ne sprejmejo sv. zakramentov, ki nikdar v cerkev ne gredo! Pa praviš: Smejejo se mi tudi gospodje! Tudi to je prazen izgovor. Ti gospodje in naj bodo še bolj učeni so izprijene duše, umazana srca, kateri imajo le obleko lepo in drugega nič. Ne boj se takih! Brez strahu kaži svojo vero, brez strahu kaži, da si kristjan, da si zvest in pokoren otrok sv. krščanske cerkve. Ako kažeš na ta način dobro srce in plemenito dušo, je to več ko vsa gosposčina. Ali ni to neumno, da gledaš na obleko? Obleka se ponosi in potem se vrže proč, tvoja duša pa je neumrljiva.

Večkrat si ti samo domišljuješ, da te ljudje gledajo! Tako na pr. bi marsikateri v cerkvi rad pokleknil, rad molil, pa si misli, da ga drugi gledajo in se sramuje. Pa to so le domišljije, v resnici nas nihče ne gleda! Kdo se bo v cerkvi drugemu posmehoval, ako spodobno poklekne, ko je povzdigovanje, ako spodobno križ naredi z blagoslovljeno vodo, ko pride v cerkev in ko gre iz cerkve, ako se spodobno odkrije, ko gre

mimo cerkve? Ta strah je tedaj v resnici od zunaj prazen, od znotraj pa votel.

Pa recimo, da bi se tebi v resnici kdo posmehoval, da bi tebe kdo v resnici zaničeval! Kaj ti je storiti? Obrni se od njih in nikar jih ne glej, pa bodi vesel, da ti je dana prilika kaj trpeti za Jezusa Kristusa in za sveto vero: Blagor zavoljo pravice preganjanim in zaničevanim! Kristus je rekel: »Veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo v nebesih je veliko«. Ti na pr. moliš na cesti, ko slišiš zvonjenje. Nekateri se ti posmehujejo. Kaj ti je storiti? Ali se jih boš bal? Ne! Še bolj pobožno moli in bedi vesel, da kaj trpiš zavoljo Jezusa Kristusa. Ti greš na pr. v cerkev, se obnašaš v cerkvi pobožno in ponižno, kakor se spodobi, sprejmeš spokorno sv. zakramente, a nekateri se ti posmehujejo. Ali se jih boš bal? Bodi vesel, da ti je dana prilika kaj trpeti zavoljo Jezusa Kristusa. »Veselite se in od veselja poskakujte, ker vaše plačilo v nebesih je obilno!«

Ta strah in ta boječnost je bolezen našega časa! Več ali manj se vsi bojijo. So nekateri, kateri gredo v vojsko brez strahu, kateri se v vojski brez vsega strahu bijejo — ali bojijo se zasmehevanja, ko opravljajo svoje krščanske dolžnosti!

Ako v tem sv. postnem času izrijete iz svojega srca samo ta strah, tedaj ste že dovolj storili! Ta strah je zlasti po mestih kuga, ki vse ljudi okužuje. Kdor gleda samo na zunaj, misli,

da še kristjani nismo! Zakaj bi se sramovali svoje vere katoliške? Ali ni naša vera najbolj plemenita? Kaj je bolje, da se v cerkvi lepo, spodobno obnašaš ali da se nespodobno obnašaš? Ako se v cerkvi lepo in spodobno obnašaš, je znamenje, da imaš dobro srce in da je tvoja duša plemenita. Če se pa nespodobno obnašaš, je znamenje, da imaš umazano, surovo srce. Če se postiš in zdržuješ mesnih jedi, če sprejemaš sv. zakramente, je znamenje, da je tvoja duša plemenita, polna sv. čednosti. Če moliš, kadar zvonijo, je to znamenje, da veruješ v Boga, v Jezusa Kristusa in v Mater božjo, da veruješ v neumrljivost svoje duše. Drugi pa, kateri svoje vere ne kažejo, kažejo s tem, da so kakor živali, brez vere, brez vesti, brez Boga.

Nikar se tedaj ne bojmo kazati svoje vere pred ljudmi. Bodimo ponosni, da smo kristjani!

16. Sv. katoliška Cerkev je odločila, da morajo vsi kristjani sprejeti o velikonočnem času zakrament presv. Rešnjega Telesa, ker tako se glasi četrta cerkvena zapoved: Spovej se postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in sprejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo. Delajmo torej sedaj pokoro! Postni čas je odločen kristjanom za pokoro.

Pokora je sladka in presladka vsem, kateri Boga ljubijo. Pokora je bila nekaterim tako sladka, da so jo celo življenje radovoljno delali.

*

*

*

17. Ko je slišala Marija Magdalena, ki je bila velika grešnica in na slabem glas, Jezusa pridigujočega, so jo te besede ganile, da se je izpreobrnila. Skesala se je vseh svojih grehov in bila polna ljubezni do Jezusa. Ko je izvedela, da je Jezus v farizejevi hiši pri jedi, vzela je alabastrovo posodico dragega mazila in je šla k Jezusu, pala predenj na kolena in začela jokati zavoljo svojih grehov. Sè solzami je močila Jezusu noge in z lasmi jih sušila ter mazilila z dragim mazilom. Ko je farizej to zapazil, reče sam pri sebi: Ko bi bil res prerok, bi pač vedel, da je ta žena, ki se ga dotika, velika grešnica. Jezus pa, ki je poznal misli, mu reče: Vidiš to ženo? Prišel sem v tvojo hišo in vode za noge mi nisi dal, ta pa mi je sè solzami noge močila in z lasmi brisala. Ti me nisi poljubil, ta pa, od kar je prišla v sobo, ni jenjala mojih nog poljubovati. Moje glave nisi z oljem mazilil, ta pa mi je noge z dragim mazilom mazilila. Zato ti povem: Veliko grehov ji je odpuščenih, ker je veliko ljubila. Komur se pa manj odpusti, manj ljubi. Nato reče ženi milostljive besede: Odpuščeni so ti grehi. Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru.

Kdo ne vidi iz te prigodbe, kako milostljiv je naš gospod Jezus Kr. in kako sladka je pokora nasproti Jezusu Kristusu. Jezus Kristus je usmiljeni Samarijan, kateri zdravi naše dušne rane

in jih obvezuje. Ne bojmo se torej pokore, pokleknimo pred spovednico kakor Marija Magdalena pred Jezusa Kristusa, razjokajmo se nad svojimi grehi, ker dober je Gospod njim, kateri ga ljubijo. Kdor veliko ljubi, se mu veliko odpusti, kdor pa malo ljubi, se mu manj odpusti.

Beremo v svetem pismu, kako sladka je bila pokora sv. Petru. Sv. Peter je Kristusa trikrat zatajil. Ko so pa peljali Jezusa od velikega duhovna k Pilatu, je stal Peter na strani. Jezus pogleda Petra. Peter vidi Jezusa vsega zaničevanega, zapljuvanega, vsega krvavega. Takrat se spomni, da ga je trikrat zatajil. Pri tej priči se razjoče in skesa. Za ta greh se je jokal in kesal celo življenje. Povsod koder je hodil, se je spominjal tega greha, da je razžalil neskončno dobrega in usmiljenega Zveličarja Jezusa Kristusa. Kesanje in jokanje mu je bilo vsakdanji kruh. O ko bi tudi mi mogli objokovati svoje grehe kakor sv. Peter, ko bi tudi mi spoznali, kdo je ta, katerega smo razžalili — tedaj bi občutili, da je pokora v resnici presladka, in da bi pokora morala biti naš vsakdanji kruh.

*

*

*

18. Znana je zgodba o desnem razbojniku, ki je bil z Jezusom križan. Nagnil se je samo k Jezusu in mu rekel: »Gospod, spomni se me, kadar prideš v svoje kraljestvo«. In Jezus mu brž na to odgovori: Resnično Ti povem, še danes boš z menoj v raj.

Dober je Gospod in usmiljen in sladka in prijetna je pokora nasproti takemu gospodu. Nagnimo samo svoje glave na spovednico in Kristus nam odpusti grehe in odpre nebesa.

*

* *

19. Pa ne samo da je sladka pokora, ker je Gospod usmiljen z nami in dobrotljiv, ako se k njemu vrnemo, sladka je posebno radi tega, ker nas Gospod celo išče, kakor izgubljene ovčice, da bi se k njemu vrnil. »Kdo izmed Vas, pravi Kristus, ako ima sto ovac in eno izmed teh izgubi, ne popusti devetindevetdesetih v puščavi in ne gre za izgubljenega, dokler je ne najde? In kadar jo najde, jo zadene vesel na svoje rame. In ko pride domu, pokliče prijatelje in sosede in jim reče: Veselite se z menoj, ker sem našel svojo izgubljeno ovco. Povem vam, da tako bo v nebesih večje veselje nad enim grešnikom, kateri se spokori, kakor nad devetindevetdesetimi pravičnimi, ki ne potrebujejo pokore?

Kristus nas torej išče in kliče kakor izgubljene ovčice. Kristus trka na srce vsakemu kristjanu z besedami: Spovej se postavljenemu spovedniku in sprejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo.

Ali se bomo Kristusu skrivali? Ali se bomo v pregrehah starali ter okrog po svetu letali kakor hudobni Kajn, ki je svojega brata Abelja umoril? Ali bomo obupali kakor Judež Iškarriot? Ne, ne bojmo se sv. pokore, ne bojmo se spraviti

z Bogom, ker dober je Gospod in usmiljen z vsemi, ki ga ljubijo!

20. Štirideset dni je Bog dal grešnim ljudem v mestu Ninive časa, da se spokore in izpreobrnejo, kajti ukazal je preroku Joni, naj gre v Ninive in naj vpije po ulicah: Še štirideset dni in mesto bo pokončano, ako se ne izpreobrne. Prav tako daje nam vsako leto sv. katoliška cerkev 40 dni časa, da se pripravimo za velikonočne praznike, da se spokorimo in izpreobrnemo k Bogu in začnemo novo življenje, kakor nam priporoča v današnjem sv. berilu sv. Pavel.

Premišljujmo, kako je prerok Jona oznanjeval prebivavcem v mestu Ninive pokoro in kako so jo delali, da jim je Bog prizanesel.

Sv. pismo pravi, da je Bog govoril preroku Joni: »Napravi se in pojdi v Ninive, veliko mesto ob reki Tiger in oznanjaj o njem, ker prišla je njegova hudobija pred me.

Jona ni hotel iti v Ninive, ampak je zbežal iz svoje dežele k morju in od tam je hotel z ladjo zbežati v mesto Taršiš, samo da ne bi ubogal Gospoda, ki ga je pošiljal oznanjevat pokoro največjim sovražnikom judovske dežele, k Asirijanom mesta Ninive. Mislil si je: Če grem v Ninive, tedaj se bodo ljudje izpreobrnil in Bog jih ne bo pokončal. Prav bi pa bilo, da bi jih Bog pokončal, ker so največji sovražniki judovske dežele. Zato ni hotel iti in ni hotel poslušati Gospoda.

Sedel je v ladjo in ladja je odplula v Taršiš. Gospod pa je poslal velik veter na morje in vstal je velik vihar in ladja je bila v veliki nevarnosti, da se razbije. Mornarji so se bali ter so vpili vsakteri k svojemu bogu in so metali orodje, ki je bilo v ladji, v morje, da bi se s tem polajšala. Jona, prerok, pa je bil šel na dno ladje in je trdo spal. In stopil je k njemu krmilar in mu je rekel: »Kako moreš tako trdo spati? Vstani in kliči svojega Boga, morda se Bog spomni nas, da ne vtonemo«. Ker pa veter ni pojenjal, so rekli: Pri-dite, vadjajmo, da izvemo, kdo je kriv, da nas je ta nesreča zadela. In so vadjali in vadjaj je zadel preroka Jona. In so mu rekli: »Povej nam, zakaj nas je ta nesreča zadela? Kdo si ti? Od kod si in kam greš? Iz katerega ljudstva si?« Jona je odgovoril: »Jaz sem Hebrejec t. j. molim in častim Gospoda Boga nebes in zemlje, kateri je ustvaril morje in suho«. In zdaj jim pove, da beži pred Gospodom, ker se noče podati v Ninive.

Možje so mu rekli v velikem strahu: »Zakaj si to storil? Kaj hočemo zdaj s teboj storiti, da veter pojenja?« Morje se je vedno bolj valilo in kopičilo. Jona pa jim je rekel: »Vzemite me ter vrzite me v morje in veter bo jenjal nad vami, vem namreč, da je zavoljo mene prišel tako velik vihar nad vas«. Možje so se hoteli z ladjo vrniti, pa niso mogli, ker morje je pljuskalo čez nje. In so prijeli preroka Jono in so ga vrgli v morje in pri tej priči je morje jenjalo divjati.

Kaj pa se je zgodilo z nevbogljivim prerokom Jono? Gospod je poslal velikansko ribo, morskega volka. Ta je Jono požrla, da je bil v ribjem trebuhu do tretjega dne. Te ribe so nam-

reč tako velike, da človek lahko nekoliko časa živi v njih trebuhu. In Jona je molil h Gospodu, svojemu Bogu v ribjem trebuhu ter prosil, naj bi ga rešil strašne smrti. In res je živel v ribjem trebuhu do tretjega dne. Toliko časa more biti človek živ v ribjem trebuhu le po posebni milosti božji. Tretji dan pa je Bog prignal velikansko ribo na breg morja in je vrgla iz sebe živega preroka Jono.

Sedaj se Jona ni več obotavljal, da bi ne šel v Ninive, če tudi so bili Asirijani največji sovražniki judovskega ljudstva. Ninive je bilo velikansko mesto: za tri dni hoda v okrogu.

In Jona je prišel v mesto in je vpil: »Še štirideset dni in mesto Ninive se bo razdejalalo. In Ninivljani, pravi sv. pismo, so verovali in so oznanili post ter se oblekli v rasovnike t. j. v spokorna oblačila od največjega do najmanjšega. Tudi kralj je slišal o Jonu, kako vpije: Še štirideset dni in mesto Ninive se bo razdejalalo in je vstal s prestola ter je vrgel svojo obleko od sebe in se je oblekel v rasovnik in je sedel v pepel. In je ukazal oklicati in oznaniti v Ninivah povelje: »Ljudje in živina, govedina in drobnica naj nič ne pokusijo, tudi naj ne hodijo na pašo in vode naj ne pijejo. Ljudje in živina naj se v rasovnike ogrnejo ter naj vpijejo h Gospodu z močjo in naj se slednji vrne sè svoje hude poti in od krivice, ki tiči v njegovih rokah. Kdo ve, ali se Bog ne obrne in ne odpusti? Morda se obrne od srda svoje jeze, da ne umrjemo.

Sv. pismo dostavlja: Bog je videl njih delo, ker so se obrnili s hude poti in je milostljivo odvrnil hudo, katero je bil napovedal in ni storil.

A glejte! Prerok Jona ni bil s tem zadovoljen. Prišel je sicer v Ninive in je vpil po cestah, kakor je Bog ukazal, toda v srcu si je mislil: Bog daj, da bi Ninivljani ostali trdovratni in da bi jih potem Bog po štiridesetih dneh pokončal. In Jona je šel vun iz mesta, da bo počakal, kaj se bo po štiridesetih dneh zgodilo z mestom. Ker je bilo solnce, je Bog pripravil Joni bršljan t. j. neko zelišče, katero hitro raste. Ta bršljan je zrastel Joni črez glavo, da ga ni solnce pripekalo. Jona se je veselil hladne sence. Drugi dan pa se je zagrizel črv v bršljan in ga je izpodjedel, da je uvenil in se posušil. In ko je bilo solnce vzšlo, je pripekalo Joni na glavo, da je omedlel. Rekel je sam pri sebi: »Bolje mi je umreti kakor živeti«. Bila je strašna vročina. Gospod pa je rekel Joni: »Meniš li, da se po pravici jeziš, ker se je bršljan posušil?« Jona je odovoril: »Po pravici se jezim do smrti!« In Gospod mu je rekel: »Ti žaluješ zavoljo bršljana, pri katerem se nisi trudil in nisi storil, da je rastel in jaz bi ne zanesel velikemu mestu Ninive, v katerem je več ko sto in dvajset tisoč ljudi in toliko živine!«

Na ta način je Gospod pokaral preroka Jono, ki se je jezil radi tega, ker je Bog prizanesel mestu, ki se je bilo izpreobrnilo od svojih slabih poti in od krivic, katerih so bile polne njih roke.

Ta zgled nas uči, kako je Bog usmiljen in dobrotljiv z grešniki, nas uči, da je Bog bolj usmiljen, kakor so ljudje. Glejte, Jona se je jezil, ker je Bog bil z ljudstvom usmiljen in dobrotljiv, da mu je prizanesel.

Bog noče tedaj naše pogube in smrti, Bog hoče, da se spokorimo in da vekomaj živimo.

*

* *

21. Kakor prerok Jona vam kličem: Delajte pokoro za grehe! Štirideset dni je sveta cerkev določila, za spokorna dela, za post in gorečo molitev. Ako ne boste zapustili hudobije in se spokorili, boste v grehih umrli! Zdaj je prijeten čas, zdaj so Bogu prijetni dnevi!

Zakaj je Bog prizanesel grešnikom v mestu Ninive, ki so bili še poleg vsega največji sovražniki izvoljenega ljudstva izraelskega?

Sv. pismo pravi, da so Ninivljani verovali preroku Jonu, ko je vpil po ulicah. Sv. vera je za nas prvi korak do izpreobrnitve. Če hočemo res priti na boljšo pot, moramo pred vsem obuditi živo vero v Boga, stvarnika nebes in zemlje in v Jezusa Kristusa, odrešenika.

Ninivljani so se potem začeli postiti in sicer ne samo ljudstvo, ampak tudi kralj in njegovi knezi.

Tako imamo tudi mi zdaj v štiridesetdanškem postu priložnost postiti se, pritrpati si kaj na ustih. To je Bogu prijetno.

Ninivljani so se oblekli v spokorna oblačila. Opustili so vse ničemurnosti in vse veselice in razveseljevanja in so se oblekli v rasovnike in sicer ne samo ljudstvo ampak tudi kralj in njegovi knezi. To je bilo Bogu prijetno, da jim je prizanesel.

Storimo tudi mi tako. Opustimo zdaj vse veselice in razveseljevanja. Delajmo pokoro za grehe. Bog nam bo odpustil.

Ninivljani so dalje začeli Boga prositi, naj bi jim prizanesel t. j. začeli so možje in žene vpiti h Gospodu z močjo. Molitev Ninivljanov je bila Bogu prijetna, da jim je prizanesel.

Tako delajmo tudi mi v štiridesetdanskem postu. Molimo z močjo t. j. goreče in z zaupanjem in Bog nam bo prizanesel.

Sv. pismo pa pravi tudi, da so se Ninivljani vrnili od svoje hude poti in od krivice, ki je bila v njih rokah.

Tako se moramo tudi mi vrniti od slabe poti po kateri hodimo in odnehati od krivic, katere delamo. Poravnati moramo krivice, katere smo storili.

Bog se bo milostljivo ozrl na naše delo in bo odvrnil hudo, katero vam je namenil.

*

* *

22. Dober je Gospod z nami, on nam da vse in nam odpusti vse, karkoli ga prosimo, ako se k njemu vrnemo z zaupanjem.

Kristus je rekel v puščavi: »Smili se mi množica, zakaj glejte, že tri dni so pri meni in nimajo kaj jesti!«

Tri dni so hodili za Jezusom brez jedi in pijače. Imeli so gorečo ljubezen do njega in veliko zaupanje vanj. In niso se motili. Jezus je pokazal, da je vsemogóčen in da zaupanje vanj

ni prazno. On svojih ljubljencev ne zapusti. Kdor njega ljubi in vanj zaupa, ne bo nikoli v sramoti. Jezus mu bo prav gotovo dal in če treba tudi s čudežem, kakor je v puščavi nasitil štiri tisoč ljudi s sedmimi kruhi in nekaj ribicami.

Imejmo tudi mi pri vsem svojem delovanju poleg žive vere tudi ljubezen do Jezusa in neomajno zaupanje vanj. Pri vsakem kristjanu bi se morala kazati ta dvojna poteza namreč ljubezen do Jezusa in zaupanje vanj in sicer v vseh okoliščinah. v veselju in žalosti, v srečah in nesrečah.

Sv. Roza limanska je imela navado, da je vedno ponavljala in prepevala te-le besede: »Bog, glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!« Te besede ponavljajo tudi duhovniki v svojih dnevnih molitvah večkrat na dan.

Sv. Roza je bila dvanajst let stara, ko se je nekega dne proti njej, proti njeni materi in proti njenim bratom zagnal z vso srditostjo divji vol. Mati in bratje so začeli od strahu vpiti in bežati, le mlada deklica je ostala nepremično in je mater in brate pomirjevala in tolažila, češ, nič se ne bojmo, saj je Bog z nami in vanj je treba zaupati. In res je srditi in divji vol bežal kar mimo deklice, kakor da bi je ne videl.

Ob drugi priliki se je zgodilo nekaj podobnega. Sv. Roza se je vozila z voznikom po cesti, kar prileti razdraženi divji vol proti konju. Voznik se je grozno prestrašil in je hotel skočiti z voza, deklica Roza pa je le oči obrnila proti nebesom in pomirila voznika, da se ni nič bati.

Njeno zaupanje v Boga je bilo neomejeno. Včasih je razdelila mej siromake vse, kar je imela, kakor da bi bila bogata, trdno zaupajoč v previdnost božjo.

*

* *

23. Ali se smemo tudi mi zanašati na čudeže? Tudi mi se lahko zanašamo na čudeže, če je Bog z nami, toda svojih dolžnosti ne smemo nikdar zanemarjati, ker to bi se pravilo, predrzno v božjo milost grešiti. To se je včasih godilo le s svetniki, katerim je Bog razodeval prihodnje reči, mi pa ne smemo tega delati, ampak moramo vselej to storiti, kar nam vелеva pamet in vest. Sv. Ignacij lojolski je dejal, da moramo tako delovati in živeti, kakor da bi vse bilo odvisno le od Boga, na drugi strani pa tako, kakor da bi vse bilo odvisno le od nas. Bog je nad nami in pri nas in nam bo gotovo pomagal, če mu zvesto služimo, toda storiti moramo svojo dolžnost. Kdor zvesto služi Bogu, se čuva greha in dela svojo dolžnost, lahko za trdno upa, da mu bo Bog dal vsega potrebnega. Takemu ni treba biti v nepotrebnih skrbih ne glede živeža ne glede obleke.

Sv. očetje pravijo, da ni krščansko delati si skrbi, kaj da bomo jeli, kaj bomo pili in s čim se bomo oblačili, vse to bo Bog navrgel, če bomo imeli glavno skrb za božje kraljestvo in njegovo pravico. Popolnoma nekrščansko pa je, če si kdo z lažmi, s tatvino in zvijačo skuša pridobivati premoženje tega sveta.

Učimo se imeti zaupanje v Boga. Bog je vsemogočen in neskončno usmiljen: »Smili se mi množica, zakaj že tri dni so pri meni in nimajo kaj jesti. Če jih pustim lačne na dom, bodo na potu omagali«.

Bodimo pri Jezusu kakor ta množica z živo vero, z ljubeznijo in trdnim zaupanjem in on nam bo vse drugo obilo navrgel.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

24. Jezus je vzel tedaj s seboj Petra, Janeza in Jakoba ter jih peljal na visoko goro. Na katero goro? Sv. Jeronim pravi, da je bila bržkone gora Tabor, ki je 2 uri oddaljena od Nazareta. Drugi cerkveni učeniki pa pravijo, da jih je peljal na libanonski vrh. V tem nismo gotovi, samo to vemo, da je gora bila visoka, ker tako pravi sv. evangelist Janez, ki je bil sam navzočen.

Peljal pa je Jezus na to visoko goro sv. Petra, Janeza in Jakoba, njegovega brata. Zakaj te tri apostole? Hotel jih je pripraviti na svojo smrt, da bi takrat ne obupali in da bi jim takrat ne upadel pogum, ko bodo videli Jezusa umirajočega. Ko bodo videli Jezusa umirajočega, se bodo spomnili Njegove veličastne izpremenitve na gori in to jim bo dajalo pogum. In res! Ko se je trpljenje Jezusovo začelo v vrtu Getsemani, koga vidimo, da je šel z Jezusom v vrt? Vidimo prav te tri apostole: Petra, Janeza in Jakoba. Ti trije apostoli so bili glavni apostoli in povsod

zraven, kjer je bil Jezus. Ti trije apostoli, ki so bili priča na Oljski gori Jezusove žalosti in Jezusovega trpljenja, so bili tudi priča, ko se je Jezus na gori izpremenil.

Ko so prišli na vrh gore, je Jezus začel moliti. V tem trenutku se je pred njimi ves izpremenil. Njegovo obličje se je svetilo kakor solnce, njegova oblačila pa so bila bela kakor sneg. Jezus je postal za nekaj trenutkov prav tak kakršen je bil po vstajenju in kakršen je sedaj sedeč na desnici Boga Očeta v nebesih. Po vstajenju, na sodnji dan, se bodo tudi naša telesa izpremenila in sicer v trenutku. Tudi naš obraz, bo svetel, kakor solnce. Izpremenitev in vstajenje našega Gospoda Jezusa Kristusa nam daje to trdno upanje. Bogu ni nič nemogoče. Kakor se je Jezus v trenutku izpremenil, tako se bo tudi naše telo sodnji dan v trenutku izpremenilo.

In glej! Prikazala sta se mu Mojzes in Elija! Vprašanje je, zakaj ta dva? Treba je vedeti, da je Mojzes bil postavodajavec starega zakona in Elija prvi izmed prerokov, katere so morali v starem zakonu poslušati. Ta dva sta se torej prikazala sedaj, ko je imel nehati stari zakon, ko je imela nehati postava, katero je Mojzes dal in preroki. Mojzes in Elija sta prišla k Jezusu, da mu odstopita svoje mesto. Do takrat sta ona dva ukazovala, ljudje so morali njiju poslušati in se ravnati po njunih postavah, zdaj pa se mora umakniti stara postava novi in zato sta se prikazala.

*

*

*

Ko je videl Peter Jezusa v veličastni premembi in ko je videl Mojzesa in Elijo, ki sta se že poslavljalala od Jezusa, tedaj je ves iz sebe vzkliknil: »Gospod, dobro je tukaj biti, naredimo tu tri šotore, tebi enega, Mojzesu enega in Eliji enega«. Te besede je rekel sv. Peter, ker je bil ves iz sebe radi lepote in veličastva, v katerem je videl Jezusa, Mojzesa in Elijo.

Zdajci pa jih je oblak obsenčil in iz oblaka se je začul glas nebeškega Očeta: »Ta je moj ljubljeni sin, nad katerim imam veselje; *Njega poslušajte!*« S temi besedami se je začel *novi zakon*. Skrivnost, katero danes praznujemo je torej velikega pomena. V tem trenutku se je že začela nova zaveza, v kateri ne poslušamo več Mojzesa in prerokov, ampak Jezusa. Mojzes in preroki so odstopili mesto Gospodu Jezusu Kristusu: *Njega poslušajte!* Navadno pravimo, da je stara zaveza prenehala, ko je Kristus na križu umrl in se je zavesa v templju po čez raztrgala, toda prav za prav se je nova zaveza začela vsaj za Petra, Janeza in Jakoba že v tem trenutku, ker naročeno jim je bilo: *Njega poslušajte*. To je veljalo v prvi vrsti le za te tri apostole, za vse druge ljudi pa je smrt in vstajenje Jezusovo začetek nove zaveze. Za to jim je Jezus ukazal, ko so šli z gore, naj tega nikomur ne pravijo, dokler ne bo od mrtvih vstal. Izpremenitev Gospodova je imela v prvi vrsti le namen, da bi se ti trije glavni apostoli utrdili v sveti veri, da bi ne omagali, ko ga bodo videli na križu umirajočega.

Njega poslušajte! Te besede je izgovoril nebeški Oče, ko je prišel v svojem veličastvu na oblaku. Zapovedano nam je torej od zgoraj, da moramo Jezusa poslušati, da moramo njegov nauk sprejeti in se po njem ravnati.

Jezus pa ni ostal vedno na zemlji. Po vstajenju je na 40. dan odšel v nebesa, kjer sedi na desnici Boga Očeta. Preden pa je odšel, je postavil sebi namestnike, apostole in njih naslednike: škofe in mašnike, katerim je rekel: Pojdite po vsem svetu in učite vse narode, kdor Vas posluša, mene posluša.

Jezusa je tedaj poslal nebeški oče z besedami: Njega poslušajte, apostole pa je poslal Jezus z besedami: Učite vse narode, kdor Vas posluša, mene posluša! Besede, katere je torej nebeški oče govoril Jezusu namreč: Njega poslušajte, zadevajo tudi Njegove namestnike: škofe in mašnike: Nje poslušajte, ker je Kristus rekel: Kdor Vas posluša, mene posluša!

Njega poslušajte! To bodi za nas zlato pravilo! Poslušajmo zvesto nauke Kristusove, ki se oznanjujejo v katoliški cerkvi ob nedeljah in praznikih, kajti Kristus je rekel: Kdor vas posluša, mene posluša!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

25. V enajstem členu apostolske vere¹⁾ pravimo, da verujemo v vstajenje mesa. V ta člen apostolske vere se brezverci najbolj zaganjajo in v tem se kristjani najbolj razločujejo od paganov. Sv. Avguštin pravi, da nasprotniki v nobeni stvari bolj ne nasprotujejo krščanskemu nauku ko glede vstajenja mesa (Serm. 2. in Ps. 88. n. 5), pravi pa tudi, da krščanska vera in krščanska cerkev takoj propade, ako zatajimo vstajenje mesa (In ps. 101. s. 2. n. 7). Ta člen apostolske vere je torej glavni steber krščanstva.

*

*

*

26. Verska resnica je, da bomo vstali vsi, dobri in hudobni, ker Kristus je rekel: »Ne čudite se, ker pride ura, ko bodo vsi, ki so v grobeh, slišali glas Sinu Božjega in pojdejo ti, ki so dobro delali v vstajenje življenja, ti pa, ki so slabo delali v vstajenje obsodbe (Jan. 5, 28)«. Vstali pa bomo vsi v svojem telesu t. j. v prav tistem telesu, ki smo ga imeli v življenju. Kako se bo to zgodilo, je velika skrivnost. Mi tega ne moremo razumeti, toda Bog, ki je vsemogočen lahko stori tudi to, kakor je obljubil.

*

*

*

27. Vpraša se, kakšno bo naše telo po vstajenju? Pred vsem bodo naša telesa taka, da bo izključena vsaka bolezen, vsako trpljenje, vsaka rana in vsak udarec. Po vstajenju ne bo več joka, ne bo več žalosti in solz, ampak večno ve-

¹⁾ Glej vprašanja v Velikem katekizmu od 242. do 246.

selje. Dalje bodo naša telesa taka, da jim ne bode nobena reč na poti, kakor beremo o telesu Kristusovem, ki je prišel skozi zaprta vrata. Naša telesa bodo gibčna, da se bodo lahko gibala, kakor bo duša želela. Sedaj nas zadržuje teža, ki nas vleče k tlom, takrat pa nas ne bo nič zadrževalo, kajti telo bo popolnoma ubogalo dušo, oziroma bo podobno duši, ki ne pozna nobene teže in nobenega zadržka. Slednjič bo naše telo častitljivo t. j. bo blesteče ko solnce, kajti Kristus je rekel: »Takrat se bodo pravični svetili kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta (Mat. 13, 43)«.

*

* *

28. Tudi hudobneži bodo vstali, toda njih telesa ne bodo izpremenjena in častitljiva, ampak ostudna, kajti namenjena bodo za večno trpljenje, kakor je Kristus rekel: »Ti pojdejo v večno pogubo, pravični pa v večno življenje (Mat. 25, 46)«.

*

* *

29. Kakšna da bodo telesa pravičnih po vstajenju, nam kaže Kristusova izpremenitev na gori, o koji govori današnji evangelij. Kristus se je pokazal na gori v takem veličastvu, v kakršnem se je prikazoval po vstajenju. Njegovo telo je bilo svetlo ko solnce. V takem veličastvu bodo tudi naša telesa po vstajenju. Svetila se bodo ko solnce. Zato je naša dolžnost, da skrbimo tudi za svetost in čistost telesa, ker bo tudi

telo prejelo plačilo. V tem oziru nam kliče sv. Pavel v današnjem sv. berilu: »To namreč je volja Božja, vaše posvečenje, da se zdržite nečistosti, da zna vsak izmed vas ohraniti svoje telo v svetosti in časti, ne po gnanju poželenja kakor neverniki, ki Boga ne poznajo... Bog nas ni poklical k nečistosti, ampak k svetosti v Kristusu Jezusu, Gospodu našem«.

SEDEMINDVAJSETO BRANJE.

ZA TRETJO NEDELJO V POSTU.

1. Današnji sv. evangelij govori o hudobnih duhovih, ki obsedejo človeka. Hudobni duh si napravi v človeškem srcu lep dvor, kjer stoluje in kraljuje, dokler ga ne izženejo. Tako smo brali, da je Kristus izgnal hudobnega duha, ki je delal tistega ubogega človeka nemega ali mustatega, da ni mogel govoriti in hvaliti Boga. Dalje smo brali, da hodi nečisti duh, ko ga izženejo, po suhih krajih in išče pokoja; ker ga pa ne najde, pravi: Vrnil se bom nazaj v svojo hišo. Ko pride, jo najde lepo pripravljeno in sebi primerno. Tedaj gre in vzame še sedem drugih duhov sè seboj, kateri so hujši kakor on in gredo v njo in prebivajo tam, da je poslednje tistega človeka hujše kakor prvo. Nečistnik, ki se je bil poboljšal, pa se potem spet vrne k nečistosti, je slabši ko prej.

*

*

*

2. Vse to nam je v opomin, da moramo skrbno stražiti pred dvorom svoje duše, da se

vanj ne priklati hudobni in nečisti duh. Ni dovolj, da si pri sv. zakramentih očistimo dušo, treba je, da smo skrbno na straži, kajti drugače pripelje hudobni duh v nas še sedem drugih nečistih duhov, ki so še hujši kot on. Ni dovolj, da slabega ne delamo, treba je, da smo skrbno na straži v dobrih delih in sv. čednostih, kajti Kristus pravi v današnjem sv. evangeliju: Kdor ne pobira z menoj, raztresa.

*

* * *

3. Bodimo torej na straži in glejmo zlasti, da se ne priklati od kod nečisti duh: Zato nas opominja v današnjem sv. berilu sv. Pavel: »Prešušstvo in vsa nečistost ali lakomnost se nima še imenovati mej vami, kakor se svetim spodobi; tudi ne nesramnost ne nespametne ne grde besede, kar se ne spodobi, ampak veliko več zahvaljevanje. To namreč vedite in premislite, da nobeden nesramnež ali nečistnik ali lakomnik — kar je malikovanje — nima dediščine v kraljestvu Kristusovem in Božjem«. Kdor take reči dela živi v temi; luč Kristusova ga ne obseva. Zato pravi sv. Pavel: »Ne dajte se nikomur zavesti s praznimi besedami, zakaj zavoljo tega prihaja jeza Božja na otroke nevere... Nekdaj ste bili tema, sedaj ste pa svetloča v Gospodu; hodite tedaj t. j. živite ko otroci svetlobe. Sad svetlobe pa je v vsej dobroti, pravici in resnici«.

Kristus je rekel nekoč: »Po sadu jih boste spoznali«. Po sadu spoznamo, ali je v nas hudobni in nečisti duh ali pa sv. Duh. Sad hudobnega duha je hudobija, nečednost, nečistost, laž

in krivica, sad sv. Duha pa je dobrota, ljubezen, pravica in resnica.

Vsakdo naj sam sebe presodi in naj za velikonočne praznike počisti dvor svoje duše. Ako se mu v kakem kotičku skriva nemi in nečisti duh, naj ga izžene, da se mu razveže jezik, da bo hvalil Boga za odrešitev in da bo z veseljem in čistim srcem prepeval letos velikonočno alelujo.

*

*

*

4. Alban Stolz, ki je eden največjih pisateljev nemških, pripoveduje, da mu je mati zbolela, ko je bil še v zgodnji mladosti. Ker je bila mati vedno v postelji, je najstarejša sestra prevzela gospodinjstvo. Njega so poslali v bližnje mesto v šolo. Bil je že pri prvi spovedi, pa se je vedno le površno in slabo spovedoval. Preden je šel k prvemu sv. obhajilu, mu je najstarejša sestra pisala pismo, v katerem ga je lepo podučila, kako se mora natančno spovedovati in kesati in kako trdno skleniti, da se hoče poboljšati. Ona mu je še-le odprla oči, in mu razvezala jezik, da je dobro počistil svojo vest. Takrat je še-le začel pri sv. spovedi prav govoriti in od takrat še-le se je spovedoval vseh grehov, ki mu jih je vest očitala, dočim je prej razodeval pri spovedi le take reči, ki bi jih bil lahko povedal v šoli pred vsemi.

K sv. Filipu Neri-ju je prišel k spovedi velik grešnik. Povedal je prvi greh in sv. Filip je rekel: Dobro! Povedal je drugi greh in sv. Filip je rekel: Dobro! Povedal je največji greh in sv. Filip je rekel: Prav dobro! Grešnik reče sedaj:

»Še en greh imam, pa ga ne morem povedati«. Sv. Filip odgovori: »Saj si že toliko grehov povedal, povej še tega!« Grešnik se je obotavljal, potem pa je vendar-le rekel: »Mislil sem slabo o vas. Ko ste mi rekli: Dobro, prav dobro! sem mislil, da odobrujete moje grehe«. »Ne — je odgovoril sv. Filip Neri — jaz sem rekel: Dobro in prav dobro, ker si grehe odkritosrčno povedal in s tem dal vsakikrat hudobnemu duhu zaušnico. To me je veselilo!«

Ti zgledi nam kažejo, kako moramo biti skrbni, da svojo dušo očistimo vseh grehov, kako se moramo spovedovati vseh reči, tudi takih, ki so nam v največjo sramoto, kajti kdor se poniža, dobi odpust in prejme milost božjo.

V životopisu sv. Frančiška Ks. beremo o nekem Japoncu Ansciru, ki je bil v mladosti nekoga ubil, pa ni imel več miru. Vest ga je strašno pekla. V tem obupu je prišel v dotiko z nekim Evropejcem, ki mu je povedal, da se nahaja v mestu Malaka katol. duhovnik Frančišek, ki mu bo gotovo spet pridobil dušni mir. Ko je prišel Ansciro v Malako, je brž poiskal sv. Frančiška. Le-ta ga je podučil v sv. resnicah in ga potem krstil. Ansciro je celo življenje sveto živel, je sv. Frančiška podpiral pri razširjanju sv. vere na Japonskem in je veliko dobrega storil.

Ta zgled nas uči, da ne moremo zadobiti dušnega miru, ako svoje duše ne počistimo.

Poljski kralj Boleslav II. je bil grozen človek, strasten pohotnež. Radi nesramnosti in krvoločnosti mu škof prepove hoditi v cerkev. Krvoločni kralj pa pošlje hlapce v cerkev, naj bi škofa Stanislava med službo božjo umorili.

Pošlje jih prvič, pošlje jih drugič in tretjič, a vselej se vrnejo in povedo, da ne morejo tega storiti, ker jim to brani nebeška svetloba, ki obdaja škofa. Zdajci se kralj Boleslav razsrdi in gre sam v cerkev in odseče škofu glavo. Potem veli truplo iz cerkve zavleči in je na drobne kosce razsekati in je po polju raztrositi, da bi je roparske ptice pojedle. Pripovedka pravi, da se to ni zgodilo, ker da so štirje veliki orli prileteli in koščke varovali, dokler ni prišla iz stolne cerkve duhovščina in kosce pobrala. In glej, novo čudo se zgodi! Koščeki se sami tako strnejo, da je videti celo truplo. To truplo se še danes časti v krakovski stolni cerkvi.

Zavoljo tega greha pa je kralja zadela pravična kazen, kajti papež ga je izobčil iz cerkve, ljudstvo mu je odpovedalo pokorščino in vsi knezi so ga zapustili. Najhujša kazen pa je bila nemirna vest, ki ga je začela grizti. Begal je od kraja do kraja, pa ni mogel najti miru. Nekega večera je potrkal na vrata benediktinskega samostana v Osojah na Koroškem ptujec, ki je z znamenji prosil prenočišča. Bil je namreč nem. Redovniki so ga sprejeli in drugi dan je napisal na papir: »Usmilit se za božjo voljo nemega Gotšalka in sprejmite ga za hlapca«. Prošnja se mu izpolni. Nemi Gotšalk je opravljal v samostanu hlapčevska dela, je cepil in nosil drva, pometal po samostanu, pomagal v kuhinji, na vrtu in na polju. Nihče ni slutil, kdo bi moral biti ta nemi Gotšalk, ki je z veseljem opravljal najtežja dela. Menihom se je čudno zdelo, da zna ta nemi hlapec pisati in brati, da je tako pomenljivega obraza. Osem let je tako živel v

osojskem samostanu. Na smrtni postelji pa se mu jezik razveže in nemi hlapec Gotšalk razodene opatu in menihom, da je on poljski kralj Boleslav II., ki je umoril svetega škofa Stanislava. Samostan v Osojah na Koroškem stoji še dandanes, čeprav ni v njem več menihov. Pred uhodom pa je spomenik kralja Boleslava. V kamen so vklesane podobe, ki kažejo, kako je kralj služil za hlapca, nosil drva in vodo in opravljal vsa hlapčevska dela v samostanu, na vrtu in na polji.

Vsi ti zgledi dokazujejo, kako moramo pokoro delati, da potolažimo srd božji in izženemo z dvora svoje duše hudobnega duha. Človek, ki je grešil nima miru, ker ga vest grize in peče. Kajn, ki je ubil svojega brata, je tekal okrog brez miru, vedno boječ se, da bi ga kdo ne ubil.

Skrbimo torej pred vsem, da bomo imeli mirno in čisto vest, ker je to prvi pogoj prave sreče in resnične zadovoljnosti. Poravnajmo stare dolgove, ki jih imamo na duši, povrnimo škodo, vrnimo, kar ni naše, popravimo pohujšanja, ki smo jih dajali, sklenimo mir in prijateljstvo z bližnjim in začnimo novo, pravično življenje, kateremu je obljubljena večna sreča.

Tako delajo otroci božji, katerih delež je božje kraljestvo.

*
* *
* *
* *
* *
* *

5. Pri sv. zakramentih smo postali otroci božji. Takrat se nam je jezik razvezal, da smo začeli klicati vsemogočnega Boga z ljubeznivim imenom: Oče, Abba!

Zato nas je Kristus učil častiti in hvaliti Boga z najlepšo molitvijo, ki je pravimo Oče naš.

Otroci božji morajo govoriti: *Posvečeno bodi tvoje ime!* Vsak otrok božji mora božje ime posvečevati, je s častjo izgovarjati in skrbeti, da bodo tudi drugi to ime častili, da bodo z lepim, krščanskim življenjem dajali Bogu čast in hvalo.

Nečast božjemu imenu delajo ljudje zlasti s preklinjevanjem in brezpotrebnim in norčavim izgovarjanjem svetih imen.

Pridi k nam Tvoje kraljestvo! Kraljestvo božje je tam, kjer je pravičnost, ljubezen, mir in veselje v sv. Duhu, kraljestvo tega sveta in hudobnega duha pa je tam, kjer je prevzetnost, sovraštvo, prepir, nevoščljivost, nečistost, nesramnost, preklinjevanje itd.

Vsakdo naj se potrudi, da bo v njegovem srcu kraljestvo božje, dalje, da bo kraljestvo božje v njegovi hiši in v njegovi sosesčini. Tako bomo najlepše častili nebeškega Očeta.

Zgodi se tvoja volja kakor v nebesih tudi na zemlji. Otrok božji naj bo vedno vdan v voljo božjo. To je zlato pravilo. Tako nas je Kristus učil. Bl. župnik Peter Fourier je učil, da je treba vedno gledati, kaj je volja božja in če je volja božja, da moramo biti vedno veseli, naj se nam zgodi kar-koli. Ko je ležal na smrtni postelji, ni dovolil, da bi molili za njegovo zdravje, ker je želel, naj se zgodi le volja božja.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Dobro moramo pomniti, da nas Kristus ni učil moliti: Daj mi danes moj vsakdanji kruh, ampak: Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Mi ne smemo le zase skrbeti, ampak tudi za druge. Bl. župnik Peter Fourier je skrbel v svoji župniji za siromake kakor dober oče. Večkrat se je sam postil in stradal, da je mogel postreči siromakom. Ko je bil glavni praznik v župniji in so si ljudje po družinah napravili razne pribojške, je župnik prosil v cerkvi, naj vsaka premožna družina vzame Kristusa v goste. Rekel je: »Po sv. maši vam bo pokazal Kristusa, ki ga boste vzeli danes k svoji mizi«. In res so se po sv. maši zbrale vse količkaj premožne družine pri g. župniku. G. župnik jih na to pelje na kraj, kjer so bili zbrani siromaki. Ko pridejo tja, reče g. župnik: »Glejte tukaj Kristusa, pogostite ga danes!« Ko je te besede izrekel, so bili vsi ginjani in niso prosili samo enega Kristusa, ampak tudi več. Tako je bilo tisti dan v župniji za vse obilnega vsakdanjega kruha.

Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. V tej prošnji prosimo Boga, naj bi nam odpustil grehe in žalitve in sicer prav tako, kakor mi odpuščamo njim, ki nas žalijo. V životopisu bl. Petra Fourier-ja beremo prečudne reči. Nekega dne ga je na cesti napadel neki človek ter ga začel s pestjo biti. Ko je ljudstvo to videlo, je hotelo tega človeka s kamenjem pobiti, toda bl. Peter Fourier je nesrečneža potegnil v župnišče ter mu tako rešil življenje. Prav ta človek je bil kasneje radi zločina obsojen v smrt. Bl. Peter Fourier pa je

prosil in na vse načine deloval, da bi ga pomir-
lostili, kar se mu je tudi posrečilo. Nekega dne
ga je na cesti napadel mladenič in ga začel hudo
pretepati, ker mu je bil župnik preprečil neko
nečednost, ki jo je hotel storiti. Ko je pa ljudstvo
to videlo, je teklo za hudobnim mladeničem. Ker
se je župnik bal, da bi ljudstvo mladeniču ne sto-
rilo kaj hudega in ni mogel teči za njimi, je šel
v zvonik in je začel biti¹ plat zvona, kakor da bi
kaj gorelo. Ko so ljudje slišali plat zvona, so se
vrnili k cerkvi, da bi izvedeli, kje da gori. Žup-
nik pa je začel prositi, naj zavoljo Jezusa Kri-
stusa odpustijo mladeniču. Šel je z vsemi v cer-
kev in je molil skupno z vsem ljudstvom za mla-
deniča, ki ga je bil tako surovo napadel. Ta mo-
litev je bila takoj uslišana, kajti že drugi dan
je prišel mladenič h g. župniku, je padel pred
njim na kolena in ga skesano prosil, naj mu
odpusti. Mladenič se je v resnici poboljšal in se
je od takrat prav lepo obnašal.

In ne vpelji nas v skušnjava! Teh skušnjav
se ne moremo rešiti, ako ne čuvamo svojih oči
in se ne čuvamo slabih priložnosti in slabih to-
varišev. Nekoč je prišel sorodnik k častitljivemu
župniku Petru Fourier-ju in je začel hvaliti nje-
govo pobožnost in svetost. G. župnik pa je odprl
vrata, pahnil sorodnika vun in vrata zaklenil.
Tako se je obranil skušnjave ničemurne slavo-
hlepnosti.

Temveč reši nas hudega. To je zadnja proš-
nja. Hudo so naši grehi, zlasti grehi zoper sed-
mo, osmo, deveto in deseto božjo zapoved. Hudo
so tudi vse telesne in časne nesreče in nadloge.

V Oče naš-u prosimo vsak dan nebeškega Očeta, naj bi nas rešil tudi teh nadlog in nesreč.

Oče naš je najlepša molitev, ki obsega vse druge molitve. Molimo jo zbrano in z ljubeznijo do nebeškega Očeta, da bomo otroci svetlobe, pravi otroci božji.

*

*

*

6. Če smo res otroci božji, moramo biti vdani v voljo božjo t. j. vdani v voljo božjo v vseh okoliščinah, v veselju in v žalosti, v sreči in nesreči, v trudih, težavah in v počitku.

Taki so bili svetniki in svetnice božje. Nekateri se celo življenje niso omadežali niti z enim grehom, ker so bili popolnoma vdani v voljo božjo. Njih srce je bilo srce Jezusovo, želje njih srca so bile želje srca Jezusovega, veselje njih srca je bilo veselje srca Jezusovega.

Imamo svetnike in svetnice božje, ki so visoko starost čakali in so veliko trpeli, pa so vse voljno prenašali in niso v celem življenju storili nobenega smrtnega greha. Spovednik sv. Alojzija je izjavil po njegovi smrti, da ni ta sveti mladenič nikoli omadežal svoje duše s kakim smrtnim grehom.

Slavni misijonar častitljivi Baldinuzzi, ki je umrl l. 1717., je tako čisto živel, da so vsi, ki so ž njim občevali, začeli ljubiti sv. čednosti in dobra dela. Ko je umrl, je še enkrat naredil dolgo spoved. Njegov spovednik je izjavil, da ni celo življenje storil nobenega smrtnega greha. Nikdar ni bilo slišati, da bi se bil sam sebe kaj pohvalil. Pravijo, da je pred ljudmi bolj skrival svoja dobra dela in sv. čednosti ko tat ukra-

deno blago. Sovražil je vsakršno hvalo bolj, ko sovražijo prevzetneži poniževanja in zaničevanja. Iz srca se je veselil, ko so grajali njegove misijonske govore. Obleka, ki jo je nosil, je bila tako slaba, da je nekdo rekel, da bi bila prav primerna za strašilo vrabcem.

Ta mož je bil tako potrpežljiv, da je vsaki dan presedel v spovednici v največji potrpežljivosti do 10 ur, da so se vsi radi njegove svetosti in dobrote hoteli spovedovati le pri njem, ker so pričakovali po njem posebnih milosti.

Ko je imel zadnji sv. misijon, ga je tresla mrzlica, pa je vendar pridigal in spovedoval, dokler je mogel še na nogah stati. Žrtvoval je za Kristusa v vsej potrpežljivosti vse svoje moči do zadnjega vzdihla. Bil je ko jagnje, ki se ne brani, ko je vedejo v klavnico.

To je pravi zgled resnične posvetitve volji božji oziroma Srcu Jezusovemu. To je višek krščanske popolnosti.

Tisti, ki ste vpisani v prelepo bratovščino Srca Jezusovega, imate tudi bratovske bukvice, v kateri se nahaja posvetitev, ki se začneja takole: O prevsmiljeno srce Jezusovo, spravilo božje, glede katerega je večni Oče obljubil, da bo vselej uslišal naše molitve, kakor je rekel svoji ljubljeni Marjeti: Prosi me po predragem srcu mojega Jezusa in dobila boš, karkoli boš hotela. Jaz darujem s Teboj in v Tebi večnemu Očetu to svoje ubogo in siromašno srce, potrto in ponižano zavoljo žalitev, ki se gode pred sv. altar-skim zakramentom in še bolj za one, katere sem sam storil itd.

Kdor moli to molitev res sè srcem, se posveti popolnoma, postane ves Jezusov in če se

tudi kesa svojih grehov, obudi na ta način popolno kesanje in dobi odpust grehov in milost božjo tudi že pred sv. spovedjo in naj bi imel grehov kot listja in trave. V Jezusovem srcu je neizmeren zaklad usmiljenosti in dobrotljivosti. Kdor je v tem srcu skrit, njega ne more zadeti nobena puščica peklenškega duha, nobeno prokletstvo in nobena poguba, njega ne more zadeti tudi nobena žalost na tem svetu, kajti veselje, ki je uživa v tem srcu presega vse in nadomeštuje vse.

*

*

*

7. Treba je, da smo vdani v voljo božjo, vdani v vseh okoliščinah, v veselju in v žalosti, v sreči in nesreči, v trudih, težavah in v počitku. Zgled nam je dal sam Kristus. Ko je bil v vrtu Getsemani v smrtnih težavah in žalostih, je tako le prosil nebeškega Očeta: »Oče, od vzemi ta kelih, vendar ne moja ampak Tvoja volja naj se zgodi!«

Tako moramo govoriti v težavah in bridkostih tudi mi: »Volja božja naj se zgodi! Želja presv. Srca naj se izpolni!« Tako moramo govoriti brez pridržka, ako hočemo biti popolni. So nekateri, ki bi v veselih urah in srečnih okoliščinah vse dali za srce Jezusovo, a ko nastopi nesreča, nezgoda, žalost in bridkost se takoj ustrašijo, odstopijo in godrnjajo proti božji previdnosti.

Sv. Peter je nekoč rekel Kristusu: »Glej, mi smo vse zapustili in smo šli za teboj. Kaj tedaj nam bo?« Jezus pa jim je rekel: »Resnično, povem vam, da ob prerojenju, ko bo Sin človekov

sedel na sedežu svojega veličastva, boste tudi vi, kateri ste šli za menoj, sedeli na dvanajsternih sedežih in sodili dvanajstere Izraelove rodove.

Ko je Jezus govoril nekoč množicam, so njegova mati in njegovi sorodniki zunaj stali in so želeli ž njim govoriti. Tedaj mu je rekel nekdo: »Glej, tvoja mati in tvoji bratje stoje zunaj in te iščejo.« Jezus pa je odgovoril tistemu, ki mu je bil prišel to povedati in mu je rekel: »Kdo je moja mati in kdo so moji bratranci?« In je roko stegnil na svoje učence in rekel: »Glejte, moja mati in moji bratje! Zakaj kdor-koli izpolnjuje voljo mojega Očeta, kateri je v nebesih, je moj brat, sestra in mati (Mat. 12)«.

To so prelepe in tolažbe polne besede. Kdor je popolnoma vdan v voljo božjo in izpolnjuje zapovedi, je brat, sestra in mati Jezusova. Besede brat Jezusov in sestra Jezusova so razumljive, manj razumljive pa so besede: Mati Jezusova. Kako je mogoče, da postanemo mati Jezusova, ko izpolnjujemo Jezusove zapovedi. Sv. očetje razlagajo to tako-le: Kdor izpolnjuje zapovedi božje in je popolnoma vdan v voljo božjo in je torej v milosti božji — tak je sposoben, da rodi Jezusa v srcih drugih ljudi. Drugi, ki niso v milosti božji, niso sposobni, da bi ljudi spreobračali in razširjali kraljestvo Jezusovo na zemlji. Sposobni so bili apostoli in svetniki, ki so cel svet izpreobrnili. Njih zgled in njih nauki izpreobračajo še danes vse ljudi k lepemu krščanskemu življenju.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

8. Sv. Pavel nas opominja, da bodimo posnemovavci božji, kakor preljubi otroci, da hodimo v ljubezni, kakor otroci svetlobe, ker prej smo bili tema, zdaj pa smo svetloba v Gospodu.

Tako nas sv. Pavel opominja h krščanski popolnosti. K tej popolnosti je vsak kristjan poklican. Vsi se moramo truditi, da se dvigamo vedno bolj visoko, dokler ne dosežemo na koncu nebeške krone, božje slave.

Sv. Bernard pravi, da se mora človek vsaki dan višje dvigati kakor po lestvi. Vsaki dan se moramo vsaj za nekaj klinov na lestvi vzdigniti. Človek se ne sme sam sebe slepiti, da bo morda po opravljeni sv. spovedi kar hitro prišel na vrh lestve t. j. do krščanske popolnosti. Stopati moramo počasi in previdno navzgor. Paziti moramo, da se nam ne zdrsne in da ne telebnemo spet dolu t. j. v take grehe, katerih ne smemo mej kristjani niti imenovati.

*

*

*

9. Sv. Bernard nas uči, da so tri stopnje v krščanskem življenju. Na prvi stopnji so ti, ki še-le začenjajo stopati navzgor po lestvi, na drugi stopnji so ti, ki že pogumno stopajo in so že v sredi lestve, na tretji stopnji pa so popolni, ki so že na vrhuncu lestve. Začetek krščanskega življenja je vera v vseмогоčnega Boga in strah božji. Zato poudarjamo pri vseh, ki še-le začenjajo sveto in modro živeti pred vsem strah božji. Strah božji je zlasti potreben mladini, ki še-le začinja svoje življenje, ki še-le začinja stopati po lestvi navzgor.

Na drugi stopnji ali sredi lestve so ti, ki so polni upanja, ki torej z veseljem stopajo navzgor. Ti prenašajo vse križe in težave radi in z veseljem, ker upajo priti do večne slave in večnega veselja.

Tretja stopnja ali na vrhu lestve so ti, ki z ljubeznijo in s celim srcem objemljejo križ in Kristusa. Ti so že vsi srečni v čisti ljubezni božji. Ti izpolnjujejo, kar pravi sv. Pavel: »Bratje, bodite posnemovavci božji, kakor preljubi otroci in hodite v ljubezni, kakor je tudi Kristus nas ljubil in se za nas dal v dar in v klavno daritev, Bogu v prijeten dar«. Le-ti so že skoraj pri cilju t. j. pri Bogu. Lahko še padejo, pa ne več tako hitro, ker jih drži ljubezen božja.

Ti, ki so še spodaj na prvih stopnicah, pravijo: »Treba je vse potrpeti in s potrpežljivostjo izpolnjevati zapovedi božje, ker drugače nas zadene večna kazen. Strah božji vzdržuje začetnike.

Ti, ki so na sredi lestve, govorijo: Treba je pogumno in veselo izpolnjevati zapovedi božje, ker nas čaka neskončno plačilo.

Ti pa, ki so na vrhu lestve, ki so že popolni v krščanskih čednostih, ki so polni ljubezni božje, govorijo: »O Jezus, ljubim te iz celega srca in rad umrjem z mučeniško smrtjo, ako je tvoja sveta volja!« Srečni, ki dosežejo to stopnjo!

Sv. Bernard navaja za zgled tretje stopnje sv. apostola Andreja. Ko je ta sv. apostol zagledal križ, ki so mu ga nasprotniki pripravili, je zaklical: »O sv. križ, ki sem te celo življenje ljubil in iskal in ki si bil moji duši pripravljen, sprejmi me, vzemi me od ljudi in izroči me tistemu, ki me je s svojo krvjo odrešil na križu«.

Marsikdo poreče sam pri sebi: Blagor sv. Andreju, ki je dosegel to najvišjo stopnjo krščanske popolnosti, toda mi smo prešibki».

Tako ne smemo govoriti. Nihče ne more postati popoln in svetnik kar nagloma. Treba je po lestvi stopati od stopnice do stopnice, ker leteti ne moremo.

*

*

*

10. Za stopanje ste potrebni obe nogi. Ko eno nogo dvignemo na višjo stopnjo, se krepko upremo z drugo nogo na spodnjo stopnico.

Ti dve nogi ste v krščanskem življenju molitev in premišljevanje. Premišljevanje nam kaže pot navzgor, molitev pa nam daje milost, da se trdno upiramo in držimo na lestvi. Premišljevanje nam kaže nevarnosti, ki nam pretijo, molitev pa nam daje moč, da jih premagujemo v Kristusu Jezusu!

*

*

*

11. Kdor stoji pa naj gleda, da ne pade — kliče sv. apostol. Imamo zglede, da so bili že visoko na lestvi, pa so pali spet v globočino.

Dne 9. marca praznujemo god 40 mučenikov. Postavili so jih v hudi zimi v vodo, da bi zmrznili. V zadnjem trenutku, ko so že angeli nosili iz nebes mučeniške krone, kakor je videl paganski stražnik, je eden skočil iz vode, zatajil Jezusa Kristusa in izgubil mučeniško krono. Stražnik, ki je to videl, je naglo zbudil druge stražnike, se sam izdal za kristjana, skočil v mrzlo vodo ter prejel štirideseto mučeniško krono. Oni pa, ki je skočil iz vode, je zgubil muče-

niško krono, ko je bil že skoraj na samem vrhu.

Ta zgled nas uči, da ni nihče gotov, da se bo zveličal. Zató moramo biti čujoči v molitvi in v premišljevanju. Vsak dan ponavljajmo dobre sklepe! Ne dajte se nikomur zapeljati s praznimi besedami. Nekdaj ste bili tema, zdaj ste pa svetloba v Gospodu. Hodite tedaj kakor otroci svetlobe. Sad svetlobe je pa v vsej dobroti, pravici in resnici.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

12. Nauki, ki nam jih daje današnje berilo in današnji sv. evangelij, so vzvišeni nad vso človeško modrost in učenost.

Sv. Pavel kliče: »Bratje, bodite posnemovavci božji kakor preljubi otroci in hodite v ljubezni, kakor je tudi Kristus nas ljubil in se za nas dal v klavščino Bogu v prijeten dar«.

Pred vsem moramo biti posnemovavci božji. V čem? Pravi: V ljubezni! Ljubiti se moramo drug drugega, kakor je Kristus nas ljubil in se za nas daroval na križu.

Sv. Pavel pravi dalje: »Nečistovanje in vsa nečednost ali lakomnost se niti ne imenuj med nami, kakor se spodobi svetim, ali nesramnost ali nespametne in grde besede, kar se ne spodobi, ampak veliko bolj zahvaljevanje. To namreč vedite, da noben nečistnik ali nesramnež ali lakomnik — nima deleža v kraljestvu Kristusovem in božjem«.

To so resni opomini, ki nas uče, da se moramo premagovati, da moramo svoje oči in svoje

meso krotiti, ako hočemo dobiti delež v Kristu-
sovem kraljestvu. Mej gromom in bliskom je go-
voril Bog na sinajski gori: Ne prešuštvuj!

Pri sv. krstu je mašnik izganjal nečistega
duha, ko je govoril pri krstnem kamenu nad
človekom: »Pojdi iz njega, nečisti duh in daj pro-
stor svetemu Duhu!«

Sv. Janez uči v skrivnem razodetju: »Ne-
čistniki bodo imeli svoj del v gorečem, ognjenem
in žveplenem jezeru (21, 8)«. Varujmo se torej
nečistosti! Brzdajmo svoje oči, svoja ušesa in
svoj jezik.

Kar velja o nečistosti, velja tudi o lakom-
nosti. Sv. Pavel imenuje lakomnost malikovanje.
Lakomnik poklekujе pred denarjem in pred bo-
gastvom. Mesto da bi molil Boga, moli bogastvo
tega sveta. Polagoma pozabi popolnoma na Bo-
ga, na svojo dušo, na cerkev in večnost, ker je
vtopljen le v svoje blago. Zato beremo v pismu
do Timoteja: »Korenina vsega hudega je la-
komnost«. V Sirahovi knjigi beremo: »Nič ni
bolj krivično ko ljubiti denar, zakaj tak ima tudi
svojo dušo na prodaj«.

Dalje nas opominja današnje sv. berilo:
»Ne dajte se nikomur zavesti s praznimi bese-
dami, ker zavaljo tega prihaja jeza božja nad
otroke nevere« — zlate besede, ki veljajo zlasti
za naš čas. Ne dajmo se zavajati po nikomur s
praznimi besedami. Trdno stojmo v sv. veri, da
ne pride jeza božja na nas. Proti sv. veri se po-
gostoma slišijo prazne besede, ki jih izgovarjajo
navadno prazni, ničvredni ljudje. Takim malo-
pridnežem ne dajmo se zavajati.

Dalje pravi sv. Pavel: »Kakor otroci svetlobe hodite! Sad svetlobe je, v vsej dobroti, pravici in resnici«. Če hočemo biti otroci svetlobe, moramo biti dobri, pravični in resnični v vseh rečeh: dobri t. j. dobrotljivi in usmiljeni z bližnjim, pravični t. j. da damo bližnjemu vselej, kar mu tiče in resnični t. j. ponižni in odkritosrčni, da govorimo le to, kar je resnično. Bodi naš trden sklep za velikonočno spoved: dobri, pravični, resnični!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

13. Zelo važni so tudi nauki, ki nam jih daje današnji sv. evangelij. Beremo: »Tisti čas je izganjal Jezus hudobnega duha in ta je bil nem. Ko je hudobnega duha izgnal, je nemi govoril«. V starem zakonu beremo pogostoma o obsedenih. Pa tudi v novem zakonu se je že večkrat pripetilo, da je hudobni duh koga obsedel. Čeprav pa ni v novem zakonu toliko teh slučajev, vendar izkušamo vsi, kako nas hudobni duh neprestano nadleguje in obleguje. Hudobni duh nas dela večkrat neme, ko bi morali glasno govoriti. Koliko jih je, ki pri sv. spovedi leta in leta zamolčujejo grehe, ki ne opominjajo, ne grajajo in ne kaznujejo, ko bi morali. To dela največkrat hudobni duh.

Srce človeško, v katerem biva hudobni duh, je hišica, katero hudobni duh zapira s sedmimi ključavnicami, da je prav težko priti do njega ter ga prepoditi.

Prva ključavnica, s katero se zapre hudobni duh, je misel, ki jo on vzbuja v grešniku, da greh ni velika reč, da ni nič posebnega, da duhovniki le strašijo in pretiravajo, saj Bog vendar ne bo pogubil koga zavrlo takih grehov!

Druga ključavnica, s katero se zapira hudobni duh v hišici našega srca, je misel na grehe drugih. Tako-le šepeta hudobni duh: »Poglej druge, ki imajo več grehov ko ti, pa si vendar-le obetajo večno zveličanje. Ne boj se torej grešiti in vztrajati v grehih, saj so drugi veliko slabši!«

Tretja ključavnica je upanje na dolgo življenje. Hudobni duh šepete: »Zakaj bi se že sedaj odpovedal veselju in uživanju, plesom in veseliam, saj boš še dolgo živel in boš imel še čas.

Četrta ključavnica je upanje na usmiljenje božje. Hudobni duh šepete: Bog je neskončno dober in usmiljen in ne dopusti, da bi se kdo pogubil. Kaj bi se bali uživati svet?

Peta ključavnica je sram pri sv. spovedi. Na tisoče se jih pogubi, ker se pri sv. spovedi sramujejo odkriti svoje hudobije. Za to ključavnico se najbolj smeje hudobni duh, ki šepete grešniku, da bi bil neumen, če bi te sramotnosti in te hudobije pravil spovedniku.

Šesta ključavnica je misel na pokoro za grehe. Za to ključavnico šepete hudobni duh: Ne bodi neumen! Če greš k spovedi, moraš obljuditi, da se boš ogibal vsemu posvetnemu in pregrešnemu veselju, da boš povrnil vse ukradeno in osleparjeno blago, da boš hodil vedno v cerkev itd. Ne bodi neumen, saj imaš še čas za pokoro.

Sedma ključavnica pa je misel, da za nas ni več milosti, ker da smo že preveč grešili. Ta ključavnica je na koncu najbolj močna in trdna. To je greh zoper sv. Duha¹⁾.

Zlata resnica je izražena v besedah: Kraljestvo ne more obstati, če je samo zoper sebe razdeljeno, če ni v njem prave edinosti. Ta opomin velja tudi kristjanom. Kraljestvo Jezusovo na zemlji t. j. katoliška cerkev ne more obstati, ako nismo katoličani edini in složni. Sovražniki nas bodo premagali. Zato je Kristus opominjal svoje apostole in učence, da morajo biti vsi eno, da se morajo mej seboj ljubiti. Izkušnja uči, da katoliški cerkvi nobena reč toliko ne škodi ko needinost mej brati.

Dalje pravi Kristus: »Kdor ni z menoj, je zoper mene in kdor ne pobira z menoj, raztresa«. To velja njim, ki nočejo za dobro stvar in za nje zmago nič pomagati, ki se leno izgovarjajo. »Jaz se ne maram mešati, kaj meni mar, jaz hočem v miru živeti«. Taki so škodljivci in izdajavci, kajti dandanes se je treba bojevati zoper hudobijo tega sveta in ne držati rok križem: »Kdor ne pobira z menoj, raztresa!«

Dalje pravi Kristus: »Kadar nečisti duh iz človeka gre, hodi po suhih krajih in išče pokoja in ker ga ne najde, reče: Vrnil se bom v hišo, od koder sem izšel. In ko pride, jo najde pometeno in osnaženo. Tedaj gre in si privzame sedem drugih duhov, hujših kot on in gredo vanjo in prebivajo tam in poslednje tega človeka je hujše ko prvo«. Te besede Kristusove moramo dobro premisliti za Veliko noč. Za Ve-

¹⁾ Alban Stolz: Legende za 14. dec.

liko noč se izžene iz hišice našega srca hudobni duh. Hišica se dobro pomete in očedi. Izgnani nečisti duh bo nekoliko časa taval po puščavi a kmalu se bo vrnil in ko bo videl hišico našega srca lepo, čisto in svetlo, bo vzel še sedem drugih hudobnih duhov in jo bo ž njimi vred zasedel. In poslednje bo hujše ko prvo.

To bi bilo za nas zelo žalostno stanje. Zato pa moramo biti po velikonočni spovedi čujoči, da se to ne zgodi. Ostati moramo zvesti pri svojih sklepih, katere bomo storili za velikonočne praznike, kajti drugače bomo kmalu imeli v srcu še sedem drugih hudobnih in nečistih duhov.

Svarilen zgled nam daje današnja Rusija. Ta država je bila krščanska, pa njih škofje in duhovniki so bili prevzetni in niso hoteli ubogati rimskega papeža. Zato pa je prišlo sedaj v Rusijo sedem t. j. brez števila hudobnih duhov, ki preganjajo krščansko cerkev. Zadnje božične praznike so zaprli na stotine cerkva, sežgali mnogo sv. podob, ukazali delati vsem delavcem in študentom, prisilili delavce, moške in ženske, da so podpisali izjavo odpada od vere in sovraštva do Boga, ker da jim bodo drugače odtegnili izkaznice za kruh, obleko in stanovanje. Na božični praznik so priredili pustne prizore: razbrzdani mladeniči so bili oblečeni v cerkveno obleko, so zasmehovali božje razpelo in nanje pljuvali, vozili so okrog božična drevesa, na katerih so bili obešeni škofje itd. Take reči morejo delati le hudobni duhovi. Poleg tega združujejo mladeniče in moške v brezverske ali brezbožne zveze, ki jih pripravljajo za napade na duhov-

ščino, na cerkve, na podobe in znamenja. Duhovščino, škofo, redovnike in redovnice preganjajo v daljno pregnanstvo.

Sv. evangelij dostavlja, da je zaklicala neka žena, ko je slišala Jezusove besede: »Blagor telesu, ki je tebe nosilo in prsim, ki so tebe dojile!« Kristus pa je odgovoril: »Veliko bolj blagor njim, kateri božjo besedo poslušajo in jo ohranijo«.

Zapomnimo si te zlate besede! Marija je bila srečna, ker je Jezusa nosila in dojila, pa veliko bolj blagor Mariji, ker je božjo besedo poslušala in jo izpolnjevala in veliko bolj blagor vsakteremu, ki božjo besedo posluša in jo izpolnjuje.

*
* * *
* * * *
* * * *

14. O velikonočnem času, treba prejeti sv. zakramente, kakor vелеva sv. katoliška cerkev v četrti zapovedi: »Spovej se postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in sprejmi o velikonočnem času sv. Rešnje telo«.

Pred vsem je treba skrbeti, da je spoved veljavna.

Premišljujmo tedaj danes na kratko: 1. Kedaj je spoved neveljavna. 2. Kaj nam škoduje neveljavna spoved. 3. Kako treba neveljavne spovedi popraviti?

* * *

15. Kedaj je spoved neveljavna? Sveta katoliška Cerkev uči, da vsak postavljeni mašnik

odpusti grešniku grehe, ako se jih skesano in čisto spove in ima resno voljo poboljšati se in pravo pokoro delati. Postavljeni mašnik ima sicer oblast odpuščati grehe, pa ne vsakemu, ampak le tistemu, ki se skesano in do čistega spove in ima resno voljo poboljšati se in pravo pokoro delati. Ako se kdo ne kesa v svojem srcu, naj reče mašnik tudi stokrat: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov — odveza nič ne velja!

Beremo v sv. pismu, da je oče vse odpustil izgubljenemu sinu. Pa zakaj? Zato, ker se je sin skesal, se k njemu povrnil, padel skesano na kolena predenj in skesano rekel: Oče, grešil sem zoper Tebe in zoper nebesa. Nisem več vreden, da se imenujem tvoj sin.

Neveljavna je spoved, ako se kdo vedoma ali iz hudobije ali nemarne zanikarnosti do čistega ne spove. Spovednik je pri sv. spovedi podoben sodniku. Kako more sodnik soditi, ako nima pravih dokazov. Njegova razsodba je neveljavna. Prav tako je odveza spovednikova neveljavna, ako se grešnik ne obtoži vseh grehov.

Z grešnikom je taka, kakor z bolnikom! Recimo, da bi prišel bolnik, ki ima dve smrtni rani, k zdravniku in bi eno rano zdravniku pokazal, druge pa ne. Zdravnik bi zdravil samo eno rano. Kaj bi pomagalo zdraviti tisto rano, če mora bolnik vendar le umreti radi druge rane. Tako je pri sv. spovedi! Kaj pomaga, ako tudi reče spovednik nad enim grehom: Jaz te odvežem vseh tvojih grehov, ko mora grešnik vendar le umreti in se vekomaj pogubiti radi drugega greha. Pri sv. spovedi se tedaj odpustijo ali vsi grehi ali pa nobeden!

Pa to ni še zadosti! Treba je narediti trden sklep, da se bomo poboljšali in da bomo pravo pokoro delali.

Ko je babilonski kralj pregnal izraelsko ljudstvo v Babilonijo, so se Izraelci jokali v trdi sužnosti in klicali Boga na pomoč. Z njimi je bil v sužnosti tudi prerok Ecehijel. Zato se je ljudstvo trumoma zbiralo okoli božjega preroka in ga popraševalo, kaj jim je storiti, da se rešijo smrti v sužnosti. Prerok Ecehijel pa je klical obupanemu in žalostnemu ljudstvu: Ako se odvrnete od svojih pregreh in začnete izpolnjevati zapovedi božje in delati pravico in resnico, tedaj boste živeli in ne boste umrli.

Te besede veljajo tudi nam! Odvrniti se moramo od svojih pregreh, izpolnjevati zapovedi božje in delati pravico in resnico, ako hočemo živeti in ne umreti.

Znano je iz sv. pisma stare zaveze, da so Jožefovi bratje, prodali Jožefa v Egipt. Pregrešili so se nad njim hudo. Ko so pa prišli k njemu v Egipt po žito, jih je hotel najprej skušati, ali so se poboljšali. Ni jim hotel verovati na prvo besedo. Ukazal je najprej zvezati brata Simeona in je potem druge brate poslal domov, naj mu pripeljejo najmlajšega Benjamina. Ko so pa pripeljali Benjamina, ukazal je hlapcem, naj vsem napolnijo vreče sè žitom, v Benjaminino vrečo pa je ukazal položiti svojo srebrno kupico. Ko so pa bratje odšli iz Egipta proti domu, pošlje za njimi hlapce, ki naj jim rečejo: Kaj ste storili? Srebrno kupico ste ukradli? Oni pa so rekli: Ne! Tisti, pri katerem bi se našla, naj bo suženj. Odprli so vreče in srebrna kupica je bila

v Benjaminovi vreči. Tedaj so si od žalosti trgali obleko in so se vrnili k Jožefu. Pali so predenj na kolena in so rekli: Grešili smo pred Bogom, zato nas je Bog kaznoval. Juda, najstarejši brat, ki je bil Jožefa prodal v Egipt, reče: Rajši bom jaz suženj tvoj, samo Benjamina pusti domov. Ako se Benjamin ne povrne, bo oče od žalosti umrl. Enega sina je oče že izgubil; ako izgubi še Benjamina, gotovo umrje.

Ko je Jožef to slišal je spoznal, da so se resnično poboljšali in jim je vse odpustil. Povedal jim je, da je on Jožef in jih je povabil, naj pridejo z očetom v Egipt.

Jožef jim torej ni hotel verovati na prvo besedo; hotel jih je prej poskušati, ali so se resnično poboljšali. Potem jim je odpustil.

Tako tudi za nas ni zadosti, da se obtožimo pri spovedi svojih grehov, treba se je resnično kesati in poboljšati.

Kaj pomaga, ako se kdo spove, da živi v sovražstvu, ako se pa noče spraviti sè svojim sovražnikom! Kaj koristi, ako se kdo obtoži, da je kradel, ako pa noče ukradenega blaga povrniti! Kaj pomaga, ako se kdo spove, da zahaja v slabe tovarišije, ako se pa ne varuje slabih tovaršij in slabih priložnosti! Kakšno korist more človek imeti od take spovedi, ako nima trdne volje poboljšati se in pravo pokoro delati?

Sv. pismo pravi: Drevo, katero ne rodi dobrega sadu, se poseče in v ogenj vrže!

To drevo so grešniki, kateri se ne poboljšajo. Posekali jih bodo in v ogenj vrgli. Vse njih spovedi so neveljavne!

*

*

*

16. Kaj pa nam škoduje neveljavna spoved? Neveljavna spoved nam napravi neizmerno škodo.

Prvič je velikanska škoda za nas, ker se nam noben greh ne odpusti! Ali gremo k spovedi ali ne gremo — grehi ostanejo na duši vedno isti. Nič ne pomaga odveza. Tudi če gremo vsak teden k sv. spovedi — noben greh se nam ne odpusti, dokler ne popravimo neveljavnih spovedi.

Drugič! Ne samo da se ne odpustijo grehi, katerih smo se spovedali — ampak naredimo poleg tega še drug velik greh, ki se imenuje božji rop. Kristus je rekel svojim apostolom, da ne smejo dajati svetih reči psom. Tak človek, kateri sprejme po nevrednem zakrament sv. pokore, je pes, kateri valja pod nogami sv. reči!

Pa da bi bilo samo to! Ko se po nevrednem spove, pristopi tudi pred altar Gospodov, poklekne pred mizo Gospodovo in sprejme sv. hostijo, Jezusa Kristusa in se trka na prsi hina-vec — in naredi nov velikanski greh — božji rop.

Pa ni še dovolj! Potem sprejme še druge svete zakramente in vsakokrat naredi nov božji rop!

Potem gre drugič k spovedi in zopet pristopi k mizi Gospodovi. Potem gre vtretjič in tako dalje in vsakokrat je podoben psu, kateri valja pod nogami sv. reči!

Na zadnje se pa ta človek postara in oboli. Tedaj kličejo duhovnika! Kakor je pa v življenju sprejemal sv. zakramente, sprejme jih tudi na smrtni postelji. Sram ga je povedati tisti greh

iz mladosti, katerega je celo življenje zamolčeval. Fretežko mu je sedaj vse te reči ponavljati. In tako se loči s tega sveta kakor žival, in hujše kakor žival, če tudi je prejel sv. zakramenta.

Ali ni to strašno?

*

*

*

17. Kako pa je treba slabo spoved popraviti?

Pred vsem je treba premisliti, kedaj smo opravili neveljavno spoved!

Ako smo zadnjo spoved opravili slabo, tedaj moramo ne samo grehe povedati, katere smo storili od zadnje spovedi, ampak moramo vso zadnjo spoved ponoviti! Ako smo slabo opravili predzadnjo spoved, tedaj moramo ponoviti zadnjo in predzadnjo spoved. Ako smo slabo spoved opravili pred več leti, moramo povedati, koliko časa je že od tega, kar smo slabo opravili spoved. Potem moramo opraviti spoved od takrat naprej. Povedati moramo tudi, kolikokrat smo bili od takrat pri sv. obhajilu, koliko drugih sv. zakramentov smo od takrat prejeli.

Sedaj je čas za veliko noč, da si hišo svojo počistimo in posnažimo. Dobro si pogledjmo v hišico svoje duše, vse kote preiščimo in vse smeti in vso gnusobo pometimo, da bomo lepa, čista hiša, v kateri bo prebival Jezus Kristus.

*

*

*

*

*

*

*

*

*

18. Ko zapusti nečisti duh človeka, hodi po puščavi in išče pokoja; ker ga pa ne najde, reče: Vrniti se hočem v svojo hišo, iz katere sem šel. Ko se vrne vidi, da je hiša počiščena in ozaljšana. Potem gre in vzame sè seboj sedem drugih nečistih duhov, ki so hujši ko on in gredo vanjo in prebivajo v njej in zadnje je hujše ko prejšnje!

Ponovitev greha je pred vsem strašna hudobija.

Bil je v starodavnih časih kralj, kateri je imel služabnika radi njegove učenosti in prebrisanosti silno rad. Ali kaj se zgodi? Nekega dne se služabnik razjezi in se v veliki jezi in razkačenosti spozabi, da svojega kralja in gospoda za uho močno udari. Gospodje, ki so bili zraven, so brž zgrabili služabnika in ga zaprli v temno ječo, kjer naj bi se pokoril vse svoje žive dni za storjeno hudobijo. Nesrečni služabnik je kmalu spoznal svojo hudobijo in je začel pogrešek objokovati. Ko pa dobri kralj izve, da služabnik srčno objokuje storjeni pogrešek, da se je poboljšal in da želi popraviti hudo, katero je storil, se ga usmili, mu odpusti kazen in ga postavi spet v prejšnjo službo. Kralj je bil ž njim tako dober in ljubezniv, da ga je še po kraljevsko obdaril in srčno objel kakor prijatelja. Pa oh! Kaj se kmalu zgodi? Namesto, da bi bil pomiloščeni služabnik hvaležen, vzdigne spet svojo hudobno roko in udari kralja še močneje. Ko vidijo to dvorniki, ga zgrabijo in odvedejo v temno ječo. Tudi kralju se je ta hudobija prevelika zdela, da je ni mogel odpustiti.

Temu malopridnemu služniku smo podobni vsi! Pri spovedi nam je Bog odpustil hudobijo a kmalu smo to hudobijo spet ponovili! Kako velika je hudobija ponovljenega greha, kako ostudno je ponoviti greh, ko smo se že prej radi njega kesali, razvidno je iz povedanega zgleda. Kdo bi ne bil obsodil malopridnega služabnika v ječo za vedno? Pazimo, da nas Bog ne obsodi v večno ječo radi ostudnosti ponovljenega greha!

Premislimo, kako prijazno nas je Bog sprejel za svoje otroke pri zakramentu svete spovedi. Kakor izgubljene sinove nas je objel in nas obdaroval s posvečujočo milostjo. Takrat smo mu zatrdili: »Nikdar več, o Gospod, nikdar več! Rajši umrjemo, kakor da bi tebe, svojo edino dobroto, še kedaj zapustili!« Dali smo slovo hudiču in prisegli smo na božjo zastavo!

Pa kaj se zgodi kmalu? O groza! Bogu pokažemo hrbet in si izberemo spet hudiča za svojega ljubljenca in prisežemo na njegovo zastavo. Kako strašno, kako ostudno je tako početje! Če bi nam bilo dano soditi takega človeka, kako bi sodili? Rekli bi: Vreden je, da ga zaprejo v temno ječo, kjer naj dela pokoro vse svoje žive dni.

Ponovitev greha, radi katerega smo se že kesali in kateri se nam je že pri sv. spovedi odvezal, je tedaj strašna hudobija in grozna ostudnost! Res je, da se človek lahko v nepremišljenosti in v naglici spozabi — pa to ni še taka reč. Nepopisna hudobija je, če se človek skesa in potem spet premišljeno Boga žali in si izbere rajše hudiča ko Boga.

19. Ponovitev greha ni samo strašna hudobija, ampak tudi za grešnika strašna nevarnost!

Pravijo: Bog je usmiljen, Bog je dobrotljiv. Kolikorkrat gremo k spovedi, nam vse odpusti! Res je, da je Bog neskončno dober in usmiljen, toda Bog je tudi neskončno pravičen! Kdo ve, ali nam bo dal še milost, da se izpreobrnemo? Sv. Pavel pravi: »Kateri so enkrat razsvetljeni bili... in so odpali, njim je nemogoče, da bi se spet izpreobrnili«. Na drugem mestu trdi sv. Pavel: »Ako prostovoljno grešimo po prejetem spoznanju resnice, ni več daru za grehe«.

Nevarnost je tedaj velika, da Bog takemu nehvaležnemu človeku svoje usmiljenje zapre in da mu ne podeli več milosti.

V današnjem sv. evangeliju beremo, da pride v takega človeka, kateri greh ponovi, sedem drugih hujših duhov kakor je bil prvi, ki je prišel vanj, ko je prvič grešil. Kako žalostno je stanje takega človeka. Sedem satanov prebiva v njegovi duši. Ko bi Bog takega človeka poklical neprevidoma s tega sveta, bi sedem satanov šlo z njim na sodbo! Kako strašno bi se glasila razsodba proti njemu. Poberi se satan od mene v večni ogenj!

Stanje takega človeka je zares nevarno! Vsaka telesna bolezen na pr. pljučnica je hujša, ako se ponovi, kakor prva. Zdravniki vprašajo, ali je imel že kdaj pljučnico? Če odgovorijo, da jo je že imel, je skoraj gotovo, da težko ozdravi. Prav tako je z grehom. Greh je bolezen. Pri sv. spovedi dobimo zdravje t. j. se očistimo grehov. Gorje nam, ako spet radovoljno in pre-

mišljeno pademo. Naše dušno stanje bi bilo potem silno nevarno in naše zveličanje silno negotovo!

Sv. Bernard pravi tako: Bodi skrben, moj brat, ako si zadobil milost in prijaznost božjo, še bolj pa naj te skrbi, če si jo izgubil, čez vse pa bodi skrben, če si jo spet dobil, kajti če jo vdručiš in vtretjič izgubiš, je morda nikdar več ne dobiš.

Na drugem mestu pravi sv. Bernard: Izmed teh, ki po svoji izpreobrnitvi spet padejo v stare grehe in hudobije, ki sprejeto milost božjo z nehvaležnostjo povračajo in se nazaj ozirajo, ko so za drevo prejeli, jih boš gotovo malo dobil, da bi po takem padcu spet kdaj prišli na pravo pot«.

Ljudem, kateri padajo iz greha v greh, veljajo besede sv. Pisma: »Gorje njim, ki so izgubili potrpežljivost in so zapustili prava pota in zašli na hudobna pota«. Zakaj gorje? Ker jih gotovo zadene prekletstvo božje. Njih srce otrpne. Umrli bodo v grehih.

*

*

*

20. Bliža se čas velikonočne spovedi. Pri spovedi bo vsakdo slišal besede, katere je Jezus Kristus rekel osemintridesetletnemu bolniku, ko ga je ozdravil: »Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši!« Moj sin! spoznaj veliko dobroto, katero sem ti storil. Očiščen si zdaj vseh pregreh. Ozdravljen si zdaj na jeziku, nikar več ne greši z obrekovanjem, opravljanjem, preklinjevanjem in krivim prisegovanjem; ozdravil sem tvoje srce, ki je bilo polno smradu nečistih misli in želj; ozdravil sem bolezen tvojih rok, s katerimi

si delal slabe reči in kradel; ozdravil sem bolezen tvojih nog, s katerimi si zahajal v slaba društva; ozdravil sem bolezen tvojih oči, s katerimi si gledal pregrešne reči; ozdravil sem tvoje grlo, ki je bilo vdano pijanosti in požrešnosti; ozdravil sem te celega. Nikar več ne greši — da se ti kaj hujšega ne pripeti!

Res je, da je za vsakega človeka težko, ogibati se prav vseh grehov. Toda zdaj ne govorimo o grehih, katere stori človek v nepremišljenosti in v naglici, bodisi v jezi, bodisi v prepiru; tu govorimo o velikih grehih, katere dela človek dobro premišljeno in radovoljno. Ako bi tak greh storili, prišlo bi sedem drugih satanov v naše srce.

Imamo prekrasne zgledе svetnikov, kateri so po spoznanjih in obžalovanih grehih ostali stanoviti do smrti. David kralj je grešil v nečistosti. Ko je spoznal svoj greh, je delal pokoro celo življenje. Njegove oči niso imele več pokoja, ker je neprenehoma točil solze iz žalosti, da je Boga razžalil. Imamo sv. Marijo Magdaleno, ki je bila v mladosti nečistnica; ko je pa spoznala Jezusa, se je izpreobrnila in ostala stanovitna do smrti. Imamo sv. Avguština ki je bil v mladosti grešnik, ko se je pa izpreobrnil je bil stanoviten do smrti. Imamo še drugih tisoč in tisoč svetnikov božjih, kateri so bili prej veliki grešniki, ko so pa spoznali svoje hudobije, so bili stanoviti in zvesti in so si zaslužili nebeško krono.

Hodimo za njimi v potrpežljivosti in stanovitosti!

*

*

*

*

*

*

*

*

*

21. Četrta cerkvena zapoved¹⁾ se glasi: Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje telo. Sv. cerkev je zapovedala na več cerkvenih zborih, da morajo vsi kristjani, ki so že pri pameti, sprejeti vsaj enkrat v letu zakrament sv. pokore. Kdor bi še tega ne storil, bi ne bil vreden stopiti čez prag cerkve in bi se mu lahko odrekel tudi cerkveni pogreb. Zapovedano je, da morajo sprejeti enkrat v letu zakrament sv. pokore vsi kristjani, ki so že pri pameti, torej tudi otroci, ki se že zavedajo in tudi krivoverci in razkolniki, ker so tudi ti kristjani, čeprav nočejo več ubogati sv. cerkve. Spoved mora biti veljavna. Ako bi zakrivali neveljavno spoved, bi morali jo v istem letu ponoviti. Kdor bi iz katerega-koli vzroka ne bil opravil mej letom sv. spovedi, mora to storiti čimprej in ni dovoljeno, da bi čakal prihodnje Velike noči.

*

*

*

22. Drugi del četrte cerkvene zapovedi se glasi: in o velikonočnem času sprejmi sv. Rešnje telo. Glede sv. spovedi je rečeno, da jo moramo opraviti vsaj enkrat v letu, glede sv. obhajila pa je čas natančno določen namreč velikonočni čas. Po splošni postavi traja velikonočni čas od oljčne nedelje do bele nedelje, toda sv. Stolica daje škofom oblast, da morejo ta čas raztegniti, ako se jim zdi potrebno. Navadno se ta čas začenja že s četrto ali tretjo

¹⁾ Ponovimo z otroci vprašanja v Velikem katekizmu od 502. do 504. in od 674. do 675.

postno nedeljo in traja do praznika sv. Trojice. Obhajati se morajo vsi kristjani brez izjeme, stari in mladi, zdravi in bolni, tudi otroci, ki znajo že razločevati ta kruh od navadnega kruha. Kdor bi za velikonočni čas ne sprejel sv. Rešnjega Telesa, ne sme čakati prihodnje Velike noči, ampak mora čimpreje pristopiti k mizi Gospodovi. Kdor bi za Veliko noč ne sprejel zakramenta sv. Rešnjega Telesa, bi ne bil vreden stopiti črez prag cerkve in bi se mu lahko odrekel cerkveni pogreb.

*

*

*

23. Ker se je sedaj približal velikonočni čas, poskrbimo, da opravimo dobro spoved in da po vrednem sprejmemo sv. Rešnje Telo. Počistimo dvor svoje duše! Izženimo hudobnega duha, ki se skriva v našem srcu, kakor beremo v današnjem sv. evangeliju. Glejmo pa, da se potem spet ne vrnemo v stare grehe, kajti v tem slučaju bi bilo poslednje hujše kakor prvo. V takega človeka privede hudobni duh, ki je bil prej izgnan, še sedem drugih duhov, kateri so hujši od njega in gredo vanj in prebivajo v njem. Bodimo torej po sv. spovedi in po velikonočnem obhajilu na straži, da se nečisti duhovi spet ne ugnezdiijo v našem srcu. Zato nam kliče sv. Pavel v danšnjem sv. berilu: »Prešuštvo in vsa nečistost ali lakomnost se nima še imenovati mej vami, kakor se svetim spodobi, tudi ne nesramnost ne nespametne ne grde besede, kar se ne spodobi, ampak veliko več zahvaljevanje«. Kdor nečistosti uganja, je v oblasti hudobnega duha, kajti nečistost je sad hudobnega duha.

Počistimo dvor svoje duše! Izženimo hudobnega duha, ki se skriva v našem srcu! Sprejmemo po vrednem zakrament sv. pokore in zakrament sv. Rešnjega Telesa, kakor vелеva četrta cerkvena zapoved: Spovej se svojih grehov postavljenemu spovedniku vsaj enkrat v letu in o velikonočnem času sprejmi sv. Rešnje Telo.

*

*

*

24. Dne 16. marca praznujemo god sv. spokornice Marije. Sv. Efrem, ki je živel 300 let po smrti sv. apostolov, pripoveduje o svojem prijatelju puščavniku sv. Abrahamu naslednjo pravmično dogodbo: Ta sv. puščavnik je imel še enega brata, ki je pa zgodaj umrl in zapustil sedemletno siroto Marijo. To siroto so sorodniki peljali k sv. puščavniku in ta jej je odločil celico, ki je imela majhno okence na cesto. Skozi to okence je videl mladenič zapeljivec lepo obličje device Marije in skozi to okno je videla ona njega. Ko je bil nekega dne njen stric odsoten, jo je zapeljivec tako omamil, da mu je odprla tudi vrata in da je zgubila devištvo.

Ko je grešila, jo zbežala iz samote v daljno mesto, kjer se je čedalje bolj pogrezala v nečistovanje. Po dveh letih izve stric za mesto, kjer se je mudila. Obleče se po vojaško, potisne širok klobuk na glavo, da bi ga nihče ne mogel spoznati in zajaha konja. Ko pride v mesto, jo udari proti nesramni krčmi, kjer je bivala Marija. Naroči dobre jedi in zahteva, naj bi tudi brhko dekle jelo ž njim. To se zgodi, toda po jedi sname puščavnik klobuk z glave in zakliče: »Marija,

ali me poznaš?« Dekle je zardelo in od sramote palo na kolena pred strica-puščavnika. Stric Abraham pa reče: »Obrni se, draga hči in ne boj se spet od konca začeti!« Marija zadobi po besedah svojega strica nov pogum in se spet napoti v samotno celico, kjer je do smrti delala ostro pokoro. Nikoli več se ni vrnila v stare grehe. Ostala je stanovitna v sv. pokori do konca dni.

Vrnimo se tudi mi za Veliko noč k Bogu in začnimo sveto življenje spet od konca. Bodimo stanovitni v dobrih sklepih, kakor je bila stanovitna spokornica Marija, da se združimo kdaj z njo tudi v nebesih.

VSEBINA

DRUGEGA ZVEZKA PRVE KNJIGE.

I.

Trinajsto branje. Za Razglašenje Gospodovo	Stran 297
Štirinajsto branje. Za prvo nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	330
Petnajsto branje. Za drugo nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	394
Šestnajsto branje. Za tretjo nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	428
Sedemnajsto branje. Za četrto nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	457
Osemnajsto branje. Za peto nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	476
Devetnajsto branje. Za šesto nedeljo po Razgla- šenju Gospodovem	506

II.

Dvajseto branje. Za praznik sv. Družine	535
Edenindvajseto branje. Za Svečnico	564

VSEBINA

PRVEGA ZVEZKA DRUGE KNJIGE.

I.

Dvaindvajseto branje. Za prvo predpepelnično nedeljo	597
Triindvajseto branje. Za drugo predpepelnično nedeljo	636
Štiriindvajseto branje. Za tretjo predpepelnično nedeljo	669
Petindvajseto branje. Za prvo nedeljo v postu	681
Šestindvajseto branje. Za drugo nedeljo v postu	722
Sedemindvajseto branje. Za tretjo nedeljo v postu	761

